

II Mica barcă a adevăratei tradiții evanghelice se scufundă repede în abisul contrarevoluției bisericești. Biserica decide să restabilească

fosta sa glorie națională și puterea în Rusia . Toate lucrările preconciabile se desfășoară din acest unghi, iar alegerile pentru consiliu au loc cu speranța acestui lucru. Și catedrala în sine funcționează în același mod: este o întâlnire ecleziastică și politică, și nu una pur religioasă.

Vă prezint mai jos întregul proces-verbal al consiliului. Introduc cititorul în chiar procesul muncii. Si ce? Ura de moarte față de bolșevici și undeva pe fundal dragostea pentru Hristos. Consiliul este în mod clar implicat în chestiuni care nu sunt bisericești. Fiți atenți la întâlnirile de după Crăciunul 1917. Membrii catedralei povestesc ce se întâmplă pe teren. Pur politic și filistean

3

Biblioteca „Runiverse”

un rezumat care nu are nimic de-a face cu Evanghelia, în numele căreia se presupune că s-a întrunit consiliul.

\ apoi aceste nesfârșite discuții despre procesiuni religioase – demonstrații împotriva puterii sovietice. Cât de îngrijorați sunt membrii catedralei că totul ar trebui să fie impresionant, grandios!

Un cartier general care revizuieste planuri, hărți, se gândește la cele mai bune mișcări strategice și tactice - toate acestea pentru răsturnarea bolșevicilor: așa a fost consiliul din 1917-18.

Când catedrala și-a încheiat existența, biserica a înghețat. Dar chiar și în această tăcere, ea se hrănea cu sentimentele și preceptele primului sinod.

Perioada de calm s-a încheiat în furtuna istoriei cu confiscarea ustensilelor bisericești și a altor bunuri de valoare pentru nevoile celor flămânzi. Aici biserica a dat bon statului conform directivelor lăsate moștenire de catedrală. Biserica a pierdut lupta, iar comandantul șef, Patriarhul Tihon, și-a dat demisia.

Oameni noi au stat la cârma bisericii. Au rupt cu contrarevoluția, sunt acuzați că au trădat legămintele lui Hristos. Acolo, Tikhon a avut adevărul! – asta ne aruncă cu răutate.

Fie ca aceste pagini, scrise după documente ascunse cu grijă de cler, să fie o justificare morală pentru cei care s-au rupt de Tihon și biserica lui, dar nu de Hristos și adevărata sa biserică.

Lasă aceste discursuri, aceste citate, aceste protocoale ale celor mai bune figuri ale bisericii Tihonov să deschidă ochii celor care cred că există adevăr în Tihonovism. Să se convingă singur că nu există nimic din asta în ea: biserica lui Tihonov este pur și simplu o contrarevoluție, blasfemator, amestecând blasfemiator cauza lui Hristos cu cauza a tot felul de Gărzi Albe, cărora, desigur, nu le-a pasat niciodată și nu-ți pasă de adevăratul Hristos, marele prieten al tuturor îndurerați și un oponent obosit și mândru al tuturor asupritorilor și aservitorilor, pentru care slujește, până la urmă, Garda Albă „SISTVV0”.

Aș vrea să strig nouă tuturor, acești „zeleți ai Ortodoxiei”: ține-ți mâinile departe de biserică! Ea se desparte decisiv de tine, nu va merge cu tine!

Moscova,

22 ianuarie 1923.

4

Biblioteca lui Runiverse

Biserica si Statul.

CAPITOLUL I.

Biserica înainte de revoluție.

Pentru a prezenta definitiv, clar și distinct un tablou al bisericii înainte de revoluție, trebuie să fii un pictor de prim rang. O asemenea varietate de culori, un astfel de joc neașteptat și intersecție de linii, atâtea situații, astfel de perspective! Conform misiunii sale, biserica este „cetatea lui Dumnezeu”. Nu avem aici orașul care rămâne, dar îl căutăm pe cel care va veni – aceasta este celebra formulă a apostolului. regatul Nadmirnos. Când Hristos însuși a fost întrebat: ești rege? El i-a răspuns lui Pilat: „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta”, pentru că dacă ar fi din lumea aceasta, atunci slujitorii Mei ar lupta pentru Mine, dar acum împărăția Mea nu este din lumea aceasta.

Aceasta este porunca Întemeietorului creștinismului și, în același mod, așa cum am văzut deja, aceasta este interpretată de cel mai bun discipol al lui Hristos, cel despre care unii critici germani vorbesc ca fiind al doilea întemeietor al creștinismului.

Dar această idilă nu a durat mult. Adevărat, în zorii creștinismului vedem lupta creștinismului cu statul de exploatare de atunci. Într-una dintre cele mai misterioase cărți ale Noului Testament din „Apocalipsa Sfântului Ioan” citim despre starea sub forma unui dragon care iese din abis (un motiv repetat de Hobbes în „Leviatanul”): „ și am văzut o altă fiară urcându-se de pe pământ.” Avea două coarne ca un miel și vorbea ca un balaur: El acționează înaintea lui cu toată puterea primei fiare și a făcut ca tot pământul și pe cei care locuiesc. acolo, să se închine primei fiare: și

S

Biblioteca „Runiverse”

I

El face semne mari, astfel încât focul să coboare din cer pe pământ înaintea oamenilor. Iar cu minunile pe care i s-a dat să le facă ca o fiară, îi înșeală pe cei ce trăiesc pe pământ. Și a vorbit și a acționat în așa fel încât să ucidem pe oricine nu s-ar închina chipului fiarei. Și va face ca oricine - mic și mare, bogat și sărac, liber și

sclav - să primească un semn pe mâna dreaptă sau pe frunte și că nimeni nu va putea să cumpere sau să vândă decât cel care are. acest semn. sau numele fiarei, sau numărul numelui ei” (Apoc. XIII capitolul).

Această stare, contopindu-se cu imaginea monstruoasă a fiarei-Antihrist, este urâtă de prima biserică creștină cu ură sfântă. Acest lucru este dovedit de aceeași Apocalipsă din imnul solemn la căderea statului Babilon: „Vai, vai de tine, cetatea cea mare a Babilonului, cetatea tare, căci într-o singură zi a venit judecata ta. Iar negustorii pământului vor plânge și vor plânge de el, că nimeni nu-și mai cumpără marfa... Și roadele plăcute sufletului tău nu mai sunt la tine și tot ce este gras și strălucitor s-a îndepărtat de tine - tu. nu o va mai găsi. Cei care au făcut comerț cu toate acestea și s-au îmbogățit din ele vor deveni departe de frică și chin, plâns și tânguire. Iar ei și-au stropit capetele cu cenușă și au strigat, plângând și plângând: Vai, vai de tine, cetatea cea mare, în comorile căreia s-au îmbogățit toți cei ce aveau corăbii pe mare, căci era pustie într-un ceas! Cerul și sfinții apostoli și prooroci se bucură de aceasta, căci Dumnezeu a executat judecata ta asupra lui** (Apoc. XVIII cap.).

Am citat în mod deliberat aceste citate din sursele primare ale creștinismului, astfel încât să fie clar spiritul de respingere a lumii de către prima biserică, care, în așteptarea unui nou cer și a unui nou pământ unde trăiește adevărul lui Dumnezeu, este un dușman. al statului, un dușman care, însă, nu are puterea de a da lovitura de moarte finală fiarei urâte, ci, ascunzându-se, așteaptă această moarte, în profundă încredere a inevitabilității și iminenței sale. Aspirațiile chiliastice ale creștinismului timpuriu ne dezvăluie cu siguranță severitatea urii bisericii față de stat.

Dar au trecut doar trei secole. Și creștinismul a devenit o unealtă în mâinile statului, biserica însăși s-a transformat într-un corp de stat. Adevărat, nu imediat. Acest proces este într-adevăr lung, dar cu cât merge mai departe, cu atât devine mai evident

6

Biblioteca „Runiverse”

Înțelegem că în loc de un rege ceresc, biserica slujește unui rege pământesc. Splendoarea împărăției pământești orbește aproape complet biserica, o orbește atât de mult încât aproape că nu este nevoie să vorbim serios despre faptul că biserica slujește împărăției cerurilor, împărăției lui Dumnezeu.

În secolul al IV-lea, Constantin cel Mare, care a acceptat creștinismul doar pe patul de moarte, face ca religia creștină să fie dominantă, ridicând astfel biserica creștină la cote fără precedent. Biserica primește aur, moșie, sclavi. Biserica devine cel mai mare domn feudal. Aurul adevărului și diamantele adevărului sunt schimbate cu o grabă teribilă cu monede dure și pietre ale metrului.

Da, acest proces a fost observat cu neliniște dureroasă de cei mai buni conducători ai bisericii, dar erau atât de puțini, iar împăratul avea atât de multă putere, strălucire și putere. Odată, episcopii i-au spus

unuia dintre împărații bizantini că ordinul său contrazice canoanele, statutele sacre ale bisericii Domnului. Uimit de îndrăzneala acestor episcopi, împăratul furios a răspuns: voia mea este canonul pentru tine. Această frază a devenit cu adevărat un clasic. A devenit norma pentru relația dintre biserică și stat. Statul este totul, regele este zeul pământesc. Regele a început să-și atribuie, fără nici un har, fără nicio dăruire, drepturile episcopilor. Așa a fost numit uneori: „episcop extern.” A început să ia parte la slujbele divine. Era foarte activ. Nu numai că putea să facă tămâie, ci și să poarte daruri în timpul mării ieșiri. Și țarul s-a contopit atât de mult cu biserica pe care episcopii, acești conducători supremi ai Bisericii au început să se îmbrace în haine imperiale în timp ce făceau în sud-vest (sakkos).

Din Bizanț, împreună cu credința în Hristos, această super-reverenta față de conducători a venit la noi în Rusia. Cu adevărat, Biserica Rusă, această fiică cea mai mică a Bisericii bizantine, nu a uitat poruncile materne ale părintelui său. Regele pământului în ochii bisericii ruse se contopește cu imaginea regelui invizibil al cerului.

Și acești deputați ai Domnului Dumnezeu fac tot ce le stă în putere pentru a adânci această ciudată uitare a bisericii, care a schimbat brusc „un lucru de care este nevoie” cu lucruri din punct de vedere uman, poate foarte atractiv, dar așa.

7

Biblioteca „Runiverse”

nesemnificativ din punctul de vedere al conștiinței bisericești autentice.

. (e suficient să ne oprim la Petru. Celebrul ei tabel de grade. Funcționari civili, grade militare. Semne de egalitate între unul sau altul grad militar și cel civil. Dar... dar și preoții sunt echivalați cu acești oficiali în acest tabel. Deci , să ne spunem, episcopul este egal cu un actual consilier de stat, un general-maior și un contraamiral. Un arhiepiscop este egal cu un general locotenent, iar un protopop este egal cu un colonel. Acest tabel de grade, cu exact același raport de rangurile laice și spirituale, a fost în vigoare până la revoluție.

Biserica a fost transformată într-unul dintre aparatele statului. Iar episcopii și preoții, acești odată purtători de libertate apostolică, adevăr, iubire, impuls și puritate, s-au transformat în oficiali. Oficialii pot fi recompensați și încurajați. II oficialii spirituali pot fi răsplătiți și încurajați. Iar statul împroșcă clerul cu premii parcă dintr-o cornua abundentă. Lucrurile au ajuns la cele mai mari ciudățenii în acest sens. Pavel, acest cretin regal, neștiind cum să-i facă pe plac favoritului său, Irinarh de Pskov, i-a acordat aiguilletele de general adjutant. Iar acest călugăr, care s-a lepădat de lume, acest slujitor al lui Dumnezeu, urmașul lui Pavel și al lui Petru, fără să se teamă de nimic, fără să ezite de nimic, și-a împodobit sutana episcopală cu zdrăngăni de ofițer. Sub această formă, în glugă și aiguillete, cel mai curios portret al său se află încă agățat în Muzeul Rusiei din Petrograd.

A fost o dezamăgire teribilă pentru cler atunci când, sub unul dintre ultimii mitropoliți prerevoluționari din Petrograd, s-a dat ordin să nu se pună stele și ordine direct pe sakkouri și veșminte, ci să se mulțumească cu faptul că doar sutanele puteau fi decorate. cu ei.

Biserica însăși, ca atare, încetează să mai fie o biserică în ochii statului. Desigur, din punctul de vedere al monarhismului, acest lucru este firesc și de înțeles. După planul întemeietorilor bisericii, este un fel de răzvrătire sacră, aspirație în sus, dispreț pentru tot ce este pământesc. O astfel de organizație trebuia topită într-o alta, mai sigură pentru monarhism. Și asta se face cu o pricepere uimitoare.

Biblioteca „Runiverse”

În „Oficiul Mărturisirii Ortodoxe”¹ cu atâta dificultate, chiar și cu toată dragostea și durerea pentru profanarea unui altar, observi ceva, cel puțin aproximativ, ușor, care amintește de Biserica Apostolică Principală.

Da și nu. În locul bisericii din Rusia autocrată, există oficial un departament de confesiune ortodoxă*. Deci, alături de „departamentul curții imperiale”. Doi regi. Două departamente

„Departamentul Confesiunii Ortodoxe”, ca orice departament, este condus de un ministru, un slujitor al suveranului. Dar, în cuvintele lui Petru cel Mare, procurorul-șef al Sfântului Sinod (acesta este titlul unui slujitor al bisericii) trebuie să fie unul dintre „bunii ofițeri” care, conform presupunerii îndrăznețe a împăratului războinic, sunt capabili să orice. Și, de fapt, de mai multe ori au fost ofițerii care au stat în fruntea comunității, care, chiar dacă doar oficial, formal, crede în cel mai blând profesor de bunătate, bunătate, atot-iertare, care a negat absolut (cel puțin în vorbirea lui pe munte) toată violența și constrângerea. Mitropolitul Filaret al Moscovei s-a plâns odată cu amărăciune că pintenii procurorului-șef se agățau de tivul sutanei sale. Totuși, procurorii șefi, deși uneori foarte sensibil, au atins hainele funcționarului, dar nu și conducătorii actuali ai bisericii, nu atât din propria voință, cât cu permisiunea conducătorului lor, autocratul rus. La urma urmei, acest autocrat a fost „șeful” bisericii ruse, așa cum este clar afirmat de nimic mai mult sau mai puțin decât setul de legi actuale ale Imperiului Rus.

Da, acest lucru se face nu numai prin codul oficial al statului autocratic rus. Aici doar ceea ce a fost înregistrat legal era ceva care fusese mult timp acceptat de viață și acceptat de viața bisericească.

Biserica l-a ridicat cu adevărat pe rege la înălțimi divine. Autocrații noștri să nu ardă tămâie în timpul liturghiei. Să lăsăm deoparte încercarea unora dintre regii noștri nu numai de a arde tămâie în timpul liturghiei, ci și de a săvârși liturghia în sine. Deci, Pavel a vrut să celebreze liturghia în Penza. Hainele îi fuseseră deja pregătite pentru el și abia în ultimul moment cei din jurul lui l-au convins cu viclenie să nu mai comită această întreprindere nebună.

U

Țarul a fost și un episcop „extern” în Biserica Rusă, nu mai puțin decât cea bizantină. A fost complet plin de sancțiune religioasă. Pe frontonul Catedralei Sf. Isaac din Petrograd este înscris cu litere mari: „Inima regelui este în mâna lui Dumnezeu”. Voința împăratului se contopește cu voința principiului absolut – cu Dumnezeu. Autocratul este în toate privințele asemănător cu cel atotputernic. El este plin de darurile și binecuvântările sale speciale. Contrar legământului Vechiului Testament, care, după cum se știe, în stadiul său cel mai vechi a fost un adversar de foc al țarismului, contrar întemeietorului Noului Testament, care a cerut cu siguranță de la ucenicii săi să nu aibă „regi și conducători”. , așa cum este cazul necreștinilor - în ciuda tuturor acestor lucruri în Pentru Biserica Ortodoxă Rusă, țarul este punctul de plecare și de sfârșit al întregii sale existențe. Luați actul așa-numitei „încoronări sacre”, care a avut loc în vechea Catedrală Adormirea Maicii Domnului din Moscova. Regele este încoronat cu o coroană cu cruce - un simbol al puterii pământești, sancțiune cerească dovedită. Regele este uns pentru a doua oară. Cu asta se laudă în special. Ei sunt unșii lui Dumnezeu, „Hristoșii” lui Dumnezeu (Hristos este cel uns). Darurile Duhului Rusaliilor sunt doborâte asupra împăraților în împlinirea cuvântului lui Dumnezeu: „Nu vă atingeți de unsul Meu.” Prin acest act regele devine sacru inviolabil. Adevărat, acest act face ca biserica să fie fără îndoială arbitrar. Sacramentul confirmării se săvârșește, conform învățăturii proprii a bisericii, o dată în viață. Dar regele este uns de două ori. Aceasta subliniază, aceasta îi sancționează mai mult decât doar esența umană. Nimeni - desigur, nici alți mireni, nici preoți, nici episcopi, nici cei mai mulți Patriarhi nu primesc dublă ungere. Acest lucru îl face pe rege nemăsurat de înălțat deasupra tuturor celorlalți. Un alt detaliu al „sfintei încoronări” este și curios. La sfârșitul liturghiei, regele intră prin ușile împărătești direct la altar și se împărtășește la tronul lui Dumnezeu. Cum se știe, oamenii pot intra pe ușile împărătești Numai cei consacrați, episcopii, preoții, diaconii, care au primit har pentru serviciul lor preot în sacramentul hirotoniei, sunt singurii care pot atinge tronul. Regele poate face toate acestea fără nicio dăruire. Acest lucru pare să sublinieze că el, prin natura sa regală, ca atare, este nemăsurat mai înalt decât alți oameni și, fără nicio dăruire,

10

nya, el poate atinge fiecare altar, cel mai mare altar; el însuși este o parte (și una foarte semnificativă) a acestui altar.

Având o asemenea semnificație religioasă, autocratul rus, desigur, era și șeful de facto al bisericii sale.

Și cât de tremurat această biserică înaintea lui!

În rugăciunile ei, ea i-a înălțat numele doar cu adaosul indispensabil de „cel mai evlavios, autocrat și mare împărat suveran.” Biserica era

literalmente pierdută din cauza numelui simplu al împăratului. Filaret al Moscovei, o minte subtilă și perspicace. , o individualitate cu totul extraordinară, devine literalmente timidă la simplul nume regal , la aluzia la acest nume. Da - un nume grozav! Este semnat de biserică cu grabă pioasă peste tot, pe cele mai sacre obiecte. Pe spatele cruci pectorale preotești veți găsi numele împăratului Pavel sau Nicolae al II-lea. Aceeași și alte nume regale sunt înscrise pe cupe, pe antimensiuni, pe evanghelii, pe cărți liturgice etc. Și cu acest nume, deseori pus unul lângă altul. cu numele lui Dumnezeu, s-a subliniat rangul acestor nume, ca să spunem așa - numele lui Dumnezeu și numele împăratului. Desigur, cititorul simplu la minte crede că numele lui Dumnezeu încă mai mare decât numele regal, ce greșală profundă! Biserica a gândit altfel: numele lui Dumnezeu este tipărit cu litere mici și apoi numele împărătesc cu litere mari, de două ori mai mare. Luați orice carte liturgică. Iată cartea de service din ediția din 1912. Pe una dintre ultimele pagini: „Spre slava Sfintei Treimi consubstanțiale și dătătoare de viață” - un font obișnuit. Și mai departe: „sub puterea celui mai evlavios și autocratic mare împărat suveran Nikolai Alexandrovici” - un font special, dimensiune dubla. Ar putea fi date o mulțime de astfel de exemple.

Aceasta nu a fost „aspirarea” la putere. Așa era spiritul bisericii, așa era viziunea ei asupra lumii. Cei mai buni preoți, care sunt greu de bănuț de nesinceritate, cred de fapt în sfințenia, în semnificația religioasă a împăraților și împărăteselor. Îmi amintesc de predica tipărită a faimosului Ioan de Kronstadt, rostită într-una dintre zilele de Paște. Cumva, s-a întâmplat ca ziua de Paște să fie pe 23 aprilie - ziua

unsprezece

Biblioteca „Runiverse”

„Ziua numelui” împărătesei Alexandra Feodorovna. Iată, celebrul preot, în extaz oratoric, compară aceste două evenimente: ziua strălucitoare și plină de bucurie a învierii lui Hristos, victoria cosmică a vieții asupra morții și omonimul „tânărului” „mirosat” (aceasta a fost cu mult timp în urmă) regină. Este greu de imaginat o perversiune mai mare a sentimentului religios, și totuși acest lucru este spus de un om care este, fără îndoială, religios. Dar țarul a corupt tot ce a atins. Același Ioan de Kronstadt nu găsește cuvinte de bucurie în scrisoarea sa către starea Angelina cu privire la „cel mai înalt” premiu al mitrei.

Ioan de Kronstadt, în ciuda educației sale academice, era un nebun în minte. Dar până și clerul, care își rafinase creierul cu o adevărată iluminare, cu adevărată cultură, când gândurile lor atingeau marea autocrației, leșina în fața splendorii ei. Astfel, profesorul Academiei Teologice din Moscova, preotul Pavel Florensky, un matematician subtil, cel mai sofisticat teolog, care și-a scris exoticul „Stâlpul și temeiul adevărului”, despre care oamenii deloc din tabăra bisericii mărturisesc ca un monument egal. la „mărturisirea” Fericitului Augustin, acesta este deja cu adevărat o minte luminată vorbește despre rege și mai hotărât, și mai hotărât și, din punct de vedere cu adevărat religios, cu atât mai blasfemator. Chiar înainte de revoluție, pr. Florensky a publicat un articol pe paginile unuia dintre ziarurile dreapta din

Moscova în care a cerut recunoașterea dogmatică a legăturii organice dintre ortodoxie și autocrație.

După cum știți, dogma bisericii este învățătura centrală, neschimbată (fără a schimba însăși esența religiei) a religiei creștine. Acesta este, de exemplu, adevărul dogmatic despre divinitatea lui Isus Hristos, fără de care biserica însăși nu poate rezista. Astfel, unul dintre cei mai luminați teologi ortodocși a cerut ca printre astfel de adevăruri să fie inclusă doctrina legăturii organice dintre Ortodoxie și autocrație. Desigur, nu există unde să mergi mai departe și este complet de neconceput. Țarismul și autocrația sunt stabilite dogmatic. Răsturnarea autocrației este răsturnarea omnipotenței, a lui Dumnezeu însuși. Fuziunea completă a divinului și a umanului, coborarea pe pământ a regelui ceresc și

12

Biblioteca „Runiverse”

ridicând un rege pământesc pe un tron ceresc. Bizanțul nu cunoștea o astfel de apoteoză, nu îndrăznea să știe. Cerința o. Florensky a sunat deja când chiar și o ureche insensibilă a auzit cu siguranță zgomotele subterane ale revoluției care se apropia.

Așadar, biserica este unul dintre multele palate ale regelui pământesc, aici el este proprietarul și domnitorul complet. Domnitorul în conștiința religioasă, dogmatică, domnitorul în rugăciunile bisericii, domnitorul în toată viața ei, de la început până la sfârșit.

Să luăm acum în considerare structura acestui aparat bisericesc-stat, cel puțin foarte aproximativ.

Lăsând deoparte însuși împăratul, care, dacă a fost posibil, se pare că nu s-a amestecat prea mult în treburile bisericești, dar de fapt a fost totul, aprobând toate schimbările majore în starea de lucruri a bisericii ruse, să ne oprim asupra supremației. Consiliul de administrație al Bisericii Ortodoxe Ruse, așa-numitul Sinod al Sfântului Guvernare.

Sinodul era format din episcopi chemați din locurile lor din ordinul împăratului. Numai în ultimul timp prerevoluționar au apărut doi preoți printre membrii sinodului: protopresbiterul clerului de curte și protopresbiterul clerului militar și naval.

Cazurile din consiliu s-au hotărât cu majoritate de voturi, dar hotărâtoare a fost voința prim-procurorului, acest „ochi al suveranului” în treburile bisericești. De fapt, prim-procurorul a decis totul. Eminența și Eminența membrii Sinodului au fost doar o decorație evlavioasă a bisericii, adesea pentru faptele foarte necinstite ale slujitorului țarului al Bisericii ". Voința împăratului a fost autoritatea finală în rezolvarea celor mai eclesiastice probleme. Iată un fapt cert: cu doi ani înainte de revoluție, s-a discutat problema consacrării unui călugăr la gradul de episcop. El poate deveni episcop doar încălcând regulile de bază ale bisericii, deoarece este o persoană extrem de imorală, lucru binecunoscut de toți membrii sinodului. , sinodul ii respinge candidatura. Sef procuror insista. Sinodul insista a

Biblioteka „Runiverse”

H

Biblioteca „Runiverse”

_____a

Episcopul, înconjurat de un consistoriu, veghează asupra clerului care i-a fost încredințat. Aceștia sunt, în primul rând, părinți decani, care sunt conducătorii celui alt cler, fiind autoritatea de mijlocire între acest cler și episcop.

Restul clerului este o mare armată de funcționari în sutană, care, la ordinele de sus, au îndeplinit voința superiorilor lor spirituali. La urma urmei, rar a intrat cineva în profesia spirituală prin chemare. Potrivit tradiției, din generație în generație, oamenii au devenit preoți ai lui Dumnezeu. Școala teologică nu numai că nu a cultivat un spirit cu adevărat religios, dar, mai mult, de multe ori a eradicat complet acele mici bucăți de credință pe care, chiar dacă numai prin tradiție, viitorii păstori ai credincioșilor le mai aveau înaintea de a intra în școala bisericească.

Dacă clerul alb obișnuit, în marea majoritate a cazurilor, din punct de vedere religios era o valoare apropiată de zero, atunci episcopia, acest personal de comandă al bisericii, din punct de vedere religios, de fapt, era zero sau chiar mai puțin.

Pentru a fi episcop, trebuie să fii călugăr. Și a fi călugăr înseamnă, prin însuși înțelesul acestui cuvânt grecesc, a fi singur, a lepăda de toate, de la lumea cu ispitele și farmecele ei, în primul rând. Între timp, episcopul este „prințul bisericii”, un vasal al împăratului, care îi dă investitura. Luând jurămintele monahismului, o persoană a renunțat la lume ca atare. Acceptând rangul de episcop, același călugăr și-a asumat puteri extraordinare nu numai cele duhovnicești, ci și ale statului. Cum să reconciliezi acest lucru; Cum poți să împaci ceea ce este evident ireconciliabil în conștiința ta? Pentru a înțelege acest lucru, trebuie să privești mai îndeaproape cine urma să fie episcopi... Iar cei care au mers au fost cei despre care apostolul Pavel le-a vorbit ca fiind oameni cu „conștiința arsă”. Cei mai nesăbuiți, nestăpâniți și fără principii au mers. Luând monahismul în școală, renunțând la lume, pe care, cel puțin în tinerețe, încă nu o cunoșteau, oamenii au fost orbiți de cariera de episcop provincial. De dragul acestei splendorii de betea, ei au făcut eforturi mari, așa cum demonstrează unul dintre puținii episcopi sinceri și religioși ai țarismului, arhiepiscopul Nika de Herson și Odesa.

Biblioteca „Runiverse”

nici Brovkovici. Pierzându-și conștiința, episcopii și-au pierdut și credința în Dumnezeu. Astfel, de multe ori sub sakkos episcopal se ascundea nu numai o persoană imorală, ci și pur și simplu un ateu. Era, desigur, imposibil să mergi mai departe, dar din punctul de vedere al guvernului, nu a contat. Este important ca acești episcopi-oficiali să fie executori sânguincioși ai directivelor monarhismului. Orice altceva va fi adăugat®, inclusiv harul Sf. Spirit. Nu contează că de fapt, așa cum, după revoluție, unul dintre cei mai bătrâni membri ai cercului de 32 de preoți, despre care vom discuta în continuare, protopopul Aiaxandr Petrov, a pus-o, asupra episcopilor, în momentul lor. Hirotonirea la acest rang, a coborât un „duh rău” – așa au fost transformați acești episcopi, după ce au primit mult așteptatul omforion episcopal, pierzând ultimele rămășițe de evlavie și decență. Nu contează că, conform mărturiei unuia dintre cei mai respectați profesori liberali ai Academiei Teologice din Moscova, Ivan Dmitrievici

Cu cât ne apropiem de momentul revoluției, cu atât neadevărul flagrant al acestei stări de lucruri este dezvăluit. Monarhia, simțind apropierea finalului său fatal, înnebunește într-o frică semi-constientă. Toate dizarmoniile sună deosebit de puternic

Biblioteca „Runiverse”

>> ■■■■

izbitor, mai ales insuportabil. Același lucru îl vedem și în biserica-monarhistă „Departamentul Mărturisirii Ortodoxe.” Aici s-a întâmplat ceva care a înstrăinat imediat o mulțime de oameni de biserică chiar înainte de revoluția politică. Ce am spus mai sus despre caracterul monarhic al bisericii s-ar putea să nu fie clar. Pentru mulți, s-ar putea să fie îmbrăcat în haine prea familiare, sacre. Dar în ultima ei perioadă, biserica devine în mod deschis monarhică.

Totul a început cu golul nefericit din 1905. Revoluția a lovit cu o mână dură monarhia decor de elegantă. Adevărat, până la urmă, această lovitură a provocat doar câteva vânătăi și vânătăi pe această față, dar chiar și din aceste vânătăi, inimile monarhiștilor au început să se oprească îngrozite de panică. Și, în primul rând, inima monarhiștilor bisericești. Toate elementele contrarevoluționare ale Rusiei, când a fost posibilă eliminarea temporară a izbucnirii de furie populară justificată, au început să se organizeze și au început să-și mobilizeze forțele. Și printre ei se află și biserica, biserica este una dintre primele.

Amintiți-vă de organizația „Uniunii Poporului Rus”. O uniune care cuprindea toate dârzele societății ruse, mizerie în sensul literal al cuvântului. II, biserica a intrat în această uniune! Cei mai importanți arhiepiscopi ruși, fără nicio rușine, se încadrează în acest cel mai rău partid care a existat vreodată în Rusia ". Clerul a decis să dea acestei organizații bazar-huligan strălucirea unui altar religios. Unul dintre principalii organizatori ai acestei uniuni este celebrul nobil ereditar Khrapovitsky, care a devenit călugăr. cu numele Anthony și a devenit celebru în rangul de arhiepiscop de Volyn. Adăugați la el „biserica” Dubrovin, amintiți-vă de Gringmut, Half-Boarinov, Purishkevich și Krushevan. Ce companie evlavioasă! Acest pachet de biserică s-a stabilit în biserică. Insolența ei nu avea nicio limită. În „Standardul rusec”, în „Clopotul” tristei și rușinoase amintiri a lui Skvortsov - aceste două organe de viață ale huliganilor politici, în numele bisericii, au fost cântate laude „celui mai evlavios și autocratic” și toate „evreii” și alții au fost împovărați cu șiroaie de murdărie, calomnii și ură.disidenti*. Uniunea și-a plasat bannerele de partid în biserici, lângă altarele creștine. Mai mult, ei, de genul acesta

2* 19

Biblioteca „Runiverse”

„Aliații” nu au ezitat să înfățișeze chipurile prețuite ale lui Hristos și ale mamei Sale pe steagurile lor; purtau aceste stindarde ale petrecerii, instigând patimi și semănând peste tot calomnie și ură, în procesiuni religioase, transformându-le în anumite demonstrații monahale, doar ascunzându-se în spatele obiectivelor religioase. Printre membrii uniunii poporului rus s-a numărat părintele Ioan de Kronstadt. Nu pot înțelege psihologia acestui om bun și îngust la

mente. Este ceva fatal în acest fapt că, fără îndoială, cel mai bun preot rus este un membru al celei mai rușinoase organizații politice. Această unire a avut o influență distructivă asupra insulei Ioan de Kronstadt.

În ultimii ani ai vieții sale, unul dintre numeroasele pogromuri evreiești a avut loc în sud. Ioan de Kronstadt, șocat, trimite o telegramă de protest. Pasul este frumos și atât de firesc pentru un preot creștin. Dar „aliații” l-au convins pe pr. Ioan de Kronstadt că a acționat incorect și în detrimentul țarului. Iar Ioan de Kronstadt trimite o a doua telegramă în care se întristează nu pentru faptul că creștinii au vărsat sânge evreiesc, ci pentru faptul că el însuși a fost întristat de aceasta și a îndrăznit să le reproșeze acestor pogromști evlavioși și loiali.

Uniunea nu îndrăznește să nu ezite să exprime cenzura acelor câțiva ierarhi ruși care au avut curajul creștin și civic să nu se înscrie în această organizație politică. Există un binecunoscut incident de insultă la nivel național la care a fost supus regretatul mitropolit de Sankt Petersburg Anthony Vadkovsky de către un membru al Uniunii Poporului Rus, dr. Dubrovin.

Dar majoritatea ierarhilor nu aveau curaj și nici măcar nu aveau gust pentru curaj. M-am înscris cu calm în sindicat. Printre acești episcopi aliați, au existat nume foarte mari, de exemplu, Arhiepiscopul Tihon de Yaroslavl (Vasili Belavin), mai târziu Patriarhul Moscovei și al Întregii Rusii.

Mulți oameni au lucrat alături de „Uniunea Poporului Rus” care au fost în același timp lideri responsabili ai vieții bisericești într-o altă organizație monarhistă, în așa-numita „Adunare Rusă”.

Dar biserica prerevoluționară rusă nu era doar o monarhie

20

Biblioteca „Runiverse”

asociație chimică, contrarevoluționară. A devenit un refugiu pentru tot felul de escroci, escroci în sensul literal și precis al cuvântului. Și ce spun eu prin refugiu? A devenit arena activităților lor criminale.

Mă refer la Rasputin.

Grigory Rasputin...

Nu i-a plăcut acest nume de familie, din cauza unui capriciu istoric, care i-a dezvăluit imediat adevărata esență. I-a cerut împăratului să-i schimbe această poreclă rușinoasă cu un nou nume de familie și i s-a dat numele de familie „Nou*1”. Dar noul nume de familie nu a prins rădăcini.

Rasputin-Nou...

Ce nu este monstruos, nu este coșmar în toată această epopee scandaloașă? Rasputin este un bici, un eretic, un sectar. Și el controlează destinele Bisericii Ortodoxe.

Rasputin nu avea doar doamne care erau hipnotizate de personalitatea lui murdara, Rasputin s-a bazat si pe protejati ai sai, episcopii. Unul dintre ei este Barnaba, episcopul de Tobolsk. Un simplu grădinar, un om deștept, un om fără nici măcar o educație bisericească de bază este făcut episcop doar pentru că îi plăcea atotputernicul pompadour. Și Barnaba, desigur, joacă un rol important în biserica rusă.

Rasputin – acest libertin ticălos – este sfârșitul suprem al rusului

Biblioteca „Runiverse”

biserica monarhică. Cea mai recentă și completă realizare a ei.

Următorul – revoluție. Fantoma ei nemiloasă.

Protestul împotriva bisericii a început imperceptibil, spontan și în multe feluri.

În primul rând, acest protest s-a reflectat în încăpățânarea înconștientă, dar persistentă a maselor, care nu au cedat în măsura cuvenită agitației bisericești. Într-adevăr, predicarea preoților a fost cu adevărat zadarnică. Învățătura morală a lui Hristos nu a îmbunătățit deloc viața morală a credincioșilor. Viața și standardele de viață nu erau de fapt de acord unele cu altele. Asta în general, dar și în particularul care ne interesează. Propaganda monarhistă era în general inacceptabilă pentru conștiința populară. Pe vremea țarismului, oamenii nu mergeau la biserică. Școlari cu critici îndrăznețe din tinerețe erau judecători stricti ai asigurărilor monarhice ale pr.

Este de la sine înteles că inteligența cu adevărat revoluționară nu ar putea trata biserica altfel decât doar din

Biblioteca „Runiverse”

negativ, din cauza caracterului său monarhic, anti-popor.

Procesul de protest a început în mod deosebit de expresiv în 1905. Mișcarea de eliberare captează și biserica. Un cerc de „treizeci și doi de preoți” este organizat la Petrograd. La inițiativa preotului Petru Kremlevski, acești pionieri ai mișcării bisericești-revoluționare se unesc ilegal în apartamentul său de pe Suvorovsky Prospekt. Cei mai importanți preoți ideologici ai Petrogradului lucrează în cerc: Ioann Fedorovici Egorov, Grigori Spiridonovici Petrov, Pavel Vasilievici Raevski și etc. Adevărat, au fost puțini dintre ei. Treizeci și doi de preoți împotriva a câteva sute de preoți de rang înalt din Petrograd. Aceștia din urmă, folosind sprijinul alianței poporului rus și presa de dreapta, începe să persecute noua mișcare. Privind în urmă, vezi toată inofensiunea acestei mișcări de eliberare. Este doar un vis despre o structură mai canonică a bisericii, un protest împotriva sinodului birocratic, un apel la conștiința morală a credincioșilor, și de asemenea lucruri asemănătoare, foarte nobile, dar și foarte nevinovate. Dar pentru preoții reacționari, toate acestea pareau a fi o zdrobire a celor mai sacre și de nezdruncinat temelii. Campania lui Mamaev împotriva acestui mic, sigur curajos grup. Grupul se ascunde, se mută din apartament în apartament, unii dispar, unii mai târziu chiar devin dușmani. Dar nucleul rămâne și continuă să funcționeze după 1917.

24

Biblioteka „Runiverse”

aleargă către alte metode, mai valide și mai impresionante. Pe lângă „treizeci și doi”, încep să lucreze și unii clerici care nu sunt incluși direct în acest grup. Printre aceștia, activitățile lui Evgeniy Khristoforovich Belkov, care a publicat revista „Red Beller”, merită o atenție specială. „Zvonar” a fost închis. A început să apară sub un nou nume. S-au închis din nou. Au venit cu un nou nume. L-au eliberat. Și l-au închis din nou. În cele din urmă, Belkov a fost adus în judecată sub acuzația de răsturnarea existentei sistem.

Aici ar trebui să ne oprim asupra cazului preotului Grigori Spiridonovici Petrov. Acesta este, fără îndoială, un mare vorbitor care a atras o mulțime de mii, un scriitor talentat și pur și simplu o persoană curajoasă. El este unul dintre cei mai proeminenți pionieri ai mișcării de eliberare a bisericii. Și de aceea a fost supus unei persecuții speciale și aprige. El este supus unor măsuri preventive la Petrograd. El își transferă activitățile la Moscova. Aici captivează cu entuziasmul său un număr de preoți moscoviți care se organizează într-o uniune ilegală. Această uniune atrage atenția ochiului mereu vigilent al unei alte uniuni – uniunea poporului rus”.

La curtea patriarhală, acum aici în Administrația Superioară Bisericească, s-a păstrat accidental un dosar curios despre „*preotul neașezat” G. S. Petrov, nr.8 din 1906.

Este foarte interesant, deoarece documentează izvorul interior al tuturor deciziilor și decretelor pre-revoluționare ale bisericii. Cazul este format din două părți. Raport (comun) al Uniunii Poporului Rus, Partidul Monarhist, Uniunea Proprietariilor, Garda Voluntaria de la Moscova, Uniunea Poporului Rus, Societatea Patrioților Rusi, Cercul Nobililor. Toate aceste organizații de nivel înalt sunt alarmate de activitățile Gr. Sp. Petrov și prietenii săi și raportează mitropolitului Vladimir al Moscovei. Iată acest document.

„Eminența Voastră, cel mai binevoitor arhipăstor.

În momentul prezent de necazuri, când nu numai Biserica Rusă, ci și credința însăși este în mare pericol din partea romană.

25

Biblioteca „Runiversal”

pismul, franco-masonismul și evreia, care și-au îndreptat săgețile inamice asupra lor, Uniunea Rusă a întregului popor, care are pe steagul său Ortodoxia, Autocrația, Naționalitatea Rusă și indivizibilitatea Rusiei, Vladyka se adresează ție ca succesor al marelui și marii preoți veșnic memorați, paznicii de neclintit ai tradițiilor apostolice, lămpile, care au stat de pază asupra Bisericii Moscovei și a Rusiei, cu următoarea cerere filială:

Unirea este profund întristată că o anumită parte a păstorilor încredințați vouă, formată în principal din tineri preoți și dascăli de lege, care nu sunt de acord cu turma lor, disprețuind canoanele sacre, s-au răzvrătit împotriva Arhipăstorului lor, au revoltat lumea bisericească și au întors Casa Eparhială într-o adunare arbitrară de

Încrăzătoare fermă că pocăința națională sânguincioasă, postul și rugăciunea pot potoli patimile poporului, pot pune capăt conflictelor intestinale și pot returna poporului rațiunea, pacea și prosperitatea, Unirea nu poate trece în tăcere acțiunile mai sus menționate ale clerului, îndreptate la semănat tulburări bisericești și civile.

Unirea nu poate să nu atragă atenția Înalțului Tău

Biblioteca „Runiverse”

Având în vedere încetarea rapidă a tulburărilor bisericești, Uniunea Rusă a întregului popor îl întreabă cu cel mai mult respect pe Eminența Voastră:

- i) supuși pedepsei canonice preoții care au semnat cenzura de mai sus la IPS;
- 2) interzice Societății Iubitorilor de Iluminare Spirituală activități care nu sunt de acord nici cu scopul sau cu statutul său;
- 3) să ia măsuri pentru ca presa laică și mai ales spirituală să nu bată joc de dogma ortodoxă, ritualurile bisericești și clerul sacru;
- 4) acordați atenție activităților preotului eparhiei Sankt Petersburg Grigori Petrov, care acționează la Moscova fără permisiunea

autorităților diecezane locale, altfel Orașul Suprem Moscova se va transforma într-un focar de tulburări bisericești și depravare spirituală a întreg poporul rus ortodox.

(semnat inițial):

Uniunea poporului rus: prințul Alexandru Șcerbatov.

Membrii Consiliului: Innokenty Daragen, Leonid Bobrov.

Partidul Monarhist: V. Gringmut, Al. Șmakov, A. Geniks, A. Iilișev;
Uniunea proprietarilor de pământ: N. Zhedrinsky, S. Kolo-grivov;
Securitate voluntară la Moscova: I. N. Anufriev; Uniunea Poporului Rus: N. Oznobishin; Societatea Patrioților Ruși: N. Kapkanshchikov, N. N. Suchkov, A. Balahev; reprezentanți autorizați ai Departamentului Odesa al Adunării Ruse: Mikh. Epifanie; Uniunea Poporului Rus din Sankt Petersburg: Sharapov; Cercul Nobililor: tovarășul președinte F. Stepanov”.

În același timp, vicarii Moscovei fac o prezentare către Mitropolit. Inițiativa vine de la unire, iar apoi vine punerea în scenă a bisericii. Iată al doilea document.

27

Biblioteca „Runiverse”

■■■B.....

Preasfântul Sinod Guvernator, și membru, Înaltpreasfințitul Vladimir, Mitropolitul Moscovei și Kolomnei, Sfânta Treime Serghie a acordat Cavalerului Sfântul Arhimandrit și diverse ordine.

Înaltpreasfințitul Vicari: Trifon, Episcop de Dmitrovsky, Nikon, Episcop de Serpuhov și Serafim, Episcop de Mozhaisk.

RAPORT.

În ajunul lunii februarie, în Casa Eparhială din Moscova, în prezența noastră, trei vicari ai IPS, a avut loc prima „întâlnire pastorală” a preoților parohi ai Moscovei. Când a condamnat problema îmbunătățirii vieții parohiale, unul dintre preoți, N.V.Arseniev, a atras atenția întâlnirii asupra prejudiciului pe care preotul supranumerar din Sankt Petersburg Grigori Petrov îl aduce cu activitățile sale jurnalistice, semănând în turma ortodoxă, sub masca. a învățăturii creștine, nu numai confuzie în minte, ci și concepte socialiste în mod clar anti-creștine. Ziarul său, numit blasfemiator „Adevărul lui Dumnezeu”; aduce o mare ispită în sufletul oamenilor de rând, stârnește nemulțumiri față de ordinea existentă și fermentul politic în rândul maselor, otrăvindule încet cu otrava socialismului și disprețul față de Sfânta Biserică Ortodoxă. Și această otrăvire, această corupție spirituală, morală, religioasă și politică a maselor este cu atât mai periculoasă cu cât vine de la o persoană investită cu demnitate sacră. Pe lângă activitățile sale jurnalistice, dăunătoare, prin „Adevărul lui Dumnezeu” și prin ziarul „Cuvântul rus”, preotul Petrov conduce și personal propagandă atât în unele pături medii ale societății, cât și

în rândul clerului. Cele mai recente tulburări din Societatea Iubitorilor de Iluminare Spirituală se datorează în mare măsură influenței sale asupra tinerilor preoți, în special profesorilor de drept din instituțiile de învățământ laice, deși el însuși nu ia parte personal la „întâlnirile pastorale” neautorizate ale acestei Societăți. La declarația pr. Arseniev i s-a alăturat aproape toată adunarea pastorală, majoritatea întrebându-ne pe noi, vicarii IPS

28

Biblioteca „Runiverse”

*

al Domnului, să-i prezinți Vampirului durerea ta profundă față de ispita introdusă de Grigori Petrov în mijlocul turmei lor și să mijlocească cu tine: nu recunoști că este posibil să iei măsuri din partea ta pentru a opri această ispită și pentru aceasta : să întreb unde este nevoie, dacă nu pentru încheierea perfectă a publicației „Adevărul lui Dumnezeu”, atunci, măcar, o schimbare imediată a denumirii acestei publicații blasfemiante; b) interzicerea preotului Petrov să rămână în continuare la Moscova și împrejurimile acesteia; c) să ceară Sfântului Sinod Guvernare să intre în considerare: nu este timpul să-l aducem în fața Bisericii pe acest preot pentru denaturarea învățăturii ortodoxe și răspândirea unor false învățături antisociale și anticreștine?

Înaltpreasfințitul Părinte Arhipăstor și Părinte, cei mai de jos novici, (semnat în original) Trifon, Episcop de Dmitrov, Nikon, Episcop de Serpuhov, Serafim, Episcop de Mozhaïsk.

483. Februarie ij zi içoo toda.

Urmează concluzia însuși Mitropolitul Vladimir. Sfântului Sinod Guvernator al lui Vladimir, Mitropolitul Moscovei.

PERFORMANȚĂ.

Este datoria și onoarea mea să prezint, spre buna plăcere și la dispoziția Sfântului Sinod Guvernator, două rapoarte primite în numele meu: i) Preacuvioșii Vicari ai Eparhiei Moscovei care mi-au fost încredințate la data de 15 februarie a acestui an, 1906, nr. 482 și 2) Uniunea Rusă a întregului popor, în care respectivii reprezentanți îmi cer cererea în fața Sfântului Sinod ca, printre altele, să se acorde atenția cuvenită activităților preotului din Sankt Petersburg. eparhie Grigory Petrov din Moscova fără permisiunea autorităților diecezane locale, altfel capitala Moscovei se va transforma într-un focar de tulburări bisericești și desfrânare spirituală a întregului popor ortodox rus.

Preasfinția Voastră, Mitropolitul Vladimir al Moscovei și al Kolomnei. M 71. 3) februarie 1906

29

Biblioteca „Runiversel”

„■■■■■■■■■■mm■■■■■■■■■■Mpoate.....

Cazul lui Petrov s-a mutat din nou la Petrograd. Iar până la urmă, a fost închis cu forța la Mănăstirea Cheremenet, iar apoi, prigonit, a fost scos din grad.

Acesta este un caz foarte tipic. Documentele secrete de mai sus dezvăluie în mod clar toate mașinațiunile non-bisericești care se petreceau în spatele zidurilor sacre. Furia și teama pe care biserica le-a avut față de „Masonerie”, evreiesc** „otrava socialismului** este clară aici. De fapt, Petrov dezvăluie întreaga esență a bisericii pre-revoluționare și caracterul ei cert monarhic, politic. aceasta Într-un fel, acest caz și aceste documente sunt clasice. Și câte cazuri similare au fost care au murit pentru noi după revoluție, când clerul a început să-și acopere în grabă urmele.

Pe langa Gr. Petrov, unii preoți și membri ai Dumei de Stat au avut de suferit, au fost derogați de sine pentru activități politice (nemonarhice) (Brilliantov, Ognev etc.). Liderul mișcării bisericești moderne, episcopul Antonin, la acea vreme vicar al mitropoliei Sankt Petersburg, a refuzat să-și amintească de Nikolai Romanov „cel mai autocrat” în timpul slujbei de după manifestul din 17 octombrie. Pentru aceasta a fost închis într-o mănăstire.

Au fost și o serie de represiuni, dar până la urmă, odată cu reacția politică generală, a triumfat și reacția din cadrul bisericii. Aceeași tăcere, suprafață netedă și harul lui Dumnezeu domnea în ea, ca și în alte colțuri ale pământului rusesc. Tăcere relativă și grație foarte dubioasă. În aparență, însă, totul era bine, ca, într-adevăr, în întreg statul rus. Unele încercări timide au fost imediat reprimate. Astfel, cel care scria aceste rânduri, pe când era încă preot pentru primul an în 1914, a fost supus cercetării spirituale pentru „predica sa socialistă**”. Mă transferă în alt loc. Și în acest nou loc, în decembrie 1916, țin un discurs despre inadmisibilitatea ca un preot să fie monarhist. Căzul începe, ei amenință Siberia. Dar – februarie 1917...

 V''

Biblioteca „Runiverse”

[REDACTED] • [REDACTED]a

CAPITOLUL P.

Biserica în timpul Revoluției din februarie până la Sinodul din 15 august 1917.

Biserica a fost cel mai uluită de revoluție. După cum se poate vedea din primul capitol, a fost singura fortăreață ideologică pentru autocrație, iar autocrația pentru biserică era divinitatea reală. II când sângerosul tiran, care profanase biserica cu răutatea sa, a fost înlăturat, viața bisericii s-a oprit. Parcă i-ar fi fost scoasă inima din corpul bisericii.

Acestea erau zvonuri și, după cum s-a dovedit mai târziu, după o verificare adecvată, zvonurile erau complet aiurea.

Cert este că Sfântul Sinod a fost încurcat și nu a știut ce să facă. Ședințele sinodului sunt neajutorate. Când unii preoți din Petrograd au încercat să meargă acolo pentru măcar ceva îndrumare, ei au răspuns cu un refuz total de a da vreo instrucțiune. Biserica a fost lăsată în voia sa. Și biserica ar pieri imediat, s-ar destrama complet, s-ar transforma într-un cadavru imputit, dacă

« [REDACTED] » [REDACTED] [REDACTED] a

Inițiatorul acestui grup a fost regretatul protopop Egorov, după gândurile căruia, chiar și sub vuietul împușcăturilor în stradă din apartamentul protopopului Mihail Stepanovici Popov (acum episcopul Colegiului Copiilor, vicar din Petrograd), printr-o ironie malefică a sorții, situat pe Gorokhovaya chiar vizavi de casa în care a locuit înainte Rasputin, s-a adunat un mic grup de clerici. Pe lângă aceste două persoane, la întâlnire au mai fost preotul Dmitri Popov, membru al Dumei din Progresiști (conform zvonurilor, ulterior și-a demisionat și a intrat în Partidul Comunist), precum și scriitorul acestor rânduri, și alte două sau trei persoane.

După ce au discutat despre starea lucrurilor, ei au decis să organizeze întreaga societate bisericească progresistă într-o „uniune a întregii ruse a clerului și mirenilor ortodocși democratici”. Această uniune a urmărit următoarele scopuri: a) în primul rând, uniunea și-a declarat definitiv și formal condamnarea ordinii monarhice a lucrurilor, a distructivității sale atât pentru popor, cât și pentru biserică. Uniunea a prevăzut posibilitatea revenirii la monarhie și a avertizat dinainte că nu va putea niciodată și nu va avea niciodată vreo legătură cu aceasta. Uniunea vrea să fie pentru popor, nu împotriva poporului; b) în al doilea rând, uniunea a indicat categoric o formă de guvernare pentru Rusia - era republicană; c) în continuare, sindicatul a propus principii socio-economice: lupta împotriva capitalismului, acordarea de pământ muncitorilor și muncitorilor din fabrici; d) în cele din urmă,

uniunea a propus sarcini specific eclesiastice : reforma bisericii, precum și separarea învățaturii legii lui Dumnezeu de studiul secular al științei.

Preotul Dmitri Iakovlevici Popov a fost ales președinte al sindicatului, iar eu am fost ales secretar. Organizarea unirii și semnarea cartei a avut loc la 7 martie 1917. Unirea a inclus preoți, în cea mai mare parte participanți într-un grup de treizeci și doi de preoți, câțiva diaconi (printre ei și energicul diacon Timofey Skobelev) , precum și un număr de intelectuali și muncitori laici (inclusiv Mihail Grigorievici Fomin, acum membru al Comitetului Executiv Central al Rusiei)

î2

Biblioteca „Runiverse”

Restul clerului a rămas tăcut. Adevărat, a încercat să se apropie de guvernul revoluționar. Când s-a pus problema înmormântării solemne a victimelor revoluției, clerul s-a dus într-o mulțime înghesuită la Palatul Tauride, unde s-a întrunit Consiliul Deputaților Muncitorilor și Soldaților și a cerut să i se permită să ia parte la aceasta. ceremonie. Cu toate acestea, acest consiliu a fost, din motive firești, respins. Apoi voi aduce clerul pentru o vreme.

Uniunea Clerului Democrat stabilește rapid legături cu Moscova. De acolo se primește o telegramă prin care se solicită trimiterea unui reprezentant pentru informații. Uniunea m-a trimis într-o călătorie de afaceri și, îndeplinind misiunea atribuită, am plecat la Moscova în săptămâna Paștelui.

În apartamentul protopopului Nikolai Tsvetkov a avut loc o întâlnire a clerului din Moscova. Am făcut o prezentare. Au ascultat raportul și păreau să-și exprime o oarecare aprobare, dar asta a fost tot. Recunoașterea republicii a fost un bogeyman, din care au fugit mulți preoți „liber-cugetatori”, renegați... nu a fost posibil să se deschidă filiale ale unirii la Moscova. Din câte îmi amintesc, nici măcar una (sau doar una) Preotul din Moscova s-a înscris la unire.

Mă întorc la Petrograd. Se lucrează acolo. Uniunea a căpătat o însemnătate literară și teologică majoră în persoana profesorului Titlinov. Cu ajutorul lui, am reușit să preluăm controlul asupra organismului oficial al sinodului reorganizat, „Buletinul Bisericii și Publice.” În acest „Buletin” am desfășurat propaganda ideilor noastre în toate modurile posibile. În același timp, am început munca noastră de organizare a aparițiilor publice – prelegeri și dezbateri, care nu s-au oprit până în ziua de azi. Prima astfel de dezbatere a fost organizată în Marele Auditoriu de Fizică al Universității din Petrograd. Protopopul Egorov și profesorul Titlinov au ținut discursuri despre biserică și revoluție, iar eu am ținut un discurs despre creștinism și socialism. Dezbaterile au fost extrem de animate, cu o mulțime uriașă de oameni. Atenția și simpatia oamenilor pentru cauza noastră de reînnoire a bisericii au fost fără îndoială enormă.

În același timp, alte încercări, deși foarte timide, au început cumva să încetinească și să ne întârzie mișcarea.

Uniunea clerului democratic și a laicilor continuă să funcționeze. Începe să publice. Brosura prot. Egorov despre sensul revoluției,

Diaconul Skobelev despre neadevărurile autocrației și al meu despre socialism.

Între timp, a început propaganda monarhismului de către cler. Astfel, în orașul Groznîi, regiunea Terskop, în cadrul unei slujbe în Biserica Mihail-Arhangelsk, enoriașilor li s-au oferit broșuri prin care îi invitau să-l apere pe țar. Mulțimea furioasă i-a prins însă pe directorul de distribuție, doi preoți, pe gardianul bisericii și pe asistentul acestuia și i-a dus la poliție. Broșurile s-au dovedit a fi editii Odesa, marcate 1909°Da

„Uniunea Unității Bisericii”, condusă de preotul Petru Kremlevski și preotul Grigori Serbarpnov, își publică propriul program specific.

Acest program, ecleziastic pe multe cheștiuni, conține, printre altele, următoarele rânduri: § 5, „În caz de separare a bisericii de stat, Biserica Ortodoxă trebuie să-și păstreze libertatea de a preda înmormântarea lui Dumnezeu în școlile pentru copiii de Părinții ortodocși. În același timp, aceasta, ca cea mai mare și indigenă organizație religioasă din statul rus, are dreptul nu numai să-și deschidă propriile școli bisericești de diferite tipuri, ci și să mizeze pe sprijinul material deplin din partea statului, în ceea ce privește cheltuielile. în scop cultural și educațional*.

În același timp, sindicatul începe să facă presiuni asupra acelor preoți care au luat partea socialismului. Încă de la începutul revoluției, am apelat la aceasta de la preoții din Petrograd în toate felurile posibile, publicând articole, broșuri și ținând prelegeri publice pe tema consistenței ideilor socialismului și a ideilor creștinismului. Pentru aceasta sunt criticat de un anumit dușman al socialismului, gr. Prohorov în articolul său (22 aprilie 1917) „Crestinismul și problema socială*.

În același timp, unii membri ai uniunii (din lume) pun problema încheierii comuniunii bisericești cu bisericii renovationiști.

Adevărat, toate acestea sunt încă timide și timide – viața încă se mișcă peste tot într-un ritm pur revoluționar.

În acest moment, Duma de Stat, care nu era

3. I

Biblioteka „Runiverse”

_____ în

la locul de muncă, organizează o serie de întâlniri pe probleme bisericești. Apropo, în ședința din 20 aprilie s-a discutat problema înlăturării preoților de către enoriași, comitetele executive raionale și provinciale. Întâlnirea a recunoscut ca fiind complet anormală și inacceptabilă înlăturarea neautorizată a preoților și mai ales arestarea fără proces. S-a hotărât să se facă apel prin sinod la comitetele provinciale, iar prin acestea la comitetele raionale, pentru ca astfel de acțiuni să nu fie permise în viitor.

Acest lucru a fost, într-adevăr, cauzat de o serie de cazuri similare pe teren. Desigur, în majoritatea cazurilor au existat motive serioase pentru această ștergere. Așadar, pe 6 aprilie, la Harkov, în Catedrala Bunei Vestiri, a avut loc o întâlnire a enoriașilor pentru a discuta problema înlăturării arhiepiscopului Anthony Hrapovitski din dieceza Harkovului. La ședință au existat un număr de vorbitori care au vorbit despre această problemă. Întâlnirea a fost raportată asupra rezultatelor negocierilor dintre aleșii enoriașilor și reprezentanții comitetului public provincial și ai consiliului deputaților muncitorilor și soldaților. Consiliul a vorbit despre Anthony în sensul că el a fost vinovat de incitarea la lupte naționale, tribale și religioase, motiv pentru care consiliul a decis să-l scoată pe Anthony din provincia Harkov în termen de trei zile. Anthony, cel mai faimos membru al Sutei Negre, s-a retras în Valaam, apoi a plutit din nou pe râul bisericii sub forma unui sugrumator inveterat al oricărei lumini și a celui mai hotărât monarhic.

Treburile bisericești încep să primească atenție în presa seculară. În ziarul Den apare un articol al lui Ponomarev, unde rezumă câteva rezultate: „Ultimele două luni de revoluție”, scrie Den, „au arătat că clerul nostru urban și rural, ca categorie socială, s-a dovedit a fi o valoare. egal cu zero. Nu se găsește curajul să acționeze ca o forță reactionară, dar nici nu a dat dovada de curaj civil, nu a dat dovada de maturitate civică, ceea ce i-ar fi dat posibilitatea de a se contopi cu poporul, de a lua o poziție comună cu să pună în aplicare și să întărească idealurile de libertate și ordine... A stat deoparte, fără a lua parte la construirea unei noi vieți... Bogat și

J6

Biblioteca „Runiverse”

Am umilit de autocrația , clerul ortodox, începând de la clerul rural și terminând cu mitropolitul, membru al „sfântului colegiu”, s-a dovedit a fi omogenă. Mizeria morală și intelectuală a clericului ortodox s-a dezvăluit acum, „obosită de drojdia.”

Apar și alte articole flagelante, în special de Valentin Svetsitsky (mai târziu preot Moscova) - „Episcopi-sclavi”, chiar reviste, de exemplu, un număr special al lui Șebuev dedicat „preoților”. Biserica începe să fie alarmată de „bolșevism”. Acest termen a apărut pentru prima dată în presa bisericească în numărul 10 al Buletinului Public și Bisericii All-Russian. Aici este dată următoarea caracteristică interesantă a bolșevismului: „psihologia bolșevismului este psihologia obsesiei cu o singură idee. Dusă de visul său. , dorințele sale, o persoană devine orb la orice altceva, încetează să mai înțeleagă , mai mult, să mai perceapă tot ce iese din cercul pasiunii care l-a cuprins. El încetează să vadă viața reală, să înțeleagă acel gând simplu școlar pe care fiecare idee. este adus la viață numai alături de moștenirea trecutului, începe implementarea sa doar ca o sămânță, care apoi, după ce a crescut, va înlocui ceea ce a dat viața anterioară. „Mintea și inima nu sunt în armonie”, aceasta este rădăcina principală a bolșevismului. Aceasta este orbirea, iar un conducător orb va duce inevitabil în groapă, oricât de sfinte și arzătoare ar fi dorințele lui. Bolșevismul trăiește într-o împărăție fantomatică, nevăzând

forțele reale, forțele istoriei. De aici radicalismul revendicărilor sale. De aici și credința în puterea atotzdrobitoare a ideilor cuiva. O, cât de ușor pare să măturați toate temeliile vieții vechi de secole cu un singur leagăn al roții revoluționare! Dar încercați! Aceste rămășițe, pe care fanatismul nu le vede, se vor lipi de roată încă din primul moment al mișcării, cu atât mai departe, cu atât mai adânc se va cufunda în corpul viu al vieții și, în loc să măture, rezultatul va fi fragmentarea reciprocă, iar rezultatul va fi un morman de ruine în care fragmentele vechiului sunt amestecate și noi. Așa înțelege socialismul științific, serios, ținând cont de istorie și de raportul de forțe dintre prietenos și ostil. Și de aceea acceptă cu calm un „compromis cu burghezia”, rămânând în mod fundamental fidel ideii sale... Bolșevismul este proprietatea inimilor calde, slabe la cap”.

37

Biblioteca „Runiverse”

Aceasta este caracterizarea anonimă a comunismului făcută de profesor. Un comunist care susține că stă pe terenul solid al realității nu va fi de acord cu ea. Dar această caracterizare nu conține ura nemărginită care va pune stăpânire în curând pe capetele bisericii.

Problema bisericii și esența ei este dezbătută energic și se pun speranțe enorme în reînnoirea vieții ei.

„Trebuie să recunoaștem cu cea mai mare tristețe”, scrie Alexander Koleda, un tânăr tehnolog talentat, „nu există biserică în viață... Există doar latura ei decorativă care mângâie ochii, există doar spectacolul unui cult, nu există decât latura ei decorativă care mângâie ochii, este doar spectacolul unui cult. există o formă moartă, există o „religie lampă”, lipsită de orice energie creatoare, de orice energie creatoare. Spiritul dătător de viață al bisericii - spiritul care leagă oamenii într-un întreg, spiritul care trezește în ei o singură dorință sfântă, o singură dorință de foc pentru Dumnezeu - nimeni, s-ar putea spune, aproape că nu simte un asemenea spirit. Aceasta este cea mai mare „Tragedia fiecărui credincios ortodox, această tragedie ar trebui să fie simțită în mod deosebit de acut de către clerul nostru și trebuie să depună toate eforturile pentru a elimina-l.” Revoluția va ajuta biserica să se regăsească. Chiar și conservatorii celui mai bun brand aveau speranțe în asta. Astfel, Serghie, Arhiepiscopul Finlandei, într-un discurs la mormântul lui V. A. Karaulov din 2 aprilie 1917, spunea: „așteptarea aceluiași viitor strălucitor pentru biserica noastră, cu poziția sa de stat schimbată, ne umple inimile de bucurie și face ne aducem această bucurie, să nu ne amintim acele gânduri neliniștite și dureroase care ar putea-o întuneca”.

Cu toate acestea, vechiul aluat al legăturii dintre biserică și stat obligă rapid biserica să revină la psihologia ei protectoare anterioară. „Buletinul public și bisericesc integral rusesc”, care a fost deschis împotriva autocrației, nu poate rezista tentației și de la nr. 19 pornește un „departament politic”, unde este publicat articolul ghid „Patria este în pericol”. În ea, în numele revoluției, cetățenii sunt chemați să se unească, să supună deplină puterea de stat. „Să ne întoarcem în fire înainte de a fi prea târziu și să începem lucrarea de

40

_____a

dați că aceste păduri vor deveni proprietatea lor. Un alt motiv pentru închiderea viitoare a fabricilor și o criză industrială severă sunt cererile exorbitante ale muncitorilor, cărora întreprinderea nu le poate rezista... Sunt mulți ruși care au pierdut deja spiritual Rusia. Să ascultăm ce se spune în întâlnirile aglomerate. Există ceva înfricoșător în aceste discursuri. Vom găsi în ele tot ceea ce ne dorim: patosul libertății și promisiunile largi de beneficii materiale, dar în același timp suntem frapați de absența celui mai important lucru din această inspirație oratorică - absența Rusiei și dragostea pentru Rusia. , absența exactului lucru pentru care sunt necesare toate aceste beneficii subordonate, - și salariu mare, și pământ și libertate. Declinul patriotismului rus, eclipsa instinctului național, absența ridicării naționale - aceasta este ceea ce se reflectă atât în acțiuni, cât și în discursuri; de aceea discursurile nu-i inspiră pe soldați să lupte pentru patria lor. Iar lipsa ascensiunii naționale, la rândul ei, se datorează lipsei ascensiunii spirituale, acelui declin general al vieții spirituale despre care vorbesc; Noi, fiii bisericii, suntem mai vinovați de aceasta decât oricine altcineva, căci cui se dă mai mult, se va cere mai mult. Atitudinea unei persoane față de patria sa ar

sau voință." Acest lucru este de înțeles. Nu interesele materiale pot motiva o persoană să-și dea viața patriei sale. Pentru aceasta, este nevoie de ceva mai mare decât pământul și voința – este nevoie de un altar; pentru aceasta, patria însăși trebuie crește în magnitudine spirituală. Această ispravă, ca tot ceea ce este mare într-o persoană, este hrănită de înălțare spirituală - aprinderea credinței indestructibile și a iubirii sfinte. Să ne amintim că, dacă boala gravă a Rusiei moderne este înrădăcinată în amortirea religiei, viața spirituală, atunci vindecarea nu poate urma decât sub condiția trezirii religioase și a înaltării spirituale. Salvati Rusia de iminente Doar forța spirituală care a adunat-o poate amenința cu un pericol amenințator. Să mergem cu toții ca o catedrală la altarul Sf. Serghie, - acolo vom simți că această forță spirituală este vie și aceasta este pentru noi sursa speranței pentru un viitor mai bun. „Căutați, în primul rând.”, Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, iar restul va să fie adăugat la tine.” În aceste cuvinte se află marele secret al întregului religios, dar și cauza națională a Sf. Serghie... Tocmai prin isprava sa spirituală, prin munca sa religioasă, a dat un punct de sprijin spiritual tuturor acelei construcții lumești a statului rus, care s-a sprijinit de marea structură bisericască.” La congres au participat renumiți liberali bisericești din acea dată: Arhiepiscopul Platon (care a organizat ulterior criminalul Gărzii Albe, după cum mărturisește monarhul Shulgin, bandele sunt împotriva Rusiei Sovietice), Episcopul Andrei (care a fugit la Kolchak), Protopopul Filonenko (acum dușman al reînnoirii bisericii), Lyubimov și Rozhdestvensky . Au fost și renovaționiști autentici: prof. B.V. Titlinov, protopopul N. Bogolyubsky și alții. În total au fost 700 de delegați. Pe 2 iunie, pe lângă discursul lui Trubetskoy, M. I. Struzhentsev a ținut un discurs: „despre atitudinea societății față de evenimentele trăite.” În rezumatele rapoartelor citim: condamnarea autocratiei, recunoașterea guvernului provizoriu, atitudinea față de

42

_____a

Pe 4 iulie, în Piața Roșie, congresul ține o slujbă de rugăciune pentru acordarea victoriei și bunăstarea interioară a patriei. La 6 iunie, Titlinov întocmește un raport privind înființarea unei uniuni întregi rusești a clerului și laicilor, în fruntea căreia este necesar să se înființeze un consiliu integral rus al congreselor diecezane și întregi rusești ale clerului și mirenilor. Majoritatea vorbitorilor au fost în favoarea creării acestei organizații. Dar oh. Potekhin și gr. Istomin a formulat obiecții viguroase. Esența acestor obiecții a fost că vorbitorii s-au temut dacă consiliul luat în considerare va constrânge activitățile bisericii și organelor guvernamentale, dacă ar fi ceva asemănător unui consiliu al deputaților muncitorilor și soldaților. Dar, după explicațiile lui Titlinov, hotărârea de înființare a consiliului a fost adoptată în unanimitate. Atunci Titlinov a pus o a doua întrebare: este necesar să se înființeze un sindicat al clerului? Pe această temă au intervenit 17 persoane - Prot. N. F. Egorov și muncitorul Mihail Grigorievici Fomin (amândoi reprezentanți ai uniunii clerului democratic și mirenilor) s-au pronunțat cu hotărâre împotriva înființării unei uniuni speciale a clerului. Ei au constatat că separarea clerului într-o uniune specială nu era de dorit, întrucât o astfel de unire putea sprijini înstrăinarea clerului de laici și putea da naștere unei lupte de clasă, incompatibilă cu creștinismul și indecentă pentru pastori. Cu toate acestea, uniunea a fost acceptată cu majoritate de voturi. După sindicat s-a înființat „Uniunea Atotrusă a Clerului și Mirenilor”, care urmărește următoarele sarcini: a) „menținerea credinței ortodoxe și a bisericii în condițiile moderne de existență; b) păstrarea și întărirea principiilor creștine în viața personală, socială și politică.”

41

Următorul vorbitor este Prince. Evg. Trubetsky explică ce consecințe grave, în raport cu bugetul, închinarea, învățătura legii lui Dumnezeu și sfințirea actelor statului prin rugăciune, o separare completă a bisericii și a statului, în sensul că programele socialiste înțeleg această separare plumb în Rusia. Desigur, nicio persoană religioasă nu poate fi de acord cu acest lucru. Independența bisericii și separarea bisericii sunt fenomene de alt ordin. Vrem doar primatul Ortodoxiei printre alte culte, care au și libertatea de confesiune și sprijin din partea statului; Negăm inegalitatea în drepturile civile bazată pe apartenența la o anumită religie. Înțelegem primatul în sine ca primatul în onoare și nu un avantaj în drepturi. Trebuie să

Biblioteca „Runiverse”

Amintiți-vă că sloganul separării bisericii și a statului este în prezent un slogan de luptă înaintat împotriva bisericii de oameni care îi sunt ostili sau indiferenți față de ea. Iar în rândurile noastre, la congresele eparhiale, el nu poate fi instalat decât din cauza unei neînțelegeri. Separarea dintre biserică și stat este desființarea completă a bisericii, ceea ce nu putem și nu trebuie să permitem. Trubetsky este susținut de Prof. S. N. Bulgakov. Bulgakov subliniază că problema relației dintre biserică și stat este complexă, multilaterală și responsabilă, iar soluția ei trebuie tratată cu mare atenție nu numai de către biserică însăși, ci și de toată Rusia civilă, pentru că aceasta este problema fundamentală a construirii statului nostru. Nu putem sustrage decizia sa, nu numai ca fii ai bisericii, ci

și ca cetățeni ai Rusiei. La urma urmei, construcția statului se realizează nu numai în consiliul deputaților muncitorilor, ci trebuie să se facă și aici, deoarece noi constituim sufletul poporului rus. A vorbi despre separarea dintre biserică și stat în sensul eliminării oricărui contact dintre ele nu este doar o neînțelegere, ci și o iluzie. Adevărat, ideea de despărțire este populară și cu ea sunt asociate atât cele mai bune aspirații ale fiilor bisericii, cât și cele mai anti-bisericești. Dar acest lucru demonstrează neclaritatea termenului de separare. Și căutăm norme de relații între biserică și stat nu pentru toate timpurile, ci doar pentru timpul prezent. Cum putem recunoaște aceste relații acum? Există două idei definitorii aici: în primul rând, libertatea bisericească, pe care nu o vom face compromisuri, și în al doilea rând, viața însăși a plasat Ortodoxia într-o nouă relație cu statul, pe care trebuie să o înțelegem și să o dezvăluim poporului rus. Putem considera că religia este o chestiune privată? În niciun caz, pentru Biserica Rusă există ca un întreg, legată de unitatea vieții și a guvernării. Bisericii lui Hristos nu se teme de persecuții, dar nici noi nu ar trebui să chemăm la ei. Recunoașterea bisericii ca organizație juridică publică este necesară, iar problema independenței bisericii este o problemă a stării forțelor sale interne. Cea mai controversată problemă este cea a sprijinului financiar al bisericii, dar, pe de o parte, bugetul acesteia este mic, iar pe de altă parte, trebuie să fie prețuit, având în vedere dificultatea excepțională a momentului în care se află. trăind. Insistați asupra despărțirii bisericii de

45

Biblioteca „Runiverse”

Statalitate înseamnă a nu crede în viitorul statului rus. În timp ce Rusia este încă pe drumul către un consiliu și o adunare constituantă, nu avem dreptul să rupem legătura dintre biserică și stat.

Și în urma acestor dezbateri, congresul s-a pronunțat împotriva separării dintre biserică și stat.

Congresul nu a dat rezultate certe. Acești 1200 de oameni (mai târziu cifra inițială de 700 a ajuns la 1200) au vorbit, au făcut schimb de păreri și au plecat. Între timp, biserica și opinia publică au interpretat congresul ca un prototip al consiliului. Ce semn trist! Un lucru era cert și clar. Potrivit obiceiului pre-revoluționar, bisericii amestecă sarcinile religioase cu sarcinile politice, iar conform tradiției vechi, politica bisericii este politica conservatorismului. Acest lucru reiese mai ales din declarația congresului, adoptată în ședința finală din 12 iunie pentru diseminare în armată pe diverse fronturi și în rândul poporului. Recunoscând „stăpânirea poporului” drept cea mai bună formă de guvernare, congresul cere ca totul să fie încredințat adunării constituante și, până atunci, respectând status quo ante, să nu se schimbe nimic. În special, „toate acțiunile arbitrate dinaintea adunarea constituantă a dus la confiscarea terenurilor și apelor monahale, bisericești și proprietate privată, precum și împiedicarea sau limitarea folosirii acestora, condamnăm cu hotărâre ca sporind, distrugând țara, tulburările.” De asemenea, Congresul face apel la muncitori „să nu ceară împlinirea imediată a tuturor dorințelor, chiar și a celor doar, ci dimpotrivă, pe cât

posibil, să crească energia muncii și numărul de ore de lucru pentru a salva patria de dușmani externi și nenumărate necazuri interne.”

Congresul bisericii, această organizație supramondană, care nu are un oraș care să locuiască aici, după cuvintele apostolului Pavel, este obligată „să fii înțelept pe pământ, nu pe pământ”, se încheie cu următorul apel. : „de acum țara noastră este amenințată de cel mai mare pericol de a uita legămintele Sf. Credința ortodoxă, sărăcirea dragostei față de patrie, ruina economică din cauza luptei tribale, de clasă și de partid, apoi chemam în primul rând fratern pe toți să se roage neobosit pentru ajutor de sus și să ne amintim constant de datoria sfântă filială de a salva patria. Armată și marina rusă curajoasă, până acum sincer

46

Biblioteca „Runiversel”

B.....
.....

iar cei care au stat amenințător de pază peste Rusia, ne rugăm să ne amintim de gloria anterioară a steagurilor lor și să arătăm că fiii Rusiei libere, numai din simțul datoriei, o pot susține nu mai puțin altruist decât în zilele sclaviei. și constrângere. Ne înclinăm cu evlavie în fața sacrificiilor și chinurilor supraomenești pe care le-au suferit, dar ne gândim să ne întărim în duh pentru noi isprăvi, să ne salvăm de rușinea națională și de înrobirea străină, pentru a salva Rusia și libertatea noastră politică și bisericească. Restul populației țării face apel la muncă și răbdare, la îndeplinirea mai necesară ca niciodată a obligațiilor bănești și naturale, la transferul economiilor lor către guvern pentru mântuirea patriei prin subscrierea la împrumutul de libertate, pentru donații în același scop din proprietatea personală, socială, în special, monahală și bisericească a tot ce este posibil. Solicităm comunităților parohiale nou înființate să aibă grijă să contribuie la toate acestea pentru mântuirea patriei. Vă rugăm, prin respectarea reciprocă, să opriți lupta internă care ne distruge patria și pe noi împreună cu ea și să vă uniți pentru o respingere prietenoasă, populară și puternică a inamicului de la granițe. Numai în aceasta vedem cele mai sigure mijloace de a salva țara și de a aduce mai aproape de noi, creștinilor ortodocși, pacea pe care o dorim mai mult decât oricine altcineva*.

Între timp, viața continuă. Alături de aceasta vine și dorința bisericii de a reglementa această viață și de a influența politic. Apelurile singure, ca și apelurile congresului, nu vor funcționa. Rezoluțiile nu sunt luate în considerare, așa cum a subliniat Micul Ziar: viața imediat după congres a dat un impuls bisericii. Congresul a decis ca școlile parohiale să fie păstrate de către biserică. Și curând după aceasta, Guvernul provizoriu. a decretat transferul acestor școli la acesta. Atunci bisericii se gândesc să ajute cauza lui aderându-se la anumite partide. Așa că Serafim de Celiabinsk a declarat comitetului din Celiabinsk al Partidului pentru Libertatea Poporului despre dorința sa de a se alătura partidului.

47

Pokrovsky, culoarea politică a grupului congressional a fost, în general, destul de moderată, mai degrabă chiar conservatoare la scara actuală - nu în stânga cadetului sau chiar a octbristului. Dar acest lucru s-a dovedit a fi, de asemenea, prea stânga și inacceptabil pentru cler. . Potrivit aceluiași Pokrovsky, la congres „prima trăsătură negativă în starea de spirit a clerului modern ne este dezvăluită cu toată claritatea - acesta este conservatorismul său excesiv în interpretarea celor mai importante probleme ale unui social, de stat și bisericesc - natura principială. Trebuie să recunoaștem cu tristețe că majoritatea clerului de aici trăiește și respiră tradițiile vechiului regim și nu găsește un limbaj comun și o platformă de acord nici măcar cu cei mai moderați dintre laici. Și această împrejurare este plină de pericole pentru cler, care pot tăia de la rădăcină orice posibilitate de reînviere a bisericii, adică. reunificarea sinceră a părților dispartate ale corpului bisericesc." Încheind caracterizarea stării de spirit a clerului, Pokrovsky concluzionează: "Deci, nu totul este fericit în starea de spirit a clerului nostru. Dacă această dispoziție nu se schimbă în bine, atunci viitorul consiliu bisericesc poate să nu ne aducă pacea, unitatea și pacea dorite".

Între timp, contradicțiile politice ale vieții rusești, lipsa de valoare a organelor politice de conducere ale statului, vagul și confuzia principiilor care călăuzesc guvernarea provizorie, i-au forțat pe cei care au văzut că este imposibil să meargă așa, să facă un încercarea de a schimba viața statului printr-o a doua schimbare revoluționară. Are loc celebra răscoală bolșevică din iulie. Este suprimată – vremea nu a sosit încă. Dar partea conservatoare a statului este speriată, biserica este teribil de alarmată. Și astfel, la 10 iulie, Sinodul a emis următorul apel:

Sfântul Sinod Guvernator copiilor Bisericii Ortodoxe Ruse și tuturor cetățenilor statului rus.

Dumnezeu să ajute.

Draga noastră patrie trece prin zile grele și fără precedent
îngrozitoare. De trei ani se aude un strigăt în toată Rus'ul și fața se
întuneacă de durere

4S

_____a

pământul nostru la vederea sângelui vărsat de cei mai buni fii și cetățeni ai săi în abnegație - apărători ai patriei, ai sanctualelor și a proprietăților ei. De trei ani s-a auzit geamătul Rusiei care, „întinzându-și mâinile”, strigă cu lacrimi: „Vai de mine, sufletul meu lăncește înaintea ucigașilor” (Ieremia 4:31). Iar acest geamăt, această mahnire a taților și a mamelor, a soțiilor și a copiilor ai vitejii noastre oști, părea să nu aibă sfârșit; în ceața nenorocirii care atârna peste țară nu se vedea nicio lumină. Dar acum a sosit ceasul libertății publice în Rus', toată țara, de la capăt la capăt, cu o inimă și un suflet, s-a bucurat de noile zile strălucitoare ale vieții sale, de noul, prielnic pentru ea, an al Lord. Și a înflorit speranța că Rusia, după ce a aruncat lanțurile politice care o legau, își va îndrepta toată puterea pentru a se elibera de jugul german și toată mintea ei către dezvoltarea și organizarea internă pașnică a statului și binele poporului de rând. Cu toate acestea, spre profundă durere a țării, patria suferindă nu era sortită să trăiască mult timp în această speranță. În urma libertății, un nou dușman rău a pătruns în noi și a semănat neghină în Rus', care nu întârzia să încolțească, înecând lăstarii libertății dorite. Furturile, jafurile, tâlhăriile, violența și intensificarea luptei politice de partid au devenit proprietatea noii noastre vieți și au insuflat mânie și discordie în rândul oamenilor, ceea ce a dus la un război fratricid intern și la vărsări de sânge repetate. Și ca urmare, pe de o parte, încetarea ofensivei lansate strălucit împotriva inamicului, pe de altă parte, în locul libertății - o nouă asuprire reciprocă, în loc de frățietate - o răcire a iubirii, declinul binelui, pașnic, fratern. relații sociale. Țara a luat calea distrugerii, iar în viitor o așteaptă acel abis îngrozitor, care este plin de deznădejde înspăimântătoare pentru noi toți, cu excepția cazului în care „confuzia și călcarea în picioare și confuzia de la Domnul Dumnezeu” (Is. 22, y) nu face. nu opriți. Cetățeni ai țării ruse! în aceste zile cumplite ale încercării noastre sociale, datoria noastră comună este să înțelegem și să simțim cu toată ființa noastră groaza deplină a situației din țară, care a fost creată de conștiința întunecată a distrugătorilor ei, și să nu mai rămânem surzi, insensibili la mânia neprihănită a lui Dumnezeu care s-a abătut asupra noastră pentru păcatul nostru de a neglija legile lui Dumnezeu și ale omului.

4 Biserica și Statul. 49

Biblioteca „Runiverse”

„iv.....

Vino, datoria noastră urgentă și imperativă este să ne pocăim de acest păcat al nostru, pentru ca Domnul să nu ne judece să bem paharul încercării noastre până la capăt, să devenim printre alte neamuri „o groază, o batjocură, o pustiire și un blestem” (Ier. 49, i2-13), și ca țara noastră să audă glasul pedepsitor al lui Dumnezeu: „Iată, te voi face mic între neamuri, disprețuit între oameni” (p. 15). Este datoria noastră sfântă să prevenim cu pocăința noastră ultimul pahar al mâniei lui Dumnezeu, pentru ce vei, Rusia, „devastă, disprețuită” în acest viitor al tău, atât de prietenii tăi adevărați, cât și de acei prieteni imaginari care sunt trădătorii tăi și „Îți cauți sufletul?” (Ieremia 4:30)? Gândește-te cu fermitate: când moartea ta se va îndeplini, „cine

te va regreta?" Și cine îți va arăta compasiune? 11 cine va veni la tine să te întrebe despre bunăstarea ta* (Ieremia 15:5)? Nu te va părăsi nici măcar Domnul milostiv, care prin gura proorocului va zice poporului său: „M-ai părăsit, te-ai retras, de aceea Îmi voi întinde mâna asupra ta și te voi nimici; ai milă” (v. 6)?

Arhipăstori și păstori ai Bisericii Ruse! Și tu îți vei îndeplini datoria față de o țară epuizată de lupte. Chemați oamenii la rugăciune și la pocăință sinceră. Învață, zidește, convinge, mai ales pe oamenii discordanți, ca să nu-și profaneze conștiința cu răutatea lor și să nu umple cu urâciuni țara însetată de adevărata libertate; roagă cetățenii cu cuvintele tale, să iubească sfânta frăție, să-și dea fiii Rusiei inimile în ascultare de adevărul lui Dumnezeu, și puterea și munca lor spre binele patriei lor suferinde. Amintiți-le tuturor de legământul Cuvântului divin și rațiunea umană sănătoasă că numai în unitate este puterea și că numai „neprihănirea înalță un popor, iar fărădelegea este dezonoarea neamurilor * (Proverbe 14:34) și distrugerea pentru țara noastră. Ridică-te, Rusia, cu duhul tău în pocăință, cu puterea ta în lucrarea ta - și „Domnul te va ridica și te va mântui din mâna celor răi și te va izbăvi din mâna asupritorilor” (Apoc. 15:19,21): „Smeriți-vă înaintea Domnului” și „El vă va înălța” (Iacov 4.10) și vă întărește în libertatea, în bunătatea, în fața conștiinței, în bucuria voastră. viață. Lui să fie slava și puterea în vecii vecilor. Amin.
Arhiepiscopul Platon, Exarhul Caucazului, Serghie, Arhiepiscopul Finlandei. Mihai, Episcopul Samarei și Sta

5°

Biblioteca „Runiversel”

" ■■■■■■■■

Vropolsky, Agafangel, Arhiepiscopul Iaroslavlului și Rostovului.
Andrei, episcop de Ufa și Menzelinsky. protopop Alexandru Smirnov.
protopop Alexandru Rozhdestvensky. protopop Fiodor Filonenko”.

Pentru biserică, bolșevicii deja din iulie sunt sinonim pentru groază, oameni cu conștiința întunecată etc. Din iulie, biserica a început deja să-i persecute pe bolșevici. Și într-o mare varietate de moduri. Astfel, în pliantul „Muncitori și capitaliști”, omul bisericesc „L” găsește următoarele rânduri: „Există, totuși, socialiști care se numesc bolșevici. Ei spun: „cere orice, fără calcul, fără să se uite în urmă.” Astfel de socialiști nu le plac oamenii. De aceea nu sunt socialiști. Socialismul, ca Evanghelia, nu vrea ca oamenii să moară de foame” (sic!).

Biserica își demonstrează atitudinea față de bolșevici organizând solemn înmormântarea cazacilor uciși în iulie.

Arhiepiscopul Platon pronunță un cuvânt neobișnuit de interesant în Catedrala Sf. Isaac. Aici biserica, cu toată autoritatea ei, de la înălțimea amvonului ei sacru, îi echivalează pe cazacii care i-au suprimat pe bolșevici cu Sf. martiri care au suferit pentru Hristos! Și îi cheamă deschis pe bolșevici agenți germani. Acesta este cuvântul din iulie 1917:

„Iubiți frați și surori în Domnul. Cu toții vedem și simțim cu toții că aceste zile sunt vremea martiriului, timpul martiriului copiilor Rusiei. Și fericiți, de o sută de ori fericiți sunt cei dintre cei cărora Dumnezeu le-a arătat această ispravă, cărora Dumnezeu le-a sortit să primească cununa martiriului. Să mori pentru patria ta, pentru rudele tale – ce moarte glorioasă, unică, excepțională! Moare un creștin bun, un creștin care toată viața a vrut să fie eliberat de legăturile lui aici pentru a fi cu Hristos – moare un călugăr bun, a cărui iubire s-a împlinit în moarte. A ars și a ars aici pentru a se aprinde acolo. Aceasta este o moarte bună, dar o moarte naturală, obișnuită. A trăit în liniște și a murit în liniște. Regatul raiului! „Fericiți morții care mor în Domnul.” Dar există o altă moarte, o moarte glorioasă, o moarte eroică, moartea datoriei, moartea ca o consecință a mișcărilor nestăpânite ale sufletului nobil al omului. Slavă și mulțumire pentru Doamne că o astfel de moarte se întâmplă și în zilele noastre. Se poate trăi și dacă există oameni care pot muri așa.

Moartea este un indicator sigur al puterii și puterii spirituale

4" Si

Biblioteca „Runiverse”

oameni. Seva este încă proaspătă în trupul oamenilor – oamenii din mijlocul cărora vin voluntari la o astfel de moarte sunt vii și tenace. Tocmai acești voluntari, copii atât de glorioși ai Rusiei, eroi ai datoriei sunt pe care acum îi îndreptăm spre eternitate. Cu dragoste și mândrie privim aceste rămășițe muritoare ale lor, dându-ne să știm că în mijlocul nostru există încă oameni care își iubesc la infinit patria și sunt devotați cu abnegație datoriei lor. Dar, în același timp, durerea dureroasă ne străpunge inima, tristețea profundă ne umple sufletul. Te întrebi involuntar: de ce s-a întâmplat asta? De ce au fost uciși? O rușine! Doamne, ce rușine în această crimă! Indignarea te învinge când îți imaginezi inutilitatea acestei crime și inutilitatea acestui sacrificiu. Și când îți amintești că acești eroi au persoane dragi, că cineva, și poate fiecare dintre ei, are o mamă dragă care și-a desfășurat fiul într-o ispravă și așteaptă cu nerăbdare să plece acasă, devine ciudat în sufletul tău. . Gata să se dăruiască pentru fiecare picătură din sângele lui, ea s-a uitat la el, văzându-l pe câmpul de luptă și s-a gândit: „Fiul meu, fiul meu drag!” Ce se va întâmpla cu tine? Ce te așteaptă? Ea s-ar fi putut aștepta ca el să fie luat prizonier de un german rău, să moară în captivitate germană, să moară într-o luptă glorioasă împotriva acestui inamic, dar ea nu s-ar fi putut aștepta ca el să fie ucis. pe dealurile cetății natale din mâna fratelui său. Acesta din urmă s-a dovedit a fi un trădător și un răufăcător, care a făcut ceea ce germanul nu a putut să facă. Ce durere! Oribil! Chiar și în vremurile noastre sângeroase, impresia acestei crime zguduie sufletul. De mâna rusă au fost uciși copiii țării rusești și, mai mult, astfel de copii pe care inamicul îi urăște din tot sufletul, capabili de ură. Cine altcineva, dacă nu cazacii noștri care nu au fost prinși, trădează germanii torturilor și torturilor care sunt deosebite în oroarea lor? Cine altcineva, dacă nu cazacii noștri, taie panglici din piele, le taie nasul, înțepătează. le scot ochii și

1a

Diferența este remarcabilă prin enormitatea ei între aceștia, a căror pierdere o plângem acum, și cei veniți și din poporul nostru – care, ascunzându-se în spatele numelui sfânt al soldatului rus, comit trădare și trădare împotriva patriei lor! Copii ai unei singure Rusii, dar ce abis îngrozitor se află între dragostea eroică, curajos de veselă, pentru patria unora și moartea spirituală a altora! Sfântul Sinod m-a instruit, cu o rugăciune către Dumnezeu, să-i însoțesc pe acești eroi ai datoriei în veșnicie și aici, în acest sfânt lăcaș, să exprim sentimentul copleșitor de profundă tristețe și tristețe provocat de acțiunile acelor soldați ruși care, sub influența agitatorilor, sunt gata să-și încheie datoria față de patria și dragostea pentru ea. Acest sentiment, suntem siguri, este împărtășit de toată Rusia, credincioasă binelui patriei. Toată Rus'ul, care nu s-a uitat de sine, deplânge noua trădare a poporului care a apărut. Ea, Rus în suferință, nu cunoscuse niciodată așa ceva. Ea nu credea că va veni vremea când unii ruși, în fața inamicului, vor înceta să mai fie ruși. Da, nu ar merita să trăiești în aceste zile dezastruoase dacă toți rușii s-ar dovedi a fi astfel de fii ai distrugerii, uitând legăturile de rudenie de sânge cu marea lor mamă Rusia și cu frații lor, fiii credincioși ai Rusiei. Dar Domnul trăiește! Și sufletul rusesc este încă viu! Dovada este în fața voastră, frați și surori. Încă poți trăi. Încrederea în aceasta ne este dată de victimele datoriei lor, de acești martiri pentru patria lor, pentru fericirea ei, pentru viitorul strălucit al Rusiei dragi. Fie ca isprava lor să aprindă inimile fiilor Rusiei pentru o nouă iubire, pentru o nouă jertfă de sine pentru o lovitură persistentă, de nezdruccinat, în folosul Patriei ! Fie ca el să servească drept ocară vie pentru cei slabi de inimă sau pentru cei care au uitat marea lor datorie față de țară. Și iată, în aceste momente sfinte pentru noi, să ne spună el, această ispravă, nouă, inimilor noastre îndurerate, cu ce sentiment deplin și arzător de recunoștință pentru iubirea neschimbată față de patria noastră și cu ce rugăciune arzătoare către Domnul celor vii și morții trebuie să-i avertizăm pe frații noștri-eroi nesfârșit iubitori la lăcașurile veșnice ale Tatălui Ceresc, unde nu există moarte, nici întristare, nici suspin, ci viață nesfârșită pentru toți cei care își depun sufletul pentru prietenii lor. Amip."

53

_____ B

un concept fals despre religie și îndatoririle oamenilor religioși. Dar acest lucru este făcut de Platon, președintele sinodului, șeful bisericii. Acest cuvânt este încă relativ calm, dar, în același timp, a apărut în tipărire apelul episcopului Andrei (prințul Ukhtomsky) „despre organizarea vieții parohiale”. Aceasta nu este altceva decât nerăbdare politică bisericească. Iată câteva fragmente:

„Ortodocși uniți-vă!” – acesta este steagul vieții noastre rusești în prezent, acesta este strigătul care ar trebui să răsună neîncetat peste fața pământului rusc! Ortodox! Mergeți la bisericile voastre, mergeți și rugați-vă; luați sfat și rugați-vă din nou! Credeți-mă, frații mei în Hristos, că acum fără unificare parohială vom pieri! Sunt ferm convins că Rusia este acum în pragul distrugerii doar pentru că noi, ortodocșii, am uitat parohia noastră ortodoxă și am permis tot felul de spioni, trădători, atei și trădători să intre în familia noastră rusă. II Armata noastră ortodoxă se confruntă acum cu dezastre extreme și umilințe doar pentru că în armata noastră se află atei, urășori de Dumnezeu, oameni cu conștiințe complet arzătoare, de aceea toți creștinii ortodocși din fiecare parohie trebuie să se unească în cea mai apropiată familie și să fie acceptați în această familie în la fel ca și Anterior, tovarășii cazaci au fost cei care au acceptat în societatea lor... Și ar trebui să te ferești să accepți primul străin pe care îl întâlnești în societatea ta și să-i încredințezi secretele familiei și bisericii. Așadar, creștini ortodocși, uniți-vă! Promovați această asociație în toate modurile posibile. Uite: socialiștii și-au început viața în Rusia în urmă cu douăzeci de ani, sub împăratul Alexandru al III-lea nu au existat deloc, apoi au început să strige „proletari din toate țările, uniți-vă!” și au fost atât de capabili să-și conducă propaganda, încât sunt acum la comanda Rusiei. Și această echipă este costisitoare pentru nefericita Rusie, pentru nefericitul popor rus.”

Timpul se apropie de august. Catedrală. Adunarea Constituantă. Alegerile pentru consiliu sunt în desfășurare. În liniște, neobservat, manipulat. Sunt programate alegeri pentru adunarea constituantă. Diverse partide încep să cocheteze cu biserica, de la socialiști-revoluționari până la cadeți. Aș spune că toate partidele, cu excepția Partidului Bolșevic. Cadeții, „Partidul Libertății Poporului”, sunt deosebit de energici. II „Buletinul social și bisericesc integral rusc” în nr. 83 din

54

Biblioteca „Runiverse”

În articolul de orientare, „Partidul Bisericii” vorbește în mod specific despre Partidul Cadet, iar articolul se încheie cu cuvinte semnificative: „La alegerile pentru adunarea constituantă, alegătorii bisericești vor fi, fără îndoială, călăuziți în orientarea lor politică de o comunitate de interesele, iar atenția Partidului pentru Libertatea Poporului asupra chestiunii bisericești o poate aduce - rezultate electorale practice”.

Se apropie de sfârșit congresele (monahale, religioase, misionare întregi rusești), care erau în egală măsură congrese bisericești și în

egală măsură congrese politice și de securitate, cu apelurile lor eterne către Kerenski, către armată etc.

Congresele întregii ruși se încheie, începe Consiliul întreg rusec.

Într-un moment de o importanță excepțională pentru biserică, Buletinul Public și Biserica Atorusă, vocea oficială a bisericii, vorbește despre acest eveniment istoric în nr. 95: „Într-un moment cumplit din viața statului, în o mulțime de voci ale oamenilor, chemate să exprime Duma populară despre mântuirea patriei (aici „Vestnik” se referă la celebra Conferință de Stat de la Moscova), s-a auzit și vocea Bisericii Ortodoxe (în numele ei a vorbit Arhiepiscopul Platon). Suna acuzator și de avertisment. Descompunerea statului a reflectat clar sărăcirea valorilor spirituale.

Același lucru s-a întâmplat cu Rusia revoluționară care s-a întâmplat Rusiei în timpul lui Godunov și a impostorilor, în epoca Necazurilor de la Moscova: conștiința poporului a fost zguduită. Numai că acum nenorocirea este mai adâncă decât era acum trei sute de ani. Atunci conștiința în principal a claselor superioare, a boierilor slujitori, s-a întunecat. care au început să vândă patria cu ridicata și cu amănuntul. Acum decăderea pernicioasă a pătruns adânc în clasele inferioare ale oamenilor. Nu era Rusia boierească, ci Rusia democratică care părea să-și fi pierdut conștiința. Constructorul de națiune al statului părea să fi uitat rațiunea, cinstea, datoria, totul măreț și sfânt. Sub asaltul egoismului de clasă nestăpânit al maselor muncitoare, grinzile statului se prăbușesc fulgerător. Dar cele de stat: înseși fundamentele conviețuirii umane se prăbușesc adesea. O fiară s-a trezit în masele întunecate. Oamenii au devenit sălbatici și au început să comită excese pur bestiale. Războinicul rus „ortodox”, „iubitor de Hristos” jefuiește,

5Î

Biblioteca „Runiverse”

violează populația lipsită de apărare. Dușmanii noștri și-au câștigat dreptul de a-l privi cu dispreț pe soldatul rus. Aliații noștri ar trebui să-și acopere fața cu mâinile de rușine. Rușinea și groaza au venit peste noi și au zdrobit viața rusească ca un coșmar. Să se piardă totul, atâta timp cât onoarea este mântuită; aceasta era mângâierea popoarelor în nenorocirile lor. La noi, vai, nu totul este pierdut, dar onoarea este cea mai de preț cea care se pierde. Desigur, în cele din urmă a răsunat un strigăt puternic: trebuie să salvăm Rusia. Pentru a salva nu numai statulitate, ci și fața poporului, demnitatea morală a oamenilor. De asemenea, este firesc că în acest moment biserica să declare: nu vei salva Rusia fără a opri decăderea spirituală. Dezastrul care ne-a lovit este în primul rând de ordin moral, mai degrabă decât material. Ce înseamnă spectrul falimentului economic alături de spectrul falimentului spiritual? Popoarele cu voință puternică au ieșit învingătoare și nu din astfel de încercări Hanibal a putut lua Roma, dar să nu-i copleșească pe romani, iar Roma a fost invincibilă atâta timp cât au existat romani adevărați. Dar când conceptele oamenilor despre onoare și datorie s-au slăbit, conceptul de bine și rău a fost distorsionat, iar valorile morale s-au prăbușit, a apărut o criză decisivă în viața oamenilor. Și pentru a salva Rusia, fără îndoială,

56

_____ în

ceaiuri. Fără îndoială, revoluția a zguduit și viziunea oamenilor asupra lumii, smulgând din ea câteva elemente vechi. Cu toate acestea, regenerarea spirituală și morală nu are loc atât de repede și, fără îndoială, nu s-ar fi putut întâmpla în acest timp cu sufletul oamenilor. Evident, s-a produs doar o metamorfoză exterioară: o disciplină morală, nu foarte puternică, a adormit și s-a dezvăluit ceea ce existase întotdeauna sub acoperirea reținerii exterioare. În special, aceasta înseamnă că cultura creștină nu a captat profund poporul și nici nu a avut timp să introducă în ei principiile elementare ale moralității. Într-un cuvânt, ceea ce sa reflectat încă o dată în istoria noastră culturală a fost că religia era aproape epuizată de credința rituală și religiozitatea vizibilă nu avea o bază morală internă. Oamenii „iubitori de Hristos” nu numai că nu l-au iubit, dar nici nu l-au cunoscut pe Hristos: aceasta este tragedia de lungă durată a realității noastre rusești. Cine este de vină aici, este inutil să vorbim despre asta, deoarece, în general, în momentele critice, denunțurile sunt inutile și este nevoie de creativitate. Dar pentru a aprecia corect realitatea și semnificația diferitelor fapte ale timpului nostru, ar trebui să ne amintim mereu de perspectiva istorică. Ar fi o greșală să dai vina pe revoluția rusă pentru „corupția” poporului, pentru subminarea moralității oamenilor, așa cum ar fi o greșală să aruncăm toată vina pentru slăbiciunea culturii morale, pentru lipsa educației populare anterioare asupra bisericii și clerului. Să admitem că revoluția a dezlănțuit unele dintre cele mai rele instincte (deși nu în mod conștient), dar „căpăstru” este o garanție puternică a ordinii sociale? Pasiunile umane, pe lângă căpățânile pentru elemente „ireconciliabile”, au nevoie, în primul rând, de interioare. transformare; iar dacă nu există așa ceva printre mase, atunci orice ordine este fragilă. Am învățat asta din experiență amară. Ce urmează? Deoarece boala oamenilor nu este bruscă, ci de lungă durată, cu atât mai mult are nevoie de vindecare spirituală. 1

57

_____ • _____ • _____ • _____ _____ a

- [REDACTED] V

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse iubiților frați în Hristos,
arhipăstorilor, păstorilor și tuturor copiilor credincioși ai Sfintei
Biserici.

Să se înmulțească binecuvântările și pacea voastră de la Domnul și Dumnezeu și din ceasul lui Isus Hristos.

De multă vreme deja în mintea poporului ortodox rus a trăit ideea necesității convocării unui Consiliu local integral rusesc pentru schimbări fundamentale în ordinea de guvernare a Bisericii Ortodoxe Ruse și, în general, pentru organizarea noastră. viața bisericească pe principiile de nezdruccinat date de Dumnezeuiescul Întemeietor și Cap al Bisericii în Sfintele Scripturi și în regulile Sf. Apostoli, Sf. Consilii Ecumenice și Locale și Sf. Tată. Lovitura de stat care a avut loc în țara noastră, care a schimbat radical viața noastră socială și statală, a oferit Bisericii ocazia și dreptul de a se organiza liber. Visul prețuit al poporului ortodox rus a devenit fezabil, iar convocarea unui Consiliu Local cât mai curând posibil a fost considerată urgent necesară.

Așadar, mergând spre vocea Bisericii și într-o conștiință clară a nevoilor ei,. Sfântul Sinod își stabilește prima și indispensabilă sarcină pentru a face toate eforturile

59

Biblioteca „Runiverse”

Consiliul Local All-Russian a emis deja un ordin prin care se face apel la oameni cunoscători autorizați de diferite instituții bisericești să elaboreze imediat probleme care să fie discutate la Consiliu și să adune materialul necesar în acest scop.

Dar viața bisericească revitalizată, care a început pretutindeni, animată de principiile libertății, necesită organizarea imediată și adoptarea urgentă a unei mari varietăți de măsuri pentru ordonarea și îndreptarea ei potrivită, conform poruncilor lui Hristos Mântuitorul și fundamentelor imuabile ale regulilor bisericești. și tradiție. Există o nevoie urgentă de a face acum unele schimbări în toate aspectele vieții bisericii. Din cele mai vechi timpuri, principiul electiv care a dominat în Biserica Ortodoxă trebuie să fie aplicat în toate formele de guvernare bisericească disponibile. Participarea largă a tuturor membrilor Bisericii la treburile bisericii, cu inviolabilitatea drepturilor și îndatoririlor atribuite fiecăruia, ar trebui să-i atragă pe toți la activități largi în beneficiul Bisericii și să devină baza dispensației bisericii în prezent. Sunt necesare schimbări corespunzătoare atât în școala teologică, cât și în curtea bisericii. Toate aceste evenimente și evenimente similare ar trebui să conducă la ordonarea vieții bisericești și la posibila uniformitate a organizațiilor bisericești care apar peste tot. Poate că schimbările întreprinse vor avea doar o semnificație temporară, poate că viitorul Sinod va indica alte modalități de îmbunătățire a vieții bisericești, dar odată cu schimbarea sistemului politic, Biserica Ortodoxă Rusă nu mai poate rămâne cu acele ordine care au supraviețuit timpului lor. Aceasta constituie a doua și la fel de urgentă sarcină a Sfântului Sinod.

Dar structura Bisericii nu este lucrarea numai a Sinodului, nici măcar a păstorilor si arhipăstorilor numai, ci a întregului popor credincios.

60

_____”

Eminența Voastră Arhipăstori! Datoria sfântă de a-ți conduce turma în aceste zile tulburi, dar mărețe și sfinte ale trezirii bisericii este cea mai aproape de tine. Apelați colegilor și turma voastră să participe activ la viața bisericească, îndepliniți dorința lor de a ajuta Sfânta Biserică cu munca și sfaturile voastre, oferiți-le libertatea largă de a se aduna la congrese, întâlniri și de a forma sindicate.

Iubiți copii ai Bisericii Ortodoxe! Păstrați-vă sufletele în pace în acest timp de încercare pentru patria voastră dragă. Căutați un refugiu liniștit în Biserica lui Dumnezeu în zilele de tristețe și nu uitați să mulțumiți Domnului cu bucurie. Adunați-vă în jurul păstorilor voștri pentru a face împreună lucrarea lui Dumnezeu, luând parte la dispensația bisericească și la lucrarea comună în folosul Bisericii. Păstrați ordinea și legalitatea în relațiile voastre reciproce, căci fără respect pentru drepturile altora, nici biserica, nici sistemul de stat nu pot fi întărite. Tratează-ți păstorii cu încredere și dragoste, acoperindu-le slăbiciunile cu cereri creștine și smerenie.

b

Se[>ish, Arhiepiscopul Finlandei și Vyborg. Agafaniel, Arhiepiscopul Iaroslavlului și Rostovului. Mihail, episcopul Samara „Stavropol. Andrei, episcop de Ufa si Menzelinsky. Protopresbiter Nikolai Lyubimov.

protopop Alexandru Rozhdestvensky. protopop F. Filonenko".

În aceeași zi, pentru Le 2500, sinodul hotărâște „să convoace un Consiliu preconiliar pentru a discuta probleme stringente legate de structura Bisericii Ortodoxe Ruse. Acest consiliu era alcătuit dintr-un număr de clerici din oficiu, dar, în același timp, la 25 mai, nr.32800, Sinodul a convocat la acest consiliu un număr de profesori liberali, ca specialiști. După cum arată istoria ulterioară, printre acești „specialiști” au fost oameni pe care

Ulterior, guvernul muncitoresc și țărănesc a fost condamnat la pedeapsa capitală pentru contrarevoluție: așa au fost profesorul N. I. Lazarevsky și un membru al Cîrții de Stat. Duma V.P. Shein (mai târziu arhimandritul Sergius). Fără îndoială, influența lor a afectat acele

proiecte de relații dintre biserică și stat care au fost ulterior discutate și adoptate la consiliu.

Ulterior, consiliul preconciliar a fost completat cu diverși membri noi, la conducerea sinodului. Așa că au intrat: Prințul Evgheni Trubetskoy, generalul Artamonov, membru al Tribunalului Districtual Moscova П. II. Astrov și colab.

Timpul se apropie de alegerile pentru catedrală. Al Doilea Sinod anunță biserica despre viitorul sinod cu următorul document.

Sfântul Sinod Guvernator arhipăstorilor, păstorilor și tuturor copiilor credincioși ai Bisericii Ortodoxe Ruse.

Har și pace vouă de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Isus Hristos în Duhul Sfânt.

Slavă Domnului Dumnezeu Mântuitorul nostru!

Prin voia Providenței Divine, la 15 august 1917, în orașul antic Moscova ocrotit de Dumnezeu, va avea loc deschiderea Consiliului Local al Bisericii Ortodoxe Atoto-Rusești, format din episcopi, monahi și clerici și laici parohiali. loc. Consiliul este chemat chiar de această viață a Bisericii să rezolve chestiunea celei mai bune organizări a Bisericii lui Dumnezeu în spiritul libertății, unanimității, păcii și dragostei adevărate a lui Hristos. Sinodul trebuie să îndeplinească această sarcină după ce au trecut mai bine de 200 de ani de când Biserica Ortodoxă Rusă nu a văzut în sânul ei Sinoadele care datează din vremea Apostolilor (Fapte, capitolul 1) și s-au întrunit în vechea noastră Rus' pentru a discuta și rezolva problemele vieții Bisericii. Timp de mai bine de două secole, Rusia nu a auzit vocea minții naționale ortodoxe despre acele nevoi ale vieții bisericești care au fost aduse cu insistență de aceeași viață. Credința a căzut și s-a răcit în Rus', în popor au apărut și s-au dezvoltat erezii și alte dezbinări bisericești, unirea dragostei dintre păstori și turmă s-a slăbit și, de asemenea, între turma în sine s-a prăbusit.

*3

Biblioteca „Runiverse”

_____ în

treptat legătura bisericească, cu legături puternice de frățietate, i-a unit pe creștinii ortodocși din vremuri trecute în biserici mici – parohii ortodoxe. Și, în ciuda unui asemenea rău, Sinodul nu a fost convocat și multe nevoi bisericești nu au primit permisiunea și satisfacția lor.

Acum, mulțumire și slavă Domnului Dumnezeu, Biserica Rusă a primit ocazia de a-și exercita dreptul său intern, pe principiile conciliarității, dispensației, și împreună cu ocazia de a convoca un Sinod apropiat de noi în timp, care ar trebui , prin raționamentul comun al bisericii, îndeplinim marea lucrare de reînnoire a sistemului nostru bisericesc și de îmbunătățire a vieții Biserica pentru binele și mântuirea poporului ortodox rus.

Arhipăstori, păstori, cleri și toți oamenii ortodocși ai Sfintei Biserici! Însăși viața Bisericii noastre ne cheamă la această lucrare conciliară, sfântă, inspirată, plină de credință, în folosul Bisericii, acest mare trup al lui Hristos (Efeseni 1:22-23) Întoarceți-vă acum din toată inima voastră și cu toate gândurile voastre și munca voastră pentru revitalizarea câmpului bisericesc rusec. Și în primul rând, „de dragul nevoilor urgente ale bisericii** (Antioh, drepturile personale. 2o), pregătiți-vă într-un mod adecvat pentru Sinod dorit și așteptat de Biserică și sarcina sa grea și mare în importanța sa sfântă. Pentru a ghida această pregătire, Sfântul Sinod emite reguli pentru alegerea reprezentanților Bisericii care vor face parte din viitorul Sinod. Tratează această lucrare selectivă ca pe o datorie sacră încredințată de Biserica însăși. Apropiați-vă de această lucrare de alegere cu frică de Dumnezeu, cu dragoste pentru Biserica Domnului, pentru Patria înnoitoare, însetați de pace și liniște pline de har, de toată fraternitatea noastră în Hristos Domnul nostru. Cu o rugăciune aprinsă către Domnul Furnizor, către Preacurata Doamnă Maica Domnului, către sfinții lui Dumnezeu ai Bisericii lui Hristos și către sfinții mijlocitori și mijlocitori înaintea lui Dumnezeu pentru pământul rusec, tuturor făcătorilor de minuni ai Moscovei și tuturor. Rusia, ridicați-vă în gânduri și sentimente bune, în pacea conștiinței voastre, povara acestei munci selective. Păstrarea evlaviei bisericești, aleși în Consiliu oameni evlavioși, oameni evlavioși, cei mai excelenți membri ai frăției noastre bisericești, cei mai dezinteresați și cei mai zeloși

64

Biblioteca „Runiversel”

apărători ai cauzei Bisericii, care cunosc și înțeleg nevoile Bisericii, care au o conștiință creștină bună (Evr. XIII, i8), care se bucură de respectul binemeritat în societățile noastre bisericești, care poartă în sine pacea bună. lui Hristos, popor cu frică de Dumnezeu (Fapte IV, 19), astfel încât aleșii voștri Ei au apărut ca o forță bisericească vie, capabilă să aducă, pe de o parte, prosperitate și pace Bisericii lui Dumnezeu și, pe de altă parte, , adevărul lui Hristos și bucuria Duhului Sfânt în inimile oamenilor care au fost confuzi sau zdruncinați în credință. Și apoi, după ce ți-ai împlinit datoria de a alege membri ai Sinodului, ți-ai curățit sufletele în timpul viitorului post Adormire și s-ai împărtășit cu sfintele, marile și făcătoarele Taine ale lui Hristos în ziua cinstitei Adormiri a Maicii Domnului. , aduceți împreună cu fraternitatea voastră comună rugăciuni pline de râvnă Prea Fericitului Mijlocitor al neamului creștin și „în Adormirea voastră să nu părăsim”, pentru ca, prin mijlocirea Ei rugătoare, Domnul Mântuitorul nostru să dăruiască Sfintei noastre Biserici” după inima ei” și „toate sfaturile” „împlinirii” ei, prin voința și harul Duhului Sfânt.

„Dumnezeul oricărui har, care ne-a chemat la slava Sa veșnică în Hristos Isus”, să ne desăvârșească, să ne întărească, să ne întărească și să ne facă statornici în credința noastră, în speranța noastră, în fraternitatea noastră bisericească.

De mult timp, ideea a rămas ferm înrădăcinată în conștiința lumii ruse ortodoxe că o parte semnificativă a neajunsurilor și tulburărilor din viața bisericească rusă depindeau de restrângerea principiilor conciliarității canonice în ea; în același timp, speranțe universale au fost adresate mult așteptatului Consiliu că va elimina aceste neajunsuri și tulburări. Schimbarea sistemului statal a creat acum noi condiții pentru viața statală și socială, care impun ca viața bisericii să fie coordonată cu acestea. Circumstanțele grele din ultima vreme

66

_____ B

Toate aceste subiecte și chestiuni care urmau să fie supuse examinării consiliului au fost supuse examinării și dezvoltării prealabile pregătitoare de către Sfântul Sinod pe baza instrucțiunilor științifice și practice și prin prezențe preconciliare, conferință și consiliu, care au finalizat lucrările pregătitoare. deja în condițiile noului nostru sistem statal și social.

Datorită duratei scurte a ședințelor Consiliului Preconciliar, nu toate subiectele avute în vedere în Consiliu au fost editate definitiv, iar din cauza condițiilor tehnice actuale nu au fost publicate toate cele avute în vedere.

5* 67

Biblioteca „Runiverse”

În forma lor completată, Sfântul Sinod înaintează Consiliului pentru examinare următoarele proiecte de lege tipărite:

1. „Statutul juridic al Bisericii Ortodoxe din Rusia.” Opt articole ale acestui proiect de lege definesc relațiile reciproce dintre Biserică și Stat în cadrul noului sistem politic modern și determină statutul juridic al Bisericii în stat. Proiectul de lege a fost elaborat în Departamentul 8 al Consiliului Preconciliar și examinat în adunarea generală a Consiliului. Proiectul de lege a fost întocmit de profesorul Verkhovsky „Notă explicativă” (neeliberată încă de la tipografie).

2. „Cu privire la cea mai înaltă guvernare bisericească.” Proiectul de lege, elaborat în Departamentul 2 al Consiliului Preconciliar și examinat în ședința generală a Consiliului, conține prevederi generale privind cel mai înalt guvern bisericesc, proiectat de Consiliul Local, care se întrunește periodic și organe permanente – Sfântul Sinod și Consiliul Suprem al Bisericii, care au subiecte speciale de jurisdicție proprie și adunări generale comune pentru a soluționa o anumită gamă de probleme. A fost întocmită o „notă explicativă” pentru proiectul de lege.

3. „Regulament privind administrarea raională biserică-catedrală”, care presupune înființarea de noi autorități raionale de administrație bisericească și judecătorească. Proiectul de lege a fost elaborat în compartimentul a II-a și examinat în ședința generală a Consiliului Preconciliar.

4. „Dispoziții de bază privind organizarea unei parohii ortodoxe.” Un proiect de lege de stat asupra parohiei, care acordă parohiei drepturi de persoană juridică, pe care parohia nu le avea anterior. Prevederile au fost elaborate de o comisie specială în fața convocării Consiliului preconciliar și au fost luate în considerare în adunarea generală a Consiliului.

5. „Regulament provizoriu asupra parohiei”, întocmit de o comisie specială din cadrul Sfântului Sinod înainte de convocarea Consiliului Preconciliar și, din cauza împrejurărilor vremii, impunând schimbări urgente în sistemul parohial, permise de Sfântul Sinod urmează să fie pus în aplicare. Acest regulament, care reprezintă legea bisericească privind gestionarea treburilor parohiale legate de proprietatea bisericii, ar trebui să depindă direct de prevederile de bază ale parohiei, care necesită acum permis sau aprobare în general.

68

Biblioteca „Runiverse”

ordine legislativă. „Regulamentele provizorii” au fost tipărite în Monitorul Bisericii nr. 28 și publicate separat. Pentru „regulamentele temporare”, o ședință specială a secției a V-a a Consiliului Preconciliar a întocmit „Capitole suplimentare despre bisericile catedrale, case și cimitir.”, publicat în „Buletinul public al Bisericii întregii Ruse” .

6. „Un proiect de capitol special din carta parohială* privind organizarea învățământului bisericesc și școlar în parohie, întocmit în

compartimentul a V-a și examinat în adunarea generală a Consiliului preconiliar.

7. „Dispoziții generale privind structura instanței bisericești”-44 de teze elaborate de Departamentul IV al Consiliului Preconiliar.

8. „Regulamentul Edinoveriei sau Vechilor Credincioși Ortodocși” Proiectul presupune o organizare specială a sistemului administrativ bisericesc al Edinoveriei cu episcopi speciali, proiectul a fost întocmit în secția a VI-a și luat în considerare în adunarea generală a Consiliului Preconiliar.

9. „Pe jurământul Patriarhului Macarie și al Consiliilor de la Moscova din 1666-1667”.

10. „Dispoziții de bază privind proprietatea și economia bisericii”, elaborate în secția a VII-a și examinate în adunarea generală a Consiliului preconiliar.

11. „Despre regulamentele liturgice monahale. Despre frăția călugărilor învățați. Despre statutul juridic de stat al mănăstirilor. Despre sarcinile culturale ale mănăstirilor în raport cu locuitorii lor. Despre participarea monahismului învățat la activitățile educaționale ale mănăstirilor. Pe principalele temeuri pe care ar trebui elaborată o carte monahală normală pentru mănăstirile rusești. Despre ocuparea funcțiilor de stareți ai mănăstirilor de către episcopi și asupra procedurii deducerilor bănești de la mănăstiri în favoarea episcopilor.”

. 12. „Carta Consiliului Local al Bisericii Ortodoxe Atotrușești”, elaborată de Departamentul I și editată la adunarea generală a Consiliului Preconiliar și a Sfântului Sinod.”

Proiectele privind instituțiile de învățământ religios, elaborate de Departamentul I al Consiliului Preconiliar, au fost raportate adunării generale a Consiliului Preconiliar și aprobate spre publicare:

69

Biblioteca „Runiverse”

î. Prevederi de bază privind problema tipului de școală teologică.

2. Regulamentul Institutului Teologic.

3. Curriculum al unei școli teologice secundare generale.

4. Carta de autonomie a liceului teologic.

u. Reguli de aplicare a principiilor autonomiei în seminariile și școlile teologice de la începutul anului universitar 1917-18.

6. Carta de autonomie a școlilor diecezane pentru femei.

7. Curriculum școlilor diecezane.

8. Reguli de aplicare a principiilor autonomiei în școlile eparhiale de la începutul anului universitar 1917-18.

Prin rezoluția Sfântului Sinod din 21 iulie 1917, nr. 4614, s-a decis includerea problemei reformei instituțiilor de învățământ teologic printre prioritățile de top la stabilirea programului Consiliului Local All-Rus.

De asemenea, compartimentele Consiliului Preconciliar au elaborat prevederi care, din cauza timpului scurt, nu au fost supuse adunării generale a Consiliului Preconciliar și nu au fost încă publicate, pe următoarele subiecte:

î. Regulamentul de convocare a Consiliilor Locale în componența obișnuită după trei ani, iar în componența consolidată după nouă ani.

2. Proiectul de administrare diecezană, întocmit de compartimentul III al Consiliului Preconciliar folosind proiectul Conferinței Preconciliare. Proiectul constă din următoarele părți: a) despre eparhie, structura și instituțiile acesteia, b) despre Episcop, c) despre Consiliul Eparhial d) despre Consiliul Eparhial și e) despre Consiliul Eparhial, structura și activitatea sa de birou . Prevederi speciale privind guvernarea Bisericii Ortodoxe din Finlanda.

H) Proiect de carte punitivă a bisericii, elaborat în comisia Conferinței Preconciliare și revizuit și editat în secția a IV-a a Consiliului Preconciliar: 175 articole.

4. Despre ierarhia Belokrinipka – Vechiul Credincios și Vechiul Catolic – în al 6-lea departament.

5. Despre slujbele bisericesti: a) despre reglementarea slujbelor bisericesti, b) despre limbajul liturgic, c) despre naționalizarea lunii liturgice, d) despre cântarea bisericască.

6. Despre misiune: a) despre sectele rusești și măsurile de luptă bisericască

70

Biblioteca „Runiversel”

cu ei, b) despre măsuri de contracarare a Unirii Latine în regiunea de vest, c) despre organizarea unei misiuni externe, d) despre rugăciunea pentru creștinii neortodocși morți, e) despre biserică și sistemul de stat (sa relația cu socialismul), despre bisericile rusești din străinătate, g) despre căsătoriile mixte, h) despre transformarea Consiliului Editural sub Sfântul Sinod.

7. Dispoziții generale privind economia – a) parohie, b) monahală, c) case episcopale și d) eparhial – în revistele catedrei și despre economia mănăstirească, în revistele catedrei a IX-a.

8. Despre organizarea conducerii mănăstirilor și

9. Despre activitățile misionare, educative și caritabile ale mănăstirilor – Secția a IX-a a Consiliului Preconciliar.

Totodată, Sfântul Sinod se obligă să prezinte Consiliului unele probleme ale vieții bisericești care necesită o hotărâre cu autoritate a Conciliului, fie din cauza rezolvării inegale a acestora de către practica bisericească de până acum, fie având în vedere semnificația lor deosebită în viața bisericească, în legatura cu împrejurările vremii curente. Acestea sunt cazurile: a) despre restaurarea preoților care au fost lipsiți de rangul lor sacru în rangul lor sacru, b) despre călugăriii athoniți – numiți zei, c) despre posibilitatea de a permite o a treia căsătorie pentru cititorii de psalmi, d) despre poziția juridică bisericească a cititorilor de psalmi și a diaconilor în cler și relația acestora cu preoții, e) despre autocefalia georgiană, f) despre admiterea în Consiliu, reprezentanți ai misionarilor, congresul profesorilor de drept, galicieni ortodocși și alte grupuri și indivizi.

În fine, împrejurările grele trăite de Patria noastră nu pot decât să provoace un ecou în Sfântul Sinod. De pretutindeni se aud voci că patria piere, că un fel de amăgire a pus stăpânire pe mintea multor oameni care uită legile lui Dumnezeu și ale omului. Poporul s-a împărțit brusc în partide, pierzând unitatea. Nicio voce a prudenței de partid nu poate trezi acum atenția cuvenită în rândul oamenilor. Doar vocea Mamei Bisericii le-a putut aduce multor sens. Numai glasul iubirii atotcuceritoare a lui Hristos a putut stinge izbucnirea ostilității și mâniei. Numai lumina zilei divine a putut risipi întunericul care a cuprins mințile. Doar credința bazată pe principiile slujirii dezinteresate

71

Biblioteca „Runiverse”

a lui Dumnezeu și a altora, ar putea opri manifestarea instinctelor brute, captarea atotconsumătoare și distrugerea nestăpânită. Problema îmbunătățirii sănătății pământului rus, care este atât de necesară în prezent, este posibilă numai din motive religioase. Se așteaptă ca Consiliul să lanseze o chemare puternică către popor să se întoarcă la Dumnezeu și să stabilească, în duminica următoare sau în trei duminici viitoare, rugăciuni deliberate către Domnul pentru mântuirea Patriei și îndemnarea celor pierduți, astfel încât Domnul ar trimite mintea adevărului Său popoarelor pământului și, după ce a alungat vrăjmășia și răutatea, va insufla în sufletele lor favoarea.”

august 1917.

Guvernul provizoriu lucrează întotdeauna în contact cu biserica. Funcția de procuror-șef al Sfântului Sinod, care este Vl., a fost stabilită în guvernul provizoriu, ca și în guvernul țarist. Nick. Lvov, fost membru al statului. Duma.

Adevărat, în august 1917, Parchetul-Șef al Sinodului a fost distrus și în locul său a fost creat Ministerul Spovedaniei, iar Departamentul Mărturisirii Ortodoxe a fost transformat în „Departamentul pentru afacerile Bisericii Ortodoxe”. Confessions a fost cadet, candidat la teologie A. V. Kartashov. Dar, de fapt, totul a rămas la fel.

La 2 august, a avut loc o „rezoluție a Guvernului provizoriu cu privire la drepturile consiliului”, care spune: 1) Acordați consiliului local al Bisericii Toto-Rusești, care se deschide pe 15 august la Moscova, să dezvolte și să se supună respectul Guvernului provizoriu un proiect de lege privind o nouă ordine de autoguvernare liberă a Bisericii Ruse 2) Cu excepția acceptării de către autoritățile de stat a noii structuri de guvernare superioară a bisericii, toate problemele de guvernare internă a bisericii sunt sub jurisdicția Sfântul Sinod Guvernator și instituțiile subordonate acestuia”.

Deci totul este gata. Opinia publică este pregătită. S-a primit permisiunea guvernamentală. Se fac alegeri. S-au terminat alegerile. În consiliu au fost aleși și invitați în total 564 de persoane. Dintre aceștia: 10 mitropoliți, 17 arhiepiscopi, 2 episcopi, 2 protopresbiteri, 1 J arhimandriți, 2 stareți, 1 J hiero

72

Biblioteca „Runiverse”

monahi, 4 protopopi mitrați, 64 protopopi, 54 preoți, 2 protodiaconi, 8 diaconi, 2 psalmiști și 278 mireni.

În opiniile sale pur de partid, consiliul era de dreapta, având destul de mulți cadeți (Astrov, Trubetskoy etc.) și oameni și mai de dreapta (Shein și alții). În consiliu au fost aleși destul de mulți prinți (Urusov, Chopadaev, doi Trubetskoy, Ukhtomsky, Eristov), conți (Apraksin, Bobrinsky, Grabbe) și profesori (41). De la personalități politice proeminente: Rodzianko și alții, de la figuri militare - Artamonov și alții.

Au apărut deja grupuri în fața catedralei. Cert este că poziția relativ liberală luată de sinodul cu prim-procurorul Lvov li s-a părut multora a fi foarte periculoasă pentru biserică. Aceste cercuri s-au grupat în jurul episcopului Theodore, fostul rector al Academiei Teologice din Moscova. Grupul progresist, format în principal din profesori și cler, s-a separat. Cu toate acestea, fraudă electorală nu a permis acestui grup să-și trimită cei mai buni reprezentanți în consiliu. Nici unul dintre lucrătorii responsabili ai clerului democratic nu a ajuns la consiliu.

Catedrala a fost deschisă pe 15 august. După cum se spune solemn în prima carte a „Faptele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse”: „în vara lui Hristos 1917, 15 august, în ziua cinstitei Adormiri a Preasfintei Maicii Domnului în Dumnezeu- oraș salvat Moscova, deschiderea catedralei sacre a Bisericii Ortodoxe Ruse a avut loc în Catedrala Mare Adormirea Maicii Domnului după un rit special aprobat de Sfântul Sinod. Liturghia a fost săvârșită de Vladimir de Kiev, Platon de Tiflis, Beniamin de Petrograd. La un loc de cinste, printre închinători, s-au aflat ministrul-președinte A. F. Kerensky, ministrul Afacerilor Interne N. D. Avksentyev, ministrul Confesiunilor A. V. Kartashov și tovarășul său S. A. Kotlyarovsky La sfârșitul liturghiei, mitropoliții Sinodului Vladimir citește. scrisoare cu privire la deschiderea catedralei, unde îi mulțumește „Domnului, care acum s-a demnat să împlinească aspirațiile prețuite ale poporului ortodox rus”.

După citirea scrisorii, o procesiune religioasă pleacă din catedrală spre locul execuției. Aici are loc o slujbă de rugăciune, unde, alături de cererile de trimitere a Duhului Sfânt asupra participanților la catedrală, întregul

73

Biblioteca „Runiversel”

Asemănătoare este și următoarea rugăciune: „Primește, Doamne, rugăciunea noastră plină de lacrimi pentru mântuirea statului rus din toate necazurile și nenorocirile care îl năpăsc și nu ne da în mâinile dușmanilor noștri înverșunați, ca să nu pierim cu totul. ”

Catedrala este deschisă.

Chiar la primul eveniment de afaceri, reprezentanții statului și ai bisericii vorbesc cu cuvinte de salut. Aceste adrese merită cea mai profundă atenție, deoarece în ele vedem o reflectare a gândurilor și sentimentelor cu care Rusia ecleziastică și politică și-a salutat consiliul. Prin urmare, vă prezint mai jos protocolul acestui act, pentru ca cititorul însuși să poată intra în sfera acestor stări și aspirații. Desigur, nu dau aici toate salutarile, ci cele mai caracteristice, reflectând filosofia și psihologia celor care le-au trimis.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse.

Actul doi.

6 august 1917.

Dumnezeiasca Liturghie în Catedrala Mântuitorului Hristos este săvârșită de Tihon, Mitropolitul Moscovei și Kolomnei, slujită de IPS Vicari Dmitri Episcop de Mozhaïsk, Arsenie Episcop de Serpuhov, Părinți ai Consiliului și clerul catedralei.

În timpul versetului sacramental, protopresbiterul Consiliului al Catedralei Marii Adormiri, Nikolai Lyubimov, pronunță următorul cuvânt:

Iisus și-a chemat ucenicii (pe malul Mării Galileii) și le-a zis: „Am milă de acest popor, căci de trei zile s-au așezat la Mine și nu au mâncat nimic, iar eu nu vreau să-i las să plece fără să mănânce, ca să nu leșine pe drum.

Mi. G, 'IL. j2 cm.

La deschiderea sfintei Sfatului Bisericii Ruse, în fața unei mulțimi de arhipăstori înțelepți de Dumnezeu, în fața unei mari mulțimi de aleși de întreaga Biserică Rusă npoÇBÇ-

7-Í

Biblioteca „Runiverse”

fericiți păstori, oameni învățați și cei mai buni reprezentanți ai poporului credincios - nu aș vrea să vorbesc, ci să aud supunerea, iar supunerea este puternică, eficientă, capabilă să-mi întărească credința slabă, să-mi lumineze mintea întunecată, să-mi purifice inima vicioasă, îndreptându-mi voința slăbită spre împlinirea poruncilor Domnului. Și dacă, ascultător de voința arhipăstorului meu, mă hotărâsc astăzi să vorbesc cu cuvântul meu, nu este deloc pentru învățătura și edificarea celor prezenți aici, ci numai pentru a spune cu voce tare sfântului Sinod ce hrană oamenii credincioși sunt flămânzi și de ce bătură le este sete să primească din ea. Moscova, și cu el, fără îndoială, toată Rusia credincioasă. Să vorbesc în fața dumneavoastră în numele Moscovei credincioase, ca prim păstor al Bisericii Moscovei în poziția mea, am nu numai dreptul, ci și datoria.

În ajunul acestei zile, în marea sărbătoare a Adormirii Maicii Domnului, am asistat cu toții la o întâlnire extraordinară de rugăciune, fără precedent în solemnitatea ei maiestuoasă. Când „Sfânta Catedrală” cu o procesiune a crucii a pornit de la Kremlin către vasta așa-numită Piață „Roșie” din Moscova, o imagine cu adevărat uluitoare a fost prezentată ochilor tuturor: „mulți oameni”, care nu pot fi numărați. În mii, și nici măcar în zeci, dar poate în sute de mii, te-ai „sprijinit” și cu tandrețe de inimă, cu lacrimi în ochi, împreună cu tine, s-a rugat pentru trimiterea Duhului Sfânt la Consiliul Biserica Rusă și pentru eforturile sale pentru construirea bisericii, pentru a satisface foamea spirituală a tuturor credincioșilor și copiilor credincioși ai Bisericii Ortodoxe Ruse. Nu mai sunt „trei zile”, ci aproape trei secole întregi, Biserica Rusă a murit de foame.” neavând nimic de mâncare” din hrana spirituală care i-o poate fi dată de Sinodul Bisericii, iar acum doar, privind cu speranță la acest sfânt Sinod, îi întinde mâna către el rugăciunile sale în lacrimi pentru satisfacerea foamei sale spirituale.

„Aveți milă”, părinți și frați, de acest „popor credincios și fericit și dați-le mâncare”.

Către voi, arhipăstori înțelepți de Dumnezeu, către voi, în primul rând, pe buzele mele, poporul rus credincios se întorc cu următoarea rugăciune: „Dați-ne puțin din uleiul vostru, cât se sting candelile noastre.” (Mo. 25 cap. , 8 art.) Sunteți succesori direcți în Biserica lui Hristos

75

Biblioteca „Runiverse”

slujire apostolică, ești înzestrat în mod special cu harul Duhului lui Dumnezeu. Luminează mințile noastre întunecate cu lumina adevărului lui Hristos: „puneți” în inimile noastre, împovărate de pofte trupești, „frica de binecuvântate porunci” ale Domnului, pentru ca „să trăim o viață spirituală în Biserica din Hristos”, „înțelepciune și acțiune în toate felurile pentru a fi pe placul lui Dumnezeu”.

Voi, slujitori luminați ai științei teologice, cercetători învățați ai istoriei Bisericii lui Hristos de pe pământ și a tradițiilor bisericesti, da-ne din cunoștințele voastre! Spuneți-ne cum a fost

organizată Biserica lui Hristos de la început, cum au fost create aceste sau alte instituții bisericești în ea, pe ce tradiții istorice bisericești ar trebui să se bazeze construcția bisericii în raport cu condițiile vieții noastre moderne.

Voi, buni păstori ai turmei lui Hristos, din toate colțurile Sfintei Ruse, care ați venit aici pentru a vă împărtăși unii cu alții bogata experiență spirituală, pentru a fi pur zeloși pentru mântuirea sufletelor turmei voastre - dați noi din această râvnă pastorală a voastră și din experiența voastră spirituală! Stai aproape* de oameni, le cunoști nevoile spirituale, le auzi suspinele din inimă... Arată-ne cum să îmbunătățim viața oamenilor, cum să unim copiii credincioși ai Bisericii în jurul templelor lui Dumnezeu, ce legături să lege mai strâns turma de păstorii lor, astfel încât colectivul Prin eforturi, sub conducerea înțeleaptă a arhipăstorilor lor, să poată crea mai bine lucrarea mântuirii lor, crescând treptat „după vârsta împlinirii lui Hristos” (Ef. 4, capitolul 13, art.).

Voi, reprezentanți ai vieții lumești și în același timp credincioși și copii credincioși ai Sfintei Biserici Ortodoxe! Abandonând grijile și treburile tale lumești, părăsind preocupările lumești cu privire la situația ta socială, familială și financiară, te-ai dedicat mai mult sau mai puțin îndelungat slujirii Bisericii; Ei au venit la Sinod pentru a lua parte la construirea bisericii și, prin aceasta, și-au arătat dragostea de foc față de mama lor - Biserica Ortodoxă. - Dă-ne de aici dragostea ta! Învață-ne să punem întotdeauna „lucrarea lui Dumnezeu” mai presus de toate treburile umane, să preferăm îmbunătățirea vieții bisericești preocupărilor legate de reconstrucția vieții civile,

/6

Biblioteca „Runiverse”

social, - „căutăm” în primul rând „Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui”, iar apoi „ni se vor adăuga toate lucrurile bune ale acestei lumi” (Mo. 6 cap., secolul al III-lea).

Aceasta este ceea ce hrana spirituală cer de la Sfântul Sinod toți copiii credincioși ai Bisericii Ortodoxe Ruse.

Dă-le această hrană: „să nu slăbească” pe calea vieții lor, pe un drum nu numai plin de diverse blocaje, ispite și furtuni ale vieții, ci chiar o cale de cruciada, suferință.

La urma urmei, draga noastră mamă, patria rusă, piere, nu atât de biruită de un dușman exterior aprig, cât de copleșită în interior de diverse vânturi de învățături false, necredință, răzvrătire și dispoziții... Unde poate ea să caute mântuirea de furtuni. a vieții de zi cu zi și a eliberării de bolile grave care o năpădesc? Unde, dacă nu în Biserica lui Hristos, care singura poate și trebuie să slujească pentru toți cei copleșiți de un refugiu liniștit și de încredere, pentru toți cei care sunt bolnavi ca un singur medic, care nu slăbește niciodată, vindecând tot felul de boli și eliberând de moarte...

La sfârșitul liturghiei, membrii Sinodului, episcopii, părăsind altarul prin ușile împărătești în haine de episcop, sunt așezați pe bănci speciale acoperite cu pânză roșie în mijlocul bisericii, iar toți ceilalți membri ai Sinodului. iau locuri în partea dreaptă și stângă a episcopilor.

Salutările sunt aduse la catedrală:

„Arhipăstori, păstori și frați în Hristos. Reprezentând aici
 Autoritatea Supremă de Stat a Guvernului provizoriu, as

Biblioteka „Runiverse1”

Ministru al Confesiunilor, am marea onoare să aduc felicitări și urări de muncă legislativă și organizatorică fructuoasă Consiliului Local Extraordinar al Bisericii Întregii Ruse în numele Guvernului provizoriu.

Guvernul provizoriu se recunoaște, în așteptarea elaborării de noi legi fundamentale de către Adunarea Constituantă, ca fiind în imediata apropiere a treburilor și intereselor Bisericii Ortodoxe. Acesta mai includea procurorul șef al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse (și nu orice alte confesiuni). Iar dacă această funcție a fost desființată recent (dar drepturile și îndatoririle ei nu au fost desființate până atunci), este doar pentru că, în vederea Sinodului Bisericii, Guvernul nu a vrut, de dragul simbolismului libertății

Bisericii a afirmat, a păstra această denumire, care, în opinia societății bisericești, a devenit sinonimă dependență gravă a Bisericii de stat.

Gvernul provizoriu aşteaptă momentul în care Consiliul îi va prezenta un nou plan de guvernare a bisericii, iar apoi va desfiinţa cu uşurinţă, în cercul de atribuţii al ministrului său de confesiuni, drepturile şi responsabilităţile procurorului său şef în problemele interne ale bisericii. guvern, lăsându-l cu mai multă supraveghere externă a legii.

Așteptând propuneri legislative de la Consiliu cu privire la schimbările în guvernarea bisericii, Guvernul provizoriu consideră că, până la adoptarea acestor propuneri, toate reglementările anterioare ale Bisericii Ruse.

78

Biblioteca „Runiverse”

[illegible]

ii) Încredințarea Consiliului Local al Bisericii Atotrusești, care se deschide pe 15 august la Moscova, să elaboreze și să supună respectării Guvernului Provizoriu un proiect de lege privind o nouă ordine de auto guvernare liberă a Bisericii Ruse.

2) Să păstreze, până la adoptarea de către autoritățile statului a unei noi structuri de administrație bisericească superioară, toate problemele de administrare internă a bisericii aflate sub jurisdicția Sfântului Sinod Guvernator și a instituțiilor aflate în subordinea acestuia.

După ce mi-am îndeplinit datoria acestei declarații în numele
Guvernului provizoriu, nu îndrăznesc să complic în niciun fel discursul
ulterioară și să dezvălui sentimentele care mă entuziasmează pentru
Biserica noastră și Patria noastră natală. Mă voi însemna numai pe mine
și pe tine cu cruce ortodoxă largă*.

3) De la Scaunul Moscovei – Tihon, Mitropolitul Moscovei și Kolomnei.

„Cu mare bucurie îmi îndeplinesc datoria sfântă și în același timp plăcută de a saluta Consiliul Extraordinar în numele Bisericii de la Moscova. Moscova a fost mult timp purtătorul și exponentul credințelor bisericești și al speranțelor religioase. N-a văzut Sinodul Bisericii de peste 200 de ani, ea nu a putut să nu se întristeze. Cei mai buni fii ai ei – atât arhipăstori, cât și credincioși mireni – au trăit cu visul de a reînnoi viața conciliară a Bisericii, dar, conform planurilor inscrutabile ale Providenței Divine, ei nu erau destinați să

trăiască pentru a vedea aceste zile fericite; toți au mărturisit în credință. fără a primi promisiunea. La fel ca Israelul din vechime, ei au văzut doar de departe ceea ce ne-a fost promis de la Domnul, dar nu au putut să intre în țara făgăduită . Și sperăm că, odată cu convocarea Conciliului bisericesc, întreaga viață a Bisericii noastre va fi reînnoită, Consiliul va provoca o creștere a credinței și a aspirațiilor religioase ale oamenilor.

79

Biblioteca „Runiverse”

Credința Moscova așteaptă asistență din partea Consiliului în organizarea vieții de stat. Toată lumea știe că Moscova și sanctuarele sale au participat activ la crearea statului rus în ultimii ani. Acum Patria noastră este în ruine și în pericol, aproape în pragul distrugerii. Cum să o salvezi – această întrebare este subiectul unor gânduri puternice. Populația multimilionară a pământului rus speră că Consiliul Bisericii nu va rămâne indiferent la situația grea pe care o trăiește Patria noastră. Contemplând templul existenței noastre de stat care se prăbușește în fața ochilor noștri, reprezentând, parcă, un câmp presărat cu oase, eu, după exemplul străvechiului profet, îndrăznesc să întreb: vor prinde aceste oase?

Sfinți ai lui Dumnezeu, păstori și fii ai oamenilor! Profetește asupra oaselor uscate, cu suflarea Duhului Atotputernic al lui Dumnezeu, duhovnicește-le, iar aceste oase vor prinde viață și vor fi zidite, iar fața Sfântului Pământ Rusesc va fi reînnoită! „

4) Din Comisia Dumei de Stat pentru Afaceri ale Credinței Ortodoxe – Președinte al Comisiei menționate, membru al Dumei de Stat V. N. Lvov.

„Întreaga activitate de 10 ani a comisiei bisericești a Dumei de Stat a fost o perioadă de luptă pentru drepturile Bisericii libere, iar eu, în calitate de președinte al acestei comisii, am fost deosebit de apropiat și conștient de întreaga povară a intensului lucrarea comisiei bisericești. Acum această luptă s-a terminat. Biserica a primit libertate, și nu din mâinile fostului guvern, nu de la guvernul țarist.

Numai poporul însuși și acea mare mișcare revoluționară, care, de-a lungul căilor inscrutabile ale Providenței lui Dumnezeu, a măturat Rusia, au dat libertate Bisericii.

Libertatea a fost dată Bisericii prin voința poporului rus – Președintele Comisiei Bisericii este bucuros să declare acest lucru în fața Consiliului Bisericii și să transmită Consiliului salutările și urările de muncă fericită și fructuoasă din partea Comisiei Bisericii a Duma de Stat.”

5) De la Societatea pentru Educație Religioasă și Morală în Spiritul Bisericii Ortodoxe – Protopopul B.N. Lakhosky.

„Aspirațiile multor generații din lumea rusă ortodoxă s-au împlinit. Zorii vieții bisericești conciliare, care fusese de mult aprins, au dezvăluit în sfârșit temele care ascundeau apropierea zorilor.

nori noi. Și acum lumina multi-luminoasă a Catedralei se ridică pentru a lumina lumea bisericească cu razele ei strălucitoare și pentru a o trezi la viața de muncă.

Societatea pentru Propagarea Educației Religioase și Morale în Spiritul Bisericii Ortodoxe, care a apărut atunci când principiile conciliarității erau extrem de constrânse de condițiile vieții noastre sociale și politice, și-a dedicat întreg timpul existenței slujirii acestor principii, iar acum, întâmpinând cu bucurie implementarea lor, aduce filial Biserica Locală All-Russian Salutările noastre la catedrală. Domnul a destinat ca Consiliul să se adune în zilele în care țara noastră suferea în circumstanțe groaznice de devastare inamicului și dezintegrare internă.

Domnul să trimită Sinodul să fie începutul restaurării celor devastați și al adunării bisericii care se dezintegra și distruse și măreția statului a patriei noastre. Fie ca poporul nostru să fie adunat în unitate în Hristos, condus de ierarhia bisericească în lumina învățăturilor lui Hristos. Fie ca el să-și întărească voința în slujba binelui în câmpul muncii binecuvântate. Din muncă și unitate, să-și atragă spiritul de curaj și de vigoare pentru a îndura necazurile care îi apar și la munca grea care urmează pentru a crea norme stabile de viață de stat și bisericească în condiții noi de viață.

Fie ca nenumărata oaste de sfinți și drepti părinți, care mai înainte s-au îndepărtat de la noi la Domnul și care acum privesc faptele noastre din lumea cerească, să participe la Sinod în gândurile și faptele sale pentru binele Sfintei Biserici și pentru slava Unului Dumnezeu Slăvit în Treime, Lui să fie cinstea și închinarea să continue din generația noastră pentru totdeauna.

15 august 1917

Presedinte al Consiliului Societății protopop filozoful Ornatsky.

Protopresbiterul Alexandru Dernov.

protopop Pavel Lakhostsky.

protopop Evgheni Kondratiev.

Preotul Ioan Klyansky.

£ I I

Despre Biserică si Stat

Biblioteka „Runiverse”

„Duma oraşului Moscova, în calitate de reprezentant al populaţiei, trimite salutări slujitorilor bisericii şi mirenilor care s-au adunat pentru a înfiinţa o nouă Biserică Liberă. Aici, în inima Rusiei, în

Este posibil să uităm acele vremuri când a avut loc construcția pământului rusesc, când Sf. Serghie, acest mare ascet al Moscovei și colecționar al pământului rusesc, s-a dus prin împrejur rugându-i pe printii apanași să se unească cu Moscova pentru a forma un singur stat;

12) De la Comitetul principal al Uniunii ofițerilor de armată și marine
- locotenent principal K-V. Soldatenkov.

Ofițerii armatei și marinei ruse au fost întotdeauna în paza Bisericii Ortodoxe și din timpuri imemorabile au fost considerați apărătorii ei credincioși. A fost, este și acum.

Biblioteca „Runiverse”

Actul trei.

17 august 1917.

Ședința a fost deschisă în Camera Catedralei la ora 12.00. Zi sub conducerea conducătorului Sfântului Sinod, Mitropolitul Vladimir al Kievului, în prezența a 445 de membri ai Consiliului.

Salutări auzite: i

ii) În numele Comandantului Suprem Suprem, generalul L. G. Kornilov – Prințul G. N. Trubetskoy - „Am primit prin telegraf de la Comandantul Suprem Suprem un ordin de a transmite salutări și urări sincere Consiliului Local pentru succes în lucrare sfântă. Permiteți-mi să aduc salutări și urări de la toate gradele Cartierului General al Comandantului-Șef Suprem și cele mai înalte grade ale armatei. În mijlocul încercărilor grele prin care trece Rusia, gândul nu a murit în noi că ceața deasă se va limpezi și că renașterea va străluci din adâncurile Rusiei.

Nu ne este frică de un inamic extern. Credem că spiritul armatei iubitoare de Hristos nu a dispărut complet din rândurile armatei și că, cu ajutorul viteazilor ei fii, Rusul liber va fi înviat.

85

Biblioteca „Runiverse”

Permiteți-mi să cer Consiliului Local să sprijine armata cu rugăciunile voastre și să aprindă flacăra credinței de care avem nevoie”.

2) De la Societatea Religioasă și Filosofică din Kiev - Președinte al Societății E. N. Glocke: „Societatea Religioasă și Filosofică din Kiev, care își pune ca sarcină principală căutarea liberă a adevărului religios, reprezentată de Consiliul care îi dirijează activitățile, a fost impregnată cu convingerea de nezdruccinat încă de la temelie societății că acest adevăr numai în piatra de temelie pe care se întemeiază Biserica Ortodoxă, în Domnul nostru Iisus Hristos, Care singur este „viață și adevăr”.

Prin urmare, Societatea Religioasă și Filosofică din Kiev, care a trăit dureros, cu dragoste filială, durerile și chinurile mamei noastre comune, Biserica Ortodoxă Rusă, care a lăncet multă ani sub jugul greu al statalității autocratice, departamentale, care îi îngăduia pe cei liberi. membri ai trupului său viu de catedrală, acum în zilele luminoase ale noului său Paște, învierea lui dătătoare de viață la o viață activă, creatoare, impregnată de iubire reciprocă, la care toți membrii săi sunt acum chemați după talentul dat fiecăruia dintre ei. , actualul Sfânt Consiliu al Rusiei, reprezentat de preoții, preoții, diaconii și laicii incluși în Consiliul de Stat Unificat, salută cu evlavie și rugăciune și crede cu fermitate că harul Duhului Sfânt care se odihnește la acest Sinod va ajuta el săvârșească marea lucrare de a construi Biserica Rusă pe principii noi și în același timp vechi, ca și creștinismul însuși, principii conciliare, democratice pentru slava lui Dumnezeu și pentru stabilirea adevărului.”

86

_____ • _____ • _____ • _____ a

Continui protocolul. V.P. Shein: „Judecățile noastre iau o direcție neașteptată. Ei vorbesc despre fonduri pentru acoperirea cheltuielilor Consiliului. Acest aspect a fost clarificat de ministrul Confesiunilor. Se vorbește despre editarea și distribuirea de pliante despre Consiliu. Dar ambele sunt particularități. Important nu este modul în care diseminăm informațiile către populație despre ceea ce spunem și nu ce mijloace vom folosi pentru a disemina ceea ce spunem, ci important este ceea ce spunem. Aceasta este ceea ce totii credinciosii și

„Buletinul Public Biserică” poate fi numele; 3) este nevoie de un organism special care să răspândească pe scară largă informații despre Sinod în rândul oamenilor și să-i popularizeze ideile. Vor fi găsite mijloacele și forțele pentru a publica aceste organisme.”

Protopresbiter. G.I. Shavelsky: „Mi-e extrem de greu să vorbesc despre armată în situația ei actuală după ce am văzut-o în floarea forței și a gloriei. Îmi amintesc de începutul acestui război fără precedent. Armata a intrat pe câmpul de luptă prost aprovizionată, prost echipată, fără un număr suficient de puști, tunuri și obuze. Dar era puternică în spirit, credință, dragoste pentru patria ei și pregătire pentru orice ispravă. Avea o credință puternică în Dumnezeu și din această credință și-a inspirat isprăvile. Lupta împotriva unui inamic puternic a început. În decembrie 1914, am călătorit sute de mile de-a lungul Estului. Prusia, vizitând trupe în poziții. Am văzut sate și orașe distruse de inamic și obuzele noastre, case devastate abandonate de locuitori, dar târnăcopii au rămas neatinse peste tot și tot ce era în ele a rămas inviolabil. Am observat grija emoționantă a soldaților noștri pentru rezidenții rămași. La vremea respectivă, germanii au marcat deja invadarea granițelor noastre cu o serie de atrocități: profanarea bisericilor noastre, violență împotriva locuitorilor, violuri asupra femeilor, bătaia bătrânilor și copiilor. I-am întrebat pe soldații noștri: „Ați profanat bisericile germane?” „Niciodată”, au răspuns ei. „Civili sunt violați?” „Nu!” mi-au strigat. „Nu au violat femei, nu au abuzat bătrâni și copii?” „Doamne ferește”, mi-au răspuns ei. Da, mărturisesc încă o dată că armata noastră în 1914 a intrat în război cu frica de Dumnezeu, nu pentru a jefui și a distruge țări străine, ci doar pentru a ne proteja pământul natal de un inamic redutabil și, apărându-l, soldații noștri au suferit cu umilință. , au murit cu rugăciune și binecuvântare, crezând în marea sfințenie a faptei pe care au săvârșit-o.

A sosit vara lui 1915. A început retragerea din Galicia a trupelor noastre. Vin la o singură divizie. Șeful acestei divizii îmi spune: „Mai am oameni, dar nu există arme sau obuze. Ce să fac? Te voi înarma cu bâte și îi las să atace, lasă-i să riposteze!” Și eroii noștri, cu bâte în mâini sau cu pietre, au luptat împotriva inamicului, înarmați din cap până în picioare.

89

Biblioteca „Runiverse”

H.....

În septembrie 1915, am vizitat Divizia 3 Infanterie pe frontul de nord. Unul dintre regimentele ei tocmai își pierduse aproape toată puterea. Când am ajuns, „întregul” regiment era aliniat... erau doar 92 de baionete în el. „Păi, fraților, cum vă simțiți?” Am întrebat. „Să susținem Patria!” mi-au răspuns la unison. Și au stat acolo. Această oaste, neînarmată, epuizată de lupte, dar puternică de credință și rugăciune, a oprit atacul inamicului și i-a arătat în curând puterea ei. sa întâmplat acum armatei noastre puternice și glorioase?

Știți detaliile descoperirii și înfrângerii de la Tarnopol. Ați auzit despre atrocitățile împotriva civililor nevinovați, despre ultrajele și

Prof. N. M. Abramov: „Atât prin educația, cât și prin ocupația mea, am fost întotdeauna departe de treburile Bisericii, dar Providența lui Dumnezeu a avut plăcerea să mă cheme ca reprezentant al laicilor din regiunea Don. Am acceptat această alegere cu bucurie și încântare și am venit aici, mărturisesc, copleșit de entuziasm și credință, călăuzit de cererea alegătorilor mei; Susțin cu căldură intenția Consiliului de a spune un cuvânt puternic poporului rus și soldaților ruși în acest sens. că credința în Dumnezeu ar trebui să fie baza tuturor activităților noastre, mai ales acum. Poate că vom reuși să aprindem flacăra credinței în inimile tuturor cetățenilor ruși, în special ale armatei și marinei, și să ridicăm din nou în ei spiritul pe care am încercat să-l stingem în ei și

Biblioteca „Runiverse”

În același timp, poate, se va putea îndreptăți și speranțele celor care ne-au trimis aici, că Sinodul, mântuind și apărând credința și Biserica, va salva patria noastră dragă de la distrugere”.

Dacă ne vorbim, atunci așa cum au vorbit sfinții din vechime, de exemplu, Patr. Hermogenes, Sf. Filip, Sf. Hrisostom Trebuie să vorbim sincer cu armata și poporul nostru. Trebuie să numim fenomenele care ne distrug patria natală cu numele lor adevărate."

Ca urmare a tuturor acestor lucruri, consiliul este plin de patriotism, iar comandantul suprem suprem Kornilov i se trimite următoarea telegramă: „Consiliul local întreg rusesc al Bisericii Ortodoxe, profund atins de salutările tale, invocă binecuvântare pe tine, viteazul armată și marina rusă.

Situația politică a țării atrage atenția consiliului în lucrările sale ulterioare, anulând practic problemele pur eclesiastice ale sinodului. Desigur, aceste probleme sunt dezbătute, dar acest lucru este oarecum întâmplător. Acesta nu era inima catedralei.

Biblioteca „Runiverse”

Consiliul poruncește ca rugăciunile penitenciale la nivel național să fie ținute în toată Rusia la 14 septembrie pentru mântuirea statului rus, la care a fost citit următorul mesaj:

Har și pace vouă de la Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Isus Hristos (Galateni 1:3). Iubiți frați! În zilele încercărilor grele, Domnul ne-a trimis mare mângâiere și bucurie. La umbra sanctuarelor Kremlinului, printre mormintele sfințelor cărți de rugăciuni pentru biserică și Rusia, s-a adunat catedrala locală a Bisericii Ortodoxe Atoto-Rusești, în ziua Adormirii Maicii Domnului. Amintindu-și cuvintele lui Hristos: „Unde sunt doi sau trei adunați în Numele Meu, acolo sunt Eu în mijlocul lor” (Matei 18:20), arhipăstorii și clerul și laicii de toate treptele și condițiile aleși de întreaga Rusă. Biserica Ortodoxă s-a adunat la conciliu. Toți sunt chemați să participe la lucrarea sfântă de îmbunătățire a bisericii în spiritul iubirii și al libertății creștine. Ortodocși, chemarea noastră este înaltă și responsabilitatea noastră în fața lui Dumnezeu este mare! Dar, spre rușinea noastră, am întunecat triumful Bisericii lui Hristos cu păcatele noastre grave. Ei au creat tristețea nemaiauzită în mijlocul căreia trăim. Se apropie distrugerea generală. Armata și orașele noastre se vor confrunta cu ororile unei foamete fără precedent. Fabricile se închid deja din cauza lipsei de combustibil: în curând milioane de muncitori vor rămâne fără muncă și fără mijloace de trai. Iarna, populația urbană va îngheța în casele neîncălzite. Și în acest moment, patria, chinuită de tulburări crude, rămâne fără apărare împotriva inamicului, care amenință atât Petrogradul, cât și sanctuarele Kiev. Iubiți frați, ascultați glasul bisericii. Patria este pe moarte. Și nu orice nenorocire aflată în afara controlului nostru este cauza acestui lucru, ci abisul căderii noastre spirituale - devastarea inimii despre care vorbește profetul Ieremia." „Poporul Meu a săvârșit două rele: M-a părăsit, izvorul de apă vie și și-au săpat rezervoare, ca să poată reține apele” (Ieremia 2:13). Conștiința oamenilor este tulburată de învățături contrare

creștinismului. Sunt comise blasfemii și sacrilegii nemaiauzite; În unele locuri, pastorii sunt expulzați din biserici

93

Biblioteca „Runiverse”

mov. Oameni de toate rangurile și condițiile caută să folosească nenorocirea oamenilor pentru bani ușori. Insolența tâlharilor crește pe zi ce trece. Sechestrarea bunurilor altcuiva este declarată ca permisă. Oamenii care trăiesc prin muncă cinstită devin subiect de batjocură și blasfemie. După ce au uitat trădarea, soldații și unitățile militare întregi fug rușinos de pe câmpul de luptă, jefuind civili și salvându-și propriile vieți. Și în acest moment, oroarea războiului intestin se apropie de nefericita Rusie. Patria noastră a devenit o presă, un subiect de reproș în rândul străinilor din cauza lăcomiei, lașității și trădării fiilor săi. Ortodox! În numele Bisericii lui Hristos, Catedrala se adresează cu o rugăciune. Treziți-vă, veniți în fire, aruncați-vă ura reciprocă și conflictele interioare, apăsați pentru Rusia. Îndeplinește cuvintele de avertizare ale Înaintașului lui Hristos: „până și securea este deja la rădăcina pomilor: orice pom care nu face rod bun este tăiat și aruncat în foc” (Luca 3, 9) · Nu permiteți patria voastră să fie profanată și un sfârșit rușinos. Pocăiți-vă și faceți vrednici roadele pocăinței - curățiți-vă prin post; fie ca bisericile să fie pline de cei care se roagă. Dar mai întâi de toate și mai presus de toate, inimile voastre să fie inflamate de iubire. lui Hristos. Arată în faptele tale această dragoste pentru Rusia îndelungată, chinuită. Ajută-o de dragul lui Hristos. Cei care sunt în putere, semnifică crucea și în duhul iubirii sfinte pentru popor, slujesc Rusiei și nu partidului. care au proprietăți, sacrificați-vă proprietatea. Muncitori, lucrați fără să vă cruțați puterile și subordonați-vă cerințele binelui patriei. Moșieri și fermieri, ajutați-o cu pâine. Nu lăsați armata și orașele să moară de foame „Și tu, tinere , sănătos și puternic, sacrifică-ți viața. Fie ca fuga lașă a armatei ruse să se oprească înaintea inamicului. Și spatele să fie un ajutor pentru front, un sprijin moral, și nu o sursă de corupție spirituală. Chemându-vă la rugăciune, muncă și ispravă, credem că puterea lui Dumnezeu, înviind morții, va reuni din nou trupul dezintegrat al poporului. Fie ca binecuvântarea marilor asceți și reprezentanți pentru țara rusă să ne fie trimisă - Sf. Serghie de Radonej, Mitropoliții Petru, Alexie, Iona și Filip și sfințitul patriarh Ermogene, venerabilii Antonie și Teodosie, făcătorii de minuni de la Pecersk. În zile de mare pericol

94

Biblioteca „Runiverse”

și prăbușirea generală, Rusia a fost salvată de mai multe ori prin sfintele lor rugăciuni. Fie ca aceste amintiri ale marilor noștri asceți să fie combinate cu stindardul sacru al speranței creștine. Fie ca puterea invincibilă a Crucii dătătoare de viață a Domnului să ne umbrească în aceste zile dureroase. Fie ca Sfânta Rusă să se înalțe din nou în marea ispravă a jertfei de sine și a iubirii lui Hristos¹⁴.

După ce i-a ascultat pe vorbitori, consiliul a cerut guvernului să trimită o propunere de abrogare a legii.

96

_____ în

Gândurile lui Vasilev sunt împărtășite de următorii vorbitori. Conte P.I. Apraksin crede „că nu în zadar voia lui Dumnezeu a convocat Sinodul într-un asemenea moment. Ce se întâmplă acum în sat? Satul este inundat de agitatori și literatură de partid, o masă de apeluri vine din diferite naționalități, doar Marea Naționalitate Rusă tace. Unde se va auzi vocea ei dacă nu în centru, la Moscova? Se spune că ne vindem tăcerea pentru supă de linte și se pare că este adevărat**. E.M.

Protopopul Moscovei A. A. Khotovitsky se opune lui Titlinov și Kashmensky. El crede că ar fi dezastruos ca consiliul și autoritatea sa să nu ia parte la treburile înființării. Spune cu foc și figurat că Rusia se prăbușește cărămidă cu cărămidă, fiind jefuită. „Dacă catedrala”, spune pr. Khotovitsky, pentru binele bisericii, nu se va îndepărta de participarea la construcția pământului rusesc, oamenii vor fi alături de noi... Lăsați numele rușilor să nu se termine în „feld” și „blum**” se adună în camera fondatoare, nu pseudonime, ci nume de popor rus. Fie ca consiliul nostru să se ridice pentru a apăra binele Rus’ului ortodox de mai multe milioane de dolari!*

Charnoutsan este trist că nu avem un patriarh. „0, dacă mesajul despre adunarea constituantă și salvarea Rusiei ar avea semnătura patriarhului!” Atunci ar avea o mare semnificație și ar face o impresie uriașă*.

La 30 septembrie 1917, S. N. Bulgakov a citit textul mesajului său la consiliu cu privire la alegerile pentru adunarea constituantă.

Î. 99

Nu este pentru prima dată în istoria noastră când templul existenței statului se prăbușește, iar frământările dezastruoase se lovesc de Patria noastră. Și din nou, ca acum trei secole, Rus' este chemat de înțelepciunea populară să-și consolideze bazele legale, să-și reînvie puterea zguduită și să protejeze libertatea și ordinea în țara noastră cu legi ferme. Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse cheamă binecuvântarea lui Dumnezeu pentru această lucrare de stat, să fie îndeplinită cu căldură rugăciune, în duhul păcii și al adevărului, în numele lui Dumnezeu. Făcând semnul crucii, ortodocșii să meargă la fapte mari, ca o ispravă de credință, o slujbă de iubire. Credința ortodoxă să rămână pentru ei ca un stâlp de foc, arătând calea prin deșertul lipsei de bogăție către pământul făgăduinței. Din cele mai vechi timpuri, pământul rusesc s-a adunat în jurul Bisericii Ortodoxe; Arhitecții statului rus, alături de prinți și cavaleri, oameni ai orașului și zemstvo, au fost sfinți și călugări, cărți de rugăciuni și asceți. Credem că și astăzi Patria noastră este vegheată de cetățenii ei cerești, de conducătorii sfinți și de bocitorii. Acum bolnavi pentru pământul rusesc, ne rugăm ca ei să-și facă mereu griji pentru acești oameni întristați, ai căror strămoși s-au numit creștini ortodocși. Sinodul cheamă poporul ortodox, care se angajează într-o nouă clădire a statului, ca și în trecut, să se unească spiritual în jurul Sfintei Ortodoxii și se roagă să-și păstreze legămintele, aprinzând în inimile lor iubirea lui Hristos. Credem că statul rus rămâne în picioare doar până când trădează credința lui Hristos și se desparte de temelie sa. Este nepotrivit ca țara rusă, Sfânta Rusă, să devină o împărăție a necredinței fără Dumnezeu; o astfel de împărăție nu va avea prosperitate și prosperitate.

Nu ne vom baza pe puterea rațiunii umane și pe viclenia ei în întristarea noastră, ci pe ajutorul lui Dumnezeu, sperând într-o umbră plină de har de sus. Fie ca alegerea celor mai buni oameni ai Rusiei să fie făcută cu rugăciune neprefăcută, cu pomenire sinceră a lui Dumnezeu, a Maicii Domnului Mijlocitoarea noastră Cerească, a marilor sfinți ai Rusiei și a tuturor sfinților. Știm că intransigența partidelor și discordia de clasă nu construiește puterea statului, iar rănilor dintr-un război dificil și discordia atotdistructivă nu se vindecă. Un regat împărțit în două se va epuiza. Nu este necesar să inversăm competiția de petreceri, clase, oameni

100

Biblioteca „Runiverse”

se leagă de lupte interne. Prin unitatea națională, luminată de o credință comună, luminată de o conștiință nestricăcioasă, s-au înființat din timpuri imemorabile împărății; cu credința zguduită, cu conștiința întunecată, puterea este irosită, puterile se prăbușesc. Înțelepciunea secolelor vorbește despre asta; Patria noastră, otrăvită de invidia rea și de interesul propriu aprig, învață acum acest adevăr într-un mod trist. Lăsați poporul nostru să depășească spiritul răutății și al urii care-i copleșește și apoi, cu un efort unit, își vor desăvârși cu ușurință și strălucire lucrarea de stat. Oasele uscate vor fi adunate, îmbrăcate cu carne și aduse la viață la porunca duhului. Dar fără iubire, smerenie, blândețe, vom începe o mare lucrare în zadar. Atunci oasele degradate nu vor prinde viață, nu ne vom îmbunătăți și nu ne vom înălța fără aceasta Patria noastră dragă și

Permițând tuturor, prin puterea rațiunii, să găsească căi și mijloace pentru a realiza acest lucru, Sfântul Sinod îi îndeamnă pe toți pentru ca în această zonă lumească să nu uite de adevărul lui Dumnezeu. Cu un asemenea îndemn el se adresează ortodocșilor fără deosebire de poziții, clase și partide, pentru ca aceștia să păstreze intacte legămintele credinței lui Hristos. Toată lumea știe cu cât de încăpățânat se luptă împotriva lui spiritul prințului acestei lumi, încercând să-și întemeieze regatul prin ademenirea bunurilor pământești, vizibile. De asemenea, copiii bisericii sunt chemați să lupte cu un asemenea spirit în domeniul guvernării. Lăsați-i să demonstreze aici întreaga putere a influenței spirituale, să găsească modalități de a-i da eficiență și să-i încurajeze să asculte de vocea conștiinței creștine. Aveți grijă ca noua construcție a vieții rusești să nu ducă la prăpădirea sufletului poporului, la jefuirea comorilor credinței lui Hristos, ca să nu fie întemeiată pe o bază falsă, pe negarea și distrugerea învățăturilor lui Hristos, despre necredință și ateism. Cu adevărat Domnul spune: „Fără Mine nu puteți face nimic” (Fb. Ioan XV, 5) și cuvântul Domnului este un avertisment chemător

Biblioteka „Runiverse”

sună acum pentru toată Rusia ortodoxă, o vom uza astăzi și o vom pune în fața conștiinței poporului în acest moment formidabil și teribil al istoriei sale. Fie ca poporul rus născut în credința ortodoxă, asupra căruia va cădea acel lot greu, să nu se lepede de Hristos, să nu uite jurămintele Sf. botez, fie ca ei să nu cadă în puterea distructivă a duhului lui Antihrist, iar noua putere rusească să-și păstreze fidelitatea față de Sfânta Rusă, în care credem și pe care o căutăm.”

iar septembrie Mitrofan, episcopul de Astrakhan, face un raport despre restaurarea patriarhiei în plenul consiliului. I După trecerea în revistă istorică a istoriei patriarhiei, Mitrofan trece la zilele noastre. „În toate vremurile tulburi”, spune vorbitorul, „în epocile furtunilor politice, gândul patriarhiei a înviat cu o forță deosebită. În anii 1905-6, la începutul devastării, au început să vorbească despre

neajunsurile vieții bisericești. , și toată lumea, nu numai oamenii spirituali, ci și lumea, societatea și presa, au ridicat ideea unui patriarh, considerându-l necesar pentru organizarea vieții bisericești rusești".

Mitrofan și-a exprimat și următorul gând: „Nu pot să nu ating viitorul apropiat. Ideea patriarhiei a trăit și nu a încetat în mintea oamenilor. Acest vis le-a amintit oamenilor de eroismul, abnegația și isprăvile lui Iona, Filip și Hermogenes*.

Astfel, unul dintre motivele principale ale restabilirii patriarhiei în raportul criptat al lui Mitrofan este același izvor politic care a mișcat toate manechinele bisericești ale catedralei: patrie, patrie, patrie, Rusia, Rusia, Rusia... Conservatorismul... Conservatorismul... Și întrebă cu mânie pentru a mia oară – unde este Hristos și adevărul lui ceresc?

102

Biblioteca „Runiverse”

Raportul lui Mitrofan, haotic și nefondat, a stârnit dezbateri aprinse în consiliu. P. Kudryavtsev și D. Olsufiev au acționat împotriva lui Mitrofan la ședința din octombrie II. Dezbaterile continuă la ședința din 14 octombrie. Vorbește Arhiepiscopul Anastasie al Chișinăului. Apropo, Anastasius subliniază că „poporul nostru dorește și așteaptă patriarhia. Întrebați creștinii ortodocși - ce vor spune? Ei spun: întoarceți la noi un tată și un păstor care să adună turma împrăștiată în jurul lui și să protejeze libertatea și independența bisericii noastre... Nu există niciun motiv să amânăm această problemă. Rezoluție necesară cât mai curând posibil. Ororile și crimele vieții de zi cu zi, oroarea decăderii morale, de care tremură inima întregii Europe, cheamă biserica să-și exercite și să-și dezvolte influența. Avem nevoie de un păstor care să ne unească și să ne binecuvânteze pentru faptele noastre. Auzim că statul vrea acum să fie neconfesional, rupând deschis alianța cu biserica. Acest lucru ar trebui regretat în măsura în care statul însuși a decis să se îndepărteze de binecuvântările unirii bisericești. Dar capul bisericii este mai mare decât cei care sunt în lume. Biserica noastră trebuie să se îmbrace acum cu armura completă a lui Dumnezeu, trebuie să devină o biserică cu adevărat militantă și să aibă un lider spiritual, viitorul ei prim ierarh. Trebuie să îndeplinim cele mai bune aspirații ale poporului nostru bisericesc!'. Mitrofan este susținut de P.I. Astrov, un reprezentant marcant al Partidului Cadet. Un țăran din provincia Tver se pronunță împotriva introducerii patriarhiei. V. G. Rubtsev, dar este întrerupt de strigăte „destul!” Dezbaterile continuă la ședința din 18 octombrie. 11. N. Speransky cere restaurarea patriarhiei, întrucât numai sub patriarhi biserica este conștiința statului. Anthony Khrapovitsky vorbește pentru patriarhie. El încearcă fără succes să se scape din propriile capcane pe care și le-a întins în 1905, când a declarat prin tipărire că patriarhia este un prieten al autocrației. Cei care ne amintesc de această declarație populară a lui, Anthony, cu asprimea sa caracteristică, caracterizează astfel: „o persoană rea dintr-o inimă rea scoate răul”. Între timp, acești oameni „răi” i-au amintit lui Anthony doar de propriile sale cuvinte. Căci, desigur, din punct de vedere canonic, existența patriarhiei nu este justificată, este cauzată.

numai din motive eclesiastice și politice. Khrapovitsky este susținut de consilierul juridic al sinodului, V. I. Radzimovsky. Radzimovsky este înlocuit de contele I.M. Grabbe, care spune că viața modernă arată că absența puterii duce la consecințe extrem de nedorite. Absența unui principiu unificator amenință cu pericolul intern. Biserica va trebui să lupte pentru existența ei, dar ce poate face fără capul ei, patriarhul. La urma urmei, ambasada noastră la guvernul provizoriu despre școlile parohiale a arătat clar că guvernul vrea să fie neconfesional, în limba rusă - fără Dumnezeu, iar în traducerea slavă - necredincios. Grabbe este susținut de Bich-Lubensky (membru notoriu Kharikov Black Hundred) și Kotlyarevsky. La o ședință din 19 octombrie, protopopul N.V. Tvetkov protestează împotriva restabilirii patriarhiei. El spune că „în biserica parohială, eparhială, locală, ca și în cea mai mică biserică, în Sfânta Euharistie este gândit și simțit Hristos ca cap al bisericii. Deci aici, la sinod, avem o mulțime de episcopi și dintre ei un președinte, a cărui autoritate este înaltă pentru noi toți. Dar ultimul punct al sinodului este această cruce și Evanghelia. Acesta este capitolul invizibil în care ne întoarcem privirea mentală. Și noi, clerici și laici, suntem uniți prin aceasta. Hristos este și va fi printre noi, dar nu și patriarhul” (la aceste cuvinte se aude mișcare în camera bisericii, se aude râsete reținute. Sună președintele). Se pare că în toată istoria acestui sinod Antihrist nu mai există. detaliu dramatic, din punct de vedere religios: la reamintire că Hristos este capul bisericii, sinodul râde! Desigur, această adunare politică protectoare nu-i pasă de Hristos, asta reiese din istoria anterioară și ulterioară a acestei instituții. , dar a râde de ceea ce este cel mai sacru pentru un creștin este culmea cinismului și a aroganței". Aici catedrala și-a trădat complet moșierul, esența contrarevoluționară, care nu are nimic în comun cu religia (decît insultarea religiei). Celebrul Black. O sută de preot V. I. Vostokov, care a intrat cumva în catedrală printr-un truc, dimpotrivă, este un succes. Da și este de înțeles: la urma urmei, el nu vorbește despre Hristos, ci despre bolșevici și ura față de bolșevici, dar nu dragostea pentru Hristos, este unită de „consiliul bisericesc”, ascunzându-se în spatele sfintilor îndrăzneți

În numele bisericii pentru poftele lor murdare pământești. O. Vostokov vorbește despre necesitatea restabilirii patriarhiei. În primul rând, datorită condițiilor moderne de viață. Trăim nu numai tulburări politice, ci și o perioadă a vieții în care puterea întunericului a luat armele împotriva sfintei cruci, când atotputernicia lui Antihrist a devastat întreaga lume și s-a întors împotriva Rusiei. Grăunțele adevărului pur ortodox sunt urâți de Satana și slujitorii săi, care otrăvesc sufletul poporului. Oamenii au nevoie de un păstor care să fie o mângâiere și un plâns în suferință, un acuzator formidabil al

101

_____a

Nu se știe cum s-ar fi terminat această nesfârșită înșelăciune – pentru a restabili sau nu a restabili patriarhia, dacă nu ar fi tunetul Revoluției din octombrie. Aceste furtuni au întrerupt fluxul pașnic al vieții catedralei. Adunându-se sub focuri de armă, membrii catedralei uită totul în lume, în afară de politică și politică. Ura oarba, turbata a bolșevicilor, care avea să se soldeze ulterior cu anateme și blesteme, aceasta ura a rezolvat ceea ce consiliul nu putea rezolva în niciun fel, pe baza canoanelor și a altor principii religioase, mai solide. Cu încălcarea formalităților alegerilor, consiliul alege trei candidați pentru patriarh, hotărând în final necesitatea patriarhiei. El, patriarhul, va salva Rusia de oroarea bolșevismului: aceasta este psihologia, filosofia și religia celor care l-au ales pe patriarh.

Minoritatea membrilor consiliului, partea cea mai culturală și cu adevărat religioasă a consiliului, sunt neputincioși să împiedice acest neadevăr al bisericii. Se prăbușește, în grabă, îngrijorător, sub teama de înfrângere și împrăștiere a catedralei, sunt aleși trei candidați: Anthony Khrapovitsky, Arhiepiscopul Harkovului, nobil ereditar din lume, una dintre cele mai importante figuri ale uniunii ruse. oameni; Arseny Stadnitsky, Arhiepiscop de Novgorod, membru al aripii drepte a Consiliului de Stat; Tihon Belavin, mitropolitul Moscovei, fost președinte al departamentului Iaroslavl al Uniunii Poporului Rus. Aceasta este „culoarea” bisericii, pe care consiliul a desemnat-o drept șef al bisericii ruse. Ochii tuturor erau îndreptați spre Anthony. Acest om curajos, educat, un maestru al rostirii predicilor și al anecdotelor indecente (care i-au câștigat „popularitate” extremă în cercurile bisericești), poate să nu fi fost prea devotat lui Hristos (despre necredința lui Anthony se vorbea din cele mai serioase surse), dar pentru că nu există, fără îndoială, dedicat ideilor negre

Iob

Biblioteca „Runiverse”

sute, sugrumatorul învățământului bisericesc (înfrângerea Academiei Teologice din Kiev), un om care nu a ezitat în mijloacele sale, care a dobândit ura tuturor cu inima curată (expulzat din Harkov pentru că a semănat ură în primăvara anului 1917) , dar amabil față de toți obscuranțiștii și pogromiștii – iată cine aveau în inimă Trubetskoi și Vostokovii lor, pronunțându-și chemările înfocate de restabilire a patriarhului, care va fi centrul național și bisericesc.

Dar s-a întâmplat altfel. Tikhon este ales prin tragere la sorți de vârstnicul Alexy. Acest om blând, absolut discret, moale, fără spinare, slab educat, chiar reacționar dintre cei foarte inactivi, a fost cel mai puțin dezirabil candidat, dar s-a dovedit așa... Și, prin inerție, toate acele speranțe sunt puse pe Tikhon, pe care istoria nu i-a permis lui Anthony, cel prețuit al cărui vis, sensul întregii sale vieți, era restaurarea patriarhiei în Rusia și el, desigur, visa la o glugă patriarhală albă. Semnificația restabilirii patriarhiei în zilele de octombrie sunt caracterizate de membru al catedralei V. Bakhmetyev în următoarele expresii: „În zilele marii devastări ale statului, în zilele războiului civil fratricid, când conștiința necesității de a păstra ordinea în primul rând, chiar și cu cele mai ne semnificative libertăți, prăbușit, Consiliul Bisericii All-Rusiei a decis restabilirea patriarhiei și a ales un patriarh. Cu acest act de extremă importanță, consiliul a amintit și a subliniat statului nereligios adevărul etern că fără principiul puterii, fără punerea în aplicare nu numai a îndatoririlor sale, ci și a drepturilor sale, țara nu poate duce o viață normală nici măcar pentru unul. minut. Puterea, și limitată la maxim, este încă puterea, obligată să stea în culmea serviciului ei pentru binele întregii țări, și nu pentru grupurile de clasă. Abaterea din această situație a condus statul rus la anarhie, în care toată bogăția spirituală și materială a Rusiei, dobândită de sudoarea și sângele aceluiași popor de-a lungul secolelor, pierde. Viața noastră bisericească în multe privințe se confruntă și ea cu devastare, pentru că reticența de a ține cont de structura canonică a bisericii sau o atitudine frivolă față de canoane a dus la faptul că mulți membri

107

_____a

Deci, Tihon Belavin este Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii. Alegerea patriarhului este salutăată de toate cercurile bisericești reacționare cu un sentiment de profundă satisfacție și bucurie. Pentru a judeca acest lucru, introduc în continuare adresa Academiei Teologice din Petrograd, care, în componența sa, a fost cea mai nobilă dintre ceilalți clerici.

и 08

I·I·>·I·*I·I·I·II·IIIIH·...·I·...·I·IIIIII

Dar nu toată lumea salută restaurarea patriarhiei și alegerea lui Tihon. Aceasta a fost o lovitură extraordinară pentru Uniunea Rusă a Clerului Democrat și a Laicilor. În „Standardul lui Hristos”, un ziar al bisericii liberale, am subliniat toate cele patru motive pentru care restaurarea patriarhiei este un rău atât de extrem, încât acum cineva poate rămâne în biserică doar pentru a distruge această patriarhie.

Curând, a avut loc o întâlnire la apartamentul regretatului protopop I.F. Egorov, unde au fost elaborate atât un proiect detaliat al fundatiilor noii biserici, cât și un plan de separare de Moscova.

Biblioteca „Runiverse”

Biblioteca „Runiverse”

CAPITOLUL IV.

Decretul privind separarea dintre biserică și stat, în ciuda faptului că întregul consiliu se afla sub semnul acestei posibilități, s-a dovedit a fi cu totul neașteptat pentru biserică. Între timp, acest decret nu a fost „arbitrarie” din partea guvernului și nu a fost „violență” împotriva bisericii sau a conștiinței credincioșilor. Acest decret a izvorât din cele mai de bază principii ale Constituției R.S.F.S.R. Construcția sovietică se bazează exclusiv pe propria sa forță umană: „vom obține eliberarea cu propria noastră mână.” Acesta este triumful umanismului în sensul precis al cuvântului. Omul se opune divinului. Omul îl răstoarnă pe Dumnezeu. Așa este psihologie, așa este filosofia, așa este practica Revoluției din Octombrie. Statul a fost în mod consecvent logic, fidel principiilor sale de bază. Acest decret nu este, așa cum a fost interpretat cu tărie (și uneori este interpretat acum) ca un capriciu al acestui sau acel comunist, a revărsat din sine din gândul de bază al construcției sovietice, comuniste.

Din punctul de vedere al religiei în sine, acest decret este un adevărat bun religios. Aici se pune o limită exterioară a tentațiilor de a servi statul. Aici există și o limită de putere pentru ca statul însuși să nu se amestece în domenii pur religioase. În acest din urmă, biserica însăși poate face totul

Biblioteka „Runiverse1”

la care o obligă conștiința ei religioasă, rațiunea și voința. Aici se dezvăluie până la capăt plenitudinea exhaustivă a autodezvăluirii religioase a ființei cuiva. Aici revine, în aceste gânduri și principii ale decretului, acea mare libertate bisericească pe care statul a furat-o, captivând sufletul bisericii cu lanțuri de aur și beteala splendorii exterioare.

Între timp, înainte de revoluția din 1917, biserica era, fără îndoială, o organizație ecleziastico-politică. A rămas la fel după 17 februarie și doar octombrie pune o limită. El disecă biserica: îi păstrează religia și îi distruge politica. Prin urmare, acest decret este binevenit de cei pentru care religia este biserica, iar același decret

este anatematizat de cei pentru care biserica și contrarevoluția sunt un tot organic.

Pentru catedrală, biserica a fost, așa cum am văzut deja de multe ori, un astfel de întreg organic contrarevoluționar.

Decretul privind separarea bisericii de stat și școală a fost pretextul celei de-a șaiszeci și șasea ședințe a consiliului.

Această întâlnire a avut loc la 20 ianuarie 1918. Membrii catedralei s-au adunat acolo pentru prima dată după pauză. În acest moment, marele octombrie a răcnit ca un uragan revoluționar. El a măturat orice neadevăr, orice necurăție a vieții. Adevărat, atunci când urlă o furtună, vântul rupe uneori, împreună cu cei bolnavi, cu cei supraviețuiți, cu întregul, care, însă, nu este în întregime stabil. La fel a făcut și Revoluția din octombrie. Ea, așa cum se întâmplă în timpul oricărei revoluții, a fost însoțită de excese, dureroase, dar inevitabile. Conștiința catedralei a văzut doar aceste excese. S-a stabilit pe ideea că însăși excesele revoluției sunt revoluția. Revoluția va distruge biserica, Rusia și toate valorile culturale naționale.

Întâlnirea la care au început să discute și să condamne revoluția este atât de caracteristică psihologiei conducătorilor bisericești responsabili care s-au întâlnit, încât vă prezint procesul-verbal complet.

1X2

Biblioteca „Runiverse”

„Actul șaiszeci și șase. 20 ianuarie 1918.

î. Înainte de reluarea lucrărilor Sinodului, mitropolitul Arsenie de Novgorod a săvârșit o slujbă de rugăciune către Domnul Dumnezeu.

2. Întâlnirea a fost deschisă de Preasfințitul Patriarh Tihon al Moscovei și al Întregii Rusii în Sala Sfatului la ora 10:35, în prezența membrilor Consiliului (inclusiv 24 de episcopi).

Pe ordinea de zi a întâlnirii: 1) Slujba de rugăciune. 2) Afaceri curente. 3) Raport al Departamentului de administrare eparhială – asupra organelor de administrație diecezană a Bisericii Ortodoxe Ruse. Vorbitor: Serafim, episcopul de Chelyabinsk.

3. Preasfințitul Patriarh Tihon. „Vă salut, părinți și frați, de Anul Nou și vă doresc ca, prin harul lui Dumnezeu, Anul Nou să fie prielnic Bisericii lui Dumnezeu și patriei în vara Domnului. Mă bucur foarte mult că v-ați adunat din nou aici, pentru că împrejurările actuale și timpul prin care trecem necesită unificare pentru a putea apăra Biserica lui Dumnezeu prin eforturi comune prietenești. Știți că atunci când Consiliul și-a oprit temporar activitățile, în această pauză guvernul a îndreptat o atenție nefavorabilă Bisericii lui Dumnezeu. A emis o serie de decrete care încep să fie puse în aplicare și încalcă prevederile de bază ale Bisericii noastre. Cum să reacționăm la aceste decrete, cum să le rezist, ce măsuri să ia - acest lucru este

cel mai bine discutat și decis în Consiliu. Așadar, viitoarea sesiune a Conciliului, care, sper din mila lui Dumnezeu, va fi favorabilă, pe lângă sarcinile curente, are și o sarcină specială: discutarea modului de abordare a evenimentelor actuale referitoare la Biserica lui Dumnezeu.

Invoc binecuvântarea lui Dumnezeu asupra lucrărilor viitoare; „În prezent, întrucât Membrii Consiliului nu s-au adunat în deplină vigoare – aproximativ 10, iar Carta cere prezența a 80 de membri pentru legitimitatea ședinței, cer ca o ședință privată să fie organizată sub președinția Mitropolitului Arsenie și le rog pe membrii Sinodului să li se permită să se retragă la ședință.”

4. La ora 45, Preasfințitul Patriarh iese din Camera Catedralei.

5. Președinte, Mitropolitul Arsenie al Novgorodului. Anunț întâlnirea ca o întâlnire privată.

Rog străinii care nu au legătură cu Consiliul să

8 Biserica și statulitatea.

Biblioteca „Runiverse”

părăsesc Camera Catedralei. Întâlnirea a fost privată, fără nicio rezoluție. Există străini? Cei care doresc își pot împărtăși impresiile despre momentul actual. Și acum să ascultăm mesajul Preasfințitului Său Patriarh.

6. Arhiepiscopul Kirill de Tambov citește mesajul Preasfințitului Părinte Patriarh:

„Umilul Tihon,

Prin harul lui Dumnezeu, Patriarhul Moscovei și al Întregii Rusii, iubiți arhipăstori, păstori și toți copiii credincioși ai Bisericii Ortodoxe Ruse în Domnul.

„Fie ca Domnul să ne izbăvească din acest veac rău prezent” (Gal. I, 4).

Sfânta Biserică Ortodoxă a lui Hristos din țara rusă trece acum printr-o perioadă dificilă: persecuția a fost ridicată împotriva adevărului lui Hristos de către dușmanii fățiși și ascunși ai acestui adevăr și se străduiesc să distrugă lucrarea lui Hristos, iar în loc de creștină. dragoste, ei seamănă peste tot semințe de răutate, ură și război fratricid.

Poruncile lui Hristos despre iubirea de aproapele au fost uitate și călcate în picioare: în fiecare zi primim vești despre bătăi îngrozitoare și brutale ale nevinovaților și chiar ale oamenilor întinși pe paturile lor bolnave, vinovați doar de faptul că și-au îndeplinit cu onestitate datoria față de Patria Mamă. , că toată puterea lor S-au bazat pe slujirea binelui poporului. Și toate acestea

se întâmplă nu numai sub acoperirea întunericului nopții, ci în aer liber, în lumina zilei, cu o insolență și o cruzime fără milă până acum nemaiauzite, fără nici un proces și cu încălcarea tuturor drepturilor și legalității - se întâmplă. În zilele noastre în aproape toate orașele și satele patriei noastre: atât în capitale, cât și în periferiile îndepărtate (la Petrograd, Moscova, Irkutsk, Sevastopol etc.)

Toate acestea ne umplu inimile cu o întristare profundă și dureroasă și ne obligă să ne întoarcem către astfel de monștri ai rasei umane cu un cuvânt formidabil de mustrare și mustrare conform legământului Sf. Apostol: „Măsăriți-i pe cei care păcătuiesc înaintea tuturor și au și ei alte temeri (I Tim. 5:20).

Biblioteca „Runiverse”

Vino în fire, nebunie, oprește-ți represaliile sângeroase. La urma urmei, ceea ce faci nu este doar o faptă crudă: este cu adevărat o faptă satanică, pentru care ești supus focului Gheenei în viitor - viața de apoi și blestemului teribil al posterității în prezent - viața pământească.

Prin autoritatea pe care ne-a dat-o Dumnezeu, vă interzicem să vă apropiați de Tainele lui Hristos, vă anatematizăm, numai dacă mai purtați nume de creștin și deși prin naștere aparțineți Bisericii Ortodoxe.

De asemenea, vă îndemnăm pe voi toți, credincioșii copii ai Bisericii Ortodoxe a lui Hristos, să nu intrați în nicio comunicare cu asemenea monștri ai neamului omenesc: „Îndepărtează răul de la tine, Sameh” (1 Cor. 5:B)

Cea mai severă persecuție a fost adusă și împotriva Sfintei Biserici a lui Hristos: sacramentele pline de har care sfințesc nașterea unei persoane sau binecuvântează uniunea conjugală a unei familii creștine sunt declarate în mod deschis inutile, de prisos, bisericile sfinte sunt fie supuse distrugerii. prin împușcături din arme mortale (sfintele catedrale ale Kremlinului din Moscova) sau la tâlhărie și insulte blasfemiante (Capela Mântuitorului din Petrograd); sfintele mănăstiri venerate de oamenii credincioși (cum ar fi Alexander Nevsky și Pochaev Lavras) sunt luate de către conducătorii fără Dumnezeu ai întunericului acestei epoci și au declarat un fel de presupusă proprietate națională; școlile care au fost susținute din fondurile Bisericii Ortodoxe și pastori instruiți ai bisericii și învățători de credință sunt recunoscute ca inutile și sunt transformate fie în școli ale necredinței, fie chiar direct în terenuri de reproducere a imorității.

Proprietatea mănăstirilor și bisericilor ortodoxe este luată sub pretextul că este proprietatea poporului, dar fără niciun drept și chiar fără dorința de a ține cont de voința legitimă a poporului însuși... Și, în sfârșit, guvernul care promis că va stabili legea și adevărul în Rusia, pentru a asigura libertatea și ordinea, arată pretutindeni doar cea mai neînfrânată voință de sine și violență deplină împotriva tuturor și în special împotriva Sfintei Biserici Ortodoxe.

Unde sunt limitele acestei batjocuri la adresa Bisericii lui Hristos?
Cum și cu ce putem opri acest atac asupra ei al dușmanilor furioși?

8* ns

Biblioteca „Runiverse”

B.....9.....9.....

Vă chemăm pe toți, credincioși și copii credincioși ai bisericii:
veniți în apărarea Sfintei Maicii noastre, care acum este jignită și
asuprită.

Dușmanii Bisericii preiau puterea asupra ei și asupra proprietății ei
cu forța armelor mortale, iar tu le împotriști cu puterea credinței
tale, strigătul tău imperios la nivel național, care îi va opri pe
nebuni și le va arăta că nu au dreptul de a se numi campioni ai binelui
poporului, constructori ai unei noi vieți la porunca rațiunii
poporului, pentru că aceștia chiar acționează direct împotriva
conștiinței oamenilor.

Iar dacă va fi necesar să suferim pentru cauza lui Hristos, vă chemăm,
iubiți copii ai Bisericii, vă chemăm la această suferință împreună cu
noi în cuvintele Sf. Apostol: „Cine ne va despărți de iubirea lui
Dumnezeu?” Este necaz, sau necaz, sau persecuție, sau foamete, sau
goliciunea, sau necaz, sau sabie?” (Rom. 8:35).

Iar voi, fraților Arhipăstori și păstori, fără a întârzia nici un ceas
în lucrarea voastră duhovnicească, cu credință arzătoare chemați-vă
copiii să apere drepturile Bisericii Ortodoxe care sunt acum călcate în
picioare, aranjați imediat alianțe duhovnicești, chemați nu de nevoie,
ci prin bunăvoință să se alăture rândurilor luptătorilor spirituali,
care vor opune forțele sfintei lor inspirații forțelor exterioare și
sperăm cu fermitate că dușmanii Bisericii lui Hristos vor fi puși de
rușine și împrăștiți de puterea Crucii lui Hristos. Hristos, căci
însuși promisiunea Divinului Cruciat este imuabilă: Îmi voi zidi
Biserica și porțile iadului nu vor birui împotriva ei* (Mat. i6, i8).

Tihon, Patriarhul Moscovei și al Întregii Rusii.

19 ianuarie 1918.

»

7. Contele G. A. Olsufiev. „Cred că ar trebui să salutăm din toată
inima mesajul Patriarhului. În această primă experiență de serviciu
patriarhal vedem puterea restabilirii patriarhiei. Părerea mea este că
acest mesaj este semnificativ diferit ca ton față de mesajele
conciliare anterioare: există un sentiment de conștiință vie, un om
individual, și nu o lucrare oficială colectivă. Părerea mea coincide cu
opinia exprimată în ziare de reprezentantul intelectualității ruse,
Belorussov, că până acum Consiliul nu a vorbit suficient, ci mai
degrabă s-a dezabonat. A existat o dispută în ziare între doi membri ai
Consiliului – P. I. Astrov și Prinț

E. N. Trubetskoy - pe de o parte, și Belorussov - pe de altă parte. Conștiința mea este în întregime de partea lui Belorussov. Nu sunt înțelegător chiar de titlul articolului. E. N. Trubetskoy „Indiferență indignată.” Dimpotrivă, trecând la articolul lui Belorussov, trebuie să spun că nu am întâlnit mai multe atacuri aprinse asupra ticăloșilor revoluției decât din partea acestui fost revoluționar (a fost chiar în exil în Siberia), acum angajat. al Rusiei Vedomosti. Nu poate fi acuzat de indiferentism. Nu înțeleg reproșurile lui P.I.Astrov: „De ce tăceți?” „Nu am tăcut, dacă aș fi în locul lui Belorussov, aș zice, nu, am vorbit împotriva ticăloșilor revoluției; nu putem merge în numele. al Bisericii.” Dar Biserica și Sinodul, după părerea mea, au acționat foarte lent. Încă de la începutul Consiliului, nu am cerut compromisuri cu puterile care sunt, ci la o disociere clară de sine. Mi se pare că măsurile de excomunicare ar fi trebuit luate de mult. Pe Petropavlovsk, marinarii i-au bătut pe unii dintre ofițeri în martie, apoi în septembrie au bătut o altă parte a ofițerilor. Întreaga navă și întregul echipaj poartă responsabilitatea colectivă. A fost necesar să se ia imediat preotul de la el și să se închidă templul. . Această măsură elementară, având în vedere crima evidentă, nu a fost luată. În sate, spun ei, este imposibil să se închidă biserica, deoarece sunt bătrâne care au nevoie de preot. Dar la Petropavlovsk nu erau bătrâne. Și ce făceau la Kronstadt, la Sevastopol? Acest lucru nu poate fi ignorat. Ei spun că asta se referă la politică, lupta partidelor, dar noi nu suntem implicați în politică. Poate ar fi mai bine să te stabilești cu bolșevicii și să primești un salariu? Proprietarii au fost jefuiți - noi am tăcut, fabricile au fost luate - noi am tăcut, au început să jefuiască laurii - au început să vorbească... Iartă-mă, Vladica: Sunt trist că au început să vorbească când au început să fie laurii. jefuit. Dar tot e bine că au început să vorbească acum. Din punctul de vedere al lui P.I.Astrov, Biserica nu este un departament spiritual, ci fiecare constituie Biserica. Au jefuit proprietari de pământ, au jefuit lauri. În codul penal unul se numește sacrilegiu, celălalt tâlhărie. În realitate, ambele sunt același jaf, iar Biserica nu poate rămâne tăcută.

Prin urmare, salut cuvântul Patriarhului și cuvântul lui tare despre anatematizare. Voi sublinia bine un caz în Saratovskaya

Biblioteca „Runiverse”

provincie, când, după distrugerea moșiei unui moșier, un preot a oprit slujba bisericească: aceasta a avut un efect asupra satului. Au așteptat două săptămâni, apoi au început să-i ceară preotului să reia slujbele bisericii. Cunoscu influența pastorilor protestanți asupra coloniilor germane din provincia Saratov. Nici în 1905, nici în 1917 nu a existat un singur pogrom în aceste colonii și nu au existat revolte în colonii. Anul acesta, 20 de bolșevici ortodocși au venit în colonie și au vrut să jefuiască. Germanii au dat un semnal de alarmă și au vrut să-i extermine. Dar pastorul a spus: „are-i, dar nu-i atinge.” Și aici influența pastorului asupra turmei sale a fost afectată. În prezent,

toate bisericile creștine trebuie să se unească. Socialismul a fost acum adus la consecințele sale logice. II numai din Biserica Rusă până în ziua de azi nu am auzit nici un protest împotriva încălcării tuturor celor zece porunci ale lui Dumnezeu în prezent. Se spune clar: „Să nu poftești nici la vitele aproapelui tău, nici la boul lui, nici la satul lui, nici la nimic. aceasta este viața aproapelui tău.”*. Se spune clar: „Să nu ucizi.”* Ei spun că Biserica nu trebuie să se amestece în politică. Dar prima dintre aceste porunci este deja amestecul în politică. Porunca este clară. Împotriva căruia este îndreptată. Din istorie știm despre măsurile disciplinare care au fost luate de biserică. Mitropolitul Alexi a excomunicat eparhia Ryazan pentru neascultarea ei față de Moscova. Mitropolitul Filip s-a amestecat în politică sub Ivan cel Groaznic. Patriarhul Ermogen nu a spus că politica nu era treaba lui, dar a înțeles direct că trebuie să stea în tabăra lui Minin și Pozharsky, și nu hoții Tushino. Este clar că s-a amestecat în politică, dar vrem să urmărim o altă politică, o politică de acord, și astfel să ne spălăm pe mâini de ceea ce se întâmplă în prezent. Am citit cu tristețe în ziare că în prezent există o luptă mondială între principiile creștine și principiile Antihrist. Există voci în biserica creștină care cheamă la luptă reciprocă. Se aude că pentru prima dată se va rosti anatema la Kiev împotriva celor care susțin catolicism și unire. Sper să nu fie așa, și anume în raport cu această mișcare anti-creștină și satanică. Toți creștinii – protestanții, catolicii și ortodocșii – trebuie să se unească și să nu se anatemizeze unii pe alții. Anatematizăm

n8

Biblioteca „Runiverse”

Tolikov și protestanții, mai degrabă decât să anatematizeze tâlharii noștri ruși. Mai puțină ipocrizie! Am fost pe 25 decembrie la Biserica Pante-Leimonovsky din Petrograd (destul de faimoasă); biserica era plină de oameni care se rugau. După observația mea, la Petrograd se roagă mai conștient decât la Moscova, unde sunt patruzeci și patruzeci de biserici. În bisericile din Petrograd nu este forfotă, plimbarea în jurul bisericii, ca în bisericile din Moscova. Lectura în bisericile din Petrograd este sânguincioasă, de înțeles pentru ascultători, iar cântarea generală este introdusă. Toate acestea ridică sentimentul religios și îi unește pe cei care fac închinare și pe cei prezenți în templu. După liturghie, s-a săvârșit serviciul oficial de rugăciune, acum anacronic și notoriu, pentru eliberarea din douăsprezece limbi (în locul bolșevicilor)...

(Voci: asta nu se poate!).

8. Președintele Sfântului Sinod a dat ordin de anulare a acestei slujbe de rugăciune.

9. Conte D. A. Olsufiev. „Poate că aceasta este o neînțelegere... Și au cântat puterilor care au fost de mulți ani la Petrograd. Am simțit o deconectare tristă în timpul slujbei de rugăciune. Mi-am raportat impresiile. Poate că nu sunt credincioși... Înțeleg că Apostolul a chemat la ascultare față de toate autoritățile, dar să le cânte mulți ani cu greu este posibil. Știu cum „cel mai evlavios, autocrat” a fost înlocuit de „binecuvântatul guvern provizoriu” al lui

10. Președinte: „Vă spun sincer, domnule conte, că nu ați transmis cu exactitate că Consiliul a emis un mesaj numai la vestea înfrângerii Lavrei Alexandru Nevski. În numele Sinodului s-a întocmit un mesaj cu privire la distrugerea moșiilor proprietarilor de pământ și la atrocitățile care s-au manifestat, indiferent moșierilor și mănăstirilor, bisericilor și clerului. Trăim aceeași viață, s-ar putea să avem dezacorduri, dar nu avem diferențe de clasă. Catedrala își prețuiește unitatea. Să ne dea Dumnezeu să menținem această unitate în viitor.

Biblioteca „Runiverse”

Cer permisiunea de a citi rapoartele rectorului Lavrei Alexandru Nevski, episcopul Procopius, despre evenimentele care au loc în Lavră.

„La 13 ianuarie 1918, în jurul prânzului, un detașament de marinari a apărut la Lavra Alexandru Nevski, sub comanda mai multor lime, îmbrăcați în civil și, după ce a pus pază la toate ieșirile din Lavră, a început să inspecteze local, cerând ca niciunul din Lavra să nu iasă; în același timp, civili cu o parte din detașament au urcat la sediul cancelariei metropolitane, unde, după aceea, a apărut șeful poliției Lavra, I. A. Dokuchaev. la cererea căreia persoanele menționate au prezentat o lucrare, fără K., pe antetul Ministerului Carității de Stat, cu sigiliul corespunzător, semnată de Comisarul Poporului al Ministerului menționat, doamna Kollontai; din această lucrare a reieșit că purtătorii acesteia erau autorizați să rechiziționeze (acest cuvânt însemna o inspecție și o lămurire prealabilă) a localului Lavrei, a imobilelor și a fondurilor acesteia, precum și să constate numărul fraților monahali. Scopul acestei „rechiziții**, după purtătorii ordinului, este înstrăinarea imediată ulterioară a Lavrei, pentru a plasa în ea invalizi și în general persoanele care au nevoie de caritate; în ceea ce privește monahii, cei capabili- trupi printre ei sunt invitați să părăsească Lavra cu totul, în timp ce cei cu dizabilități urmează să fie cazați în case de pomană și adăposturi. După cum a reieșit ulterior din documentele prezentate, persoanele sus-menționate s-au dovedit a fi și comisari ai Departamentului de Caritate de Stat și anume, dl. Adov, Drigo, Troyitsky și Tsvetkov. Rectorul Lavrei, Preasfințitul Părinte Episcop Procopie, era ocupat la acea vreme slujind acatistul la Adormirea Sfintei Fecioare Maria în Biserica Crucii. Aflând că Lavra are propriul rector, aceste persoane au cerut cu insistență să-l invite să explice cu ei și, în ciuda instrucțiunilor polițistului din Lavra I. A. Dokuchaev că era imposibil să întrerupă slujba bisericii, au fost gata să meargă la biserică. ei înșiși, dar, din fericire, până atunci slujba se terminase deja, iar Preasfințitul rector putea ajunge labiroul Mitropoliei, unde se aflau toate persoanele numite și unii dintre marinari. Cam în această perioadă

a sosit, cu un mic detașament militar, adjutantul comandantului raionului Rozhdestvensky, domnul Latynin, chemat de niște martori oculari ai intrării marinarilor în Lavră, cărora martorii oculari (în mare parte femei) i-au spus domnului Latynin că marinarii din Lavra „tăiau și jefuiau călugării***”. Aflând despre o astfel de acuzație, comisarii și marinarii au protestat îngrozitor și au fost gata să-i acuze pe călugări de „provocare”, dar, după ce au lămurit chestiunea, au cerut doar întocmirea unui act prin care să se precizeze că nu au comis nicio tâlhărie sau violență în Lavra; acest act, o copie care este transmisă, a fost întocmit și semnat atât de rectorul Lavrei, cât și de comisarii menționați mai sus, adjutantul comandantului districtului Rozhdestvensky și comisarul detașamentului de marinari Okunev. Preasfințitul rector al Lavrei i s-a cerut să prezinte o listă a fraților Lavrei, indicând capacitatea de muncă a fiecăruia, precum și informații despre resursele lor financiare, care cerere a fost îndeplinită. Apoi persoanele numite au inspectat mitropolitul, camere și dacha, și, în același timp, o parte din marinari au izbucnit prin ușa din spate, rupând zăvorul de la ușă, în incinta Preasfințitului Episcop Artemy, în lipsa acestuia, și a efectuat o percheziție superficială acolo. Pe la ora două după-amiaza toată lumea a plecat, iar comisarii Ministerului de Caritate au avertizat că mâine va fi trimis un document oficial despre rechiziția Lavrei cu toate bunurile sale mobile și imobile, valorile și capitalul bănesc. La 14 ianuarie, de fapt, a fost primită o scrisoare de la Comisarul Poporului pentru Caritatea de Stat, adresată rectorului Lavrei Alexandru Nevski, din 13 ianuarie, pentru № 423, în copie atașată, cu ordin de predare. Toate chestiunile legate de administrarea caselor, proprietăților și capitalului Lavrei unei persoane autorizate din Ministerul Carității de Stat. La primirea acestei relații, conducătorul Afacerilor Consiliului Spiritual, Ieromonahul Vsevolod, a fost instruit să discute cu Comisarul pentru Caritatea de Stat, doamna Kolontai, și, dacă este posibil, să clarifice problema situației Lavrei și a acesteia. frați. În acest scop, ieromonahul Vsevolod a vizitat, luni, 15 ianuarie, Ministerul Carității, unde i s-a explicat că doamna Kollontai este bolnavă și i s-a cerut să discute cu comisarul Drigo și alții.

_____a

persoane. Din explicațiile date de domnul Drigo, a reieșit că departamentul de caritate are ca scop principal folosirea spațiilor mari din Lavra pentru a înființa case de pomană și adăposturi pentru persoanele cu dizabilități și, în general, pentru persoanele incapabile de muncă; Nu se intenționează expulzarea fraților, căci aceștia vor trebui să slujească bisericile ca înainte și, în plus, fraților li se va cere să îndeplinească diverse îndatoriri la adăposturile și pomanele care sunt deschise. Camerele Episcopului Mitropolitului trebuie eliberate, dar alungarea Mitropolitului, alesul poporului, din Lavră nu

se înseamnă deloc și, dacă ar dori, i s-ar asigura o altă încăpere în aceeași Lavră, dar de dimensiuni mai mici. Apoi i s-a promis, imediat după însănătoșirea doamnei Kollontai, să-i dea ieromonahului Vsevolod ocazia de a vorbi personal cu ea, ceea ce se presupune că a fost deja de acord. Cererea ieromonahului Vsevolod de a nu numi un comisar la Lavră până când chestiunea nu a fost clarificată printr-o conversație personală cu doamna Kollontai a primit răspuns cu consimțământ. Între timp, marți, 6 ianuarie, la ora 2 după-amiaza, o persoană necunoscută, însoțită de alți doi, i s-a arătat Preasfințitului Părinte Procopius și a raportat că a fost numit de Ministerul Carității în funcția de comisar al Lavrei, prezentat mandatul său și a cerut predarea Lavrei lui cu tot capitalul mobil și imobilele sale. La această cerere, reverendul rector drept a răspuns că proprietatea Lavrei este proprietate bisericească-națională și nu poate fi transferată: atunci comisarul, care s-a dovedit a fi un anume domnul Ilovaisky, a declarat că, având în vedere reticența Lavrei. autorităților să predea voluntar Lavra, alte măsuri ar fi luate și lăsate. Dintr-o scurtă conversație între episcopul Procopius și domnul Ilovaisky, a devenit parțial clar că Lavra ca mănăstire ar trebui să înceteze să mai existe și soarta fraților nu a putut fi stabilită. Seara, în aceeași zi, la invitația Înaltpreasfințitului, a avut loc o adunare generală a fraților Lavrei, la care s-a discutat problema Lavrei și s-a hotărât să nu se permită, prin toate mijloacele posibile. , distrugerea Lavrei ca mănăstire și, în general, trecerea Lavrei în mâini greșite și izgonirea Mitropolitului. A doua zi, 17 ianuarie, Preasfințitul Stareț a mers dimineața să se ocupe de treburile Lavrei la Ministerul Carității, iar arhimandritul Hierofei s-a dus la Smolny, după care

122

Biblioteca „Runiverse”

Concluzia tuturor negocierilor a fost că scopul final al guvernului bolșevic a fost tocmai distrugerea Lavrei ca mănăstire monahală. În lipsa Preasfințitului, comisarul Ilovaisky s-a prezentat din nou cu aceleași cereri de predare, dar fără a aștepta o întâlnire cu rectorul, a lăsat un bilet prin care avertiza că va ajunge să primească Lavra pe 8 și a cerut să îi atribuiască șeful imobilelor Lavrei la dispoziția sa. În dimineața zilei de 8 ianuarie, domnul Ilovaisky i s-a arătat efectiv IPS Procopius și, după o foarte scurtă conversație, a plecat cu același răspuns negativ.

Potrivit unor informații, venite, pe de o parte, parcă de la doamna Kollontai, și, pe de altă parte, de la directorul Consiliului Comisarilor Poporului, domnul Bonch-Bruevich, se presupune că se referă doar la utilizarea celei mai extinse spații pentru pomanele și adăposturile Laurii, dar acest lucru mai are nevoie de confirmare. Oamenii, acea parte a populației din Petrograd, în special cei care sunt pelerini obișnuiți ai Lavrei, își exprimă disponibilitatea de a veni în apărarea ei, dar ce și cum poate fi exprimată această apărare este o întrebare deschisă.”

La raport se anexează două exemplare: i) atitudinea Comisarului Poporului pentru Caritatea de Stat, din 13 ianuarie 1918, pentru 423 adresată rectorului Lavrei Alexandru Nevski, IPS Procopius, după cum urmează:

ii. Prințul E. N. Trubetskoy. „Nu am venit să mă cert cu contele Olsufiev, căruia Vladyko i-a răspuns suficient. Dacă contele constată că Consiliul nu a acționat suficient de puternic, atunci sunt de acord cu aceasta, dar ca Consiliul să nu acționeze deloc nu este adevărat. Voi spune că acum trebuie să acționăm energic. Ceea ce ne-au spus despre Lavră nu este un discurs privat ostil Bisericii, ci implementarea unei întregi campanii de distrugere completă a însăși posibilității existenței Bisericii. Acum vorbim despre desființarea unei mănăstiri, acesta este doar un pas provizoriu. Soarta Lavrei lui Alexandru Nevski amenință fiecare mănăstire și numai mănăstiri?

124

_____a

12. protopop A. A. Khotovitsky. „Acum, când Patriarhul, cu denunțarea deschisă și curajoasă a vrăjmașilor Bisericii și apelul către fiii ei credincioși să se apere pentru apărarea ei, se condamnă la isprava crucii, la mărturisire, toată Rusia ortodoxă trebuie să folosească toate năzuințele sale de a face această ispravă cea mai rodnică, pentru ca marea jertfă să nu fie adusă în zadar de Sfântul Părinte. Ne rugăm Domnului să-l ocrotească pe Preasfinția Sa Patriarhul de nenorociri, dar să fim sinceri: știm cu câtă cruzime pedepsesc violatorii de la putere cuvântul curajos al adevărului. 11 De aceea, închinându-ne cu evlavie în fața poziției conducătorului nostru spiritual pentru Credință și Biserică, strigăm: fie ca roadele mântuirii Rusiei Ortodoxe să crească din această ispravă. Cum să realizezi acest lucru? O vom realiza atunci dacă nu-l lăsăm pe Preasfinția Sa Patriarhul singur în chemarea și pregătirea sa. Auzim în mesajul său cum ne cheamă pe toți la mărturisire, la luptă și eroism. Ne simțim inimile fluturând atât de mult acum

12)

din sete de această ispravă, ne străduim pentru ea, dar de multe ori nu știm cum și unde să o găsim. Am auzit atât din turma noastră, cât și de la cei care nu au pus niciodată un preot la rang înalt, strigăte:

„Păstori!” Ridicați vocea, opriți violența!14. Și suntem pregătiți, dar nu știm să ne sacrificăm. Nu știm, pentru că viața este construită acum într-un mod atât de confuz încât uneori nu ai timp să stabilești atitudinea corectă față de manifestările ei. Acum auzim chemarea: nu comunica cu violatorii! Sunt excomunicați din Sfânta Biserică și fiecare contact cu ei ne umple nu numai de un sentiment de dezgust spiritual, ci și de un sentiment4 de groază. Ne-am dori să ne îndepărtăm de ei, dar viața ne confruntă cu ei. Și chiar dacă noi, pastorii, nu suntem capabili să ne dăm seama cum să ne poziționăm în raport cu ei, turma noastră își va da seama întotdeauna acest lucru, răspunzând cu inimile și mințile credincioase la amenințarea de excomunicare a violatorilor din Sfânta Biserică și temându-se să fie printre acoliții lor și suferă anateme? De exemplu, acum există o grevă în aproape toate instituțiile guvernamentale, ca protest împotriva bolșevismului și a altor orori. Cum ar trebui noi, bisericii, să reacționăm la acest fenomen? Da, desigur, aceasta este o manifestare de protest, o lipsă de dorință de a merge mână în mână cu batjocoritorii adevărului și ordinii. Greviștii s-au disociat de violatori. Dar aruncați o privire mai atentă la acest fenomen și la consecințele sale. Declar deschis că m-am pronunțat împotriva grevei încă de la început. De ce? Cunosc foarte bine semnificația grevelor, structura lor și nu sunt deloc împotriva lor. Dar în acest caz: a fost cu adevărat necesar să renunți la o chestiune de stat doar pentru că violatorii și-au numit propriii comisari? Greva nu a obținut rezultate direct opuse cu ceea ce s-a dorit? Oportunitatea de a influența cursul afacerilor și mediul înconjurător, care ar fi putut fi salvate de influența coruptoare în continuare a violatorilor, a fost pierdută imediat. Până acum, poate, ca ignoranți ai statului, ei ar fi fost înlăturați din cursul vieții noastre de stat chiar de cursul lucrurilor sau zdrobiți în forța lor. Si acum? Greva foamei a greviștilor, compromisuri constante, trecerea de pe veranda din spate la bolșevici pentru a sluji, ruperea grevei, o ruptură cu masa neluminată a oamenilor, care văd greva ca un sabotaj și un ultraj împotriva propriilor lor.

I2b

Biblioteca „Runiverse”

vis, sunt o bucurie triumfătoare printre violatori etc. Sufletele conștiincioase se întorc din când în când la preot: ce să facă? Avem nevoie de o mamă bolnavă, de o familie imensă... Moarte de foame... Eu însumi a trebuit să vorbesc de multe ori cu comisarul, cerându-i să nu refuze să plătească salarii angajaților Catedralei Mântuitorul Hristos: străjeri și cititorii de psalmi primesc câte 30 de ruble fiecare. pe lună, multifamilială. Să mergem sau nu la bolșevici? Și acum aceste nedumeriri și confuzie ale sufletului se vor intensifica și mai mult. Ce de spus? Este posibil să extindem acest lucru în continuare? În scrisoarea Patriarhului, mustrea poate fi înțeleasă greșit de mulți și poate da naștere la durere. Este necesar ca familia noastră conciliară să devină cât mai deplin activă ca un ghid al vieții și înțelegerii oamenilor din spiritul și sensul acestei vestiri a Sfântului Părinte. Și vom încerca să extragem cea mai mare fericire din isprava patriarhală sacrificială. Cum să o facă? Nu voi da, desigur, un răspuns complet și este greu de dat. Simt că viața însăși ne va spune când disponibilitatea noastră de a suferi pentru Hristos trebuie transpusă în acțiune. Dar în domeniul micului meu serviciu – ca preot

la Catedrala Mântuitorului Hristos – voi încerca să contur ceva în această direcție.

Catedrala Mântuitorului Hristos este unul dintre punctele focale care trebuie aduse mai aproape de conștiința oamenilor și să justifice existența sa istorică. A fost creat, ca să spunem așa, pe oasele cavalerilor ruși, care și-au dat viața în cel mai dificil moment al istoriei pentru ceea ce Patriarhul nostru ne cheamă să ne dăm viața. Templul a fost construit în memoria anului 1812, când chiar inima Rusiei, Moscova, era în joc, iar Rusia părea destinată să piară. Aduceți acest sfânt al construcției de temple rusești mai aproape de inimile oamenilor în acest moment cel mai dificil și încercați, în spiritul eroilor ruși care au murit în luptă, să reînvie în oameni acele impulsuri sfinte de a reprezenta nativul lor. Biserica și pământul, care sunt întruchipate în ele, și despre care templul maiestuos al lui Hristos povestește atât de tare Mântuitorul. Viața nu spune că acest templu poate deveni acum templul Mântuitorului pentru țara noastră? Nu face din asta o casă de săraci! Reînvie-i zidurile de acum reci. Aceasta nu este o catedrală de stat din Moscova. A fost construit nu de Consistoriul din Moscova, ci de Rusia. Fie ca acesta să devină un departament bisericesc integral rusesc!

127

Biblioteca „Runiverse”

_____ în

Fie ca acesta să fie scaunul Patriarhului în comunicarea sa constantă cu poporul! Cu o capacitate de până la 15.000 de oameni, Biserica Mântuitorului nu va da ocazia miilor de ruși adunați sub arcadele sale să-l vadă pe Tatăl lor săvârșind Jertfa fără sânge pentru poporul rus, învățând turma, binecuvântând-o? ? Să știe poporul rus unde să-și găsească Sfântul Patriarh. Să se săvârșească aici slujba patriarhală zi de zi, în fiecare duminică, în fiecare sărbătoare cu toată splendoarea posibilă, să sune aici cuvântul inspirat al celor mai buni predicatori, să sune aici vocile celor mai buni cântăreți și, cu sânul comun al poporului, tot poporul cântă. Să se audă aici un cuvânt aspru de mustrare la ceasul nevoii către vrăjmașii Bisericii Sfântului nostru Părinte! Nu Patriarhul la bisericile parohiale, ci parohiile în toată mulțimea de oameni, cu stindarde și cruci, să mărșăluiească aici la Părințele lor, la umbra Bisericii Mântuitorului. Și dacă Domnul ar fi plăcut să-l judece pe Prea Sfinția noastră Patriarhul cu moartea pentru a comemora jertfa sa, apoi ucis la altarul Domnului din centrul Moscovei, această nouă Jertfă nu va fi niciodată ștearsă din memoria poporului, iar spiritul anoiilor dreپți se vor contopi cu spiritul acelor dreپți care au căzut pentru patria lor și pentru Hristos. Și pământul rușesc moartă va învia din nou! Și sacrificiul nu va fi în zadar! Și Patriarhul nu va rămâne singur și nu vom fi singuri, căci oamenii sunt cu noi și însetează de realizare nu mai puțin decât noi; deja ne sună și ne întreabă cum să ne salvăm patria. A sosit ceasul când, urmând Sfântului Părinte, Sfântul nostru Sinod trebuie, condamându-se la jertfă, să spună oamenilor cine să fie și pe cine să urmeze*.

13. D. I. Bogolyubov. „Nu vă voi reține atenția asupra diferitelor evenimente din ultimele zile. Voi remarca acum doar bucuria pe care o simțim cu toții din știința că, în sfârșit, s-a auzit vocea Patriarhului, pe care Rusia Ortodoxă o aștepta de mult. Am mai spus că este necesar să anatemizăm oamenii care se răzvrătesc în mod deschis împotriva lui Hristos și a Bisericii Sale. Totuși, să nu ne amăgim cu privire la influența mesajului patriarhal asupra maselor muncitoare. Trebuie să spun că bolșevismul nu a murit; încă captivează masele; dar în conștiința populară există o schimbare definitivă în cealaltă direcție. Am asistat personal la prelegeri religioase la Voronezh

128

Biblioteca „Runiverse”

Mulțimi de oameni de diferite condiții s-au adunat în oraș, iar mulți dintre ei erau gata să se apere pentru apărarea credinței ortodoxe. După o prelegere pe tema lui Hristos, Mântuitorul lumii, oamenii mi-au spus că bolșevicii sunt gata să facă față gloanțelor împotriva celor care distrag atenția poporului în lateral; dar nu se tem de ei. Comisarul, îngăduind încă una dintre prelegerile mele despre Sinodul Bisericii, a spus: „Ce dorință aveți de a vă ocupa de asemenea fleacuri!” Dar oamenii știau că Sinodul nu era un fleac și erau gata să-și depună oasele pentru credința ortodoxă. Pana de curând masele largi ale poporului au trait diferit și stări de-a dreptul lipsite de Dumnezeu. Astfel are loc, fără îndoială, o schimbare în psihologia poporului. Iată o altă dovadă în acest sens. În trasura în care calatoream la Moscova de la Voronej, erau mulți soldați; s-ar putea crede că era un tren întreg care se întorcea dintr-o poziție, dar ei erau, ca și cum s-a dovedit că soldații eliberați erau negustori, aproape toți erau împotriva bolșevicilor. foarte important că chiar și printre soldați există o anumită deplasare față de bolșevism. Când le-am spus colegilor mei soldați că un soldat a venit la Catedrala Lavrei Alexandru Nevski purtând o pălărie și Ca răspuns la o remarcă despre aceasta, el a răspuns că acolo nu a fost un lucru sacru pentru el - aceste cuvinte au făcut o impresie deprimantă asupra masei de trăsurii de soldați. Așa că îmi spun: cu astfel de soldați fără Dumnezeu, pentru care nu este nimic sacru, este posibil să începem un „război sfânt”, ce a făcut comisarii nostri spun zilele trecute?...

Acum intrăm într-o perioadă de teroare și anarhie – momentul în care fiecare credincios va fi tratat cu baioneta și glonțul. Evident, a venit timpul ca Biserica să-și spună cuvântul său puternic și decisiv în această chestiune. Vom muri pentru Biserica Ortodoxă Rusă. Aceasta este vocea noastră; dar poate fi auzit într-o mare varietate de cercuri sociale. Astfel, recent* la Voronej, seminariștii, aflând că bolșevicii plănuiau să încheie anul școlar pe 30 ianuarie, cu scopul evident de a-i duce în tranșee pentru „războiul sfânt”, au declarat că „ar fi mai bine să mergă la Kaledin”. decât să-i urmezi pe bolșevici”. Și cred că este de necontestat că oricine a avut contact cu oamenii știe că încă mai este praf de pușcă în baloane. Masele ortodoxe nu s-au stins încă, dar nu sunt co-organizate. Mă rog Domnului

9 Biserica și Statul.

Biblioteca „Runiverse”

Cât de întunecat și sumbru este prezentul nostru, cât de puternică este dezordinea noastră bisericească, pot sublinia un asemenea raport „de zi cu zi” primit de consistoriul Voronej. Într-un sat, țăranii au dat afară un preot și au ales un diacon în locul lui, pe cărora au decis să facă o „consacrare civilă” specială. Diaconul a ieșit la amvon și a spus: „Jur pe Dumnezeuul Atotputernic că nu voi lua mai mult decât ceea ce este necesar pentru o cerere.” Oamenii au cântat „axios”. Diaconul a mai spus: „Jur pe Dumnezeuul Atotputernic că voi face voia ta.” Poporul a cântat „axios”. După aceasta, diaconul și-a îmbrăcat veșmintele preotesti și a început*. „Binecuvântat să fie Dumnezeuul nostru*...

Este necesar să declarăm anatema unor asemenea hulitori urâți: atunci, poate, inimile le vor tremura. Altfel, răutatea noastră și-a atins limita; nu există unde să mergi mai departe. Puștile au fost distribuite maselor, iar acum împuscăturile au loc peste tot.

14. La ora 12. Jo min. se anunta o pauza.

16. Protopop A. M. Stanislavski: „D. I. Bogolyubov a spus că acum în conștiința populară există un ADDP departe de bolșevism, dar eu, dimpotrivă, am făcut o cu totul altă impresie.

Biblioteca „Runiverse”

discutând. Am plecat din Moscova pe 10 decembrie într-o trăsură aglomerată de soldați. Toți s-au dovedit a fi bolșevici și tot drumul am auzit cuvinte putrede și amenințări de a-i arunca pe preoți din trăsură. Impresia nu a fost aceeași cu cea a lui D.I. Bogolyubov. Am ajuns la Harkov, unde bolșevicii au preluat puterea și și-au stabilit propriile reguli. La gară este murdărie, zgomot, țipete, se fac arestări de burghezi și ofițeri. M-am îndreptat către consistoriul spiritual și acolo am văzut noi autorități – un Mic soldat-comisar rus, care a declarat că i s-a încredințat supravegherea, controlul asupra

consistoriului, că are puteri speciale și poate impune ordine speciale. De la Harkov mă îndrept acasă la Bogodukhov; Mă duc într-un vehicul încălzit. Tot timpul se auzea conversații adresate clerului în termeni cei mai grosolan; soldații nu erau stânjeniți de prezența nici femeilor, nici copiilor. Ei au spus că toți trebuie să fim distruși ca dușmani ai poporului. Pe drum au luat prânzul și cina și nici un soldat nu și-a făcut cruce. Aceștia sunt genul de soldați pe care i-am văzut. Nimeni nu i-a oprit, nimeni nu a spus: „Rușine preotului, femeilor și copiilor”.

Ce am văzut în continuare? Ajung la Bogodukhov și este în puterea bolșevicilor. Au înființat un depozit de vinuri, iar o parte din alcool a fost trimisă de bolșevici la Harkov, iar o parte a fost furată de populația locală. La această activitate au participat și copii. Întregul drum până la cramă era presărat de bețivi, atât adulți, cât și copii de 6-7 ani. Au fost sute de oameni care au băut până la moarte. Vă puteți imagina ce fel de declin moral trebuie să provoace acest lucru copiilor. În urma distrugerii depozitului de vinuri a început distrugerea moșiilor proprietarilor de pământ. Moșiile înfloritoare Kharptonepko, Koenig și altele, care aveau o agricultură exemplară, au fost atât de distruse încât nicio piatră nu a fost lăsată neîntorsă. Și ce este uimitor este că nu doar țăranii săraciau jefuit, nu: au jefuit și țăranii înstăriți, care aveau fiecare câte 5-6 cai. „Totul este al nostru”, au spus tâlharii. Dar nu s-au limitat doar la jaf, ci și au dat foc caselor moșierilor. Au fost cazuri când toată familia moșierului era adusă pe căruță, li s-a arătat cum le ardeau casele, apoi erau duși la gară sau pur și simplu expulzați. Îngrozitor este că nu s-a dat bani, nici lucruri, nimic celor expulzați. Atitudinea a fost cea mai crudă, inumană, brutală. Am fost mai uimit de această etapă de inumanitate

9* 0 i

Biblioteca „Runiverse”

vism, nu vei găsi nimic asemănător în istoria altui popor. Am vrut să aflu care este problema și am rugat un bolșevic, soțul unui servitor, un marinar din flota baltică, să vină să mă vadă. Îi, a spus că atât în marină, cât și în armată, se realizează cu mână pricepută un plan de distrugere a Bisericii Ortodoxe. Soldaților și marinarilor li se spune că pământul și voința trebuie să aparțină poporului, dar pentru a realiza acest lucru este necesară distrugerea Bisericii Ortodoxe. Este necesar să distrugem atât preoții, cât și burghezia; iar cine nimicește preoții și burghezia face o faptă bună pentru patria sa. Din 200 de milioane, poți ucide 10 milioane, aceasta este o faptă bună, pentru că pentru restul atunci va fi paradis. Bolșevicul, țăran și muncitor, este ferm convins că, dacă ucide, nu comite un păcat. Aceasta este rădăcina răului. Și nu numai că nu am observat nicio schimbare, dimpotrivă: am văzut ascensiunea bolșevismului. Peste tot bolșevicii au preluat puterea: Ce schimbare când vedem că țăranii, chiar și cei bogați, iau stăpânire pe moșiile altora! În plus, jefuiesc toate proprietățile. Vecinii ajung să aibă în case plane, candelabre, tablouri scumpe și alte lucruri, pe care le împărțeau între ei. Ei spun că le-au luat pe ale lor – proprietatea oamenilor. Cum poate un țăran să renunțe curând

la pădure, pământ și proprietăți jefuite? Dar dacă ei încă împart pământul primăvara, atunci trebuie să ne așteptăm la o luptă și mai intensă și o teroare neagră. Poate că numai atunci oamenii se vor trezi din nebulă și vor cere putere fermă.

Ce măsuri de urgență ar trebui să luăm și în ce ar trebui să constea aceste măsuri?

Am ascultat deja prima măsură - acesta este mesajul Preasfințitului Părinte Patriarh. Dar știm mesajele care au fost trimise înainte: soldații lor i-au sfâșiat. Mesajul Patriarhului este alcătuit din inimă și îi denunță cu autoritate pe nebuni, dar prezența lui este puțin probabil să-și atingă pe deplin scopul. Ce să faci? Se vorbesc despre isprăvi extraordinare, despre necesitatea de a lua toate măsurile.

Voi spune că a sosit momentul să ne unim în acest sens. Eram prea timizi. Ni se spune: toată lumea trebuie să se străduiască pentru fapte eroice și sacrificiu de sine. Și această abnegație nu a fost încă demonstrată. Acum trebuie să venim cu măsurile necesare · 112

Biblioteca „Runiverse”

Este necesar să se organizeze o rugăciune la nivel național cu procesiuni religioase și, în același timp, să se spună oamenilor la ce neazuri este expusă Biserica de la dușmanii Ortodoxiei. Este necesar ca cuvântul să fie neînfricat, este necesar să trezim conștiința oamenilor. La urma urmei, nu a existat un moment mai trist și mai teribil în istoria Bisericii Ruse! Trebuie să ne înțelegem și să discutăm imediat despre măsurile de unificare. Într-o săptămână, poate fi prea târziu. Nu poți întârzia, trebuie să începi, să te hotărăști asupra sacrificiului de sine și să mergi în apărarea Bisericii Ortodoxe.”

17. protopop A.V.Suvorov. „Aș dori, de asemenea, să împărtășesc impresiile mele de călătorie. Este greu și trist să-ți amintești aceste impresii. Locuiesc într-o parohie ortodoxă. Nu ar fi nici un evreu acolo. La parohie am întâlnit o congregație credincioasă care iubea templul și era interesată de ceea ce se întâmpla la Consiliu. Cu mare tristețe am suferit impresia manifestării bolșevismului în persoana unor militari care se întorceau în familiile lor. Ce sa întâmplat cu fiii lor? De sărbători, am întâlnit trei soldați care se întorceau, care predica destul de mult despre credință și Biserică. Au ajuns la punctul de negare, desigur, nu cu propria minte, ci au primit-o de la alții. Hristos, în opinia lor, este un om simplu, cu nimic diferit de noi; povestea lui Adam este o prostie; holy moshis sunt o invenție a preoților pentru a genera venituri. Mamele lor mi-au plâns că sting lămpile aprinse în fața sfintelor icoane. Am intrat în discuții cu ei, dar a fost foarte greu să mă înțeleg cu oameni needucați. S-au încăpățânat să susțină gândurile lor negative fără să prezinte niciun motiv. Părinții și vecinii lor plâng. Ce să fac? Sub asemenea impresii, am dat peste mesajul Patriarhului despre excomunicarea din Biserică pentru fapte criminale. Consiliul nu poate rămâne indiferent față de hulitori. Dar pentru mine întrebarea este de mare importanță: cum ar trebui să abordăm acest lucru în mod realist? Este necesar să excomunicăm detractorii din părtășia bisericească. Dacă sunt lăsate necontrolate, pot avea o influență proastă asupra celorlalți.

Excomunicarea va fi o pedeapsă severă pentru ei. Dar cum poți evita să intri în părtășia bisericească cu ei? Această parte ar trebui să facă obiectul judecății la ședințele consiliului. Catedrala ne oferă o armă nu numai pentru a lupta verbal împotriva huliganilor care părăsesc armata. Cât de slab își apără ei

133

Biblioteca „Runiverse”

negare, trebuie să concluzionez din cearta cu soldații din trăsură. Soldații au tăgăduit credința, rugăciunea, iar când am intrat în discuție cu ei și le-am dovedit că biserica și preoții nu merg împotriva Evangheliei, toată trăsura a ascultat asta - Astfel, trebuie să simțim * puterea noastră și, dacă posibil, alăturați-vă în lupta împotriva acestor oponenți ai credinței, neconsiderându-i membri ai Bisericii lor și convingând parohia să-i evite. Și cum să excomunicați din Biserică va fi o chestiune de decizie a consiliului.”

i8. L. K Artamonov. „A fost dureros pentru mine să ascult discursul contelui D. A. Olsufiev. Aceasta este o pocăință întârziată a inteligenței noastre. Dar să lăsăm asta deoparte: este necesar să reproșăm cuiva trecutul acum? Trebuie să ne gândim la ce ar trebui să facem acum. Avem nevoie de pasul potrivit și un astfel de pas a fost deja făcut pe drumul cel bun de către Sfântul nostru Părinte. Tot ceea ce s-a spus despre asta aici poate fi tratat fie cu simpatie, fie cu non-simpatie. Îi voi răspunde protopopului A. A. Khotovitsky. Nu sunt confuz cu privire la modul de a trata cu cei supuși excomunicării din Biserică, cu care nu ar trebui să aibă comuniune bisericească. Apostolul Pavel nu vorbește despre comunicarea fizică cu ei, ceea ce a permis și el. Sunt nevoit să intru în comunicare cu uzurpatorii puterii de dragul nevoilor urgente ale celor de care trebuie să mă ocup, dar acest lucru nu trebuie făcut în interes personal, pentru a avea o comunicare cu ei în sensul asemănării. și împărtășind modul lor de acțiune. Să spunem că mâinile mele erau legate, iar în acel moment tâlharul sugruma o persoană dragă mie. Fără îndoială, l-aș săruta mâinile și picioarele, l-aș ruga să-și cruțe victima. Dar dacă un om legat ar începe să-l laude pe strangular pentru a rămâne în viață, aceasta ar fi complicitate la o crimă. Va trebui inevitabil să comunicăm cu oamenii, altfel nu poți trăi. Dar este extrem de important să înțelegem ce motive ghidează o astfel de comunicare. Greva funcționarilor, de exemplu, după părerea mea, este o greșeală gravă: dacă ar fi ținut totul în unanimitate și ferm în mâinile lor, poate că toate treburile statului ar fi mers altfel. Mongolii, de exemplu, i-au învins pe chinezi, dar relativ curând învingătorii au dispărut printre chinezi. Au vorbit în chineză și au început să vorbească despre propriile lor lucruri cu dispreț.

LA 4

Biblioteca „Runiverse”

limba mongolă. Lumea birocratică este de mare importanță în stat. Împăratul Nicolae I a spus că Rusia este guvernată de 100.000 de oficiali (șefi). Lumea oficialităților, rămânând pe loc, ar macina roțile bolșevismului. Dar s-a făcut. Trebuie să fim impregnați de

ideile înalte pe care le respiră scrisoarea Sanctității Sale Patriarhul. Și îi mulțumesc lui Dumnezeu că vocea mea slabă a fost una dintre primele și persistente în restaurarea patriarhiei. Și cât de jalnice au fost încercările de a ne opri! Poate că succesul adversarilor patriarhiei ar fi dus la distrugerea completă a Bisericii.

Cu privire la problema impactului asupra maselor întunecate, nestăpânite, care domină astăzi, permiteți-mi să dau un exemplu din impresiile recente de călătorie. A trebuit să merg la Iaroslavl. Cam 8 oameni s-au înghesuit într-o trăsură fierbinte, de vară, clasa a III-a, aproape toți „tovarăși”, dar erau femei, copii, ofițeri și 4 negustori evrei. Înghețul a fost io-12 grade. Afară, oamenii care nu se urcaseră în trăsură înghețau și se țineau de mânerul trăsurii, implorând să fie lăsați înăuntru să se încălzească, dar, ca răspuns la rugămințile lor, au răspuns cu râsete și glume murdare. Dar apoi o voce indignată, aspră, pătimasă și acuzatoare a început să vorbească: „Ce, ai uitat de Dumnezeu, ai uitat cinstea și conștiința?” Ce faci? La urma urmei, și aceștia sunt oameni și vor să trăiască la fel ca tine.” Era o voce de femeie. Rezultatul a fost că glumele nepoliticoase au tăcut, toată lumea și-a făcut loc și le-a lăsat pe oamenii înghețați să intre, o ușă a fost deschisă. Pentru rușinea mea, am tăcut, ca ceilalți bărbați, simțind că nu am impulsul și puterea interioară de a-mi influența „tovarășii.” Povestea spusă mă convinge încă odată că una dintre cele mai importante măsuri pentru a opri devastarea din poporul nostru. ar trebui să fie implicarea femeilor în sprijinirea clerului nostru, în propovăduirea cuvintelor lui Dumnezeu și în răspândirea unor concepții creștine corecte, în masa șovăitoare de nebuni și mătuși confuze. Aș spune: „cu cât este mai mare mulțimea, cu atât este mai dificil. este să-i insuflăm bună dispoziție, pentru că mulțimea, în special poporul nostru de rând rusesc, percepe cuvântul într-un mod oarecum ciudat. Iertați acea autoritate, pe care mi-o permit, dar pe parcursul a 42 de ani de serviciu am avut o comunicare frecventă cu soldații, țărani. și muncitori și eram conștienți că ei percep gândurile

Biblioteca „Runiverse”

diferit de noi, care ne considerăm inteligenți. Predicarea cu cuvinte străine este percepută prost. Predica este clară, scurtă, ca sloganurile bolșevicilor, de asta au nevoie oamenii. Pentru a avea succes într-o astfel de mulțime de oameni, trebuie să ai oameni care să te simpatizeze. Și acest lucru poate fi obținut doar cu participarea asistenților. Acesta este unul dintre modurile la care trebuie să acordăm acum cea mai serioasă atenție, pentru ca cuvântul lui Dumnezeu să cadă pe pământ pregătit și să devină valabil. Ajutorul femeilor religioase este deosebit de important în acest sens.

Am fost foarte fericit când am aflat despre mesajul Patriarhului. Este timpul ca liderul bisericii să ridice vocea, iar dacă oamenii credincioși aud această voce, își vor urma liderul spiritual și nu vor fi pasivi față de huligani. Situația acelor preoți care sunt amenințați cu moartea ar trebui să fie discutată la Consiliu. Ce ar trebui să facă - ar trebui să rămână în parohie sau să plece?

20. Ședința a fost suspendată la ora 2. zi.

După ce a auzit acest „mesaj”, consiliul trece la problema activităților guvernului, care, în conformitate cu decretul, începe să

Raportul este dat de Prot. 11. N. Lakhostsky: „Cazul confiscării Tipografiei Sinodale de către Comisarul pentru Educație Națională a început cu mult timp în urmă și s-a desfășurat sistematic, așa cum a reieșit din discursurile acelor șefi ai tipografiei care se aflau în contact cu Consiliul Deputaților Muncitorilor și Soldaților. Trebuie să ne gândim că deja la sfârșitul lunii octombrie sau începutul lunii noiembrie ei aveau relații active cu Sinodul, dar la acea vreme condițiile realității înconjurătoare nu erau încă recunoscute ca fiind coapte pentru a considera oportunitatea violenței împotriva Bisericii. Pentru a efectua această violență, au folosit următoarea manevră: să pună mâna pe tipografia sinodală prin decizia muncitorilor înșiși, a lucrătorilor înșiși, și astfel să o „naționalizeze”.

Biblioteca „Runiverse”

sau, după cum se mai spune, „socializați” după dorința oamenilor înșiși, astfel încât toate mașinile și toate utilajele tipografiei au fost puse la dispoziția muncitorilor, ca parte din rezultatul muncii proprii. Rezultatul acestei hotărâri au fost următorii pași către sechestrarea tipografiei.¹² Bătrâni, toți bolșevici, erau în relații cu comisarul asistent pentru învățământul public Zalkind și Lebedev-Polyansky. Bătrânii au examinat câteva documente ale Sfântului Sinod, necunoscut mie cum au ajuns la dispoziția lor. Ei au găsit greseli în special în faptul că capitalul tipografiei s-a format sub Sfântul Sinod. Acest capital au interpretat-o complet greșit ca aparținând în mod specific tipografiei, adică muncitorilor. Dar în Petrograd, se preparau evenimente în această zonă (la cererea bisericii din proprietatea ei). Starea de spirit a bătrânilor se ridica în fiecare zi. Când am venit la tipografie pe 19 decembrie, am găsit acolo o mică întâlnire. Muncitorii nu au început lucrul (deși era deja timpul să-l pornească), dar au discutat aprins problema sechestrului tipografiei. Am cerut permisiunea de a participa la discuție; Am fost refuzat inițial, dar apoi am fost invitat să mă alătur consiliului bătrânilor; aici s-a descoperit că reprezentanții muncitorilor (erau doar trei) ar fi mulțumiți dacă muncitorilor tipografiei din Petrograd li se acordau aceleași sporuri pe care le-au primit muncitorii tipografiei Sinodale din Moscova. Dar un șef pe jumătate beat a spus: „Nu este vorba despre mărituri aici. Ce premii sunt acolo: totul este al nostru, întreaga tipografie este trecută în competența Consiliului Comisarilor Poporului.” Niciunul dintre bătrâni nu ia obiectat. Am cerut să sesizeze problema adunării generale a muncitorilor. Această soluție a fost recunoscută ca corectă. Pe 2 decembrie, la adunarea generală, o mare parte a muncitorilor – trei sferturi sau trei cincimi – au fost de partea Sfântului Sinod. Aceștia și-au exprimat că ar fi „mulțumiți dacă cererile lor de a primi au fost acordate aceleași majorări care au fost atribuite lucrătorilor Tipografiei Sinodale din Moscova. Bătrânii au fost nemulțumiți de acest rezultat și au vrut să întrerupă întâlnirea,

48

da

_____a

După sechestrarea tipografiei au început ședințe foarte dese ale clerului din Petrograd, ale reprezentanților parohiilor, ședințe generale ale consiliilor parohiale, mai întâi numai a Petrogradului, apoi a întregii eparhii. S-a descoperit că toate capturile au avut loc într-un sistem cunoscut. Chiar la prima sedință a consiliilor

140

da

Pe 14 ianuarie, în sala Societății pentru Educație Religioasă și Morală de pe Stremyannaya, a avut loc o adunare uriașă a consiliilor parohiale și a enoriașilor. Aici a fost făcută o declarație cu privire la confiscarea Lavrei Alexander Nevsky. Mitropolitul Benjamin, din păcate, nu era acolo; era ocupat cu slujbe și conversații în alte părți, dar Preasfințitul Părinte Procopie era acolo. Mulți au vorbit în ședință și au vorbit cu mare entuziasm. Aceștia au subliniat cu indignare că numai Biserica Ortodoxă este persecutată, în timp ce alte confesiuni sunt protejate. A fost necesară elaborarea unor măsuri practice, iar la discuție a luat parte un militar, membru al Consiliului Deputaților Soldaților. La început a rămas în urmă, apoi a mers înainte și a luat parte la conversație. Ne-a spus următoarele: „Eu însumi sunt membru al Consiliului Deputaților Soldaților.” La început nu l-au crezut, dar cu

cât vorbea mai mult, cu atât ne convingeam mai mult de sinceritatea lui. A spus că la Smolny, în ședințe închise, s-a discutat de mai multe ori problema rechiziționării tipografiei și Lavra. Dar au fost protestanți de la muncitori (nu a pomenit de soldați) „Și noi”, a spus el, am fost înșelați flagrant, că vor tipări. cărți ieftine, că preoții au luat 5 ruble pentru Evanghelie și le dădeam aproape gratis, că banii au intrat în buzunarele episcopilor și absurdități asemănătoare. Și acum, după ce am ascultat discursurile de aici, văd,” soldatul a continuat, ”că sechestrarea tipografiilor este un jaf de nebunie. Ei au spus despre Lavra Alexandru Nevski că rechiziția ei ar fi mai bună chiar și pentru călugării înșiși”, că aceasta este întreprinsă pentru o mai bună utilizare a localului Lavrei. în interesul credincioșilor înșiși. Așa că am fost de acord. Ajuns la Smolny, voi face astăzi propagandă printre soldații de acolo”. Eu, în calitate de președinte al ședinței, l-am întrebat: „Există vreo speranță că vor fi acolo oameni cu gânduri similare, vă vor simpatiza?” El a spus cu încredere că o vor face, că, deși sunt mulți necredincioși , ne-ruși, ne-ortodocși acolo, sunt și credincioși. un discurs inteligent practic a fost ținut de o femeie care a afirmat că „

I4I

Biblioteca „Runivers1

s-a plimbat prin barăci și i-a convins pe soldații credincioși să apere Sfânta Biserică. II această măsură a fost aprobată și adoptată de ședință. Imediat a fost propusă o altă măsură: să se încredințeze soldaților protecția bisericilor. Același militar, membru al Consiliului Deputaților Soldaților, a subliniat că o astfel de măsură este prematură, că rezultatul ei va fi doar că toți acești militari vor fi uciși, că este necesar să se aștepte cu această măsură. Ne-am oprit acolo. Ce s-a întâmplat atunci la Petrograd, nu știu, de când am plecat de acolo. Știu doar că dezastrele lucrătorilor Tipografiei Sinodale au început deja. Nu este de lucru. Ei s-au angajat să tasteze două ziare, dar Gărzile Roșii le-au ars, deoarece la vremea aceea timp de 8 zile nu exista nicio presă periodică decât cea bolșevică. Muncitorii tipografiei (bătrânii) au început să-și publice revista „Săptămânal Muncii”*, unde au defăimat Sfântul Sinod. Prefecții se ocupă de toate; iar restul muncitorilor sunt alături de ei doar extern, pentru că au fost mituiți și au primit prime. Ce e de făcut în continuare? Ne-am hotărât să găsim o altă tipografie pentru a tipări „Buletinul bisericesc și social”, dar acest lucru s-a dovedit imposibil, pentru că toate mașinile rotative au fost rechiziționate. Dar lăsându-i pe cleri, în special pe cei rurali, acum la întuneric, neștiind de ceea ce se întâmplă, înseamnă a juca o mână bolșevici. În orice caz, chiar și un mesaj de informare despre măsurile care se iau la Petrograd, Moscova și alte locuri pentru a proteja credința ortodoxă și sanctuarele ei are un efect încurajator pe teren. a mai fost găsită tipografia pentru tipărirea „Gazeta Bisericii”. Cer Sfântului Sinod să sancționeze hotărârile noastre: să încetăm publicarea „Buletinului Bisericii și Publice” până la un moment mai favorabil și să extindem partea neoficială a „Buletinului Bisericii”.

142

da

26. M. F. Glagolev. „Consider că este de datoria mea să raportez Sfântului Sinod informații cu caracter general fundamental care explică evenimentele din ultimele zile. A trebuit să asist la o prelegere a tovarășului comisar al poporului, așa cum i s-a recomandat, Ippitsberg, Ivan Anatolievici, despre care a menționat părintele. protopop Lakhostsky. Această prelegere a fost pe tema: „Biserica modernă și familia în lumina revoluției.” Această prelegere în termeni esențiali este după cum urmează: învățătura Bisericii este complet inconsecventă cu învățătura Marelui profesor de morală, omul Iisus Hristos. Patriarhul Tihon este un impostor. Cum a fost făcut „sacru*1”, care a făcut din el un „altar”, ce discursuri contrarevoluționare s-au rostit despre asta și de ce nu ar putea fi altfel? Soarta celei mai bogate proprietăți a Bisericii nelacomii. Stingerea zeilor-regi – învierea omenirii” (cu majusculă). Aici în mâinile mele se află o invitație pe care sunt imprimate aceste puncte. Când am venit în sală, era plină în principal de soldați și marinari. .Această prelegere este din punctul de vedere al unei persoane religioase cu caracterul cel mai blasfemiant.Ceea ce s-a spus aici despre persoana lui Iisus Hristos și despre Sfânta Fecioară Maria a fost transmis în limba pe care o folosesc soldații când își povestesc reciproc anecdote. sentimentul nu putea să nu fie indignat de acest lucru; dar totuși această parte de discurs nu putea „Eu sunt, a declarat el, autorul decretului privind divorțul și căsătoria și trebuie să vă informez că urmează un proces revoluționar și mai complex. L-am răsturnat pe regele pământesc, dar trebuie să-l răsturnăm pe cel ceresc.” “. Trebuie să fie emis un decret prin care este interzisă săvârșirea sacramentului Împărtășaniei ca act de vrăjitorie și apoi, în al doilea rând, trebuie să fie un decret. închis pe toate bisericile.Aceasta a adăugat el, cu cruzime, dar trebuie să recurgem la asta. Revoluția Franceză a ajuns la această idee în al patrulea an, iar noi am ajuns la aceasta în primul an al revoluției. Închinarea va fi interzisăși vasele bisericești vor fi luate ca mijloc de vrăjitorie; clerul va fi declarat suspect față de revoluție. Toate institutiile religioase trebuie

Biblioteca „Runiverse“

_____a

și a sosit din Crimeea cu riscul vieții. Ceea ce se întâmplă în Crimeea sfidează descrierea. Ororile depășesc ceea ce s-a întâmplat la Moscova. Flota Mării Negre, care era un bastion al ordinii, a trecut de partea bolșevicilor. Înainte de asta, acolo era ordine până pe 9 ianuarie. Era condus de un Consiliu de 3 comisari care nu s-au supus bolșevicilor. Ofițerii ruși au început să formeze un cadru de marinari, predominant din populația musulmană, care mențineau ordinea. Dar apoi marinarii bolșevici au început să pună mâna pe corăbii și orașe. Un zvon provocator a început în Feodosia că tătarii se înarmau pentru a-i tăia pe ruși. Această provocare a trezit oamenii întunecați.

În Feodosia erau doar 50 de oameni de partea ordinii. Pistole de la o baterie de la navele situate în golf erau îndreptate spre oraș, dar nu au fost observate violențe împotriva clerului și distrugerea bisericilor.

În ianuarie, bolșevicii au capturat Simferopolul și au început să comită violențe împotriva clerului și a bisericilor. Trupele tătare au fugit. La mitinguri au început să spună că preoții sunt de vină că au trădat Rusia, că ar trebui să fie împușcați.

În noaptea de sâmbătă spre duminică, ofițerii au fost căutați și împușcați. Până la 50 de persoane au fost împușcate și până la 200 au fost arestate, iar ce soartă le-a avut nu se știe. Totodată, s-a răspândit zvonul că la catedrală ar fi o mitralieră și că clerul ar trebui arestat.

Duminică, de frică, în catedrală era puțină lume. Dar arhiepiscopul Dmitri a venit la catedrală și a celebrat liturghia. După liturghie, s-a adresat oamenilor cu un cuvânt: „Se spune că în clopotniță este o mitralieră; cine vrea să vadă dacă este adevărat?” Unii dintre cei din biserică au mers acolo și au raportat că nu există mitralieră. Totuși, a început bombardarea catedralei și clopotnița a fost avariata. Protopopul Nazarovski a fost arestat și a vrut să fie împușcat, dar totuși a supraviețuit. Tot clerul s-a ascuns, iar cheia a rămas la Arhiepiscopul Dmitri. Dar Arhiepiscopul Dmitri s-a dus cu îndrăzneală la sediul revoluționar și a cerut o anchetă; obraznicia a ajuns în punctul în care președintele a spus: „Am văzut mașina armă-mă singur.” Cu toate acestea, arhiepiscopul a reușit să insiste

10 Biserica și unde merge. 41

Biblioteca „Runiverse”

la numirea unei comisii. Marți, însuși Arhiepiscopul a slujit liturghia după ritul slujbei preotești, iar eu și câțiva membri ai clerului am cântat și citit.

Patrula s-au împrăștiat în împrejurimi și au avut loc violențe. La aproximativ o milă de Simferopol, soldații au dat buzna în biserică, au început să întrebe de ce panglica de pe lampă era verde și nu roșie și l-au luat pe pr. Ioan de Uglyansky la deal și a fost împușcat acolo. Duminică, 14 ianuarie, casa Arhiepiscopului Dmitri a fost percheziționată de mai multe ori, totul a fost spart și rupt, au intrat în Biserica Episcopală cu țigări și pălării și au străpuns altarul și altarul cu baioneta. Seminarul și școala teologică au fost capturate.

Biata noastră, nefericita Ialta! Timp de șase zile au tras în el din două nave militare. În Ialta sunt 15 mii de bolnavi. Era greu de scăpat: în direcția Alupka erau munți, iar în direcția Livadiei erau bolșevici. Au tras două ore ziua și două ore noaptea. Nu a mai rămas o singură bucată de sticlă intactă. Oamenii au înnebunit de groază. Nu știu rezultatul exact al bombardării, deoarece am plecat luni. Au fost avariate și biserici – catedrala și biserica armeană, care seamănă cu a noastră. Hotelul Rossiya nu mai exista, Oreanda a fost distrus, un orfelinat a fost distrus, și au murit vreo 25 de copii. A fost furie fata de toate, de vreme ce Ialta, după spusele bolșevicilor, era un oraș burghez. S-a manifestat ura fata de cler. Era în trăsură, un soldat a spus: „Ah, preote, ar fi trebuit să-l iei cu pistolul!” Dar nimic, pericolul a trecut. În general, orașele din sud au fost luate de bolșevici, sângele curge ca un râu. Trebuie să remarc încă o dată neînfricarea Arhiepiscopului Dmitri. La Sevastopol, a săvârșit slujba de înmormântare pentru preotul Chepranov, care a fost ucis de marinari pentru că îl muștra pe Sf. secrete condamnate

Biblioteca „Runiverse”

picior până la moarte. Trupul preotului nu a fost găsit, deoarece probabil a fost aruncat în mare. Un membru al Catedralei Spassky a fost arestat".

34. Catedrala cântă: „Odihnește-te cu sfinții”.

35. protopop A.P.Rozhdestvensky. „Cu privire la toate aceste grozăvii despre care am auzit, și mai ales în ceea ce privește sechestrarea bunurilor sfinte ale Bisericii, zilele trecute am avut mângâierea de a auzi în biserică solia Preasfințitului Părinte Patriarh, în care el cu fermitate și fără teamă. denunță toate aceste nelegiuiri pe care le comite actualul guvern. Referitor la acest mesaj, o comisie specială, restrânsă din cadrul Consiliului Consiliului, invită Sfântul Consiliu să ia următoarea hotărâre: „Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse primește cu dragoste mesajul Preasfințitului Părinte Patriarh Tihon, pedepsind răufăcătorii răi și denunțând dușmanii lui. Biserica lui Hristos. De pe înălțimile tronului patriarhal, cuvântul de mustrare a

tunat și sabia duhovnicească s-a ridicat împotriva celor care comit continuu ultraj împotriva lăcașelor credinței și a conștiinței poporului. Sfântul Sinod mărturisește că este în deplină unitate cu părintele și cartea de rugăciuni a Bisericii Ruse, îi ascultă chemarea și este gata să mărturisească cu jertfă credința lui Hristos împotriva detractorilor săi. Sfântul Sinod face apel la întreaga Biserică Rusă, condusă de Arhipăstorie și păstorie ei, să se unească acum în jurul Patriarhului, pentru a nu permite profanarea sfintei noastre credințe”.

36. Președinte: „Este acceptabil să acceptăm propunerea comisiei în cadrul Consiliului Consiliului?”

37. Hotărât: să accepte propunerea comisiei din subordinea Consiliului.

38. Protopopul A.P.Rozhdestvensky: „Atunci, în privința confiscărilor bunurilor bisericești, Consiliul Sinodului a format o mică comisie specială pentru a dezvolta măsurile pe care Sfântul Sinod le-ar putea lua împotriva tuturor acestor confiscări.

10. H,

Biblioteca „Runiverse”

Această comisie a fost formată de Consiliul Consiliului în mod privat, deoarece ideea acestei comisii a apărut atunci când Consiliul și-a încetat temporar activitățile cu ocazia unei pauze de vacanță. În comisie au fost incluse următoarele persoane: prot. A. P. Rozhdestvensky, P. I. Astrov, N. Bulgakov, N. D. Kuznetsov, A. A. Salov, Prințul E. N. Trubetskoy, V. I. Shein. Comisia a fost angajată în elaborarea unui proiect de definiție, care va fi acum supus ședinței comune a două departamente - cu privire la statutul juridic al Bisericii în stat și la economia și proprietatea bisericii. Proiectul de hotărâre a Sfântului Sinod, elaborat de o comisie specială formată în ședința Consiliului din 5 decembrie: Arhiepiscopul Tverului, Episcopul Andronik de Perm, Arhimandritul Matei, Profesorul S. N. Bulgakov, P. I. Astrov și alții vor fi de asemenea trimise la acesta. Întâlnire comună. Cu privire la deznodământul proiectului, în perioada 18-20 decembrie a avut loc următoarea hotărâre a Sfântului Sinod: ^Ascultând proiectul menționat, a recunoscut, la rândul său, că publicarea de către Sfântul Sinod a hotărârii proiectate va fi oportună și adecvate împrejurărilor vremii prezente, ceea ce determină: să transfere extrasul la Sfatul Catedralei*1. Iată proiectul de hotărâre a Sfântului Sinod:

,Recent, au devenit tot mai frecvente relatările din eparhie către episcopii diecezani - membri ai Sfântului Sinod - despre tâlhărie în bisericile parohiale și mănăstiri, adesea combinate cu profanarea hulitoare a lăcașului Domnului, precum și despre confiscarea silită a terenurilor bisericești și mănăstirii cu toate utilajele menajere și alte bunuri în calitate de locuitori ai satelor din jur, precum și persoane care se numesc deținători ai puterii.

39< Presedintele: „Comisia va analiza acest lucru. Si acum

_____a

„Supun la vot o propunere de a supune spre examinare reuniunii comune a două Departamente – privind statutul juridic al Bisericii în stat și asupra proprietății bisericești și gospodăriilor – un proiect de definiție privind măsurile împotriva confiscării bisericilor și bisericii și proprietatea mănăstirii de către violatori”.

40. Rezolvat: accepta oferta.

41. La ora 2. se anunta o pauza pentru ziua respectiva.

42. La ora 12. 40 min. se reia întâlnirea, iar Preasfințitul Patriarh ajunge la Camera Catedralei. Catedrala cântă: „Acești despoți au plecat”.

4J. Protopresbiterul N.A.Liubimov: „Cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Patriarh și a Părintelui nostru, în următoarea Duminică, 28 ianuarie, va avea loc o procesiune religioasă, dacă se poate, de la toate bisericile Moscovei până în Piața Roșie. Preasfințitul Părinte Patriarh va săvârși liturghia în această zi în Catedrala Adormirea Maicii Domnului și apoi, cu ridicarea moaștelor, se va proceda și la Piața Roșie, unde, în prezența procesiilor religioase din bisericile din Moscova, va săvârși o slujbă de rugăciune privind persecuția adusă Bisericii lui Dumnezeu. Să ne rugăm pentru încetarea acestor persecuții și să încercăm ca toate clasele populației urbane să ia parte la rugăciune. Fac un apel către membrii Consiliului cu o cerere de a-și face osteneala pentru a răspândi vestea celebrării propuse în rândul locuitorilor Moscovei și, așa cum a fost cazul anterior, când au fost anunțate actele de alegere și întronare a Sanctității Sale Patriarhul, să viziteze personal în acest scop bisericile în parohia cărora locuiesc. Autoritățile eparhiale, la rândul lor, se vor ocupa de sesizarea corespunzătoare a clerului orașului. De asemenea, vor fi luate măsuri pentru ca notificarea să apară în periodice. Credem că în isprava viitoare a rugăciunii va fi dezvăluită o ascensiune religioasă, care va servi drept avertisment decisiv pentru invadatori, care le va arăta că Biserica are apărători, deși neînarmați, dar gata cu abnegație să se apere pentru apărare. a întregii ei cauze, a tuturor fundamentelor, drepturilor și bunurilor ei comune. Facem apel la această ispravă de rugăciune și pentru apărarea bisericii”.

44. Protopopul N.V.Cvetkov: „În discursurile vorbitorilor pe care i-am ascultat se desfășoară în fața noastră o listă jalnică de impresii dureroase trăite de patrie și de biserică. Ne-am înclinat cu evlavie

da

Ne bucurăm de marea ispravă a Preasfințitului Părinte Patriarh, exprimată în promulgarea soliei, dar foaie de jale menționată mai sus mărturisește cum sfânta catedrală este atinsă de iute de evenimentele care au loc și ne încurajează să nu tăcem, ci să se alăture Sfântului Patriarh. Consiliul trebuie să întocmească un act sau un mesaj în care să fie exprimată cu siguranță atitudinea sa față de evenimentele actuale. Mesajul Patriarhului exprimă tot ceea ce trebuie exprimat, iar consiliul este pe deplin de acord cu tot ce s-a spus acolo. Aparent, Consiliul însuși nu mai are nimic de spus. Dar aş cere permisiunea de a vorbi despre ce altceva ar putea spune consiliul de unul singur. În primul rând, toți cei cu gândire corectă din presa periodică sunt acuzați că sunt contrarevoluționari, că stau în calea guvernului, că nu vor să-l ajute în dorința de a face bine poporului. Mesajul trebuie să indice că ceea ce guvernul dă oamenilor nu este un beneficiu, ci o mare crimă împotriva poporului. La ultima întâlnire s-a spus că Biserica ar fi vorbit doar atunci când i s-a atins proprietatea. Mesajul trebuie să indice că acest lucru nu este adevărat, că în întregul mesaj al Patriarhului nu există o linie despre proprietatea bisericii, că el a fost îndemnat la această adevărată ispravă de emoția emoțională la vederea morții Rusiei și a Bisericii. Acest lucru ar trebui subliniat. În plus, cel mai puternic punct al mesajului Patriarhului este anatemizarea dușmanilor Patriei și Bisericii și interzicerea de a intra în comunicare cu aceștia. Deși acest pasaj, cu toată concizia sa, este foarte expresiv, necesită totuși explicații. Nu îmi voi permite să critic nimic în mesajul Înaltpreasfințitului Patriarh, care l-a scris în entuziasmul sufletului cu sângele inimii, dar este necesar să-l comentez. Când eu însumi am citit mesajul în biserică, a trebuit să-l însoțesc cu propriile mele explicații, așa cum explicăm cuvintele Sf. scripturi. Astfel, Consiliul ar trebui să afle cine este anatematizat de Preasfințitul Patriarh. M-aș pronunța, așa cum am mai spus, în favoarea anatemizării autorităților actuale existente care au complotat să distrugă cu trădător patria și Biserica. Dar trebuie avut în vedere că în guvern există persoane care, după credința și naționalitatea lor, nu pot fi anatematizate. Consiliul ar trebui să-și exprime

151

Biblioteca „Runiversel”

atitudine față de aceste persoane necreștine care joacă un rol mare și dăunător. Atunci ar trebui anatematizați executorii conștiinței ai comenzilor guvernului și elementele inconștiente care, din rea voință și lașitate, îndeplinesc poruncile acestui guvern. Consiliul trebuie să se oprească în mod deosebit asupra modului de implementare a cerinței mesajului patriarhal de a evita comunicarea cu dușmanii patriei și ai bisericii. În comentariul meu asupra acestui pasaj oferit enoriașilor, ar fi trebuit să spun că cu astfel de oameni nu este nevoie să avem părtaşie în ideile cu care sunt impregnați. Cu toate acestea, este necesar să se indice și în ce cazuri este interzisă comunicarea personală cu aceștia. De exemplu, mi se pare o întrebare foarte serioasă despre atitudinea societății bisericești față de putere. În cazul în care societatea bisericească o recunoaște sau să urmeze exemplul rectorului Lavrei Alexandru Nevski, IPS Procopius, episcopul Elizavetgradului, care a declarat curajos autorităților care au venit la el că nu l-a recunoscut și nu îl recunoaște pe acesta din urmă și, prin urmare, i-a forțat pe acești oameni fără valoare, din fire lași,

i 52

_____a

În ceea ce privește evenimentele petrecute la Petrograd, aş sugera să trimitem acolo, dacă nu o telegramă, ceea ce acum este imposibil, atunci o ambasadă vie care să-şi exprime profunde condoleanţe şi urări în rugăciune ca prima ciocnire cu slujitorii lui Satana să servească drept început salvând patria de la distrugere şi biserica de duşmani. În cele din urmă, aş sugera să numim bolşevismul însuşi „satanism” sau anti-creştinism”.

45. Președinte: „Munceste din greu, pr. Protopop, pune pe hârtie propunerea ta pentru a fi transmisă comisiei angajate în discutarea măsurilor ce trebuie luate în legătură cu evenimentele moderne.

46. A.V. Vasiliev: „Să mulțumim Domnului că am așteptat să auzim în sfârșit glasul cu adevărat bisericesc al Sfântului nostru Părinte și Patriarh. Pentru prima dată în această perioadă de confuzie, în timpul unei campanii cu adevărat satanice, s-a rostit un cuvânt cu adevărat bisericesc. S-a vorbit despre evenimente despre care nu s-a spus nimic

155

Acest guvern a emis ordinul nr. 1, prin care ofițerii erau predați pentru a fi sfâșiati de masa nesimțită de soldați. Un individ și o mulțime pot comite violență, dar acest fenomen este trecător: își vor veni în fire, vor regreta ceea ce au făcut, iar cei din jur vor începe să-i condamne. Înfricoșător este că de aproximativ un an asistăm la modul în care peste tot o grămadă de ticăloși, în fața ochilor multor alte persoane, comit atrocități, chinuie, chinuiește, efectuează linșaje, iar acest lucru nu este interferat de nimeni. . Atunci toți acești criminali sunt membri ai familiilor creștine, se întorc la rudele lor, se întâlnesc cu cunoscuți și sunt acceptați, se menține comunicarea cu ei. Lor ar trebui să se aplice interdicția conținută în mesaj de a comunica cu dușmanii Patriei și Bisericii. Dacă tatăl, mama, frații și surorile nu au acceptat ca răufăcătorul să se întoarcă la ei, l-au alungat și i-au spus: „Ești un ticălos, ai sânge pe mâini, nu ești fiul nostru, nici fratele nostru!”, atunci atrocitățile ar fi încetat. Dar răufăcătorii sunt tolerați de toată lumea. Îmi permit să exprim Sfântului Sinod dorința ca mesajul să fie citit în biserici de mai multe ori, dar citit la fiecare slujbă, toată ziua, până la încetarea acestor jafuri,

44

Biblioteca „Runiverse”

da

47. Președinte: „Și dumneavoastră, vă prezentați gândurile în scris pentru a le transmite comisiei formate.

(Voci: A plecat!)

155

_____a

La urma urmei, fiecare mișcare și fenomen are propria sa dezvoltare logică și ajunge constant la înflorire deplină. Cea mai înaltă manifestare, de exemplu, a creștinismului este înalta asceză creștină. Socialismul, o mișcare anti-creștină, are ca rezultat în cele din urmă bolșevismul, cea mai înaltă dezvoltare a sa, și dă naștere acelor

fenomene pe care le trăim și care sunt complet contrare principiilor ascezei creștine. Bolșevismul a crescut pe arborele socialismului. El este un fruct strălucitor și matur al socialismului. Dacă ne luptăm numai cu fructele copacului și lăsăm copacul însuși și rădăcinile lui neatinse, lăsăm fructele lui să crească grăsime din suc de câmpului gras rusesc, atunci și mai multe fructe amare vor crește pe pomul socialismului - anarhism nemilos . Pentru claritate, îmi voi pune gândurile în comparație. Dar un tren uriaș mergea pe o cale nesfârșit de lungă; Traseul nu era păzit suficient de atent, iar conducătorii de trenuri nu stăteau întotdeauna la culmea cunoștințelor și conștiinciozității lor. Pista era înfundată, traversele putrezite, șinele îndoite pe alocuri, echipajul, în loc să fie vigilent în privința mișcării, fie moțea, fie era ocupat să vorbească și să se distreze. Accidentul se apropia. A fost posibil să previi prăbușirea prin curățarea căii, schimbând traversele putrede și apelând la manageri de tren pricepuți și onești. Dar ne-au luat-o și au transferat frivol trenul, adică. viața patriei noastre, pe un drum cu totul nou... Ei bine, trenul nostru a zburat de pe șine, a sărit pe traverse, apoi, neavând fundații solide, a zburat la vale... Această împingere a trenului istoric de pe șină s-a întâmplat. la sfârșitul lunii februarie 1917, care a fost facilitată în primul rând de organizația mondială evrei-masonica, care a aruncat lozinci ale socialismului și lozinci ale libertății iluzorii în masă. Masele poporului, epuizate de cârciuma liberă, și rămășițele iobăgiei și războiul criminal, împotriva căruia, din păcate, reprezentanții Bisericii creștine și ortodoxe, catolice și luterane nu și-au ridicat glasul,

și 6 dolari

Biblioteca „Runivers1

a căzut în această momeală diavolească a socialismului, care, atunci când neagă proprietatea privată și îngăduie teroarea pentru propriile scopuri, în esență, elimină două porunci ale legii lui Dumnezeu: „să nu furi*1, „să nu ucizi**.” Din nefericire, mulți dintre profesorii și scriitorii noștri au îmbrăcat socialismul în haine frumoase, numindu-l asemănător creștinismului și astfel ei, împreună cu agitatorii revoluției, au dus în rătăcire oamenii neluminați. Părinți și frați! Ce roade te așteptai de la socialism când nu numai că nu te-ai luptat împotriva lui, dar uneori l-ai apărat sau aproape întotdeauna ai rămas timid tăcut în fața infecției lui? În Mănăstirea Chudov, în martie 1917, la o întâlnire a Frăției Sfinților din Moscova, un preot ortodox a spus că Rusia așteaptă anarhia și că se va confrunța fie cu sclavia germană, fie cu evrei sociali. Sclavia germană va afecta în principal corpul economiei, iar sclavia evreiască, pe lângă opresiunea economică, va zdrobi și otrăvi sufletul poporului. Anarhia este inevitabilă dacă nu se aplică imediat măsuri rezonabile și decisive, iar oamenilor nu li se explică tot ce s-a întâmplat în Rusia și ce este socialismul și la ce consecințe în viață îi duce pe oameni. Preotul era ascultat cu nepăsare tăcută. Iar unul dintre preoții liberali din corpul eparhial l-a numit pe acel preot pogromist pentru acest discurs. Dar nu îmi voi aminti lucrurile vechi, nu voi reproșa nimănui. Trebuie să slujim cu credincioșie Biserica și să salvăm țara de curențele distructive, iar pentru aceasta trebuie să spunem imediat poporului întreg adevărul: ce

'57

_____ in _____

Acum au dat oamenilor un alt idol nou - cel international.

II Dacă nu spunem oamenilor adevărul complet, nu-i chemam imediat la pocăința la nivel național a anumitor păcate, atunci vom ieși din această cameră a Catedralei ca trădători și trădători ai Bisericii și

158

_____a

49. Tovarășul Președintelui, Mitropolitul Arsenie de Novgorod: „Vă rog să păstrați tăcerea. Acesta nu este un miting.”

Concluziile reale din tot ceea ce am spus sunt următoarele: trebuie spus că poporul rus a luat calea greșită numită socialism, că credința ortodoxă este amenințată de persecuția teribilă din partea clichei masonice, că fiecare creștin ortodox trebuie să înceapă o cale personală. ispravă activă, trăiește conform credinței lui Hristos. Trebuie să ne unim cu toții într-o singură familie creștină sub steagul Sfintei Cruci Dătătoare de Viață și sub conducerea Sfinției Sale Patriarhul, pentru a spune că socialismul, care se presupune că cere fraternitate, este în mod clar un fenomen rău anti-creștin, că Poporul rus a devenit acum un loc de joacă pentru organizațiile evrei-masonice, în spatele carora Antihrist este deja vizibil sub forma unui rege internațional, care, jucându-se cu falsa libertate, își falsifică sclavia iudeo-masonica. Dacă spunem asta sincer și deschis acum, atunci nu știu ce se va întâmpla cu noi, dar știu că atunci Rusia va fi vie!"..

159

Biblioteca „Runiverse”

Să știe fiecare credincios că excomunicarea îi impune și lui anumite responsabilități. Toată lumea să-și amintească că oricine este în comunicare cu cineva care a fost excomunicat este deja un trădător. Este necesar ca toți credincioșii Bisericii să se adune sub un singur stindard sfânt, pentru ca să nu existe incertitudine în acest sens, pentru ca trădătorii acestui stindard să nu aibă ocazia să folosească mijloacele pline de har ale comunicării creștine. propunerea mea concretă se rezumă în următoarele: nu numai aici, în comisie sau în Catedră, este necesar să se stabilească conținutul specific cu care trebuie umplută formula generală a Mesajului patriarhal, nu numai că trebuie spus: „ oricine face acest lucru va fi excomunicat”, dar și să ia măsuri pentru a se asigura că la nivel local s-a clarificat în ce

52. Episcopul Efrem de Selenga. „Mesajul îngrozitor al Preasfinției Sale Patriarhul, ca un tunet într-o furtună năprasnică, a tunat cu un cuvânt îndrăzneț de mustrare către toți distrugătorii patriei și dușmanii Bisericii lui Hristos. A fost atât de oportun și atât de drag inimii credincioșilor care suferă, încât nu se poate citi fără lacrimi, nu se poate asculta fără soc emoțional.

Biblioteka „Runiverse”

Așadar, ieri la liturghie și cu o zi înainte la priveghiul de toată noaptea, când a fost citit acest mesaj, bisericile din Moscova s-au umplut de lacrimi, suspine și gemete ale poporului credincios, pline de un sentiment de duioasă recunoștință față de lor. Sfinte Părinte, care cu îndrăzneală și curaj ai venit în apărarea mamei noastre, Biserica Ortodoxă.

Ni se pare că în aceste judecăți se ia un criteriu greșit, o bază greșită, un calcul despre momentul și intempestivitatea politicii, după cum se spune, în scopuri tactice, Sinodul este vocea Bisericii și, prin

urmare, a noastră. judecățile trebuie să fie efectuate pe planul Bisericii, în lumina credinței.

De fapt: ce reprezintă evenimentele trăite în ochii unui credincios? Aceasta este pedeapsa lui Dumnezeu. Amintiți-vă ce s-a întâmplat în ultimii ani în viața statului, a bisericii și a societății: știm acest lucru foarte bine și nu este nevoie să îl portretizăm înainte de această întâlnire. Nu există nicio îndoială că clase întregi de oameni din serviciul public, de stat și bisericesc sunt de vină pentru asta: mândrie, îngâmfare, necredință, negare, o dorință stupidă de a coroda, călca, distruge tot ce este sacru, lupta împotriva lui Dumnezeu, subminarea puterii, viciul în toată goliciunea lui – aceasta este atmosfera în care s-a desfășurat viața patriei noastre. Și iată mânia lui Dumnezeu: războiul. Cuvintele împăratului Wilhelm că a fost trimis de Dumnezeu să pedepsească și să admonesteze popoarele sunt reale

162

Biblioteca „Runiverse”

_____a

Adevăr. Dar acest lucru s-a dovedit a fi insuficient pentru ca poporul rus să-și vină în fire, să-și vină în fire și să se pocăiască*. Dimpotrivă, abundența de bani aruncată în circulația populară de război a corupt în cele din urmă poporul din punct de vedere moral. Merită să ne amintim de întâlnirea Moscovei cu nefericitul an 1917, așa cum este descris în ziarele locale, pentru a vedea că într-un astfel de element de rău și viciu nu este loc pentru pocăință! Apoi, cu permisiunea lui Dumnezeu, prăbușirea sistemului statal și revoluția cu adâncirea ei fără margini. Ce reprezintă această adâncire a revoluției în ochii unui credincios? Nu este altceva decât o intensificare treptată a pedepsei lui Dumnezeu pentru poporul rus care nu vrea să vină la pocăință: va veni conștiința vinovăției și pocăința, Domnul va opri mânia mâniei Sale; dacă nu, atunci ceea ce ne așteaptă mai departe este o adâncire în continuare a revoluției și apoi, ca pedeapsă a lui Dumnezeu, dezastre naturale pur fizice - foamete și ciumă, deja la ușă, și apoi, în funcție de dezvoltarea stării noastre morale, moartea. sau înviere!

Ce reprezintă în acest sens momentul prezent, când Sfântul Părinte al Bisericii Ruse, Patriarhul All-Rusiei, a ridicat glasul?

Să nu vorbim despre oamenii de rând, în numele căruia toată lumea vrea să acționeze, care vrea să conducă structura statală a aceluia popor, care este acum un instrument de pedeapsă a lui Dumnezeu: vreau să cred că aceasta, ca un element al poporului nostru, furios, când se va sfârși misiunea, să fie flagelul lui Dumnezeu, care timp de două sute de ani și-a călcat în picioare sufletul ortodox, ștergând cu sânge tot ce este sfânt din el, se va întoarce în curând către Dumnezeu cu smerită pocăință – aceasta este garanția noastră – credința sa vie și până acum mereu profund devotament față de Biserica Mamă.

Dar acum, inteligența noastră, care a muncit atât de mult pentru a produce prăbușirea sistemului statal și sunt acum singurul și principalul vinovat al rușinii și morții Patriei noastre, a ajuns la pocăință? Vedem că în primul rând a fost lovită cu toată mânia de mânia

lui Dumnezeu, dreapta pedepsitoare a lui Dumnezeu a coborât asupra ei cu toată greutatea ei, chemând-o la conștiința vinovăției și la pocăință.

Să luăm inteligența militară: nu-i așa, nu cu moderație și nu 11. ' 161

Biblioteca „Runiverse”

În timpul liberalizării masei de ofițeri, în persoana celor mai înalți reprezentanți ai lor din jurul puterii supreme, au dat o lovitură de stat, uitând de jurământ? Și așa, tocmai din acest motiv, acum a fost șters de pe fața pământului și doar acei personal de înaltă comandă care într-un moment critic au părăsit puterea supremă în pace și i-au stat împotriva ei au rămas în viață - au fost păstrați intacti de Providență, trebuie să se gândească, pentru aceasta, ca să poată vedea cu ochii lor roadele mâinilor lor – oroarea și rușinea în care au cufundat Rusia.

Să ducem, mai departe, inteligența care a creat politica: unde sunt ei acum? Unde este puterea ei cu care se lăuda? Unde este presa ei, cu care a creat distrugerea? Puterea ei, cu care a amenințat puterea supremă, s-a dovedit a fi un mit, dar ea însăși este zdrobită, bătută de linșaje și doar principalii vinovați pentru moartea patriei sunt lăsați în viață de Mâna lui Dumnezeu: Shingarev-ii. iar Kokoshkins au fost trimiși la înaintașii lor, iar „primii cetățeni”¹, cărora „Rusia Liberă”² urma să ridice monumente, să trăiască (și Dumnezeu să le dea sănătate de lungă durată!), fără îndoială, pentru a contempla. roadele muncii lor, să vadă cu ochii lor ce au făcut Rusiei cu nebunia lor fără speranță... și să se pocăiască cu amar înaintea patriei pe care au ruinat-o!

Dar toate acestea au determinat inteligența noastră să-și dea seama de erorile lor, care s-au dovedit a fi fatale pentru viața patriei noastre?

Trebuie să spunem nu. Nu există nici măcar semne de conștiință a vinovăției cuiva, a criminalității cuiva, nici semne de pocăință, cu excepția scrisorii lui A.V. Kartashev, publicată în ziare la Crăciunul trecut. Acest lucru ne este dovedit de presa de zi cu zi a tendinței cadete, plină de durere amară că puterea a căzut din mâinile celor care au luat-o prin lovitură de stat, dar aceeași presă, numită acum burgheză, tăce complet despre păcatele sale înainte. patria sa și inteligența sa spirituală înrudită: nu există nicio conștientizare că toată realitatea amară care este experimentată acum este rodul copt al acelor semințe pe care inteligența însăși le-a semănat cu atâta sânguință timp de mulți ani. Cum se simte această intelectualitate despre biserică acum? Când dreapta pedepsitoare a lui Dumnezeu a coborât peste ea cu toată puterea ei, merge ea la biserică, la puterea regeneratoare?

164

Biblioteca „Runiverse”

religie - lui Dumnezeu? Nu! În această direcție, poziția ei este aceeași cu cea pe care a adoptat-o acum un an, cinci, zece sau mai mulți ani: atât atunci, cât și acum, în ciuda jalnicului și nesemnificației situației ei prezente, pentru ea biserica este un loc gol, ea face. a nu vedea dincolo ea nu are nicio semnificație, nu este luată în seamă, este ignorată, parcă de acord, tăcându-și viața în manifestări atât de majore precum adevăratul Sinod. Oare nu este acest lucru ilustrat în mod caracteristic de faptul că unul dintre cele trei sau patru ziare de acest fel care încă își desfășoară existența plasează acest mesaj atât de semnificativ al Sfinției Sale Patriarhul pe ultima pagină, printre gunoaiile inferioare ale materialului său literar și un alt ziar asemănător, publicând ieri un editorial despre persecuțiile aduse bisericii, după tiparul stabilit, repetă că „vechea biserică oficială a avut multe păcate**”, dar aici avem puține sau niciunul dintre ele”. Nu, nici presa, nici organizațiile publice, nici congresele și întâlnirile susținute anterior nu ne dau semne de îmbunătățire spirituală în societatea noastră inteligentă. Și în timp ce rădăcinile sunt amare, nu vom vedea fructe dulci: „smochinele nu cresc din spini, nici strugurii nu cresc din tufișuri.” Nu va fi mai ușor pentru biserică când persecutorii ei actuali părăsesc scena și cei care au început. această persecuție revine la putere, având în programul lor politic și sarcina de a despărți biserica de stat, lipsind-o de proprietatea funciară - cei care, cu nu mai puțină cruzime, la un moment dat și-au îndeplinit deja această sarcină, nu prin emiterea de decrete care vizează numai la persecutarea bisericii, ci prin chiar actul - o invazie sălbatică a bisericii, prin aceeași violență, împrăștierea componentei legitime a puterii bisericești, arestarea episcopilor în mulțime, răsturnarea lor din catedrale în zeci și, cu siguranță, încercarea de a defăima. și să-i dezonoreze, pe care actualii invadatori ai puterii nu și-au îngăduit încă, cei, să spunem mai departe, care, călcând în picioare legile divine și legile bisericești, la propria lor discreție personală „revoluționară**”, au început să legislaze și să reconstruiască. structura și viața bisericii, pe care, din nou, actualii invadatori ai puterii, cei care, în cele șase luni de ședere la putere, atât au distrus biserica și au provocat astfel de lucruri, nu își permit să-i facă rău, pe care toți. dușmanii ei puternici luați împreună nu i-au putut provoca timp de două sute de ani

Biblioteka „Runiverse”

B

existența ei anterioară și din care, după cum este acum clar, nu se va recupera curând.

Clericii noștri, care sunt în felul lor și intelectuali, nu au rămas departe de păcatul comun, de această inducție cu adevărat satanică care se experimentează acum.

Recent, pe paginile unui ziar „burghez”, publicistul Belorussov, după ce a denunțat tăcerea bisericii la vederea morții statului, subliniază cu reproș că biserica este inactivă, având un aparat de putere și forță

care a nu a fost încă distrus, care nu se află nici în stat, nici în nicio organizație publică au dispărut de mult. Belorussov, ca intelectual tipic rus, pentru care biserica a fost întotdeauna un loc gol și de care se strânge acum ca un om care se înecă la un pai, nu putea ști că biserica, în persoana Sinodului, a ținut deja o serie de discursuri de natură politică, atârând în aer, cu siguranță nu cunoaște prăbușirea aparatului bisericesc de putere și forță, asupra căruia își pune ultima speranță, evident că nu știe în ce neînsemnătate au fost reduse toate organele guvernării bisericești, în ce poziție slabă a pus puterea bisericească prin revolta procurorului de la revoluția Lvov, prin nebunia congreselor eparhiale pur prădătoare și huliganiste, nu știe că clerul în ansamblu, ca și inteligența noastră sovietică, jalnică prin conținutul mental și moral, au cedat cu ușurință psihozei revoluționare, în care continuă să rămână până în zilele noastre. , în ciuda loviturilor crude ale vremii trăite, în ciuda manifestării evidente a mâniei lui Dumnezeu, pedepsirea și chemarea la pocăință. Până acum se întâmplă același lucru în biserică ca și în stat: călcarea în picioare a lăcașelor, lupta pentru putere, dorința de a reduce Biserica lui Dumnezeu de la temelia ei canonică, de a introduce aceleași ordine democratice în ea, de a seculariza. îl plasează printre instituțiile umane obișnuite. Vedem că epidemia spirituală pe care o trăim a afectat clerul nostru nu mai puțin decât inteligența laică. Revoltă la întrunirile și congresele sale, a salutat distrugătorii lumești ai bisericii cu telegrame și, în același timp, cu furie furioasă, i-a atacat pe purtătorii puterii bisericești - episcopii, care căutau să protejeze principalele

eu 66

Biblioteca „Runiverse”

ctitorii și altarele bisericii. Și câți clerici și-au părăsit slujba Sfintei Biserici și s-au dus în slujba revoluției - la comitete, cooperative, miliții, la activitate politică în rândurile socialiștilor până la bolșevici inclusiv, fără a înlătura, pentru orice eventualitate, rangul lor sacru! Cum fac asemenea fapte precum violența unui preot împotriva episcopului său, faptul arestării unui episcop de către un preot care s-a prezentat pentru acest act „canonic” în apartamentul episcopului cu o bandă înarmată de soldați și muncitori și cu amenințarea folosirea forței armate în caz de neascultare sau rezistență caracterizează clerul vremii actuale! Ce semnifică aceste fapte, care au fost semnalate ieri de la acest amvon, precum practicarea hirotoniei „civile” a unui diacon la preot? Cum va reacționa clerul cu o asemenea dispoziție la mesajul Sanctității Sale Patriarhul? Nu va atârna acest mesaj în masa cazurilor doar pentru că îi doare foarte, foarte mulți părinți duhovnicești, care atât la congrese, cât și la adunările proprii și ale altora, și în presă, neexcluzând buletinele eparhiale, ei înșiși sunt persecutați și persecutați? biserica , despărțindu-l de stat, alungarea Legii lui Dumnezeu din școli sau luând decizii cu privire la opționalitatea predării sale în școli, distrugând în același timp structura internă a vieții bisericești, devenind în opoziție cu autoritatea legitimă a bisericii, persecutând și disprețuind credincioșii creștini care au devenit în opoziție cu ei? Nu este, așadar, necesar, în primul rând, îmbunătățirea sănătății forțelor bisericești: pocăința clerului însuși, mergând până acum în cea mai mare parte mână în mână cu revoluția, acea

revoluție care, în ordinea dezvoltării sale firești, s-a încheiat cu un buchet de bolșevism, împotriva căruia a fost îndreptat în esență mesajul Sfinției Sale Patriarhul?

Toate acestea sugerează ca Sinodul, împreună cu Sanctitatea Sa Patriarhul, fără să se gândească la momentul sau intempestivitatea unei acțiuni decisive, să cheme cu voce tare la rațiune și pocăință..., dar nu numai pe cei care au devenit acum un instrument al mâniei lui Dumnezeu. , dar și cei care nu au imputat sărutul Sf. Crucea și Evanghelia, care au stricat sufletul oamenilor, strigând din ea o fiară care se repezi acum spre Biserică. Să fie Consiliul Bisericii, cel puțin de către acele forțe ale intelectualității care s-au dovedit a fi

167

Biblioteca „Runiversel”

în componența sa, va chema inteligența noastră să-și vină în fire, să-și recunoască erorile fatale, să se smerească, să se alăture bisericii, să vină la biserică cu pocăință, să recunoască nesemnificația omului și puterea lui Dumnezeu în destinele împărățiilor și popoarelor. , după cum a spus nobil A.V. Kartashev, și, sub ocrotirea rugăciunii și binecuvântarea Bisericii, în strânsă unitate cu forțele bisericii, s-a vindecat și a reînviat, așa cum era pe vremuri, pentru a începe din nou structura statală a patriei, ferm. amintindu-ne că „dacă nu zidește Domnul o casă, cei care zidesc în zadar muncesc în zadar”.

53. Președinte: ■ „Sunt mai mulți vorbitori, dar astăzi îl vom asculta pe unul singur, deoarece a promis că va vorbi pe scurt.”

54. A. M. Cernoutsan. „M-am gândit să-mi retrag cuvântul după ce au spus preotul Vostokov și prof. Gromogla-sov; Voi merge direct la propoziția specifică și o voi fi scurtă. Este necesar ca vocea Patriarhului să fie auzită mai des, să existe un contact mai strâns între ortodocși și Patriarh, ca mesajele lui să apară mai des, și nu doar să apară, ci să fie și citite. Din păcate, nici la Moscova mesajul Patriarhului nu a fost citit peste tot; de exemplu, în biserica Pimen cel Bătrân, unde eram, nu s-a citit. În provincii, nici mesajele conciliare nu erau citite peste tot: din anumite motive le era frică să le citească, sau au auzit plângeri că aceste mesaje erau slabe și incolore. Aș cere ca Preasfințitul Patriarh să facă apel la credincioși mai des, cel puțin în cele mai scurte mesaje, chiar și în câteva rânduri. Acest lucru este deosebit de convenabil în momentul prezent, când vin săptămânile despre Vameș, Fiul Risipitor și Judecata de Apoi. Atunci Patriarhul trebuie să se dezvăluie, să se prezinte mai îndeaproape comunității credincioșilor. De exemplu, ar fi posibil să se distribuie un portret al Patriarhului*...

55. Președinte: „În chestiunea portretului, aceasta este o chestiune personală a Patriarhului... Au mai rămas patru vorbitori. Aș dori să opresc dezbaterile pe tema generală: s-au spus deja multe, iar acum ar trebui să începem munca noastră directă – având în vedere reglementările privind administrarea eparhială. Poate ați putea permite

168

Tsov, S. P. Rudnev, N. M. Orekhovsky, A.V. Vasiliev pentru a doua oară. Trebuie să spun că în momentul de față au început să se vorbească despre absența unei componente legale a deputaților, dar acum această componentă există și trebuie să ne apucăm de treabă.”

57. Președinte: „Următoarea ședință este miercuri, la ora 10.00. Subiectele de clasă includ subiecte de actualitate și discuție continuă a raportului despre administrația diecezană. Cât despre Direcții, vă rog să folosiți timpul liber în această seară și mâine dimineață, în special acele Direcții care trebuie să depună rapid rapoarte, în special despre parohie: președintele acestora se plânge că nu este timp, dar există acum. La fel, și alte Departamente trebuie să înceapă lucrul. Mâine la ora 10.00 va avea loc o ședință comună a Departamentelor cu privire la proprietatea și statutul juridic al clerului și la statutul juridic al Bisericii în stat”.

Biblioteca „Runiverse”

_____ • _____

În fața noastră a avut loc una dintre cele mai „candide**” ședințe ale consiliului...

Aparent, acest „descânt” i-a făcut pe unii membri ai consiliului să se simtă rusinati, în special pe presedintele inteligent.

În ultimul moment, președintele și-a venit în fire. Trebuie să trecem la „lucrarea curentă**”, dar ceea ce s-a întâmplat este așa. Dar, încheind ședința din 22 ianuarie, mitropolitul Arsenie a deschis spațiu pentru pandemoniul bisericesc contrarevoluționar. A început peste tot și mai ales la Petrograd. Aici însă, deja în ajunul celebrei întâlniri din 22 ianuarie, a avut loc o mare demonstrație contrarevoluționară. Protopopul F.N.Ornatsky face un raport despre aceasta la catedrală, ca sediu al Comandantului-Sef Suprem.

Ornatsky nu era membru al consiliului și nu avea dreptul de a face rapoarte către consiliu în mod direct, dar pentru un caz atât de important precum rapoartele despre cauzarea de probleme bolșevicilor, s-a făcut, desigur, o excepție.

170

[illegible]

Voi fi scurt în raportarea evenimentelor trăite de Petrograd. Desigur, vă interesează evenimentele din Petrograd și procesiunea religioasă duminicală. Știți deja despre încercările autorităților guvernamentale de a sechestra proprietatea bisericii, despre insultarea lăcașurilor acesteia și profanarea credinței ortodoxe. Pe 11 decembrie a avut loc o întâlnire în clădirea Școlii Eparhiale de Femei Psidorovsky. Performanțele invadatorilor sugerau ce s-ar putea întâmpla în zilele următoare. Protopopul P.N.Lakhostsky a adus la cunoștință întâlnirea cu cazul sechestrului Tipografiei Sinodale, protopresbiterul Dernov a vorbit despre distrugerea Bisericii Palatului de Iarnă. Biserica palatului din Gatchina este destinată cinematografiei. În New Peterhof, autoritățile au cerut transferul registrelor de naștere, deoarece certificatele de naștere urmau să fie eliberate de la comisariat. Bisericile aflate în subordinea instituțiilor Ministerului Afacerilor Interne sunt închise, iar proprietatea și bijuteriile trebuie să fie transferate în jurisdicția Ministerului. Biserica din clădirea Ministerului Afacerilor Interne și biserica din clădirea Primăriei sunt închise. Protopresbiterul Dernov a vorbit și despre profanarea Altarului - Imaginea Mântuitorului, situat în capela de pe Nevsky Prospekt. Fie din cauza unei atitudini nepăsătoare față de protecția Altarului, fie din cauza conviețuirii, hoții au intrat în capelă și au furat bani. Din fericire, nu au luat Sfântul Chip, ci au insultat capela,

au scuipat pe ea și i-au aruncat cu mucuri de țigară; niște mucuri de țigară erau înfipite în suporturile pentru lumânări din sfeșnice. Asemenea împrejurări l-au determinat pe mitropolitul Beniamin să formeze o întâlnire. Au decis să protesteze împotriva violenței; Pentru a lua o decizie finală asupra acestui caz, au fost convocate două întâlniri de pastori și mireni în holul Societății pentru Educație Religioasă și Morală de pe strada Stremyannaya. Nu am fost la prima întâlnire, dar la a doua, care a avut loc în prezența mitropolitului Beniamin și a doi episcopi sufragani, am fost prezent. La prima ședință au fost adoptate câteva rezoluții privind sechestrul. La a doua ședință, aceste hotărâri au fost citite și adoptate; Ordinul era de a le acoperi cu semnături la biserici și de a le trimite autorităților, precum și de a le tipări în ziare. Nelimitându-ne la asta, s-a decis să susținem protestul... dacă va fi nevoie, cu un discurs personal, cel puțin pentru acesta ar trebui împușcat. Ei au spus că este timpul să arătăm în practică cum ar trebui să se raporteze oamenii credincioși ortodocși la evenimentele moderne. Duminică, 2 ianuarie, s-a hotărât organizarea unei procesiuni religioase. Au fost făcute două propuneri: 1) invitați poporul la liturghie în Lavra Alexandru Nevski, rugați-vă acolo în fața lăcașului Sfântului Alexandru Nevski și apoi mergeți în procesiune la Catedrala din Kazan și în fața icoanei Maicii Kazanului. lui Dumnezeu să se roage pentru încetarea conflictelor civile și persecuției Bisericii Ortodoxe; 2) lăsați toate bisericile într-o procesiune a crucii și îndreptați-vă către Lavra Alexandru Nevski, invitați oamenii la toate bisericile sâmbăta pentru ca întregul popor credincios, condus de cler, să se organizeze pentru apărarea Bisericii. A doua opinie a triumfat, iar procesiunile religioase au fost programate pentru Lavra Alexandru Nevski după liturghia târzie cu așteptarea ca procesiunile religioase să ajungă la Lavra Alexandru Nevski până la ora unu după-amiaza. De ce a fost acceptată această opinie? Aceasta este în legătură cu evenimentele din Lavră. După o întâlnire la Școala Eparhială de Femei Isidprovsky, Preasfințitul Veniamin a adresat un mesaj Consiliului Comisarilor Poporului, care a fost publicat în două ziare: Petrogradsky Golos (fostul Listok) și Nash Vek (fostul Rech). În scrisoare, Episcopul i-a avertizat pe comisari că atunci când vine vorba de profanarea Altarului, atunci

unde oamenii vor deveni un zid pentru a proteja acest Altar; a avertizat că autoritățile din Rus' uită binele oamenilor. Această împrejurare a fost menționată în scrisoare, iar Vladyka i-a avertizat pe comisarii poporului despre acest lucru. Scrisoarea a fost scrisă pe un ton modest, dar cu fermitate. Se pare că, ca răspuns la această scrisoare, a urmat un ordin de sechestrare a Lavrei, de transformare a localului vacant - însuși Mitropolitul și al altor locații episcopale - într-o pomană pentru îngrijirea persoanelor cu handicap. Ordinul a

173

_____ • _____ a

cimitir. Marinarii și soldații au fost și ei sfătuiți să plece, și-au aruncat armele și au plecat. A fost chemată o nouă bandă cu o mitralieră. Am fost martor la modul în care această bandă de soldați a tras o mitralieră în aer, dorind să sperie oamenii. Ei au spus că au tras și în turnul clopotniței, unde s-a tras alarma. Îl căutau pe ieromonahul Guria, care a dezarmat Gărzile Roșii. Dar oamenii au sosit. Gărzile Roșii au scos paza și au luat mitraliera. Când am plecat, pe la ora patru, mitraliera stătea încă în piață, îndreptată spre Lavra. Iată ce s-a întâmplat vineri. Care a fost starea noastră de sâmbătă! Mitropolitul a dat ordin să se facă o procesiune religioasă. Aceasta a îndeplinit doar cererea oamenilor credincioși. Și numai dacă s-au înființat avanposturi, au decis să nu ducă oamenii la procesiune și să se roage în catedrală. Când oamenilor li s-a spus despre asta sâmbătă, oamenii au spus: „Să mergem!”* În unele biserici se spovedeau și se împărtășeau cu Sfintele Taine. Ei au spus: „Să mergem, chiar dacă doar pentru a fi împușcați.” În „Evening Voice” a fost publicat că procesiunea religioasă va fi interzisă. Dar, probabil, autoritățile au ținut cont de starea de spirit populară, iar Bonch-Bruevich nu numai că nu a interzis, ci chiar a declarat că nu sunt oponenți ai credinței și au dat ordin de arestare a celor care au încălcat ordinea în timpul procesiunii religioase și trimite-le la Smolny în camera nr. 75. Aceste

»74

_____M

Voi spune câteva cuvinte despre mitropolitul Beniamin. La ora 9 dimineata a ajuns la Catedrala Alexandru Nevski, la ora 5 s-a demascat, iar la cinci și jumătate, când era programată înlăturarea răposatului protopop Skipetrov, a ieșit prin Poarta Țarului și a început să binecuvânteze oamenii. Nu știu dacă a reușit să aibă ceva de mâncare în

În încheiere, aş vrea să vă reamintesc că vă aşteptaţi şi la Moscova la o procesiune religioasă; în Vladimir a promis că va aranja o sărbătoare a nasului

Biblioteca „Runiverse”

Mitropolitul Serghie. Este timpul să-ți dezvălui puterea. E timpul să spunem că tâlharii au luat puterea și ne conduc. Am îndurat, dar este imposibil să mai răbdăm, pentru că Sfânta Sfințelor sufletului rusesc – Sfânta Biserică – a fost afectată. Am vorbit cu ieromonahul Alexy, care tragea la sorți patriarhal, și el a spus: „Este timpul să spunem adevărul.” Nu ar trebui să mergem la martiriul conștient, dar dacă trebuie să suferim și chiar să murim pentru adevăr, acest lucru va avea de făcut. Procesionile crucii vor dovedi tuturor că suntem credincioși poporul se unește. Clerul trebuie să propovăduiască poporului nu numai de sărbători, ci întotdeauna și oriunde este posibil. Toată lumea trebuie să spună că este necesar să se apere sfântul credință, trebuie să strigăm despre asta în tramvaie, cinematografe, pe cai ferate, unde se întâlnesc necredincioșii, ca asta duce la prabusire, la distrugerea patriei noastre. E timpul ca clerul să se unească cu poporul. Dacă Lavra a primit protecție, poporul a fost cel care a apărut-o. Dacă vom recuceri biserica, o vom face cu ajutorul poporului. Încă o dată exprim recunoștință Preasfinției Voastre și Consiliului pentru cinstea cu care mi-ați dat-o”.

Protopopul F. Ornatsky: „Lasă-ți tristețea să se transforme în bucurie. După procesiunea religioasă, noi la Petrograd am trăit o mare bucurie”.

0 întâlnire interesantă pe 2 ianuarie. La această ședință, după chestiunea episcopiei electivă, fără a rezolva această problemă, consiliul, la propunerea președintelui M. Arsenie, trece la momentul actual. Iată protocolul:

Președinte: „Acum vă rog să treceți la momentul actual. La una dintre ședințele anterioare, Consiliul a instruit o ședință comună a departamentelor cu privire la relația Bisericii cu statul și la proprietatea și economia bisericii pentru a discuta problema sechestrului Tipografiei Sinodale din Petrograd. A doua zi a fost promulgat un decret privind separarea Bisericii de

_____ în

state. Apoi sarcina acestor două departamente s-a extins, departamentele au început să discute despre decret pentru a răspunde acestui decret într-un fel sau altul în numele consiliului. Au fost organizate trei întâlniri comune ale acestor departamente. Acum departamentele ne aduc în atenție ediția rezoluției conciliare, care este rodul unei discuții temeinice, serioase. Într-un fel sau altul, Consiliul trebuie să se pronunțe și ne aducem în atenție un proiect care va fi citit de Prince. E. N. Trubetskov."

Prințul E.N. Trubikoy: „Luând în considerare decretul Consiliului Comisarilor Poporului privind separarea Bisericii de stat, departamentele în ședințe comune au ajuns la concluzia unanimă că avem un act de persecuție deschisă a Bisericii Ortodoxe, pentru care acționează făptuitorii și executorii acesteia, cu forța 13 reguli VII Omni. Conciliul și 73 din Canonul Apostolic, suportă pedeapsa de excomunicare din Biserică. Departamentele au fost de acord ca excomunicarea să fie impusă, dar s-a afirmat că excomunicarea poate fi aplicată numai creștinilor ortodocși, ar trebui să privească anumite persoane și să fie efectuată de instanța ecleziastică. După aceea, a fost elaborată o rezoluție, cu care ambele Departamente au fost de acord. Recunoașteți în decretul promulgat un act de persecuție deschisă împotriva Bisericii Ortodoxe și declarați că acest act aduce asupra celor care îl execută pedepse severe, până la și inclusiv excomunicarea din Biserică. Permiteți-mi să trec la proiectul de rezoluție a Consiliului însuși -'

„În zilele de durere și neliniște pe care le trăiește Rusia, vin știri din toată țara rusă despre violențe nemaiauzite aplicate Bisericii de către organizațiile publice individuale și persoanele aflate acum la putere.

Chestiunea nu se limitează la cazuri individuale de capturare, blasfemie, batjocură de păstori, arestarea lor și chiar ucidere. Cei de la putere se încurcă cu îndrăzneală asupra însăși existenței Bisericii Ortodoxe. În împlinirea acestei intenții satanice, Consiliul Comisarilor Poporului * a emis acum un decret privind separarea Bisericii de stat, care legitimează persecuția deschisă atât împotriva Bisericii Ortodoxe, cât și împotriva tuturor societăților religioase, creștine și necreștine. Fără a disprețui înșelăciunea, dușmanii lui Hristos „își îmbracă în mod ipocrit masca de fanatici ai libertății religioase depline.

12 Biserică si stat. 1/7

_____a

Deși salută orice extindere reală a libertății de conștiință, Consiliul subliniază în același timp că prin acțiunea decretului menționat,

Sub pretextul luării proprietății bisericești, decretul menționat urmărește să distrugă însăși posibilitatea de închinare și închinare. El proclamă că „nicio societate religioasă bisericească nu are dreptul de a deține proprietate”, „toate bunurile bisericii și ale societăților religioase existente în Rusia sunt (conform decretului) proprietate națională”. Astfel, bisericile și mănăstirile ortodoxe, unde se află moaștele sfinților venerați de toți ortodocșii, devin proprietatea comună a tuturor cetățenilor fără deosebire de religie - creștini, evrei, mahomedani și păgâni, cele mai sacre obiecte destinate cultului - sfânta cruce, sfânta Evanghelie, vasele sacre, sfintele icoane făcătoare de minuni - vin la dispoziția autorităților statului, care pot sau nu transfera aceste obiecte la biserici pentru a le folosi.

Dar acest lucru nu este suficient. Ca urmare a confiscării tipografiilor, este împiedicată însăși posibilitatea Bisericii de a publica în mod independent Sfânta Evanghelie și toate cărțile sacre și liturgice în puritatea și integritatea corespunzătoare.

i78

_____a

Declarând că „acțiunile statului sau ale altor „instituții juridice și sociale ale statului nu sunt însoțite de niciun ritual și ceremonie religioasă”, decretul rupe astfel blasfemiator legătura statului cu orice altar de credință.

În baza celor de mai sus, Sfântul Sinod hotărăște:

1) Decretul privind separarea Bisericii și a statului emis de Consiliul Comisarilor Poporului reprezintă, sub pretextul unei legi a libertății de conștiință, un atac rău intenționat asupra întregii structuri de viață a Bisericii Ortodoxe și un act de persecuție deschisă împotriva ei.

2) Orice participare atât la publicarea acestei legislații ostile Bisericii, cât și la încercările de a o pune în aplicare este incompatibilă cu apartenența la Biserica Ortodoxă și aduce asupra vinovaților pedeapsă până la și inclusiv excomunicarea din Biserică (în conformitate cu Regula 75). al Sfântului Apostol și Regula a VIII-a). Conciliul Ecumenic).

Amintindu-se de rugăciunile sfinților asceți, prin care Rusia a fost în mod repetat mântuit în zilele grele încercărilor poporului, Sinodul cheamă tot poporul ortodox acum, ca și în trecut, să se unească în jurul bisericilor și mănăstirilor pentru a proteja lăcașul călcat în picioare. Atât păstorii, cât și oile turmei lui Hristos îndură ocară, dar lui Dumnezeu nu este ocară. Fie ca judecata dreaptă a lui Dumnezeu să fie dusă la îndeplinire asupra hulitorilor și prigonitorilor îndrăzneți ai Bisericii. Și să-și amintească toți fiii ei credincioși: trebuie să luptăm împotriva faptelor întunecate ale fiilor pierzării pentru tot ce ne este drag și sfânt, ortodocși și ruși, pentru tot ceea ce fără de care viața însăși nu poate avea valoare pentru noi”.

Hotărât: adoptarea proiectului de hotărâre prezentat de către Departamente.

Președintele: „Așadar, acceptați decretul istoric și apoi lăsați-l să se împlină după cum vrea Dumnezeu.”

Catedrala cântă condacul sărbătorii Adormirii Maicii Domnului: „În rugăciune, Născătoarea de Dumnezeu care nu adormite”.

12* i 79

Biblioteca „Runiverse”

La ora 2:45 se anunță o pauză.

Întâlnirea se reia la ora 1:00. zi.

Președinte: „Declar ședința deschisă. Cer celor din afară să părăsească sala de ședință. Cuvântul i se acordă prințului E. N. Trubetskoy”.

Carte E. N. Trubetskoy: „În primul rând, raportarea asupra rezoluției reuniunii comune a Departamentelor cu privire la statutul juridic al Bisericii în stat și la proprietatea și economia bisericii cu privire la problema atitudinii Consiliului față de decretul privind separarea Bisericii de la stat, am uitat să mai spun că în La această ședință s-a hotărât, pe lângă rezoluția sus-menționată, să se facă un apel special către popor. Rezoluția și recursul au scopuri diferite. Un decret este un act de justiție, un act al unei instanțe. Trebuie să fie strict justificat logic și în același timp scurt și concis. Prin urmare, este posibil să nu fie complet de înțeles pentru oameni. Trebuie să-l completați cu un recurs. La ședința Departamentelor au fost propuse

proiecte de contestații. Dar nu mai este nevoie să le anunțăm aici: nu au fost aprobate de Departamente. Este necesar să se înființeze imediat o comisie specială pentru aceasta și să se numească persoanele care ar trebui incluse în această comisie.”

Președinte: „Vă rugăm să numiți persoanele care ar trebui să formeze o comisie pentru a lansa un apel către popor.” (Arhiepiscopul Kirill de Tambov, de la cuvânt: „Această comisie a fost deja formată în Departamente”). Da, Rev. a fost numit în această comisie. P. A. Mirtov, prot. P. N. Lakhosky, carte. E.N. Trubetskoy, prof. S. N. Bulgakov, P. I. Astrov, S. P. Rudnev, (voci: „Trebuie să includem unul dintre țărani”). Comisia poate coopta alte persoane. Propun să-l includ și pe N. D. Kuznetsov. (N. D. Kuznetsov de la scaun: „Aș cere să fiu eliberat, pentru că sunt foarte ocupat cu alte lucruri.” Voci: „Vă rog să includeți I.M. Gromoglasov.”

Hotărât: să se constituie o comisie formată din Membrii Consiliului P. A. Mirtov, protopop. P. N. Lakhosky, prințul E. N. Trubetskoy, prof. S. N. Bulgakova, S. P. Rudneva, P. I. Astrov, N. D. Kuznetsova să întocmească un apel către popor cu privire la decretul-

Prințul E.N. Trubetskoy: „Îmi voi permite să anunț propunerea primită în legătură cu evenimentele urgente pe care le trăim, semnată de 36 de persoane. Lucrări ale Departamentului Bisericii Înalte

i80

Biblioteca „Runiverse”

Guvernul nu a prevăzut un punct, a cărui importanță și semnificație veți vedea singuri: nu a vorbit despre locum tenens al tronului patriarhal, adică. despre o astfel de persoană careia, în absența Patriarhului, i-ar trece temporar plinătatea puterii patriarhale. Nu voi vorbi în prezent despre necesitatea rezolvării problemei locum tenens. Nu există cum să vorbim despre condițiile de alegere, și apoi despre alegerea în sine, despre drepturile unui locum tenens: este bine să vorbim despre asta în vremuri pașnice, calme. Dar imaginați-vă că Biserica va rămâne fără Patriarh și nu va fi Conciliu! Locum tenens l-ar înlocui pe Patriarh în acest caz. S-au gândit mult la acest lucru atât în Sinod, cât și în Sinod. S-ar părea că, până la o soluționare normală a problemei, cel mai bine ar fi să propună însuși Patriarhului să indice un număr de locum tenens, astfel încât puterea de la unul, dacă este cazul, să treacă automat la altul, temporar, în așteptarea publicarea unor reguli speciale privind locum tenens. Este important ca aceste persoane să fie indicate de Patriarh, și nu de Consiliu. De ce Patriarhul și nu Consiliul? Da, persoana aleasă de Consiliu este anunțată și devine cunoscută. Între timp, această persoană nu ar trebui să fie cunoscută de nimeni: va avea doar carta Patriarhului, care îi va oferi posibilitatea de a-l înlocui fără îndoială pe Patriarh. Propun ca această moțiune să fie acceptată fără dezbateri suplimentare. Unii și-au exprimat îndoielile cu privire la necesitatea unei astfel de măsuri. Ei au spus că, în lipsa Patriarhului, drepturile sale ar putea trece celui mai în vârstă membru al Sfântului Sinod; pe de altă parte, se presupunea că există un guvernator al Eparhiei Moscovei. Se poate răspunde la următoarele. Președintele Sinodului nu este un locum tenens: el nu are toată deplinătatea puterii partizane. Același lucru

„Condițiile extraordinare ale vremurilor actuale impun înlocuirea imediată a funcției de locum tenens al tronului patriarhal, căruia, în caz de absență a Patriarhului, i se transferă temporar plenitudinea drepturilor patriarhale. Din cauza absenței unor norme privind această problemă emise de Consiliu și a imposibilității de a aștepta până la emiterea acestora,

TB

Să ceară Preasfințitului Părinte Patriarh să numească de îndată el însuși și persoanele care îl înlocuiesc în caz de absență, până la stabilirea de către Consiliu a procedurii de alegere și desfășurare a alegerilor pentru funcția desemnată. Solicităm ca declarația noastră să fie discutată de urgență într-o sedință închisă a Consiliului”.

32. Presedinte. „Este Consiliul de acord cu propunerea celor 36 de membri ca Patriarhul să-si numească imediat un număr de locums?”

33. S-a hotărât: „să accepte propunerea de numire imediată a locurilor de către însuși Patriarh”

Biblioteka „Runiverse”

CAPITOLUL VI.

Din rezoluții, din discursuri contrarevoluționare, consiliul vrea să treacă la „acțiune”. Laurii Petrogradului bântuie Moscova. Și astfel, înalta adunare dedică o întâlnire problemei Procesionii Crucii de la Moscova. Arhiepiscopul Ioasaph de Kolomna dă un raport, căruia Kuznețov îi răspunde, apoi se desfășoară o imagine interesantă, pe care o prezint în original.

N.D. Kuznetsov: „Reverendul Ioasaph a spus pe bună dreptate că membrii Consiliului ar trebui să ia parte la anunțarea procesiunii crucii. Dar cred că ar trebui să participăm nu numai la sesizare, ci și la o participare mai largă la organizarea procesiunii religioase. Experiența a arătat că oamenii sunt foarte impresionați dacă le explici în termeni înțeleși la ce duce decretul. Am primit de la Înalt Preasfințitul Patriarh o ofertă de a vorbi într-una dintre parohiile aglomerate de pe piața Smolensk după privegherea de toată noaptea pentru a clarifica sensul decretului. Aș sugera ca alți membri ai Consiliului, împrăștiați prin bisericile din Moscova, să vină cu o astfel de explicație. Aceasta va susține starea de spirit a oamenilor și va contribui la succesul procesiunii*.

N. N. Medvedkov: „Aș dori să ne întorc atenția asupra discursului Consiliului. Știm că Consiliul Comisarilor a alocat 5 milioane de ruble pentru o nouă literatură anti-perk pentru a inunda inima și sufletul poporului cu valurile sale, pentru a convinge oamenii prin înșelăciune și a-i aduce fără durere la ascultarea decretului. O epistolă a Consiliului nu este suficientă pentru a contracara acest lucru; se impune supunerea acestui decret la nebunie

Biblioteca „Runiverse”

BB.....

critică pas cu pas și publică o broșură despre aceasta, care va fi distribuită peste tot în milioane de exemplare. Credeți-mă, atunci când fluxul acestei literaturi anti-bisericești se revarsă, oamenii și pastorii vor fi neputincioși, neavând nimic în mână. Și această broșură, întocmită de oameni experimentați și cunoscători în termeni simpli și de înțeles și scrisă în detaliu, va proteja oamenii de influența literaturii dăunătoare. Aceasta este prima mea propunere: să comand ca o broșură care critică decretul să fie întocmită rapid, dar temeinic. A doua propunere a mea se referă la dezvoltarea unui protest împotriva decretului. Lupta împotriva dușmanilor Bisericii trebuie purtată în aceeași direcție în care o conduc cei care atacă Biserica. Este necesar să se organizeze manifestări impresionante, numite procesiuni ale crucii în limbaj bisericesc. Propun Conciliului ca episcopii să elaboreze un proiect de organizare a procesiunilor religioase pe scară largă în orașele de provincie și raion și în zonele dens populate. Acest lucru nu este fezabil în parohiile rurale. Procesiunile religioase ar trebui să fie programate să coincidă cu sărbătorile și să fie organizate după modelul Petrogradului și Moscovei, dacă acesta din urmă are succes. Este necesar ca muncitorii din fabrici și fabrici să ia parte la ele. Aceasta este a doua mea propunere: să dezvolt urgent un proiect de organizare a manifestărilor bisericești pe scară largă, cu distribuire de pliante, apeluri și, poate, mesaje și broșuri. „

N.D. Kuznetsov: „În ceea ce privește broșura, trebuie să spun că mi s-a făcut o ofertă de a crea una și am început să o alcătuiască. S-a găsit o tipografie care să-l publice. Dar din articolul de ieri „Dimineața Rusiei” s-a știut că această tipografie a fost capturată”.

Președintele: „Îmi propun să-i cer lui N.D. Kuznetsov să alcătuiască o broșură care critică decretul.”

Protopopul P.N. Lakhostsky: „Vreau să spun despre un mic detaliu al discursului Înaltpreasfințitului Iliosaph. El a spus că încă nu s-a hotărât unde va merge alaiul religios, iar despre Piața Roșie a remarcat că unii recunosc că acest loc este cumva impropriu pentru o procesiune religioasă, deoarece aici se află acum mormintele bolșevicilor îngropate fără „

Biblioteca „Runiverse“

înmormântarea bisericii. Acest mic detaliu din discursul Preasfințitului Ioasaph m-a entuziasmat. Mi se pare că este necesară îndreptarea procesiunii religioase anume către Piața Roșie. Nu ar trebui să renunți atât de ușor la pozițiile tale. Deja acum se spune, mai ales femeile, că cei neînveterați și îngropați la zidul Kremlinului geme. Mi-ar plăcea foarte mult ca de data aceasta procesiunea să meargă chiar în acest loc, sacru pentru fiecare rus ortodox. Poate că acesta va fi un punct de cotitură în starea de spirit a moscoviților; poate atunci vor înțelege cât de inacceptabilă este o astfel de uzurpare a acestui loc sacru în scopuri revoluționare. Nu vreau să slăbesc semnificația Catedralei Mântuitorului Hristos, dar țin să vă amintesc că toate marile acte ale vieții noastre religioase și patriotice au fost anunțate de la Locul Execuției din Piața Roșie. Trebuie să rămânem ferm în pozițiile noastre vechi”.

L.K. Artamonov: „Trebuie să abordăm munca pe care trebuie să o facem acum puțin mai simplu și mai realist. Ați auzit că este dificil chiar să informați populația despre procesiunea religioasă: tipografiile sunt confiscate și nu permit tipărirea. Puțini membri ai Consiliului s-au adunat, de îndată ce s-a format componența legală pentru ședințe. Chiar dacă ne-am împrăstia cu toții prin capitală pentru a avertiza, am fi totuși puțini la număr. De asemenea, trebuie remarcat faptul că soldații și muncitorii, cărora în special va trebui să le adresăm cuvinte de convingere, nu înțeleg predicile noastre bisericesti obișnuite și nu vor să asculte; oamenii trebuie să vorbească în limba lor, viu și figurat, și nu toată lumea știe cum să facă asta. Prin urmare, una dintre sarcinile imediate este de a pregăti predicatori pentru oameni. La urma urmei, ce iau bolșevicii și soldații? Ei pun mâna pe clădirile școlilor pentru mitinguri și aici le spun ascultătorilor catehismul lor - câteva gânduri necesare, exprimate în cel mai clar limbaj, și, ca cu un cui, îi împing în conștiința masei întunecate de oameni. În trăsură am auzit destule din aceste argumente stereotipe în disputele dintre bolșevici și menșevici. Din conversații a reieșit clar că școlile speciale pregătesc vorbitori specialiști, iar rezultatele sunt geniale. Ați auzit că Consiliul Comisarilor Poporului a alocat milioane de dolari pentru publicarea de broșuri antireligioase; Cred că o parte semnificativă din acești bani va fi folosită și

i85

i86

Prot. P. A. Mirtov: „Aici, la acest amvon, nu aduc gândul meu, ci gândul pe care misionarul diecezan al Moscovei N. Yu. Varzhansky mi-a cerut să-l exprim aici. El sugerează ca acei predicatori care vor evidenția ultimele evenimente în discursurile lor să explice oamenilor necesitatea de a face revendicări specifice, de exemplu, pentru eliberarea Tipografiei Sinodale, a bisericilor etc. Acest lucru s-a făcut la Petrograd. Poate că datorită acestui fapt, vointa poporului cu

privire la eliberarea Lavrei lui Alexandru Nevski a fost dezvăluită acolo atât de persistent încât guvernul sovietic a fost nevoit să abandoneze confiscarea acestei mănăstiri. Aderând, la rândul meu, la această propunere, aş cere Consiliului să implice diferitele societăţi de învăţământ şi fraţii deja existente aici în organizarea procesiunii religioase. Membrii acestor organizaţii vor fi, fără îndoială, cei mai de încredere agenţi capabili să ducă la bun sfârşit fiecare iniţiativă a Consiliului nostru în mulţimea populară.

Prot. A.P. Rozhdestvensky: „Am cerut permisiunea de a folosi şedinţa închisă pentru a face o propunere Consiliului. Toate clasele noastre sunt concepute pentru o muncă pe termen lung şi liniştită. Dar se poate foarte bine ca şedinţele Sinodului să fie încheiate indiferent de voinţa noastră şi, între timp, Sfântul Sinod are încă multe întrebări de luat în considerare, soluţiile pe care Biserica noastră le aşteaptă de la el, mai ales în circumstanţele actuale, cum ar fi: , de exemplu, întrebări despre administrarea eparhială, sosire Nu ar trebui să fie instruit Sinodul să indice procedura pentru rezolvarea urgentă a celor mai importante chestiuni pentru direcţia corectă a viitoarei vieţi bisericeşti, astfel încât Consiliul, dacă se va ivi mai târziu ocazia, să poată reveni la analiza acestor chestiuni în maniera obişnuită?”

Preşedinte: „Vă rog să faceţi o propunere corespunzătoare în modul prescris” -

A. D. Samarin: „Vreau să spun câteva cuvinte pentru a susţine propunerea privind participarea vie şi activă a membrilor Consiliului la procesiune. S-a indicat aici că iniţiativa în această chestiune a venit de aici, de la Consiliu, şi este firesc ca responsabilitatea pentru succesul acesteia să revină membrilor Consiliului. Aici au subliniat necesitatea sesizării populaţiei.

Biblioteca „Runiverse”

Moscova despre procesiunea religioasă, scopurile şi sensul acesteia în legătură cu decretul comisarilor. Este de dorit ca toţi cei care se simt în stare să facă acest lucru să-şi asume această lucrare de sesizare; este de dorit ca astăzi să-şi scrie numele şi să trimită lista la Întâlnirea Pastorală, care va avea loc astăzi, şi ca la această întâlnire, unde pastorii invită pe toţi cei care doresc, vor fi cât mai mulţi membri ai Consiliului. Preşedintele reuniunii, protopresbiterul Lyubimov, ar putea folosi această listă atunci când distribuie parohiile pentru a anunţa populaţia în următoarea sâmbătă după priveghiul de toată noaptea. Aceasta este prima mea propunere. A doua propunere se referă la distribuirea unei publicaţii populare, pe care N.D. Kuznetsov a întreprins-o deja. Cred că nu îl voi insulta dacă spun că, cu tot respectul pentru autoritatea lui, este de dorit pentru un succes mai mare şi o mai mare autoritate a broşurii ca aceasta să fie publicată cu binecuvântarea Consiliului, nu ar fi cea privată. lucrarea lui N. D. Kuznetsov, ci Consiliul vocal, de aceea i-aş sugera lui N.D. Kuznetsov să-şi prezinte lucrarea spre examinare de către comisia care a fost formată pentru a întocmi contestaţia; Această broşură este scurtă, aşa cum a spus N.D. Kuznetsov, şi nu va complica comisia, iar comisia va examina broşura, va adăuga acolo unde consideră că este necesar şi va raporta consiliului, iar apoi această broşură va fi publicată cu aprobarea şi binecuvântarea al Sfântului Sinod”.

Președinte. „Este acceptabil ca catedrala să accepte propunerea lui A.D. Samarin?”

Rezolvat: acceptați propunerea lui A.D. Samarin.

B. V. Bogdanovich: „Va fi o listă cu membrii catedralei, pe care se va face o notă de către membrii catedralei care doresc să ia parte la anunțarea populației despre procesiune și explicarea semnificației acesteia, indicând biserica unde vor să meargă.”

S.P. Rudnev: „Direcția bisericii este necesară pentru a aduce o anumită ordine în această chestiune”.

Ședința a fost suspendată la ora 14.00.

Se vorbește atât de mult despre procesiunea religioasă, detalierea atât de atentă a întregii probleme arată ce importanță colosală au avut procesiunile religioase în arsenalul de arme bisericești pentru lupta împotriva puterii sovietice.

î 88

Biblioteca „Runiverse”

Minunate sunt lucrările catedralei!...

Dar toate acestea erau învăluite în mister. Acesta este tocmai departamentul secret al bisericii pentru lupta împotriva revoluției - fără îndoială, în asta s-a transformat catedrala după octombrie. Cuvintele lui M. Arsenie la ședința din 26 ianuarie sunt extrem de caracteristice: „Unii membri ai catedralei exprimă confuzie față de faptul că în presă apar relatări despre ceea ce se face la ședințele private și chiar închise ale catedralei; ei cred că autorii acestor informații sunt niște membri ai consiliului care suferă de necumpătarea limbajului. Cred că există reguli de decență care sunt obligatorii pentru toți oamenii, dar aici sunt esențial necesare în folosul problemei. Dacă sunt membri ai consiliului care nu cunosc valoarea cuvintelor, atunci eu, în numele, sper, întregului consiliu, îi condamn. Nu putem face asta: trebuie să lucrăm serios. Eu personal sunt revoltat de acest fenomen, iar dacă acest lucru este valabil și pentru membrii secretariatului, atunci cenzura și indignarea noastră se aplică și lor. Vă rugăm să fiți mai atenți pe viitor. Desigur, nu a fost nimic special la întâlnirea de ieri, dar întrucât o întâlnire deschisă era considerată incomodă, atunci era necesar să păstrăm totul secret și să nu o răspândiți. Nu e de mirare că se spune: cuvântul este doar argint, iar tăcerea este aur. De multe ori este mult mai dificil să taci decât să vorbești și cât de des trebuie să regreti ceea ce ai spus cu o anumită ocazie și nu ai tăcut. Această înțelepciune populară trebuie reținută. După ce mi-am exprimat această indignare, trec la următoarea afacere**.

Problema procesiunii religioase revine la ședința catedralei din 27 ianuarie 1918. Iată protocolul:

Patriarhul și-a dat binecuvântarea să facă următoarele. Neputând anunța care va fi soluția problemei, le rog pe membrii Consiliului să facă asta: mâine, la ora stabilită, mergeți la Kremlin; dacă Kremlinul este închis,

Biblioteca „Runiverse”

continua procesiunea către Catedrala Mântuitorului Hristos; Patriarhul va sluji în Catedrala Mântuitorului Hristos, de acolo ar trebui să se îndrepte spre Piața Roșie, chiar dacă Kremlinul ar fi închis. Dar cred că acest lucru nu se va întâmpla. Atunci, Patriarhul și-a exprimat consimțământul ca, alături de procesiunea religioasă principală din Piața Roșie, să se țină slujbe de rugăciune în alte locuri, de exemplu, la Catedrala din Kazan. Dar este incomod să ținem multe slujbe de rugăciune în Piața Roșie în același timp; aceste rugăciuni s-ar întrerupe reciproc și s-ar interfera una cu cealaltă. Astfel de slujbe de rugăciune ar putea fi organizate în două puncte: unul la monumentul lui Minin și Pozharsky, iar celălalt la Catedrala din Kazan. Astfel, vor fi săvârșite în total trei rugăciuni: una va fi săvârșită de Patriarh, iar două de alți Arhiepiscopi și le rog să-și declare dorința de a participa la rugăciuni pentru a pregăti veșmintele din timp. Apoi, în timpul priveghiului de toată noaptea, se presupune că vor avea loc conversații în biserici celebre despre semnificația procesiunii. Este indicat ca predicatorii să ia cu ei mesajul Patriarhului pentru a fi împărțit oamenilor, unii urmând să rămână la clerul parohiei pentru distribuire în timpul procesiunii religioase. Mesajul va fi distribuit și de membrii Societății de Temperanță Varnavinsky. Slujba de rugăciune va începe la ora 12 și jumătate. Până la această oră, procesiunile religioase ar trebui să sosească la fața locului. În acest sens, au fost sesizate Consistoriul, Adunarea Pastorală, parohiile, iar despre acest lucru îi anunțăm și pe membrii catedralei.

Protopresbiterul N.A. Lyubimov: „Fiecărui protopopiat și fiecărei parohie i-au fost deja atribuite locuri; Este imposibil să faci altfel; ar fi haos. Ele stau în anumite locuri. Acum Eminențele sunt invitate să aleagă în mod voluntar unul sau altul pentru ei înșiși. Lăsați Eminențele să se demnească să facă acest lucru singure. Veșmintele vor fi pregătite în Catedrala din Kazan. Toti ceilalți o. O. Rog membrii

Catedralei să vină la Catedrala Adormirea Maicii Domnului și să se îmbrace împreună cu Patriarhul, dacă procesiunea crucii este pe-

IȘO

Biblioteca „Runiverse”

condus de la Kremlin, sau în Catedrala lui Hristos Mântuitorul, dacă din acest templu. Judecând după starea de spirit a populației, procesiunile religioase vor fi însoțite de un număr foarte mare de oameni. Pentru a săvârși rugăciunea, am alcătuit o rugăciune specială - una scurtă - și mitropolitul Serghie - o cerere specială. Dacă vrei să auzi această rugăciune și cerere, te rog.”

I. P. Nikolin (de pe scaun). „Aș dori să întreb: va exista o intrare specială în Catedrala Adormirea Maicii Domnului?”

Protopresbiterul N. A. Lyubimov: Nu va fi nicio intrare specială. Cine vine devreme va merge în voie. Voi spune o rugăciune.

„Rugăciune pentru mântuirea Bisericii Ortodoxe.

Doamne Dumnezeule Mântuitorul nostru. Cădem la Tine cu o inimă smerită și ne mărturisim păcatele și fărădelegile noastre, pentru că ele sunt un iritant pentru compasiunea Ta și un sanctuar al generozității Tale - pentru aceasta, judecata Ta dreaptă ne-a căzut. Doamne: ne-au copleșit discordia și starea de spirit, crima și vărsarea de sânge, vrăjmășia și răutatea s-au înmulțit până la extrem și s-a ridicat și o persecuție aprigă împotriva Sfintei Tale Biserici, pentru a-i distruge statutele, pentru a insulta și a alunga învățătura Legii Tale.

Dar, Doamne Prea Milostive, privește de pe înălțimile Sfântului Tău la rugăciunile înlăcrimate ale poporului Tău smerit și întristat, transformă mânia Ta în milă și dă-ne ajutor din întristare.

Știm că din anii străvechi în vremuri de ispite, țara noastră a fost mântuită de la distrugere numai prin credința lui Hristos, numai prin rugăciune și lacrimi de pocăință din cursele și cursele vrăjmașului. De aceea, în duioșia inimii noastre, strigăm către Tine: ocrotește-ne acum Patria de dușmanii care o distrug, aprinde în inimile noastre dragostea pentru Sfânta Ta Biserică și învață-ne să stăm ferm până la moarte pentru Sfântă Credință și pentru slava Sfântului Tău Nume și astfel întemeiază și slăvește Eliberează Biserica Ta prin puterea Ta atotputernică și din orice situație rea.

Te-ai rugat pentru cei ce Te-au răstignit, Doamne milostiv, și i-ai poruncit robului Tău să se roage pentru vrăjmașii lor; iartă-i pe cei ce ne urăsc și ne jignesc; Doamne, nu-i răsplătește după faptele lor și după răutatea faptelor lor; căci ei nu știu ce fac, ci îndrumează-i să trăiască într-o manieră frățască și virtuoasă, să se întoarcă la Tine,

191

Biblioteca „Runiverse”

M.....

Uniți-vă, creștini ortodocși, în jurul bisericilor și pastorilor voștri, uniți-vă, toți, bărbați și femei, bătrâni și mici, formați alianțe pentru a proteja sanctuarele pretuite. Aceste sanctuare sunt

Dacă acest lucru s-ar fi întâmplat, atunci Sfânta Rusă Ortodoxă s-ar fi transformat în pământul lui Antihrist, într-un pustiu duhovnicesc în care moartea este mai bună decât viața. Declarați cu voce tare tuturor celor care L-au uitat pe Dumnezeu și conștiința și arătați în practică că ați ascultat de vocea Tatălui și Conducătorul vostru spiritual, Preasfintitul Patriarh Tihon.

Ta inima. Sfânta Rusă. Du-te la Golgooo-ul tău. Sfânta Cruce este cu tine, o armă invincibilă. Îți vor veni în ajutor pe nevăzute: Maica Domnului, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, Zidul Indestructibil, Mijlocitorul Zelos al neamului creștin, înmoaie inimile tuturor oamenilor răi. Oștile cerului sunt cu voi, fanoși ai slavei lui Dumnezeu. Toți sfinții sunt cu Tine, împreună cu psalmistul David, care a cântat dulce frumusețea satului slavei lui Dumnezeu, fluturând: „Doamne, râvna pentru casa Ta ne mântuiește” (Psalmul LXVIII 10). Și Capul Biserica, Mântuitorul Hristos, atârână de fiecare dintre noi: „Fiți credincioși până la moarte și vă voi da cununa vieții”. (Apoc. i, 10)“-

13 Biserică si suveran ii*”.

_____a

Și într-una din următoarele întâlniri aud rapoarte de la Orel. Iată un extras din protocol:

„Președinte.” Un raport de la Episcopul Serafim de Oryol a fost primit în numele Sfintiei Sale cu următorul conținut:

Întreaga populație a orașului Orel a fost anunțată în prealabil despre procesiune, atât în biserici, cât și, în plus, cu următoarele anunțuri semnate de mine:

Consiliul Provincial al Comisarilor Poporului, în sedința din 1

_____ B

La Catedrală mi-a fost trimis un comisar de poliție, care a încercat să-mi vorbească în timpul slujbei, iar într-o discuție cu membrii de jos ai clerului, pe care i-a cerut să-mi raporteze, mi-a spus: „Acord două minute, altfel voi opri slujba.” a fost raportat pentru prima dată în timpul lecturii Apostolului, dar nu am părăsit Sfântul Scaun înainte de versetul sacramental, în ciuda nervozității clerului care m-a slujit. În timpul versetului sacramental. comisarul orasului a venit la mine și mi-a spus că în numele comisarilor poporului cere desființarea miscării de nas, altfel va fi varsare de sânge. Am răspuns că nu pot anula procesiunea religioasă. „Dumnezeu este milos, vom nu trage, am

Mesajul Sfinției Voastre întâmpină un răspuns viu în rândul întregii populații ruse ortodoxe. Tipărită cu mare dificultate în tipografiile locale în valoare de 000 de exemplare, a fost vândută la mare căutare. Oamenii înșiși au scris un apel special către întreg orașul, care a fost și distribuit. Ziarele locale au dedicat note speciale procesiunii religioase și mesajului Sfinției Voastre timp de câteva zile.

 $1S^* \quad J' ? >$

_____ fl _____ fl

În ziua de 1 și toată noaptea de 2 februarie s-au împușcat în tot orașul nu numai cu puști și mitraliere, ci și cu tunuri. Populația era terorizată. Cu toate acestea, ca unul, a luat parte la procesiune.

Curând, catedrala a devenit preocupată de decretul privind căsătoria civilă. La următoarea şedinţă a Consiliului, a fost rostit următorul discurs de către prof. prot. A.P. Rozhdestvensky: „Comisia înfiinţată la ultima şedinţă a Consiliului de ieri a luat în considerare proiectul de Definiţie a Consiliului, care a fost deja propus Sfântului Sinod, iar acum vă este oferit din nou într-o ediţie corectată şi modificată. Comisia, după dezbaterrea proiectului, propune Consiliului să ia următoarea hotărâre cu privire la decretul căsătoriilor: „Consiliul aşa-zişilor comisari ai poporului a publicat decrete privind divorţul şi căsătoria civilă (ziarul Guvernului Muncitoresc şi Țăran provizoriu). 1917 A” 36 şi 37). În aceste decrete, emise nu numai fără comunicare cu Biserica Ortodoxă, ci şi cu totală nesocotire a cerinţelor credinţei creştine, se introduce divorţul pe cale civilă, numai la o singură cerere a ambilor soţi sau chiar a unuia dintre ei, şi astfel în mod deschis. calcă în picioare sfinţenia căsătoriei, care poate fi încetată de autoritatea bisericească doar în anumite cazuri, excepţionale, dar ca regulă generală este indisolubilă, după învăţătura Mântuitorului nostru (Mat. XIX). Între timp, în sensul acestor noi reglementări civile, persoanele divorţate au posibilitatea de a încheia noi căsătorii civile, încheiate printr-o simplă intrare în instanţă, şi nu există interdicţie ca fiecare să se căsătorească de câte ori vrea. În grija pentru mântuirea copiilor Bisericii Ortodoxe, Sfântul Sinod îi cheamă să facă o distincţie strictă între legile civile si cele

proprietăți și imobile, nerecunoașterea drepturilor unei persoane juridice. entitate pentru biserică, aceasta nu poate fi considerată altfel decât un fapt de persecuție a bisericii cândva Sf. Rus'. Nu au cerut politicienii din zilele noastre chiar și în timpul țarismului libertatea de exprimare, de presă, de întrunire și de sindicate? Si ce? După ce au câștigat puterea, ei privează biserica de drepturile oricărei uniuni. Fiecare sindicat are drepturi de persoană juridică, are dreptul de a dobândi proprietăți și imobile; nu, darămite o uniune imensă este de neconceput fără capital. În caz contrar, trebuie să moară sau, în cel mai bun caz, să lănceze în mizerie.

198

Biblioteca „Runiverse”

statie. Știm cum stâlpii socialismului științific ne-au învățat să vedem și să tratăm religia. Acum teoria își găsește completarea în practica corespunzătoare. Și practica este de a distruge fiecare religie în toate modurile posibile. Singura consolare este că majoritatea poporului rus rămân credincioși și nu vor permite minorității să-și bată joc de altarele lor. Dar deocamdată există persecuție. Bine? Poate avem nevoie de ea. Lăsați persecuția să împrășteze și să reînvie biserica, care, așa cum spun slavofilii, stă în paralizie. Și apoi va străluci din nou cu o lumină care nu seara.”

Acestea sunt cuvinte de indignare și protest.

Și iată-ne.

Despre asta scrie talentatul tânăr reacționar, preotul N. Platonov.

„În apărarea credinței și a bisericii!”

Citiți aceste rânduri interesante. „În problema apărării intereselor bisericești în situația actuală a bisericii și a religiei, consiliile parohiale pot și trebuie să aibă o mare importanță, unindu-se în activitățile lor în apărarea credinței. Acum, adepții noii construcții a vieții vorbesc peste tot despre „avuția oamenilor”, despre controlul „poporului”, despre managementul „poporului”. Participarea oamenilor la treburile bisericii nu este nimic nou pentru biserică. Păzitorul credinței este poporul ortodox însuși, poporul bisericesc în unitate cu păstorii și arhipăstorii săi. Toată proprietatea bisericii a fost creată din dragostea și munca credincioșilor, totul este din acești bănuți pe care un ortodox rus a contribuit la lucrarea bisericii. O viață cu adevărat creștină în biserică va fi realizată chiar de poporul ortodox, deoarece puterea influenței practice a creștinismului asupra vieții oamenilor este determinată de întreaga viață a masei credincioși a societății bisericești. În fine, guvernarea în Biserica Ortodoxă aparține întregului popor bisericesc, deoarece chiar dacă arhipăstorii sunt conducătorii, atunci ei își primesc și numirea prin alegerea întregului popor credincios sau a reprezentanților acestora.

Dacă însăși ideea de „naționalitate” este atât de aproape de spiritul Bisericii Ortodoxe, atunci acum, conform condițiilor momentului, este necesar să identificăm clar și definitiv acest element populist în biserică. nu atât pentru biserică în sine, cât pentru „străini”.

Acești „străini” (a se citi bolșevicii) încearcă acum să explice activitățile lor în relațiile cu biserica ca preocupare pentru bunăstarea oamenilor: „Proprietatea bisericii este declarată proprietatea poporului”. Dar despre ce fel de oameni vorbim? Dacă despre toată lumea, atunci în ce măsură, s-ar putea întreba, a participat „toti” oameni la crearea proprietății bisericii?

Dacă această proprietate este transferată la dispoziția poporului rus, atunci nu are rost să le transferăm ceea ce au avut întotdeauna cu ei și ceea ce au creat cu munca lor. Proprietatea bisericii nu este pentru preoți, nu pentru episcopi; este pentru oamenii bisericii înșiși, care o pot governa cu propriile forte.

Această idee despre libertatea în treburile bisericești, despre dreptul oamenilor bisericești la autoorganizare și autogovernare în zona bisericii trebuie declarată tare și hotărât prin consiliile parohiale. Dacă un preot singur apără proprietatea bisericii și demnitatea bisericii, nu îl vor asculta. Și dacă oamenii din biserică își vor spune cuvântul „în pace”, vor asculta. Și mirenii ortodocși din fiecare biserică, din fiecare sat, din fiecare cătun trebuie să susțină drepturile bisericii libere. În fiecare parohie poți alege cu experiență, oameni credincioși și iubitori de biserică care și ei vor forma un consiliu parohial la o anumită biserică, acesta va fi stăpânul tuturor treburilor bisericești dintr-o anumită parohie. Dar este de înțeles că dacă în fiecare sat, în fiecare parohie consiliul parohial acționează în felul său, indiferent de ce face aproapele, pot exista întotdeauna greseli și puțin beneficiu (sau chiar rau) pentru cauză. Este necesar ca într-un centru să cunoască forțele pe care le au ortodocșii, să cunoască sentimentele ortodocșilor care domină pe plan local, astfel încât interesele a milioane de ortodocși să poată fi apărute în fața autorităților fără deosebire de partide.

Experiența unei astfel de unificări a fost deja dată în „Frăția Consiliilor Parohiale din Petrograd și Eparhie.” „Frăția” include multe consilii, iar munca „Frăției” aparent dă roade, unind și astfel întărind forțele. a ortodocșilor. Frăția nu luptă cu puterea consiliilor, ci se străduiește să asigure ca în domeniul vieții bisericești „toată puterea să fie dată consiliilor”. I Prin consiliile parohiale, poporul ortodox însuși.

va putea administra proprietatea bisericii în folosul credinței și al bisericii. Frăția se străduiește să dezvolte tactici uniforme pe teren, astfel încât poporul ortodox de pretutindeni să știe în mod egal ce și cum trebuie să facă. Îmbogățită de experiența teiilor care lucrează în

câmp și mențin contactul cu Frăția, poate și folosește cele mai bune mijloace posibile pentru a proteja drepturile bisericii.

Creați consilii parohiale, uniți-vă în raionul „Frăția Consiliilor Parohiale”, uniți-vă prin ele cu Frăția din Petrograd. Imediat, consilii parohiale, alăturați-vă frăției consiliilor parohiale unite din Petrograd și Eparhie, trimițând pe cineva de-al vostru pe nume a președintelui consiliului, protopopul N. S. Rudi cereri de afiliere și, dacă este posibil, delegați (trei per consiliu) la consiliul Frăției.

Frăția are acum sute de mii de ortodocși în spate și va lucra pentru apărarea credinței și a bisericii. Cine vrea să-și întărească vocea și să ajute în munca sa - alătură-te lui. Toate numeroasele consilii parohiale din Petrograd și din Eparhie să devină o singură familie prietenoasă, unită frătesc în apărarea cauzei bisericești.

Gândiți-vă la asta, preoți și toți creștinii ortodocși, atât bărbați, cât și femei.

Ai grijă de biserică!"

Aceasta este proclamația unuia dintre organizatorii întreprinderii larg concepute. Și problema, desigur, nu este religioasă, nu creștină. Căci unde și când a învățat Hristos să „protejeze” proprietățile bisericești și altele asemenea, din punct de vedere religios, fleacuri? Nu a declarat Hristos că tot ceea ce este exterior este lipsit de valoare? Aici, cu siguranță, statul, pământesc este înlocuit în loc de cel spiritual, după Evanghelie, pentru nevoi.

Dar aceasta este sarcina sediului suprem al contrarevoluției
bisericești-stat – consiliul.

Dorința de a înlocui ideologia socialismului cu o ideologie pur bisericească (care, desigur, nu are nimic în comun cu creștinismul real). Preotul N. Smirnov discută despre asta, visând să contrasteze internaționalul cu o uniune a parohiilor și comunităților de muncă care se contopesc în biserica universală.

201

Biblioteca „Runiverse”

_____M

Dar acestea sunt teorii. Iată practica.

Pe 2 martie se deschide Congresul Eparhial al Clerului și Mirenilor din Petrograd. El rezolvă o serie de probleme pur eclesiastice, dar din ele trece imediat la probleme politice și, bineînțeles, în primul rând la decretul despre separarea bisericii și a statului. Președintele Congresului Prot. N. F. Ornatsky propune să se alăture hotărârii consiliului asupra acestui decret, care, desigur, este acceptat fără nicio controversă.

Dar, pe lângă aceasta, s-a mai afirmat că „vocea credincioșilor cu privire la decret ar trebui să fie viguroasă și puternică”. Nu trebuie

să uităm că biserica nu sunt doar preoții și câțiva ipocriți în jurul lor, așa cum încearcă unii să-și imagineze, ci există întregul popor credincios al bisericii. Clerul trebuie să se unească cu poporul, trebuie să devină mai aproape de ei, iar poporul însuși va începe să apere credința și biserica.

Între timp, centrul dă noi directive, adâncind decalajul dintre guvernul sovietic și biserică.

Acesta este decretul Patriarhului și al Sfântului Sinod din 28 februarie 1918, nr. 65.

Acesta este celebrul mesaj care a pus întreaga biserică sub legea marțială în sensul literal al cuvântului, care a dus, conform statisticilor, în 1414 ciocniri sângeroase cu puterea sovietică.

Iată întregul mesaj;

„Preasfințitul Patriarh și Sfântul Sinod au avut o judecată cu privire la predarea păstorilor duhovnicești și a tuturor copiilor credincioși ai Bisericii Ortodoxe a lui Hristos instrucțiuni în raport cu împrejurările timpului prezent.

Rezolvată: noile condiții ale vieții bisericești cer conducătorilor bisericești, în special celor locali, o atenție extremă și eforturi intense pentru a desfășura lucrarea spirituală în mod corespunzător și cu succes, indiferent de obstacolele întâmpinate și chiar de persecuții. Sfântul Sinod și Preasfințitul Patriarh au indicat direcția generală în care ar trebui să se desfășoare acum activitățile păstorilor spirituali. Acum, chemându-i la auto-activitate în aceste circumstanțe dificile, să-i învețe, ca avertisment asupra posibilelor consecințe ale sutei lor.

202

Biblioteca „Runiverse”

rons, din cauza ignoranței, acțiunilor eronate și pentru îndrumare în cazuri perplexe, următoarele instrucțiuni:

0 chemare către păstori.

1. Războinicii sunt chemați să păzească ferm asupra Sfintei Biserici în timpul dificil al persecuției, să încurajeze, să întărească și să unească credincioșii în apărarea libertății călcate în picioare a credinței ortodoxe și să întărească rugăciunile pentru mustrarea celor pierduți.

2. Păstorii trebuie să îndeplinească inițiativele bune ale credincioșilor, menite să protejeze biserica.

Organizarea laicilor.

3. În toate bisericile parohiale și extraparohiale, este necesar să se organizeze uniuni (colective) de enoriași și pelerini, care să protejeze sanctuarele și proprietatea bisericii de invadare.

5. În cazuri extreme, aceste uniuni se pot declara deținători ai proprietății bisericești pentru a o salva de a fi luată în mâinile unor neortodocși sau chiar neortodocși. Lăsați templul și proprietatea bisericii să rămână în mâinile oamenilor ortodocși, credincioșilor în Dumnezeu și ai devotaților bisericii.

6. Stareții, starețele și frații mănăstirilor, schiturile monahale și gospodăriile organizează uniuni (colectivități) similare din locuitorii din jur și pelerinii permanenți ai mănăstirii și toți devotații mănăstirii.

7- Liderii și studenții din instituțiile de învățământ religioase trebuie să se unească strâns cu părinții elevilor și angajaților din sindicate (colectivități) pentru a proteja instituțiile de învățământ de

_____a

8. Aceste sindicate trebuie să pretindă și să se străduiască în toate modurile posibile pentru ca structura instituțiilor de învățământ să rămână neschimbată până la ordinele speciale din partea autorităților bisericești.

10. Îndepărtarea cu forță a preoților și a clerului din parohie sau a mănăstirilor din mănăstiri nu trebuie permisă deloc. În cazul înlăturării forțate a clerului de către enoriași sau străini din locul pe care îl ocupă, autoritatea diecezană nu le înlocuiește locurile și cere refacerea celor îndepărtați în drepturile și în locurile lor. Orice nemulțumire față de un preot sau un membru al clerului trebuie semnalată autorităților spirituale, care singure au dreptul, după

Și. Dacă se descoperă că îndepărtarea cu forța a avut loc prin
mașinațiuni ale unuia dintre membrii clerului, cel vinovat de aceasta
este supus unui proces episcopal și a unei pedepse aspre: duhovnicului
i se interzice slujirea în preoție, iar psalmistul este alungat din
clerul.

12. Vasele sacre și alte accesorii de cult să fie protejate prin toate mijloacele de profanare și furt, iar în acest scop nu trebuie scoase inutil din depozitele bisericii, iar acestea din urmă să fie aranjate în așa fel încât să nu poată fi ușor deschis de tâlhari.

204

bisericesc m și un mirean nici măcar nu trebuie să le atingă; b) registrele sunt necesare în scopuri pur eclesiastice, dar autoritățile laice însele trebuie să se ocupe de producerea lor dacă sunt necesare; c) proprietatea bisericască aparține sfintei biserici, iar clerul și întregul popor ortodox sunt doar paznicii acesteia.

15. În cazul în care selecția are loc, atunci cu siguranță ar trebui să întocmiți un act despre aceasta, semnat de martori și un inventar detaliat al persoanei selectate, indicând pe nume persoanele care au făcut selecția și să raportați imediat acest lucru eparhiei. Autoritățile.

16. Toți cei care se răzvrătesc împotriva sfintei biserici, care provoacă profanarea sfintei credințe ortodoxe și care pun mâna pe bunurile bisericii sunt supuși, indiferent de persoană, excomunicării.

18. Excomunicarea se impune fie indivizilor, fie societăților sau populațiilor întregi pentru faptele lor fără de lege.

20. Dacă în actul de excomunicare nu sunt menționate pe nume anumite persoane, ci sunt indicate doar acțiuni ostile bisericii, care implică excomunicarea făptuitorilor, atunci preotul are responsabilitatea de a stabili cu strictețe asupra căruia dintre enoriașii săi se încadrează excomunicarea.

22. Cei excomunicați din biserică nu pot fi admiși personal nici la sfintele taine, nici la rugăciunile și rugăciunile bisericești.

Biblioteca „Runiverse1”

bam. Nu au voie să ajungă la St. împărtășania, sacramentul căsătoriei nu poate fi săvârșită pentru ei, iar rugăciunea preotului de acasă nu poate fi săvârșită. Aceștia sunt lipsiți de toate drepturile bisericești în general și nu ar trebui să li se permită să participe la nicio biserică sau întruniri religioase. În caz de moarte nepocăită, ei sunt lipsiți de înmormântarea creștină.

24. În ceea ce privește persoanele excomunicate din biserică, preoții nu trebuie sub nicio formă să relaxeze pedepsele impuse de autoritățile bisericești, amintindu-se că pentru relaxare și neglijență ei înșiși sunt supuși pedepsei bisericești.

26. A returna pe cei excomunicați la sânul Sf. Biserica nu a fost ipocrită, ci reală, a fost necesar să fie extrem de precaută și să nu se grăbească în rezoluție.

Despre căsătorie si divort.

28. O căsătorie bisericească poate fi precedată sau însoțită, la cererea soților, de o înscriere în cărțile civile (ceea ce acum se numește căsătorie civilă): această înscriere nu interferează cu nunta bisericească dacă nu există obstacole canonice. la el.

29. Dar dacă așa-numita căsătorie civilă anterioară nu a fost desființată, sau dacă a fost desființată, dar a fost deja a treia căsătorie, atunci unei astfel de persoane ar trebui să i se refuze consacrarea noii sale, ca și cum a patra, căsătorie printr-un sacrament bisericesc. .

2 >6

Biblioteca „Runiverse”

30. Pentru a atesta că nu există piedici în calea căsătoriei, preotul este obligat să ceară semnătura mirilor, precum și patru martori care să ateste că nu există piedici canonice în calea căsătoriei; Mai mult, aceștia pot prezenta și probe scrise, care în original sau copie rămân la caz. Toți cei care se căsătoresc fac o mărturisire prealabilă, indiferent de următorul post.

31. În condițiile de mai sus, duhovnicul nu răspunde pentru săvârșirea unei căsătorii ilegale; O astfel de responsabilitate revine în întregime soților înșiși și martorilor care au semnat actul.

Lucrări de birou în biserică.

32. Până la ordinele speciale din partea autorităților bisericești, este necesar să se țină cu strictețe evidența nașterilor, căsătoriilor și deceselor în registrele de nașteri, căsătorii și decese, conform ordinului acceptat.

33. Culegerea de informații statistice prin tipărituri și raportarea certificatelor de la autoritățile civile nu este obligatorie pentru tipărituri. Dar, în același timp, reprezentanților autorităților civile trebuie să li se permită să revizuiască registrele bisericești pentru a elibera certificatele de care au nevoie, sub supravegherea unuia dintre membrii clerului*.

Acest decret nu numai că se află în contradicție totală, literală, cu decretele guvernului sovietic, împotriva căruia este îndreptat, dar conține și un plan de organizare a rezistenței fizice la acest guvern cel mai urat. Dacă luăm în considerare autoritatea patriarhului, atunci excesele sângeroase din 1414 despre care statisticile le vorbesc drept consecințe ale cartei patriarhale nu sunt deloc surprinzătoare.

Slavă Domnului, sângele nu este vărsat peste tot. Dar parohiile încep să se organizeze din plin, iar această organizație se construiește pe principii departe de a fi pur religioase. Vă prezint mai jos un articol foarte caracteristic, din acest punct de vedere, în Buletinul Eparhial Petrograd nr. 6." Nu este sete de revenire la vechiul sistem, ci mare ireconciliere față de cei care au dus la revoluția din octombrie, și pe

Biblioteka „Runiverse”

2oS

Biblioteka „Runiverse”

B

Cred în ea dușmanii credinței și ai Bisericii lui Dumnezeu. Pentru a face acest lucru, laicii ortodocși trebuie să ceară clerului lor să

organizeze întâlniri în care credincioșii să se poată întâlni împreună și să cadă de acord asupra tuturor treburilor lor. Toți oamenii din biserică trebuie să învețe să-și vadă frați unul în celălalt, indiferent de ce ținută poartă fratele nostru, în ce apartament locuiește, dacă este educat sau plebeu, învățat sau analfabet. Numai unind pe toți ne putem întări și ne putem ridica din marea cădere și distrugere generală în care ne aflăm cu toții.

Oamenii ortodocși care se unesc în parohii trebuie să aranjeze cea mai largă asistență reciprocă în toate treburile lor.

Este necesar să creăm cooperative alimentare parohiale, în care să fie membri doar ortodocși, pelerini ai uneia dintre bisericile lor, trebuie să ne creăm propriile școli, care să fie sub controlul deplin al părinților, ortodocși”, unde copiii noștri ar fi să fim învățați și învățați așa cum ne-am dori noi înșine și nu am tolera hărțuirea pe care o trăim acum. Poporul ortodox trebuie să-și creeze propriul tribunal parohial, unde fiecare enoriaș să poată găsi adevărul în caz de neînțelegere cu fratele său. Fiecare laic ortodox putea apela la această instanță parohială în caz de ofensă din partea unui confrate ortodox care a profitat de poziția sa oficială și de proprietate pentru rău. În fața acestei instanțe, toată lumea ar fi cu adevărat egală. Această curte ar fi un păzitor cu adevărat fratern și milostiv al adevărului în treburile umane.

Nu ne dorim o întoarcere la vechiul sistem, când un rus ortodox era sclav și cerșetor în țara natală. Ne dorim libertatea, egalitatea și fraternitatea poporului rus ortodox. Dorim ca rusul ortodox să devină stăpânul pământului natal, sfințit de rugăciunile strămoșilor săi și luptat cu sângele lor de dușmanii externi și interni. Dar trebuie să ne amintim că unirea și învierea poporului ortodox este îngrozitoare pentru toți apostatii de la credință, pentru toți cei care sunt reci la credință, pentru toți cei care s-au desprins de pământul natal.

Oamenii credincioși au încă multe de făcut pentru viața lor, pentru sufletul lor, pentru patria lor. Dar uniți-vă în tâmpilele voastre

14 Biserica și Statul. 20^

Biblioteca „Runiverse”

oameni buni, în numele Mântuitorului Hristos. Uniți-vă pentru a vă organiza întreaga viață conform învățăturilor Domnului nostru Isus Hristos. Îndepărtați-vă de atei și judecata lui Dumnezeu va fi împlinită asupra lor, „ca Datan și Abiron, pe care pământul i-a înghițit pentru răzvrătirea lor împotriva profetului lui Dumnezeu Moise. Dați-vă unii altora o mână frățescă, iertați-vă unii altora greșelile în numele credinței voastre, uniți-vă într-o singură frăție în numele Mântuitorului Hristos, iar puterea Lui ne va ajuta în toate treburile noastre și ne va învăța în toate căile noastre”*.

Iată un program de contracarare organizată la adresa autorităților. Revoluția este recunoscută, dar nu și cea bolșevică, cei din urmă sunt atei și ucigași de Hristos. Prin urmare, trebuie să vă construiți întreaga viață în afara sistemului lor. Bolșevicii au propria lor școală, biserica, spre deosebire de ei, are nevoie de propria ei școală

(și deloc de una pur religioasă); trebuie să ne creăm propriul Comisariat al Poporului pentru Alimentație – cooperative ortodoxe; trebuie să-ți creezi propria instanță, spre deosebire de tribunalul popular; iar cu o astfel de organizare, revoluția se va prăbuși, va fi înghițită de pământ, adică. biserica mobilizată.

Acestea sunt parțial intențiile acestei organizații, Frăția Sovietelor, în care au evitat cu grijă să invite cler progresist.

Articolul a apărut pe 13 aprilie.

Luna aceasta, la Petrograd are loc o intensă muncă contrarevoluționară a bisericilor.

Pe 7 aprilie, clerul reacționar a ținut o întâlnire la Bursa Kalashnikov pe problema bisericii și a societății.

KK Chernosvitov a vorbit despre rolul pozitiv al bisericii, meritele ei în trecutul Rusiei, în special în epoca tătarilor și vremea necazurilor. Autoritatea morală a unor sfinți precum Mitropolitul Filip și Patriarhul Hermogene a fost ridicată. Birocratizarea bisericii care a început cu Petru i-a diminuat autoritatea și semnificația. Decretul din 21 ianuarie urmărește să submineze vitalitatea bisericii prin privarea acesteia de drepturile unei persoane juridice. Biserica nu se poate să nu se apere, ea luptă pentru drepturile și libertatea ei cu demnitate, iar simpatia societății este de partea Bisericii.

Prot. M. P. Cheltsov a vorbit despre trezirea comunității bisericești. Biserica este reconstruită pe principii conciliare larg publice – participarea intelectualității, care în Rusia

Biblioteca „Runiverse”

_____ în

Acesta a fost întotdeauna un credincios, deși în felul ei (căutător de Dumnezeu), aici este de dorit mai ales. Patriarhul și ierarhii pot vorbi acum autorităților cu autoritate, deoarece societatea și oamenii sunt în spatele lor. Svyash. N.V. Chepurin în discursul său a dezvoltat gândul acelor idei înalte pe care biserica le poartă pentru vindecarea societății noastre: ideea crucii, jertfei și slujirii, spre deosebire de ideologia de clasă a sechestrului, profitului și dușmăniei. Biserica nu se sfiește de pământ, nu se desprinde de interesele pământești; Interesele naționale și de stat sunt mereu aproape de ea.

A. S. Sudakov a spus că prin forța lucrurilor, biserica și societatea au fost aruncate într-o singură tabără. Partițiile se prăbușesc – nu două tabere, ci una. Un lucru, o singură sarcină: religios și moral, și împreună recuperarea socială și civilă și salvarea unei Rusii frânte și chinuite. Cheia acestei recuperări este unirea unei minți luminate și a unei conștiințe puternice. În spatele paginilor triste ale rușinii și înfrângerii noastre într-un război fără precedent, trebuie scris un nou capitol al istoriei: renașterea Rusiei. Chiar dacă Golgota, Săptămâna Patimilor este încă înaintea, mai există bucuria Bunei Vestiri și speranța învierii.

La această dezbatere, figura centrală invizibilă a fost Patriarhul Tihon, acest nou centru de restaurare pentru toți cei care au urât revoluția.

Această ideologie este transparentă și de înțeles; Poporul rus este obișnuit să vadă unirea inextricabilă a monarhului și a bisericii. Când monarhul a murit, era firesc ca patriarhul, șeful bisericii, să atragă toată atenția acestor reacționari, care au încercat să folosească în continuare biserica în planurile lor politice întunecate.

Dar un fapt interesant este că oamenii care nu aparțin deloc Bisericii Ortodoxe încep să graviteze către patriarhul Bisericii Ortodoxe Ruse.

Sâmbătă, 31 martie, reprezentanți ai adepților credinței protestante care trăiesc în Rusia – procurorul Consistoriului General Lutheran, J. Gentner, și un membru laic al consistoriului, baronul Reingold-Mirbach – s-au prezentat la mitropolitul Benjamin și i-au prezentat mitropolitului. cu o adresă de salut către Patriarhul Tihon, explicând că le-a fost greu să-l trimită prin poștă sau să-l livreze personal la Moscova și, prin urmare, îl deranjează pe Mitropolit cu cererea de a trimite adresa la destinație.

U'211

Biblioteka „Runiverse”

Iată conținutul textual al adresei:

„Sfintia Ta, Preasfinte Doamne.

Adepții religiei protestante care trăiesc în Rusia, unde biserica lor, după ce și-a găsit un adăpost primitiv de la sfârșitul secolului al XVI-lea și înflorind sub umbra statului rus, numără acum până la patru milioane de copii spirituali, au trăit o experiență emoțională și dintotdeauna. -tristete tot mai mare evenimentele care s-au abatut pe marea noastră țară în ultimul timp nenorociri: un război nefast, o zdruncinare a fundamentelor sistemului politic și, în final, încălcări ale libertății întregii Biserici Crestine a Patriei noastre și, mai presus toate, Biserica Ortodoxă.

În zilele unor astfel de încercări grele, mai mult decât în alte vremuri, conștiința de unitatea întregii Biserici a lui Hristos și de inutilitatea oricăror încercări de edificare a statului care ar fi împotriva acesteia, subsemnații adepții confesiunii protestante simt nevoia sinceră de a-și exprima Bisericii Ortodoxe Ruse, în persoana Sfinției Voastre, profunde sentimente de indignare față de violența săvârșită împotriva ei și, în același timp, speranță fermă pentru o eliberare grabnică de prigoana care a avut-o, după spusele evanghelistului Ioan: „Căci fiecare naștere a lui Dumnezeu biruiește lumea – și aceasta este biruința care a biruit lumea: credința noastră.”

Timp de secole, prin toate ororile și tot întunericul istoriei ruse - războaiele de apariție, juțul mongol, vremea necazurilor, iobăgie -

singura mângâiere și sprijin, singura lumină a culturii mondiale pentru poporul rus a fost lumina pe care Biserica a adus în ea, în propriul cuvânt: „Lumina lui Hristos luminează pe toți”.

Nu există nicio îndoială că și acum începutul adevăratei treziri a Rusiei și dezvoltarea rodnică a culturii sale nu poate fi decât învierea în inimile fiilor săi a credinței dătătoare de viață în Hristos Mântuitorul, singura temelie de neclintit a tuturor. uniuni umane, de la familie la stat.

Transmițând Sfinției Voastre expresiile tuturor acestor sentimente și urări calde de succes de-a lungul întregii lucrări a Conciliului Pantorusesc al Bisericii Ortodoxe, încheiem cu cuvintele Apostolului: „Nimeni nu poate pune altă temelie decât cel care minte, 2 I 2

Biblioteca „Runiverse”

acolo este Iisus Hristos. Adresa a fost semnată de președintele Consistoriului General Evanghelic Luteran, de membrii săi laici, de numeroși reprezentanți ai consiliilor bisericești luterane ale parohiilor reformate franceze, precum și de pastori ai bisericilor luterane.

Toate aceste fenomene le-au dat încredere reacționarilor bisericești că majoritatea poporului rus este pentru unirea dintre biserică și stat și că „bolșevicii își vor rupe capul în biserică.” Aceasta a fost o opinie universală și este susținută de liderii bisericii. Opinia este „prelucrată” în direcția potrivită clerului contele Prohorov, care în articolul său: „Prima noastră sarcină” scrie în acest moment: „Poziția Bisericii Ortodoxe în Rusia de astăzi, în special conform ultimul decret prin care se anunță separarea bisericii de stat și trecerea bisericilor și a proprietății bisericești în stăpânirea puterii de stat, nu poate decât să provoace întristare și jenă fie din punct de vedere al religiei, fie din punct de vedere al rațiunii de stat.

Din punct de vedere religios, este trist că statul nostru primordial ortodox abandonează creștinismul, odinioară sfânta noastră Rusă se declară deschis păgână, adică. ea refuză construcția ideală a vieții, pentru că vrea să urmeze un astfel de serviciu doar sclav nu celor mai înalte valori ideologice de semnificație eternă, ci doar realității celei mai prozaice și crude - stomacul plin. Idealul pierde și Baal triumfă, abandonându-L pe Dumnezeu pentru a sluji lui Mamona. Pentru conștiința ortodoxă, precum și pentru conștiința creștină în general, acesta este un fapt inacceptabil, motiv pentru care Sinodul Bisericii s-a pronunțat atât de hotărât împotriva decretului și a celor care îl decretează. Decretul nu poate decât să provoace confuzie din punctul de vedere al minții statului.

S-a subliniat deja în presa seculară că războaiele pe care statele le-au declarat asupra religiilor nu i-au condus niciodată pe inițiatori la victorie – aceasta este, ca să spunem așa, o teză de principii. În ceea ce privește starea actuală a lucrurilor, nu admitem cu hotărâre ideea că majoritatea poporului rus, care a fost religios și ortodox din timpuri imemorabile, ar sta de partea celor care pledează pentru separarea bisericii și a statului. Confirmare indirectă

Continuă si agitatie politica a clerului individual.

Ieromonahul Nikolai Yarushevici citește raportul „Gânduri despre Rusia” la Gimnaziul Printului din Oldenburg.

În același timp, congresul eparhial al clerului și mirenilor a ales și Mitropolitul Veniamin l-a aprobat pe „comisarul pentru afaceri naționale” I.M. Kovsharov, care trebuia să fie responsabil cu „protecția intereselor de proprietate ale bisericii”.

Potrivit articolului 5 din „Regulament” - „o parohie din Biserica Ortodoxă este o societate de creștini „ortodocși”, formată din cler și laici, cu reședința într-o anumită zonă și unite la biserică, făcând parte din eparhie, sub controlul canonic al episcopului ei diecezan sub

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXVVVVVVVVVVVV

Pe 8 aprilie, catedrala emite o definiție „cu privire la evenimentele* cauzate de persecutia în curs a bisericii ortodoxe.” Iată definiția:

„i. Să se stabilească jertfa în biserici în timpul slujbelor de petiții speciale pentru cei persecutați acum pentru ortodocși. credința și biserica și pentru mărturisitorii și martirii care și-au savarsit viața.

2. Săvârșiți rugăciuni solemne: a) rugăciune de pomenire pentru odihna răposatului împreună cu sfinții și b) mulțumire pentru mântuirea supraviețuitorilor.

Notă: În cadrul slujbei catedralei au fost săvârșite următoarele rugăciuni: o slujbă de înmormântare în biserica seminarului teologic pe 31 martie și o slujbă de rugăciune în Catedrala Mântuitorului Hristos pe 31 aprilie.

3. Stabiliți în toată Rusia o comemorare anuală de rugăciune în ziua de 25 ianuarie sau în duminica următoare (seara) a tuturor mărturisitorilor și martirilor care au murit în acest timp fioros.

4. Organizați în ziua de luni a celei de-a doua săptămâni de Paști în toate parohiile în care au fost mărturisitori și martiri care au murit pentru credință și biserică, procesiuni ale crucii către locurile de înmormântare, unde se săvârșesc slujbe solemne de recviem cu slăvire în cuvântul amintirea lor sfântă.

5. Prezintă binecuvântarea de la sfântul sinod tuturor mărturisitorilor.

6. Adresați-vă Sfinției Sale Patriarhul cu o cerere de a emite scrisori patriarhale binecuvântate celor care au suferit pentru credință și pentru biserică.

7. Tipăriți și distribuiți membrilor consiliului sacru pentru plecarea lor.

216

Biblioteca „Runiverse”

■a.....*.....».....».....
.....
.....

..... conduce de la Moscova un scurt mesaj despre cei care au suferit în aceste zile de persecuție pentru credința ortodoxă și pentru Biserică pentru împărțire între poporul ortodox.

8. Să ceară Preasfințitului Părinte Patriarh ca în cazurile de arestare a celor persecutați pentru credință și biserică, în viitor, conform procedurii deja aplicate astăzi, Preasfinția Sa să facă comunicări directe cu autoritățile locale cu privire la eliberarea acestora. arestați și totodată episcopii diecezani locali vor fi înștiințați de comunicările făcute.

9. Instruiți Administrația Superioară a Bisericii să raporteze informații și să înștiințeze populația ortodoxă prin publicații tipărite și cuvânt viu despre toate cazurile de persecuție a bisericii și violență împotriva mărturisitorilor de credință ortodoxă.

Yu. Emite o rezoluție conciliară separată privind situația juridică a bisericii în stat cu explicațiile necesare pentru răspândirea pe scară largă în rândul populației a unor concepte corecte despre relația dintre biserică și stat, mai ales necesare în vremurile frământate actuale ale curențelor ostile. Biserica.

Și. Luați măsuri pentru restituirea tuturor bunurilor confiscate ale bisericilor, mănăstirilor, instituțiilor și organizațiilor bisericești, inclusiv clădirilor instituțiilor de învățământ religios și consistoarelor.

12. Să cheme în numele parohiei consiliului și organizațiilor eparhiale să protejeze persecuții și să elibereze pe cei închiși pentru credință și biserică și să ia măsuri pentru restituirea bunurilor confiscate ale bisericilor, mănăstirilor, instituțiilor și organizațiilor bisericești, inclusiv clădirilor de cult. instituții de învățământ și consistorii,

13. A face apel la toți creștinii ortodocși, pentru a proteja împotriva furtului bunurilor bisericești, a restituirii a ceea ce a fost deja luat și a ocrotirii persecutaților: a) să formeze frății speciale de oameni devotați bisericii la parohie. biserici și mănăstiri, inclusiv membri ai consiliilor parohiale; b) întocmește, la ședințele frățesti - parohiale, raionale, protopopiate, raionale și speciale, scrise corespunzătoare, cu semnăturile olografe ale participanților la ședință, verdicte (în 4 exemplare) în apărarea bisericii și a proprietății acesteia și înaintează aceste verdicte către Administrația Supremă a Bisericii, organele locale și centrale ale autorităților sovietice și, dacă este necesar,

217

Biblioteca „Runiversel”

difficultatea relațiilor directe cu aceștia din urmă, având în vedere persecuția evidentă a clerului și a prezbiteriilor bisericești, a fraților mireni, iar acolo unde nu există frății, a laicilor membrilor consiliilor parohiale; c) să lipsească încrederea și dreptul de reprezentare a trădătorilor din partea clerului și laicilor care acționează în mod deliberat în beneficiul dușmanilor bisericii și d) să înființeze sub tronul patriarhal un consiliu întreg rus de comunități parohiale, care să unească toate comunitățile locale. forțele bisericești și își direcționează sistematic activitățile pentru a proteja biserica.

14. Eliberează adeverințe speciale membrilor Sfântului Sfat cu o ofertă din partea consiliului către autoritățile eparhiale pentru a-i ajuta în informarea populației ortodoxe despre actele sinodului și în furnizarea acestora, cu binecuvântarea episcopului diecezan. și în unitate cu liderii bisericii locale, asistență și îndrumare în organizarea parohiilor și a altor frății, uniuni și comunități pentru a proteja interesele bisericii.

15. Instruiți Administrația Superioară a Bisericii să găsească modalități de a oferi asistență materială victimelor persecuției și familiilor acestora.

16. Instruiți comisiei formate de Sfântul Consiliu să comunice cu comisarii poporului să prezinte cererea acestuia din urmă de eliberare a tipografiilor centrale și locale sechestrate ale departamentului spiritual, astfel încât acestea să fie de acum încolo deservite de organizațiile bisericești-poporului și nu prin muncă angajată.

17. În numele Sfântului Sinod, informați prin rezoluție specială că Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse, în frunte cu Patriarhul și IPS ierarhi, format din reprezentanții aleși ai întregului popor ortodox, inclusiv țăranii, este singurul administrator suprem legitim al treburilor bisericești, păzitorul templelor lui Dumnezeu, al sfintelor mănăstiri și al tuturor bunurilor bisericești, care timp de secole a fost compusă în principal din ofrande voluntare ale credincioșilor și este proprietatea lui Dumnezeu. Nimeni, altul decât Sfântul Sinod și autoritățile eclesiastice autorizate de acesta, nu are dreptul de a dispune de treburile bisericești și de bunurile bisericești și, cu atât mai mult, oamenii care nici măcar nu mărturisesc

218

Biblioteca „Runiverse”

Credință creștină sau declarându-se în mod deschis necredincioși în Dumnezeu”.

Această decizie a Consiliului, extrem de importantă din punct de vedere al importanței politice, nu și-a atins scopul. Au refuzat să-l publice pe plan local. Nu au ascultat de consiliu. Până și Petrogradul, atât de devotat lui Tihon, a tăcut despre acest document. Cert este că întotdeauna au existat în biserică oameni care nu au fost de natură contrarevoluționară. Prezența unor astfel de elemente a perturbat într-o măsură semnificativă regimul Tihonov. Și asta a înfuriat Consiliul până la ultimul grad. În „definiția sa privind măsurile pentru a pune capăt dezordinii în viața bisericească” din 19 aprilie, Sinodul hotărăște: „judecând despre unii episcopi, clerici, călugări și laici care nu se supun și nu se împotrivesc autorității bisericești și se întorc în treburile bisericești către Autoritățile civile ostile bisericii și aduc apoi biserica, slujitorii ei, copiii și proprietățile ei se confruntă cu necazuri multiple – Sfântul Sinod îi anunță pe copiii credincioși ai bisericii, pentru ocrotirea credinței și evlaviei lor, și pe cei care au se desprind de adevărul bisericii sau care se frământă în el, cu un îndemn la pocăință, pe care astfel de neascultători și Sfântul Sinod, urmând poruncile Duhului Mângâietor al Adevărului, propuse în Cuvântul lui Dumnezeu și în apostolul, conciliar. și sfinții canoane ale Tatălui, condamnă pe adversarii Bisericii ca adversari ai lui Dumnezeu”. Urmează pedepsele. Pedepse severe: interzicerea, derocarea și chiar excomunicarea.

În aceeași „definiție” se află celebrul alineat trei: „clerul care slujește în instituțiile anti-bisericești, precum și cei care contribuie la punerea în aplicare a prevederilor decretului privind

libertatea de conștiință și a actelor similare ostile bisericii, sunt supuși la interzicerea preoției și, în caz de nepocăință, sunt defrocate” (Ap. 62; VP Sun 12, 13; Pet. Apostol io).

Astfel, toți preoții loiali care se supun decretului guvernului sovietic sunt expulzați de consiliu! Interdicția religioasă de a fi un cetățean cinstit!

Tikhon nu a îndrăznit să efectueze acest atac nebun al consiliului.

La sfârșitul lunii mai, răspunsul Patriarhului Tihon la mesajul de mai sus al luteranilor, intitulat: „După credința protestantă în Rusia”, vine la Petrograd, în care

Biblioteca „Runiverse”

Rum Tikhon scrie: „Cu tandrețe spirituală, noi și Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe și Ruse am primit mesajul, plin de profund sentiment creștin, de la adepții credinței protestante din Rusia cu privire la vremurile grele care s-au abătut pe pământul rus și pe asuprirea opresivă și persecuția Bisericii Ortodoxe** (Rom. 8, 17); După ce a auzit acest mesaj la ședința din 26 martie, Sfântul Sfat a decis să vă mulțumească prin smerenia noastră. Ascultând dictaturile inimii noastre, vă exprimăm sincera mulțumire ție și fraților tăi cu credință pentru dragostea și urările de succes în lucrările Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse și ne rugăm Domnului ca bunul iubitor de omenire nu te va lăsa fără o răsplată cerească pentru răspunsul tău plin de compasiune la durerile celor care caută mângâierea lui Hristos. În durerile și necazurile prigoanei care s-au abătut asupra Bisericii Ortodoxe, ne amintim neîncetat de Hristos Iisus, care dă bucurie „celor ce plâng și sunt persecutați pentru dreptate” (Mat. 23, 39), și noi cu fermitate. speranța că Păstorul Ceresc „nu va lăsa să fim ispitiți peste puterea noastră.” ** (I Cor. 10, 13), dar fiind ispitit, el poate ajuta pe cei ispitiți * (Evr. 2, 18). În deplină unanimitate cu dumneavoastră, mărturisim că pe toată lungimea drumului lor istoric, adesea întristat, poporul rus nu a putut decât să dobândească o dezvoltare spirituală și să-și îplinească chemarea lumii sub steagul crucii și al baldachinului bisericii; iar acum suntem invincibil încrezători că numai punând principiile dătătoare de viață ale Evangheliei lui Hristos ca bază pentru renașterea lor spirituală și politică, poporul rus va depăși încercările dificile aduse asupra sa de abaterea de la legămintele istorice ale credinței. si adevarul. Biserica Ortodoxă, care și-a dat mereu puterea și bogăția pentru mântuirea copiilor săi și a binelui pământului natal, și acum nu se oprește nici la martiriul slujitorilor săi și nu se va opri în viitor la nicio jertfă pentru renașterea patriei și pentru reînnoirea spiritului lui Hristos în conștiința inimilor poporului rus. Lucrările Sfântului Sinod, bazate pe Cuvântul lui Dumnezeu ca piatră de temelie, pun o bază solidă pentru organizarea și întărirea vieții bisericești și, unindu-și copiii credincioși în gardul bisericii, ei vor avea o contribuție puternică la restabilirea unității și puterii patriei. În mesajul dvs. amabil am dori, de asemenea, să vedem corect

_____ a.

Deci, pe 12 mai, la școala Tenishevsky D. S. Merezhkovsky

Biblioteka „Runiverse”

a susținut o prelegere intitulată „Rusia va fi” (intelligentsia și poporul). Programul prelegerii, apropo, a inclus următoarele întrebări: „Nebunia atee instantanee a poporului; un tip care trage în împărtășire; închinarea poporului; a țarului ca Dumnezeu; închinarea inteligenței față de popor ca Dumnezeu, - două blasfemii. Criza creștinismului și a socialismului. Condiția prealabilă religioasă pentru renașterea națională a Rusiei”.

A. G. Sudakov a remarcat valorile înalte pe care biserica le poartă pentru vindecarea cetăteniei noastre bolnave: conștiința datoriei, simțul conștiinței, ideea de sacrificiu și iubire frățească.

Biblioteka „Runiverse”

Rus' a fost construit în jurul altarului. Revoluția ireligioasă s-a dovedit a fi mai nefondată și și-a supraviețuit utilitatea în ceața sângeroasă a tiraniei, crimei, jafului și interesului propriu. Din durere și întristare, din mare, mare tristețe a zilelor noastre, oamenii merg la biserică. Prin experiență amară, ei își dau seama că fără credință, fără altar, nu se poate construi nici viața personală, nici socială, nici civilă . Forțele distructive demonice se sparg lângă zidurile bisericii. Speranța renașterii Rusiei este într-o uniune puternică a conștiinței și rațiunii, a bisericii și a societății, a religiei și a culturii.

Între timp, Tihon la Moscova continuă să-și urmeze politica contrarevoluționară. Deci, deputații ale muncitorilor de la munte. Dmitrov Tihon a propus să stabilească o zi specială de rugăciune, când el însuși, împreună cu ei, să-i ceară lui Dumnezeu iertare pentru păcatele fiilor Rusiei, exprimându-și deplina încredere că marea noastră patrie, prin Hristos și biserica sa, trebuie să fie cu siguranță. renăscut și reînviat la o nouă viață liberă.

Presa bisericeasca cu satisfactie!*! constată faptul că la 29 aprilie 1918 a fost ales în Ucraina hatmanul Skoropadsky, care, întâmpinat de oameni, s-a deplasat în piața din fața Catedralei Sf. Sofia, unde a avut loc o slujbă solemnă de rugăciune, săvârșită de episcopul Nikodim și clerul orășenesc cu proclamarea de mulți ani către hatmanul Pavlo. În manifestul transmis poporului ucrainean, hatmanul proclama „Ortodoxia ca religie de stat, dar tuturor celorlalte religii li s-a dat libertate deplină!*

În același timp, în Rusia au început pogromurile evreiești. După cum notează Krasnaya Gazeta în nr. 68: „sclavii capitalului, înfrânți de revoluție, calediniții, dutoviții, trădătorii poporului și înșelătorii – preoții încearcă să folosească metoda veche, încercată și testată a gardienilor țariști. – incitarea maselor întunecate, inconștiente împotriva evreilor.” Iar „Viața nouă”, prin gura lui Desnitsky (nr. 94), reproșează clerului „că a sfințit orice fel de reacție, că a binecuvântat orice fel de pogrom”. O parte a clerului - Rev. N.P.Egorov, prot. Eu și N. Drozdov am protestat împotriva acestor fapte triste. Problemele politice atrag neobosit atenția clerului.

224

Biblioteca „Runiverse”

Așadar, pe 17 mai, la Catedrala Prințului Vladimir din Petrograd, K. I. Fedyushin oferă un raport pe tema „Gânduri și impresii despre revoluția din februarie în legătură cu problema poziției bisericii și a atitudinii sale față de revoluție”.

În cele din urmă, vine ziua primei (și ultimei) vizite a lui Tihon la Petrograd. Opinia publică a fost alimentată tot timpul. Ideea de patriarhie, complet străină de conștiința religioasă rusă, a atins inimile mici chiar și după restaurarea patriarhului. Și nu din motive pur religioase se organizează grandioasa întâlnire a lui Tihon, care a costat sume enorme. Acest lucru se poate aprecia cel mai bine din editorialul Buletinului Eparhial al Bisericii din Petrograd - „Triumful triumfurilor” (nr. 1b): „Sărbătoarea bisericească se extinde și crește... Iar zilele șederii Patriarhului vor rămâne o sărbătoare de neuitat pentru Petrograd, care a trăit atâtea momente teribile, de coșmar. Un gol a apărut în întunericul din jur. Printre strigătele frenetice ale vrăjmășiei și răutății satanice, gemetele deznădejdei, printre suspinele deznădejzii și tristeții care se năpustesc de pretutindeni, s-au auzit atât de clar cuvintele de dragoste frățească, mângâiere și încurajare. Pentru cei istoviți, chinuiți și nemângâiați, au străfulgerat cuvintele apostolice, atât de necesare, atât de revigorante: „stați în credință, îndrăznește-te, fii tare!” Ca umezeala dăătoare de viață pe un pământ uscat, cad în inimile oamenilor . oameni obosiți. Ei mângâie. ()invigorează. Înnoiește. Citește discursurile patriarhului . Gândește-te din nou. Afundă-te în ei. Câtă speranță de bucurie se trezesc cuvintele lui. Ce credință adâncă și puternică se aude în ei. „Intunericul vieții va trece”, spune marele preot al Bisericii Ruse, „norul întunecat se va risipi”, „focul sfânt al credinței va mântui patria” și „din nou lumina lui Hristos va străluci și va lumina pe suferinta Mamă Rusia”, „ poporul rus se va ridica, ca Iov din putregaiul lui”... Acum nu mai există neîmbrățișat, care se întinde pe mii de mile de la mare la mare, o singură, mare și puternică Rusia. A fost aruncată în țărână. Măinile altora. iar alții l-au sfâșiat. În loc de Rusia - Siberia și Ucraina, Don și Kuban, Caucaz și Volyn. Toate părțile Rusiei unite care au căzut. Dar în îndepărtata, aspră Siberia, a binecuvântat Ucraina, în evlaviosul Volin, pe malurile Kubanului și Donului, în munții și văile Caucazului, credința este încă vie. Această credință unică a făcut cândva un mare miracol: o dată

Biblioteca „Runiverse”

să-i aducă laolaltă pe Rus' zdrobit, împrăștiat și războinic cap la cap. Și credem că miracolul se va întâmpla din nou. Și dacă suntem muți, atunci „noua, viitoare Rusia”, așa cum a spus Sfântul Patriarh într-unul dintre discursurile sale, va vedea acest miracol. Și deja începe acum. Semnele ei au apărut. Oamenii încep să vadă lumină. marea se întinde spre biserică, ca spre un debarcader liniștit, spre lumina strălucitoare a unui far. Și „în chiar împrejurarea în care credincioșii de aici și de pretutindeni”, spune Sfinția Sa, „s-au unit în jurul bisericilor și fac nu le lăsați să fie jignăți, acesta este marele viitor al bisericii noastre.” și al întregii noastre patrii.” - „În luptă îți vei găsi dreptul *”, strigă liderii socialismului. „În credință îți vei găsi mântuirea, poporul rus”, ne-a spus, la sosirea sa, în discursurile sale, singurul conducător al Bisericii Ortodoxe, Sanctitatea Sa Patriarhul All-Rusiei Tihon.

Tikhon a fost întâmpinat solemn. Dar >i ■ oficial. Oamenii nu au fost afectați. Patriarhia este străină de popor. Am fost la slujba lui Tihon în bătălia Sfântului Isaac. Nu a existat nicio ridicare. Degeaba preotul Platonov, într-un discurs lung și zguduitor, încălzește inexistentele sentimente religioase și patriotice ale credincioșilor. Atât liturghia, cât și procesiunea din jurul catedralei sunt lipsite de orice animație de masă. Da, clerul conservator era fericit. Da, acești cop-revoluționari, patrioți și naționaliști din viziunea lui Tikhon și-au început răzbunarea politică. Dar poporul, în ciuda numeroaselor injecții de patriotism și dragoste față de patriarh, ca purtător al ideii patriotice, „a ținut tăcut*"... Adevărat, a fost pus în scenă. Dar cât de mult efort s-a cheltuit pentru asta! Și ce propagandă! Iată discursul către Tihon al protopopului catedralei H.I'. Smiryagin." „Sfinția Voastră, Hristos a înviat! Binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului. În numele întregii eparhii a Petrogradului, am marea cinste de a saluta Sfinția Voastră cu sosirea dumneavoastră în capitala noastră pentru mângâiere și încurajarea tuturor creștinilor ortodocși care trăiesc aici în timpul dificil pe care îl trăim acum de persecuție împotriva bisericii ortodoxe și a clerului ei. Sperăm că sanctuarul tău ne va încuraja și ne va încuraja în aceste zile grele să luptăm și mai mult împotriva persecutorilor Biserica Ortodoxă În timpul existenței patriarhilor în Rusia, Dvs., Sfinția Sa, per

226

Biblioteca „Runiverse1”

te.....

Majoritatea patriarhilor au vizitat orașul mântuit de Dumnezeu Sf. Petra. Vino în pace, preasfânt ales al lui Dumnezeu, la această mănăstire a hramul orașului nostru, Sf. Fericitul Mare Duce Alexandru Nevski - o mănăstire care a suferit recent de dușmanii Ortodoxiei și chiar a fost pătată cu sângele unuia dintre slujitorii preoți ai lui Dumnezeu. Dumnezeu să se ridice din nou și să-și împrăștie vrăjmașii! „

Patriarhul a slujit de mai multe ori. Patriarhul a fost cinstit în celebra fraternitate a consiliilor parohiale. Aici sunt rostite discursuri reacționare de către episcopi, protopopi și laici. Tihon răspunde la toate acestea cu remarci și discursuri adecvate. Cel mai interesant discurs al Patriarhului Tihon în Catedrala Lavrei Alexandru Nevski, la sosirea sa la Petrograd: „Prin aranjamentul providenței lui Dumnezeu, prima mea vizită la tine ca patriarh coincide cu zilele sfârșitului Paștelui. Sfânta Biserică urmează să lase deoparte pentru multă vreme minunatele și minunatele cântări de Paști. Astăzi încă auzim chemarea ei biruitoare: „Hristos a înviat”, dar mâine seară în bisericile noastre vor fi alte cântări, solemne, dar la în același timp, cu un indiciu de tristețe – imnuri care slăvesc Înălțarea Domnului, iar în coincidența acestor evenimente, în această schimbare de experiențe și stări, inimile noastre sunt pline de bucurie cu o nuanță de tristețe liniștită, care a învăluit inimile sfinților apostoli când s-au despărțit de învățătorul lor divin. În această coincidență, avem o lecție despre cum fiecare bucurie „este parte din întristare.” Și când am intrat în acest oraș sfânt, când am văzut marea mulțime de oameni care s-au întâlnit eu, era bucurie în inima mea că credința ortodoxă nu s-a împrăștiat printre poporul rus! Dar, pe de altă parte, văzând teii atinși, am observat și niște lacrimi pe ei. Și, de fapt, acest oraș are de mult Mi-a fost cunoscută. Știam asta când am studiat la academia locală, dar eram întotdeauna obișnuită să o văd oarecum diferit. Și acum, când vizitam acest oraș, mi-am amintit involuntar de cuvintele profetului Ieremia, cum plângea cândva Ierusalimul, numind-o „o văduvă care a văzut zile mai bune, dar experimentează umilință”. Este imposibil să nu observi ofilirea acestui oraș. Împreună cu întreaga noastră patrie, el îndură mari necazuri și reproșuri. Marea Rusie, care a uimit întreaga lume cu isprăvile sale, zace acum neputincioasă și suferă umilință

16* 227

Biblioteca „Runiverse”

Și, desigur, fiecare credincios rus nu poate să nu simtă întristare. Cu toate acestea, durerea noastră nu poate fi incomensurabilă. Așa cum apostolii, despărțindu-se de învățătorul lor, și-au propus să predice cu bucurie, tot așa să nu ne pierdem inima, să nu ne pierdem inima, să nu deznădăjduim. În însuși faptul că credincioșii de pretutindeni s-au unit în jurul bisericilor lor și nu le supără, așa cum a fost cazul dumneavoastră, aceasta este garanția marelui viitor al Bisericii noastre Ortodoxe și al întregului nostru popor. Când în urările cu care am fost întâmpinat aici, la porțile acestei sfinte mănăstiri, s-au auzit cuvintele: „Binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului”, mi-am amintit cuvintele lui Iisus Hristos adresate Ierusalimului: „Oh, dacă acest oraș ar ști acum care servește să-l salveze.” Dar privesc la tine cu mângâiere, pentru că știi în ce constă mântuirea noastră. Mântuirea este în Biserica lui Dumnezeu, în credința noastră în Dumnezeu. Ea este singura care ne poate salva și ne eliberează de nenorocirile care ne năpăsc pretutindeni. Desigur, sunt necesare și transformări și reforme. Dar nu acesta este punctul principal. Principalul lucru este renașterea sufletului nostru, trebuie să avem grijă de asta în primul rând. Așa cum îndelung-răbdătorul Iov a pierdut tot ce avea, a fost chinuit, a suferit, a suferit, dar nu și-a pierdut credința în Dumnezeu și această credință l-a mântuit și i-a înapoiat

tot ce a fost pierdut și pierdut, tot așa Domnul ne-a îngăduit să răbdăm mult. suferința, reproșul și insultele, ne-au permis să pierdem mult din ceea ce aveam înaintea. Dar dacă doar credința ortodoxă ar fi puternică, dacă poporul rus n-ar fi pierdut-o. Totul se va întoarce la el, totul va fi al lui, și el va învia, ca Iov din putregaiul lui. Atâta timp cât există credință, statul nostru va rămâne în picioare. Focul aprins al geloziei lui Dumnezeu va salva patria noastră, dar această mântuire trebuie căutată nu în sechestrul, nu în îmbogățirea în detrimentul altuia, ci dimpotrivă, să ne străduim să ne ajutăm unii pe alții cu dragoste, „făcându-ne mai multă cinste unii altora. .” Un exemplu pentru noi este patronul ceresc al acestei sfinte mănăstiri și al întregului oraș - fericitul Mare Duce Alexandru Nevski. A trăit vremuri grele. Și-a apărut patria și credința ortodoxă de atacul asupra ei de la necredincioși. A fost forțat să meargă la Hoardă, acolo a îndurat umilințe, reproșuri și tot felul de greutăți, dar a rezistat cu curaj tuturor mașinațiilor inamicului și,

228

Biblioteca „Runiverse”

puternic în spirit, el însuși a câștigat victorii strălucitoare asupra dușmanilor săi chiar aici, chiar în aceste locuri în care ne aflăm tu și cu mine. Să ne rugăm lui, să ne rugăm cu credință și speranță pentru ajutorul și ocrotirea lui sfântă. „Cunoaște-ți pe frații tăi, Iosif al Rusiei, nu în Egipt, ci stăpânind în ceruri.”... Adu-ți aminte de țara noastră, cândva abundentă, care curgea „miere și lapte”, dar acum sărăcită. Mântuiește, sfinte al lui Dumnezeu, prin mijlocirea ta. Înaintea tronului lui Dumnezeu toți slujitorii tăi credincioși care se încred în tine și se adăpostesc sub acoperișul tău sfânt.”

Acest discurs este platforma politică a lui Tikhon. Se pronunță la Petrograd, unde după revoluție, în ciuda șederii patriarhului la Moscova, a continuat să existe centrul ideologic și actual al vieții bisericești. Prin urmare, discursul programului capătă o semnificație deosebită. Dar sensul este același cu toate discursurile bisericii după revoluție în general, după Revoluția din octombrie în special: biserica va întoarce vechiul. Renovat, poate într-un alt fel, dar se va întoarce. Răzbunare prin biserică – acesta este sloganul reacției. Acesta este comportamentul contrarevoluționarilor bisericești.

Tihon a plecat la Moscova, iar după sosirea sa s-a deschis cea de-a treia sesiune a consiliului, din care nu am avut documente la îndemână (conform zvonurilor, au fost păstrate de unul dintre secretarii consiliului, dar nu le-am avut când scriind această carte). Lucrarea trebuie judecată din documente fragmentare și mesaje de la membrii individuali ai consiliului. Astfel, conform consiliului Mihail Glagolev, „a treia sesiune a început sub sabia lui Damocles; trebuie să lucrezi doar din conștientizarea importanței și necesității muncii.” Sabia lui Damocles sub forma lui Glagolev, în declarațiile presei sovietice, că catedrala era „un focar de activitate contrarevoluționară”. Una dintre primele probleme care s-au discutat la catedrală în cea de-a treia sesiune a fost evaluarea rezoluției consiliului Comisarilor Poporului conform căreia icoanele aflate în Kremlin, conform decretului, sunt proprietate națională. Pe baza acestui precedent, catedrala consacră un întâlnire specială închisă cu prezența

patriarhului pentru a dezvolta problematica împrejurării altarelor în biserici.

Lucrarea catedralei coincide cu răscoala socialist-revoluționară de stânga, când, odată cu lichidarea ei, puterea sovietică trece la represiunea împotriva contrarevoluționarilor. Bisericele au fost, de asemenea, avariate

229

Biblioteca „Runiverse”

mari contrarevoluționari: episcopul Hadronik de Perm (înainte de moarte, și-a blestemat dieceza pentru că nu l-a protejat), Hermogenes, episcopul de Tobolsk, Efraim, episcopul de Selenga, preotul Kudryavtsev, mirenii din Byalynitsky-Birulya și G.I. Polonsky și unii etc. Acest lucru a alarmat foarte mult catedrala. Se pun speranțe pe Tikhon pentru a-i elibera. În această vară, în legătură cu izbucnirea contrarevoluției, se pun mari speranțe pe Tihon. Astfel, Fiodor Pârnuș, în articolul „Sarcinile noastre imediate*” (în „Petrograd Tserk. Vestnik”, nr. 20) scrie: „Trebuie să returnăm patria cu orice preț – aceasta este prima și principala noastră sarcină. : „ Este oare biserica capabilă de o asemenea sarcină? „Da, cu siguranță este capabilă, dacă doar copiii ei vor să o ajute în această mare construcție. Despărțită odată pentru totdeauna de stat, condusă de singurul său conducător – Patriarhul Moscovei și al Rusiei, Biserica își formează propriul stat – Statul lui Dumnezeu... În aceste vremuri tulburi, Dumnezeu însuși îi poruncește Patriarhului Moscovei. să devină colecționar și acuzator al pământului rus”.

În același timp, în tabăra străină, în tabăra contrarevoluției, cu toți acești Kolchaks, Denikins, el tutti quanti, clerul acționează ca un principiu politic activ, de altfel, agresiv, contrarevoluționar.).

Este suficient să ne amintim de munca lui Andrei, Episcop (în lumea prințului U de Khtom) al Ufa de lângă Kolchak și a tuturor acestor numeroase regimente ale lui Iisus, Maica Domnului etc., unde preoții conduceau masele în numele lui Hristos să lupte cu bolșevicii.

Aceasta este deja limita extremă a acțiunilor contrarevoluționare ale preoților care L-au uitat pe Hristos”.

La 30 august, catedrala emite un „decret privind protecția lăcașelor bisericești împotriva sechestrului și profanării blasfemii”: I. Sfintele biserici și capele cu toate obiectele sacre aflate în ele sunt proprietatea lui Dumnezeu, constând în posesia exclusivă a Sfânta Biserică a lui Dumnezeu în persoana tuturor copiilor ei credincioși ortodocși, în frunte cu ierarhia stabilită de Dumnezeu.Orice respingere a acestei proprietăți de la biserică este o sechestrare blasfemioasă și violență.

2. Fiecare creștin ortodox, prin însuși titlul său, are datoria de a face tot ce este la dispoziție și nu se opune

230

Biblioteca „Runiverse”

spiritul învățăturilor lui Hristos prin protejarea altarelor bisericești de sechestrarea și profanarea blasfemii.

3. Niciunul dintre creștinii ortodocși, sub pedeapsa de excomunicare, să nu îndrăznească să participe la confiscarea sfintelor biserici, capele și obiectele sacre conținute în ele din posesia reală a sfintei biserici.

4. Adunările bisericești-parohiale și ceilalți paznici ai proprietății sacre bisericești, neavând dreptul de a transfera bunurile bisericești din posesia bisericii, pot transfera, la cererea autorităților laice, numai inventarele bisericilor și obiectelor aflate în acestea. Dacă se dispune o inspecție a proprietății bisericii în numerar, ei trebuie să se asigure cu strictețe că inspecția este efectuată cu participarea clerului și a membrilor consiliului parohial sau ai frăției monahale și că atingerea obiectelor sacre de către persoane care nu au ordine sfinte. nu este permisă deloc.și intrarea în altarul necredincioșilor, ceea ce ar fi o blasfemie.

u. În sfintele biserici care au fost supuse sechestrului violent sau sacrilegiu, celebrarea serviciului divin poate fi încheiată prin ordin al autorităților diecezane locale.

6. În cazul neglijenței sau indiferenței vădite a enoriașilor față de confiscarea și profanarea lăcașurilor lor, bisericile acestor parohii se închid din ordinul episcopului diecezan local, iar săvârșirea cultului public, iar în cazuri excepționale, unele private. slujbele din parohie, încetează până când făptuitorii se pocăiesc deplin.

7. Sfintele biserici și alte obiecte sacre luate în posesia de autoritățile lumești pot fi acceptate de la acesta pentru depozitare și folosire corespunzătoare nu de către asociații aleatorii de tei care se autointitulează ortodocși, ci numai de parohiile, frățiile și alte organizații bisericești ortodoxe, cu permisiunea episcopului diecezan, pe temeiuri bisericești-canonice generale.

8. Parohiile și alte organizații bisericești care acceptă în posesia lor temple sfinte și obiecte sacre în condițiile de mai sus (articolul 7) pot, într-o declarație scrisă, la cererea autorităților lumești, să își asume responsabilitatea numai pentru: a) s, i integritate și siguranță primite de biserică i .

ZAI

Biblioteca „Runiverse”

proprietate și b) pentru folosirea acesteia numai în conformitate cu scopul său religios și ecleziastic.

9. În cazul unei tranziții chiar temporare a unei biserici ortodoxe în posesia efectivă a unor persoane străine și ostile Bisericii Ortodoxe, împreună cu obiectele lor sacre care se ating, înainte de reluarea cultului într-un astfel de templu și convertirea obiectelor

sacre. la folosirea lor este necesară sfințirea lor după ritul bisericesc stabilit.

io. Comunitatea creștinilor ortodocși, lipsită de biserică și de sanctuarele acesteia, se unește în jurul păstorului ei, care, cu permisiunea episcopului eparhial, poate săvârși slujbe divine, fără a exclude liturghia, într-o casă privată sau în alte locații adecvate.

Și. Obiectele necesare pentru cult sunt achiziționate în astfel de cazuri prin donații voluntare de la credincioși, iar vasele sacre pot fi fără decorațiuni pe ele și veșminte din țesătură simplă: să știe tuturor că Biserica Ortodoxă prețuiește sanctuarele sale. conform semnificației lor interioare și nu de dragul valorii materiale, și că violența și persecuția sunt neputincioși să-și ia comoara principală - credința sfântă, garanția triumfului său etern, căci „aceasta este biruința care a biruit lumea , credința noastră” (I Ioan 5:4).

Această definiție a apărut ca un supliment la definiția Consiliului „cu privire la proprietatea și economia bisericii” din 24 august 1918, care sună după cum urmează:

„i. Proprietatea aparținând instituțiilor Bisericii Ortodoxe Ruse constituie proprietatea sa comună.

2. Cea mai înaltă autoritate asupra dispunerii proprietăților bisericești aparține Sfatului Sfânta Biserică a Rusiei.

3. Instituțiile bisericești individuale care dețin proprietăți prin drept de proprietate dispun de aceasta în conformitate cu regulile bisericii, decretele Consiliului Bisericii All-Rusiei și ordinele celei mai înalte administrații bisericești, sub supravegherea acesteia din urmă.

4. Regulile bisericești privind proprietatea și economia bisericii sunt emise de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse și, sub autoritatea acestuia. De către Administrația Supremă a Bisericii în limitele drepturilor acordate acesteia din urmă.

2J2

Biblioteca „Runiverse”

\$. Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse exercită conducerea și controlul asupra proprietății și economiei bisericești prin instituții înființate de acesta, acționând pe baza prevederilor speciale referitoare la acestea, aprobate de Sfântul Sinod.

6. Sfântul Sinod și cea mai înaltă administrație bisericească, în limitele drepturilor care îi sunt acordate, pot impozita proprietățile și veniturile instituțiilor bisericești individuale și pot stabili alte tipuri de taxe și impozite pentru nevoile generale ale bisericii.

7- Stabilirea taxelor și a altor tipuri de impozitare pentru nevoile bisericii se acordă și instituțiilor bisericești individuale în limita drepturilor care le sunt atribuite.

8. Bunurile mobile și imobile aparținând instituțiilor bisericești, inclusiv sumele de bani, pot fi folosite numai în scopuri corespunzătoare scopului instituției bisericești care deține proprietatea.

Ș. Fondurile alocate pentru nevoile Bisericii Ortodoxe din visteria statului sunt cheltuite în scopul propus: evidența și raportarea acestor sume se efectuează pe baza regulilor generale de stat existente pe această temă.

10. Instituțiile la care se face referire la articolul 5 înaintează anual către Administrația Supremă a Bisericii rapoarte privind gestionarea și proprietatea bisericii; Aceste rapoarte sunt puse la dispoziția publicului.

11. Rapoartele privind gestionarea și proprietatea bisericii în perioada interconsiliului sunt transmise de către Administrația Supremă a Bisericii pentru a fi luate în considerare de către Consiliul Sfânta Biserică a Rusiei.”

Un document uscat... Dar descifrează-l. Fiecare linie a acesteia este o negare a puterii de stat existente.

Contrarevoluția bisericească acționează nu numai prin apeluri la pogrom, ci și prin astfel de rezoluții uscate și concrete. Ambele „definiții” de mai sus neagă în mod fundamental decretul privind separarea bisericii și a statului. Și aceasta nu este altceva decât o discuție practică și o prescripție despre cum să ocoliți acest decret urât: conform decretului, toate proprietățile bisericii aparțin statul.

255

Biblioteca „Runiversel”

■■■■·B·.....^

Conform definiției conciliare – biserica însăși. Potrivit decretului, fondul bisericesc unificat este exclus. Conform definiției consiliului, chiar și raportarea bisericii-stat a acestui fond de numerar este menținută. Într-un cuvânt, acțiune absolut flagrantă, evidentă, anti-statală - asta sunt aceste definiții conciliare aparent plictisitoare, de parcă nu ar avea prea multă semnificație.

Dar acestea sunt deja ultimele „lucrări” ale consiliului.

Răscoala Levs-SR i-a pus parțial pe biserici pe gânduri. Faptul că a fost lichidat atât de ușor i-a forțat pe bisericești să coboare tonul, dar, în același timp, se continuă lucrările de întărire a pozițiilor contrarevoluționare deja luate. Odată cu dispariția vieții bisericești la Moscova, lovește cu intensitate la Petrograd.

Frăția consiliilor parohiale își reface rândurile și se nivelează. Este ales un nou sediu al frăției – consiliul acesteia. Include luptători deja dovediți împotriva inițiativelor sovietice; Kovalevsky, Troitsky, Sudakov, prot. Rudinsky, Rev. Ked-ripsy, Vishnyakov, Kovsharov, Molchanov, Zasytkin, Nikanorov și Panchulidzeva. Permiteți-mi să vă

reamintesc că sarcina principală a acestei frății a fost să se opună decretului privind separarea bisericii și a statului. Prot. a fost ales președinte al consiliului de administrație. N.S. Ru-ipsky, care a confirmat din nou această sarcină a frăției în următoarele expresii: Suntem acuzați de faptul că frăția se străduiește pentru putere. Nu! Aceasta este o concepție greșită profundă: frăția nu caută nicio putere. Sarcina noastră principală este să reînvie viața parohială și activitățile locale, să unim toți conducătorii parohiei prin legături de strânsă unitate fraternă, să ne sprijinim reciproc nu numai moral, ci, dacă este necesar, și material. Vremurile sunt acum grele și periculoase pentru viața bisericii, este necesară unitatea tuturor fanilor credinței și a bisericii, a tuturor celor care se îngrijesc de binele ei. Este necesară o apărare comună, prietenoasă, a proprietății bisericii, iar acest lucru se realizează cel mai bine printr-o organizație atât de puternică precum frăția consiliilor parohiale. Și credem că, mai devreme sau mai târziu, toți pastorii și laicii vor înțelege marea idee de fraternitate, așa cum a înțeles-o și a aprobat-o adunarea eparhială extraordinară, acceptând ipotezele conturate de frăție” și de frăție, sub înțelepții.

2 34

Biblioteca „Runiverse”

cu îndrumarea și grija arhipăstorului nostru, el își va sluji serviciul în folosul eparhiei și al bisericii noastre natale”.

Noul sediu a condus o nouă campanie. Pe 29 iulie deschide o ședință extraordinară a consiliilor parohiale. Subiectul întâlnirii a fost problema măsurilor de protejare a credinței și a bisericii în vederea circularei Comisariatului pentru Învățămant din regiunea de nord privind scoaterea din școli a obiectelor de venerație religioasă. Întâlnirea a fost extraordinară. La ea au participat nu doar creștinii ortodocși, ci și reprezentanți ai bisericilor anglicane, romano-catolice, evanghelice luterane și reformate, un imam musulman și un rabin evreu. După cum scrie recenzorul oficial diecezan despre această întâlnire: „un pericol comun a sugerat un limbaj comun și a creat un front comun care unește pe toți cei care prețuiesc inspirația credinței și pe al cărui stindard este scrisă o luptă, neobosită, energică, împotriva violenței religioase. , împotriva încercării nebunești de a-l îndepărta pe Dumnezeu de oamenii chinuiți și chinuiți. Pericolul va trece, norii care atârnă atât de jos și atât de amenințători peste țara noastră se vor risipi; totuși, farmecul comunicării frățești a tuturor celor care se închină singurului Dumnezeu nu se va risipi.

Prietenii, camarazii în luptă, nu mai pot fi dușmani în munca pașnică. Deci tristețea se transformă în bucurie, iar printre tristețile prezentului se dezvăluie, ca fulgerele, speranța unui viitor vesel, vesel. Umbre bizare, înspăimântătoare, rătăcesc de obicei în întunericul de dinainte de zori.”

Întâlnirea a fost deschisă de episcopul Gennady, care a declarat: „Întâlnirea noastră este neobișnuită. Ni se cere să credem altfel decât ne dorim. Aceasta este o privare de libertate de credință. Atacul deschis asupra credinței noastre ne-a forțat să ne adunăm pentru a lua

o decizie - cum ar trebui să ne raportăm la cele mai importante sanctuare ale inimii noastre, cum ar trebui să răspundem la ele.”

Cuvântul este dat Rev. Rudinsky, care declară că a fost imposibil să tăcem în privința acestei circulare și că este necesară o judecată asupra acestui ordin din punct de vedere pedagogic, juridic, social și religios. „Fie ca Domnul Dumnezeu să ne dea unitate în gânduri, să ne dea îndrăzneala de a ne ridica glasul în apărarea credinței”, a conchis protopopul Rudinski.

Urmează o serie de difuzoare. Kovalevsky spune, Kovsha spune

2I)

Biblioteca „Runiverse”

șanț, susținând că circulara contrazice decretul privind separarea dintre biserică și stat. Zasytkin regretă că nu îl avem pe Napoleon care ar putea lupta cu bolșevicii. Reprezentantul Vechilor Credincioși, Komarnipky, a declarat că Vechii Credincioși au hotărât ferm să „se culcă cu oasele lor”, dar să nu suporte icoane, să renunțe la toate subvențiile guvernamentale, la toate drepturile și beneficiile, ci să păstreze școala în ea. forma originală. După discursul englezului Lombard, reprezentantul confesiunii romano-catolice, onorabilul canonic Pr. Matsievici. „Ne-am adunat”, a spus Matsievici printre altele, „pentru a discuta împreună măsurile, cum să acționăm. Rezoluțiile sunt material de hârtie. Trebuie să ne gândim la modalități și mijloace de acțiune. Suntem o organizație bisericească puternică și, dacă acționăm cu o singură uniune spirituală, atunci multe pot fi generate și create. Ne naștem în organizația bisericească, dar facem nu ținem cont de puterea ei. Avem propria noastră armă invincibilă - acesta este focul dragostei lui Hristos, focul devotamentului față de Hristos. Avem o sabie - cuvântul bisericii și cuvântul Divinului, „Este este necesar acum să organizăm adunări mari de credincioși, trebuie să mergem la fabrici, să explicăm tuturor adevăratul sens al tuturor evenimentelor și acțiunilor nereligioase”. Pastorul Villegerode, imamul mahomedan Akhun Devlekanov și rabinul Eisenstadt vorbesc într-un spirit și un sens similar cu primii vorbitori. Li se alătură și pastorul Temap. Interesant este discursul celui de-al doilea preot romano-catolic, prelatul Butkevici. El spune că ideea „nu este că se vor aduna și vor vorbi. Nu, trebuie să ajungem la o decizie specifică, precisă. Sunt mai mult o persoană practică decât un filosof. Și, prin urmare, cred că este necesar să se creeze un comitet special pentru a disemina ideile de forță morală. Trebuie să intri în psihologia oamenilor care sunt angajați în reforme. Acum a fost proclamat sloganul democrației. Deci vom intra în psihologia democrației. Vocea oamenilor să fie auzită pretutindeni și atunci toată lumea va trebui să asculte această voce”.

Se adoptă o rezoluție către guvernul sovietic, care se încheie cu următorul alineat: „ședința extraordinară își exprimă în unanimitate protestul arzător împotriva posibilității de a scoate cu forță obiectele de venerație religioasă din școli” și în unanimitate.

23 6

Biblioteca „Runiverse”

Dar, amintindu-și cuvintele pr. Matsievici că „o rezoluție este material de hârtie”⁴¹, ședința este audiată de protopop. F.N.Ornatsky, care, referindu-se la procesiunea religioasă în apărarea Lavrei lui Alexandru Nevski, recomandă din nou aceeași demonstrație politico-bisericească. "Este despre. Ornatsky", relatează corespondentul oficial, „a provocat entuziasm general și de înțeles și o dispoziție veselă”.

Presa bisericească a notat această întâlnire ca fiind „istoric”, dar cadeții din „Secolul nostru” au fost și ei încântați de ea și, prin gura lui D. Filosofov, au calificat această întâlnire drept un „miracol discret”.

Adevărat, chiar și după aceasta, Tihon și staff-ul său, cu orice ocazie, încearcă să joace rolul de apărători ai reacției naționalismului în opoziție cu bolșevici, dar toate acestea sunt deja atât de modeste, linistite, imperceptibile.

Biblioteca „Runiverse”

Statul, după ce a zdrobit contrarevoluția bisericească vizibilă, lasă biserica în pace. Ea dezvăluie doar înșelăciunile bisericești - tot acest comerț nerușinat în jurul relicvelor incorruptibile frauduloase - și îi persecută pe oameni ai bisericii care și-au uitat scopul de a-L sluji pe Hristos și L-au schimbat cu slujirea reacțiilor interne și internaționale.

Perioada moartă.

Biserica s-a micșorat. Când rezistența activă a bisericii față de stat a fost înfrântă de puterile aparate de stat, atunci biserica își acumulează puterea într-o muncă liniștită, aparent imperceptibilă, în interiorul bisericii. Religiozitatea crește în viața bisericii. Masele de convertiți inundă curțile Domnului. Și parțial aici izbucnește o stare de spirit religioasă autentică. Apare o preocupare pentru moralitate și pentru renașterea sufletului, care este mult facilitată de harul sacramentelor. Dar, alături de acest proces profund și serios, vedem tocmai în această perioadă triumful în biserică a acelor forțe de reacție care s-au revărsat în biserică „nu de dragul lui Isus”, ci de dragul „profiturilor rele”, de dragul păstrării puterii țării pentru restabilirea stării de odinioară într-o formă sau alta.

219

WWBBBBBB.....

Asaltul asupra puterii sovietice de la înălțimile clopotnițelor a eșuat. Toate anatele nu au ajutat. Inamicul s-a dovedit a fi mult mai puternic decât se aștepta. Trebuie să schimbăm tactica. În loc de o ofensivă directă, există agitație antisovietică; semănat nemulțumiri prin predicare, prin instrucțiuni orale în timpul slujbelor, în timpul vizitelor diecezane ale protopopilor.

Ea a fost cea care s-a apropiat în mod fals de Hristos, care este vinovată de toate acele numeroase necazuri care s-au abătut asupra bisericii în 1922. Această nouă inteligență bisericească (există, desigur, excepții excelente) organizează forțele bisericești, forțând preoții timizi și indeciși să preia, poate, obișnuitul, dar fără îndoială neobișnuit pentru ei, facerea politică, pregătind poporul pentru o acțiune deschisă împotriva puterii sovietice. cu prima ocazie. Inteligenția și kulacii au pătruns în consiliile parohiale, care erau fortărețele în această perioadă.

Biblioteka „Runiverse”

acolo pentru a duce la îndeplinire politica lui Tihonov. Aici, tocmai aici, conform planului lui Tihonov, sunt concentrate toate cele mai active forțe conservatoare. În aparență, repet, în această perioadă totul a fost mai mult decât reușit, fără sloganuri specifice, contestații, constrângeri - nimic din toate acestea nu s-a făcut în acest moment. Biserica părea să fie complet cufundată în lucrarea sa directă, pur religioasă. Mulți oameni cu adevărat religioși au putut chiar să creeze (și au creat, judecând după mine) iluzia că biserica și-a înțeles scopul, că viața de putere a forțat biserica să urmeze calea cu adevărat ecleziastică. Erau iluzii frumoase, scurtate grosolan de o istorie tragică cu valori bisericești.

Cu toate acestea, această poveste era încă departe. În 1919, în 1920, fără îndoială, odată cu şuvoiul ascuns al contrarevoluţiei, înghesuit în adâncul pământului, apele de religiozitate autentică urlă în biserică ca un lăstar de primăvară. Cine a început să se hrănească cu aceste ape şi-a pierdut gustul pentru contrarevoluţie. O oarecare creativitate religioasă, în esenţă mai mult decât imperceptibilă, a ucis totuşi acea bază conservatoare a religiei, care stă la baza conservativismului politic, adică. contrarevoluţionar. Religiozitatea autentică, pe plan intern, psihologic, este o revoluţie a spiritului şi, ca atare, este inacceptabilă şi periculoasă pentru politicienii bisericeşti. De aceea, sediul lui Tihon este alarmat de toate aceste acţiuni libere şi libere ale unor clerici. Reacţia tichonovismului a lovit puternic acea parte progresistă a clerului, care s-a unit cândva

CAPITOLUL IX.

Confiscarea obiectelor de valoare bisericești.

Nu se știe complet cum s-ar fi încheiat această stare dureroasă dacă nu ar fi fost foame, nu pentru oroarea unei groază fără precedent. În vara anului 1921, tot felul de organizații obștești au venit în ajutorul statului. Biserica vine și ea parțial. Patriarhul Tihon scrie un mesaj foarte frumos popoarelor lumii și ortodoxei, chemându-l la o ispravă de jertfă. Dar ajutorul bisericii a fost mic și neînsemnat. Și foamea crește. Dimensiunile sale ajung monstruoase. ȚUn coșmar pe care Rusia, și poate întreaga lume, nu l-a mai trăit niciodată. Canibalism în masă. II, atât de firesc, religios și psihologic, s-ar părea că biserica, mama tuturor celor îndurerați și jigniți, ar trebui inevitabil să se împărtășească din generozitatea valorilor ei comori pentru a-i hrăni pe cei flămânzi. În septembrie 1921, am trimis, prin pr. Evg. Chr. Belkov, un apel la „Ziarul Roșu”, unde le-a cerut oamenilor din biserică să împărtășească valorile bisericești cu cei flămânzi. Acest apel nu a fost publicat. Aceleași gânduri oferă și protopopul Boierski. Episcopii din Volga: Iov, Dositeu, Evdokim etc. ., văzând asta să spun, cu ochii mei, ororile dezastrului obligă eparhiile lor să dea bunuri de valoare bisericești pentru cei flămânzi. La 20 februarie 1922, pe paginile Petrograd Pravda, îmi plasez apelul către creștini din jur. lumii și ortodocșilor în special, implorându-i, în numele celor mai bune legăminte ale credinței noastre, să dăm bunurile de valoare ale bisericii celor flămânzi. Și imediat s-a ridicat un urlet, un strigăt de mânie.

16'

Biblioteca „Runiverse”

M.....

Am fost declarat dușman al bisericii, vândundu-mă bolșevicilor. Timp de o lună am fost complet în pace. Și abia atunci mi s-au alăturat prietenii, încă 11 preoți. S-a format un grup de doisprezece preoți, care au decis să se susțină unul pentru altul și pentru cauza lor până la capăt. A fost o mare forță religioasă și morală, a cărei influență s-a simțit nu numai la Petrograd, ci în toată Rusia. Între timp, Tikhon emite un decret care interzice ajutarea celor flămânzi: pe baza unor canoane incorecte, Tikhon nu permite implementarea valorilor liturgice bisericești. Desigur, canoanele spun exact opusul a ceea ce pretindea Tikhon despre ei. Și mulți preoți și teologi cinstiți au avut curajul să se opună lui Tihon, în ciuda faptului că Tihon l-a amenințat pentru neascultare cu maxima amenințare pe care o avea la dispoziție: preoții ar trebui să fie derogați și mirenii excomunicați.

Decretul lui Tihon și-a avut efectul. Clerul, dintr-un obicei orb de a se supune oricărui capriciu al Moscovei, nu a îndrăznit să nu asculte de Moscova, chiar dacă în ea răsună un adevărat neadevăr. Nici măcar inimile bune nu au fost pretutindeni capabile să găsească curajul necesar pentru a rezista răului decretului lui Tihonov, dictat nu de dragostea pentru cei care mor de foame, ci de ura față de bolșevicii conducători. Din toamna anului 1921, biserica a încercat să ia mai degrabă o poziție ofensivă decât defensivă în raport cu bolșevicii. Agresivitatea bisericii este cauzată de emigrația politică rusă, spirituală și temporală. Cert este că episcopii ruși din Suta Neagră,

Acești episcopi fugiți în străinătate, împreună cu reprezentanți laici ai bisericii, locuiesc acolo, departe de patria lor, cu aceeași ură care i-a obligat să fugă din Rusia. Visele de răzbunare și restaurare bântuie acești clerici.

Biblioteca „Runiverse”

Ei urmăresc procesul, așa cum li se pare de la o distanță minunată, al prăbușirii guvernului bolșevic. Dar ei sunt nemulțumiți de încetineala acestui proces. Ei sunt gata să dea vina pe biserică pentru asta.

Catedrala Karlovitsky a fost deschisă de Anthony, reprezentantul Patriarhului Tihon pentru țările străine, în numele „marelui domn și tată al Sfintiei Sale Tihon, Patriarhul Moscovei și al Întregii Rusii”.

Influența Catedralei Karlowitz asupra Bisericii Ruse este de netăgăduit, deși reprezentanții oficiali ai bisericii au negat-o în toate modurile posibile. La urma urmei, ei au spus acolo ceea ce nici nu îndrăzneau să gândească pentru ei înșiși aici. Toată lucrarea bisericii, toată liniștea ei, a fost o încercare subtilă de a răsturna

245

_____a

Ghidați de această dispoziție, bisericii responsabili nu dăruiesc și nu permit dăruirea de bunuri de valoare. Și o serie de procese de rezistență la confiscarea obiectelor de valoare izbucnesc în toată Rusia. Procesul de la Shuya, Ivanovo-Veznesensk, Moscova, Smolensk, Petrograd, Staraya Russa, Simferopol și alte locuri. Aceeași imagine este peste tot. Se pare că Patriarhul Tihon a emis un decret. Episcopul o discută în consiliul său (fie că este un consiliu episcopal sau o societate de parohii etc.). Decretul este dat de decan. Decanul o trimite superiorilor. Stareții vestesc poporului. Pentru un religios, sau mai degrabă, pentru o persoană superstițioasă din punct de vedere religios, acest decret este teribil. La urma urmei, se termină cu o amenințare de excomunicare, o anatemă. Aceasta este limita pedepsei bisericești posibile și imaginabile. Prin urmare, decretul, desigur, face o impresie terifiantă asupra mulțimii bisericii. Nu este nevoie să-l dai. Apare setea de martiriu. Trebuie să suferim pentru biserică, pentru Hristos, pentru bolurile de aur și argint! Mulțimea a fost păcălită. Adevărata învățătură a lui Hristos, adevăratele cuvinte ale Domnului – trebuie să împărtășiți totul, să dăruiti totul celor dragi – mulțimea nu știa. Agitatorii spirituali și seculari au susținut și au alimentat foarte inteligent această dispoziție. Și în predici, dar mai des, sau mai bine zis, în privat, față în față, într-o convorbire solitară. Și, la chemarea rectorului, episcopul, consiliul parohial și uneori o persoană întâmplătoare, o femeie înălțată, o mulțime se adună, se amestecă cu reprezentanții puterii sovietice în munca lor, se dezlănțuie, comite ultraje, bate, , sparge craniile. Spărgerea craniilor în numele lui Hristos – aceasta este cea mai recentă realizare, aceasta este apoteoza bisericii Tihonov! Și a fost o reacție. Prin ruperea craniilor puterii sovietice, biserica Tihonov și-a rupt gâtul. Căci tot ceea ce cinsti din punct de vedere religios, pur, sensibil, moral și veridic nu ar putea merge pe această cale

2 | 6

_____a

Tikhonovnii i-au tratat pe renovationisti cu furie, calomnie si ura. Nu era murdărie pe care ei, în imaginația lor ticăloasă, să nu o arunce în acea mișcare, care și-a dat seama cu hotărâre de nevoia de a se rupe nu cu biserica, ci cu neadevărul ei, nu cu Hristos, ci cu ticălosul acoperind în numele Său întunericul. , ura fratelui, fapte fratricide.

Biblioteca „Runiverse”

CAPITOLUL X

Situația a devenit complet insuportabilă. Atunci grupul progresist al clerului din Petrograd a decis definitiv să acționeze. La o ședință a comitetului grupului, s-a decis trimiterea unor reprezentanți ai grupului la Moscova pentru a discuta cu Patriarhul Tihon pentru a afla pentru el atmosfera imposibil de dificilă în care politica sa contrarevoluționară a plasat biserica. Preotul Evgheni Hristoforovici Belkov, cititorul de psalmi Stefan Yakovlevich Stadnik și cu mine am fost trimiși.

Preotul Krasnitsky a subliniat în conversație că numele de Tihon este în general asociat cu implicarea bisericii în politica contrarevoluționară, care a fost exprimată în mod specific, printre altele: a) în anatemizarea demonstrativă a patriarhului asupra bolșevicilor.

Abdicarea patriarhului de la putere a fost un eveniment complet neașteptat pentru biserică. Între timp, a fost pregătit de întregul curs anterior al lucrurilor. Patriarhul Tihon a trebuit să plece pentru a salva biserica. Altfel, biserica ar pieri. Un instinct bisericesc sănătos, o înțelegere corectă a esenței problemei, ura de a amesteca sarcinile politice și contrarevoluționare, care este esența bisericii lui Tihon, toate acestea au forțat clerul progresist să aibă curajul moral de a spune cuvântul adevărului. pe chipul patriarhului.

Dar biserica Tihon nu a vrut să accepte plecarea Patriarhului Tihon.

Mitropolitul Beniamin nu a acceptat decretul format pe

Acest document este citit de Mitropolit în timpul slujbelor dumnezeiești din Catedrala Sf. Nicolae și este, de asemenea, distribuit tuturor bisericilor. Oamenii, induși în eroare de ierarhul responsabil, sunt îngrijorați. Emoția își atinge limitele cele mai mari. Protopopul M.I. Gremyachevsky este insultat în stradă prin acțiune, iar la începutul lunii iunie sunt atacat de o femeie fanatizată de cler. Am primit o rană la craniu de la un pavaj și am petrecut câteva săptămâni în pat.

În alte părți, traficul este, de asemenea, vioi. Atrage atenția tuturor, dar stârnește și ura mulțimii. În mai multe orașe au fost înregistrate mai multe cazuri de violență împotriva renovatorilor.

Ce se întâmplă, se va întreba cititorul, de ce o astfel de ură?

Ideea este o anumită fizionomie politică a mișcării de eliberare.

Tihonovismul a fost construit în întregime pe ura față de bolșevici, este pătruns în întregime de contrarevoluție, în plus, este pur și simplu o contrarevoluție, ascunzându-se în spatele veșmintelor și hainelor bisericesti.

Noua mișcare în biserică a început cu o pauză deschisă și condamnarea contrarevoluției. Și asta nu numai pentru că monarhia este opresiunea organizată a maselor, iar biserica nu trebuie și nu poate sancționa astfel de lucruri.

Biserica trebuie să abandoneze politica contrarevoluționară în numele negației tuturor politicilor. De ce este revoltată contrarevoluția din biserică?

Pentru că jignește sentimentele religioase. Biserica este o instituție religioasă, nu politică. Prin urmare, departe de contrarevoluție de la biserică. În templu este loc doar pentru Hristos.

Mișcarea de eliberare din biserică nu a vrut să creeze o biserică „roșie”.

2>0

Biblioteca „Runiverse”

Comuniștii sunt atei, pentru care, evident, nu este nevoie de biserică.

„Nimeni nu are nevoie de o biserică revoluționară**”. Biserica este Biserică – acesta este motto-ul Bisericii „Noua” Dar această Biserică, din înălțimea idealului Evanghelic, evaluând viața, evaluează și principiile Revoluției din Octombrie. Și în ele vede adevărul lui Hristos. Noua mișcare acceptă adevărul revoluției sociale din octombrie.

Până la a cincea aniversare a existenței puterii sovietice, Biserica fusese restructurată, cel puțin în centrul ei. Centrul contrarevoluției bisericesti – patriarhia lui Tihonov – a dispărut. Viața însăși l-a părăsit.

Spre deosebire de Patriarhul Tihon, V.Ts.U. consideră decretul despre separarea bisericii și a statului nu ca o persecuție a bisericii, ci ca o binecuvântare, întrucât oferă bisericii posibilitatea deplină de a-și identifica toate sarcinile sale pur religioase. V.Ts.U. susține că biserica nu poate avea alte sarcini, nepur religioase.

Dacă pe cineva este stânjenit de faptul că statul a permis și continuă să permită represiunea împotriva unor biserici, atunci trebuie să ne amintim că aceștia nu sunt persecutați pentru religie, nu pentru activitate religioasă, ci tocmai pentru că și-au înlocuit activitatea religioasă cu cea religioasă. -activitate politică, activități bisericesti-contra-revolutionare. Statul, desigur, are un drept complet, inalienabil la aceasta.

2) 1

_____ a

Renunțarea bisericii la contrarevoluție îi va oferi posibilitatea de a exista destul de legal în Rusia sovietică, ceea ce nu interzice nimănui să creadă în ceea ce vrea.

Pentru lichidarea definitivă a acestui Tihonovism, V.Ts.U. în primăvara anului 1923, convoacă al doilea Consiliu local panrusesc, care va distruge în cele din urmă toată această mizerie reacționară, care nu are nicio legătură cu religia, și va stabili relații normale între biserică și stat.

Biblioteca „Runiverse”

Despre GL A în l g și I G.

Pagină

Introducere
.. ț

Capitolul 1.–Biserica dinaintea
Revoluției..... 5

„ II.–Biserica în timpul Revoluției din februarie până la Sinodul din
15 august 1917..... s[

„ Sh.–
Catedrala..... 54

„ IV.–Decret cu privire la separarea bisericii de
stat.....111

» V.....
170

p VJ..... 185

» vil..... 198

„ VIII.–Perioada moartă 239

„ IX.–Confiscarea valorilor bisericesti . . . 245

. X.–Plecarea Patriarhului Tihon. ... 248

Biblioteca „Runiverse”

Biblioteca „Runiverse”

<https://neculaifantanaru.com>

<https://neculaifantanaru.com/en/>